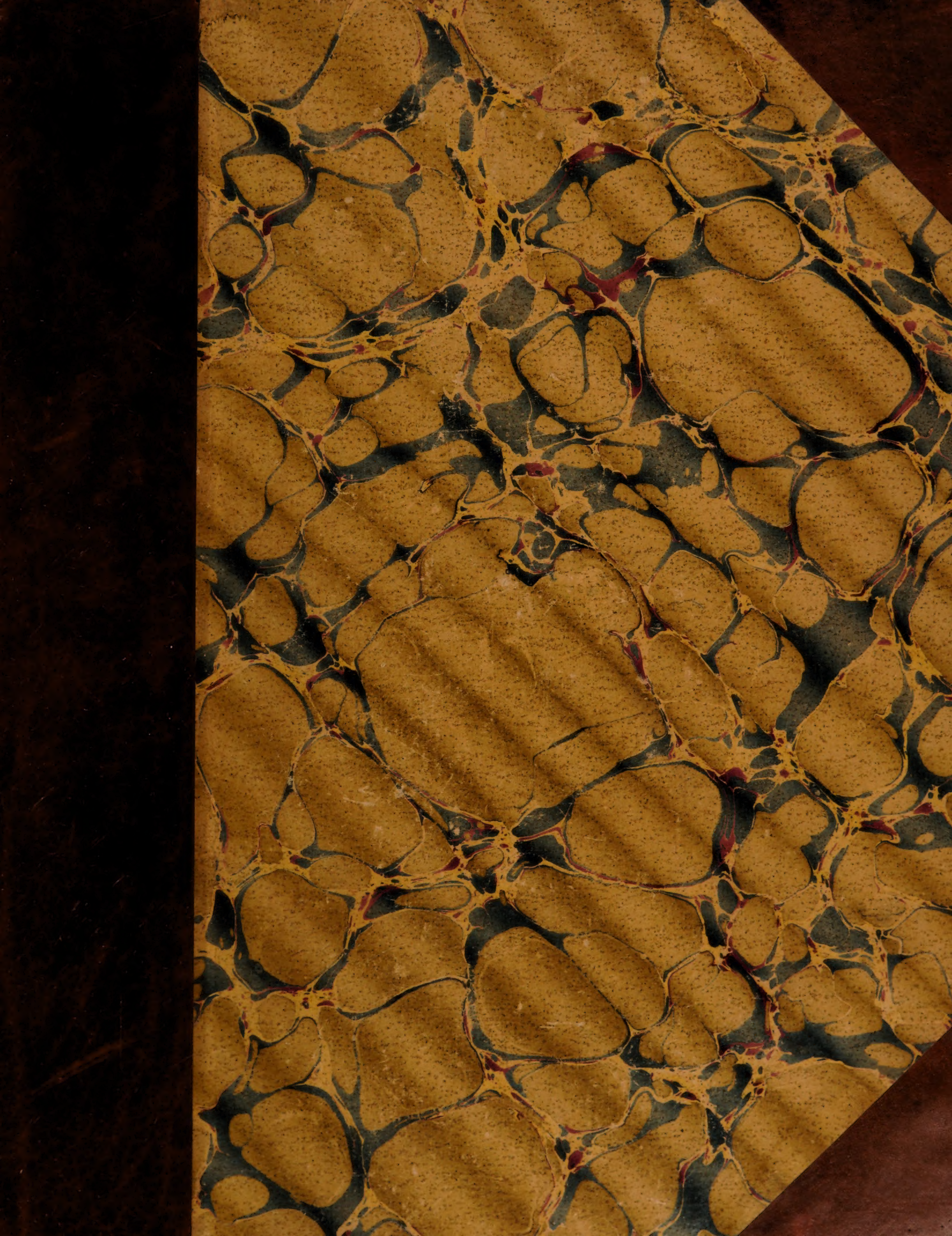

ARTHVRꝰ : ST : GEORGE . S:T:D

CANCEL : CLOGHERENSIS . 1717

ΟΜΗΡΟϹ
IO. ALBERTI
FABRICII
BIBLIOTHECA
GRÆCA.

JO. ALBERTI FABRICII,
SS. THEOL. D. ET PROF. PUBL.

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ

VOLUMEN DECIMUM QUARTUM ULTIMUMQUE,

QUO CONTINENTUR

PARALIPOMENA QUÆDAM, ET DE SCRIPTIS PSEUDONYMIS ATQUE SUPPOSITITIIS DIATRIBA,

POSTREMO AD

UNIVERSA QUATUORDECIM VOLUMINA

INDEX GENERALIS.

ACCEDUNT PRÆTER ALIA,

GEMISTI PLETHONIS COMPENDIUM ZOROASTREORUM ET PLATONICORUM DOGMATUM, GRÆCE AC LATINE, ET GENUINI *BEROSI* CHALDÆI FRAGMENTA, NEC NON EPISTOLÆ QUÆ FERUNTUR SUB FALSO *DIODORI SICULI* NOMINE.

HAMBURGI,
SUMTU VIDUÆ FELGINERIÆ, MDCCXXVIII.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

MAXIME REVERENDO ATQUE ERUDITISSIMO

VIRO,

NICOLAO STAPHORST,

PASTORI AD S. JOANNIS ÆDEM MERITISSIMO

S. D.

JO ALBERTUS FABRICIUS,

Verebar merito ne præſanda mihi eſſet venia pluribus verbis, quod non potuerim mihi imperare, quin tenuis munuſculi loco Tibi, VIR VENERANDE, præſens volumen conſecrarem: tamen ſatis mihi conſtabat & placere Tibi argumentum, atque inprimis oblectari Te bonorum notitia ſcriptorum, ſicut omni ſolidiore doctrina; nec minus probari Tibi pro Tua in me benevolentia me-

diocre ſtudium quod in Græcis auctoribus recenſendis hac in Bibliotheca poſui.

Cum itaque in votis meis hoc fuerit jam dudum, ut publico aliquo documento demonſtrarem meam in Te obſervantiam, atque monumentum, tranſiturum fortaſſe etiam ad poſteros, ſtatuerem amicitiæ, quam per annos amplius triginta coluimus invicem mutuo nec interrupto affectu: ſpero & confido etiam illud eodem animo à Te exceptum iri, quo à me Tibi cum maxime offertur ac dedicatur, ſereno candidoque.

Accipe igitur illud a me pignus & hunc prædem amoris, & favori me Tuo commendatum porro habe, impleque ſpes noſtras & vota nuncupata toties coram, ut quemadmodum mihi nunc Divino beneficio licuit Bibliothecæ meæ Græcæ colophonem imponere, ita etiam à ſalvo Te ac ſoſpite habeat Patria abſolutam & ad noſtra usque deductam tempora integram Hiſtoriam Eccleſiaſticam Hambur-

burgenſem: cujus qui adhuc reſtant edendi tomi complures, quorum materiam ſollerti felicitate atque incredibili ſtudio Tuo collectam & parte magna jam elaboratam apud Te ſæpenumero vidi, tanto magis flagitant & exſpectant omnes rerum Patriæ haud incurioſi, quo magis fidem, induſtriam ac ſagacitatem tuam non noſtris ſolum ſed exteris quoque probaſti vulgato præclaro primorum voluminum ternione, quo hiſtoria Eccleſiæ hujus urbis, & vicinarum ſeptentrionalium quoque non modo ab ipſis originibus ſuis & Caroli M. ætate exponitur illuſtraturque egregie ad annum usque CHRISTI milleſimum ac quadringenteſimum, verum etiam quam plurima alia ex ineditis panduntur monumentis, quæ lectores fugiebant, & quæ tamen cognoſcere utile ducimus & jucundum.

Ita DEUS Opt. Max. firmet Tibi valetudinem, & ita addat, ut majorum tuorum deceſſorumque velut hereditario jure

re mactus longævitate, & illud quod dixi Historiæ corpus, & cætera feliciter perficere possis atque perpolire, quæ affecta habes in scriniis, diplomatum usque quaque sparsorum cœptam digeri chronologico ordine notitiam, compendia scripturæ sive abbreviaturas Latinas ex Codicibus MStis collectas & litterarum ordine expositas, stemmata gentium Hamburgensium insigniorum à ducentis amplius repetita annis, & in præsens tempus per cognationes & affinitates accurate descripta, aliaque digna studio tuo, digna studiosorum exspectatione. Inprimis servet Te, precor, Vitæ arbiter nostræ & Dux, ut & sacrum quod geris munus diu ornare magno cum fructu, & ex benedicta sobole atque lætis Amandi Tui incrementis amplam per multos annos & constantem gaudii materiam capere Tibi liceat. Hamb. VII. Id. April. Anni Christiani cIↄ Iↄ CC XXVIII.

AD LECTOREM.

Me quoque juvat, velut perfunctum longo labore, ad finem hujus operis pervenisse. Nam licet varietas mira & plerorumque præstantia atque utilitas scriptorum Græcorum, vix permittit evolventi illa, aut recensenti tædium ingens obrepere: Tamen vel ipsum annorum XXV. spatium, quanta pars vitæ humanæ, quod inter hanc Bibliothecam adornandam elapsum mihi esse sentio, satietatem quandam afferre possit etiam ei, cujus animus inquies studio & labore pascitur. Sed longe magis reverendum mihi videtur tuum, lector benevole, fastidium, atque fatigatio tua fugienda. Igitur ad finem quem mihi proposui accessisse aliquando, & colophonem me jam imponere posse voluminoso operi gaudeo, neque ullas magnas satis gratias perhibere posse me profiteor Optimo Numini, qui per totum illud tempus vitam mihi ac valetudinem viresque, rebus publice ac privatim quietis ac prosperis suppeditavit benignissime. Verum Tibi quoque, humane & erudite Lector, non levi me vinculo sentio teneri obstrictum, quod studium meum qualecunque non es aspernatus, sed benevole excipiendo ita aluisti, ut licet conscio tenuitatis meæ, tamen animum ad continuandam industriam non excusseris mihi aut deminueris, sed addideris accenderisque.

Constitueram totum opus retractando omissa à me vel perperam posita annotare: Sed copia obstitit, atque singulari hoc supplementorum Volumini reservare coëgit. Quod dum differo, dum dies diem docet, etiam melius perfectiusque spero daturum me esse, simulque tecum communicaturum quæ monuerunt amici, ex quibus honoris causa nomino egregium Virum JOANNEM GRAMMIUM, ex cujus humanissimis eruditissimique litteris & observationibus multa didici, quæ jucundum erit proferre, & quæ me antea fugiebant.

Interim dum præsens Volumen excuditur, allata ad nos sunt XENOPHONTIS junioris, Patria Ephesii Ephesiaca, *sive de Abrocomi & Anthiæ amoribus libri quinque, de quibus, tanquam ineditis, brevem mentionem feceram Vol. VI. p.* 823. (807.) *Hunc altero antiquiore Xenophonte Atheniensi non insuaviorem dixerat Politianus, locum ex libro primo Latine à se redditum referens cap.* 51. *Miscellaneorum. Et est sane suavis lectu ac delectabilis hic scriptor, dictio pura, elegans, candida, facilis: Narratio pressa, aperta, mirabilis, amœna. Neque eum si legisset, velut in exemplum* λόγυ σαπρῦ *citaturus fuisset magnus Grotius ad Ephes. IV.* 29. λό-

γος σαπρὸς, sermo putridus, id est obscœnus, qualia multa, credo, haberemus, si existerent Ephesiaca Xenophontis. *Certe multa obscœna in Xenophonte hoc neutiquam offendas, qui quando scripserit distincte nec verbulo prodit, perinde ut nec Suidas, in cujus Codicibus libri decem* ἐφεσιακῶν *numerantur, sive librarii errore sive Suidæ, nam quinque tantum libri sunt, & absolutum est narrationis filum. Scripsisse ante Heliodorum facile mihi persuaserim. Ut eum in lucem protraheret, memini ante aliquot annos operam dedisse illustrem virum Gisbertum Cuperum, sicut ex ejus litteris ad me datis didici. Idem in Epistola* a) *ad V. C. Zachariam Gœtzium, Rectorem Osnabrugensem data* 16. *Maj.* 1710. Significo me id agere per amicos, quos Romæ habeo amplissimæ & reverendissimæ dignitatis, ut Xenophontis Ephesiaca typis describantur, quæ in Bibliotheca quadam Florentiæ servari certior factus sum: spero me tam felicem fore ut illa impetrem. *Bibliotheca illa est Monachorum Cassinensium in monasterio S. Virginis in quo Ephesiaca illa exstare notaverat Celeberr. Montfauconus itineris Italici p.* 365. *Ex illa Codicem Græcum nactus vir conspicuus doctrina & ingenio, atque Florentiæ suæ decus ingens & lumen* Antonius Maria Salvinus, *qui tot alios scriptores Græcos eleganti veste Florentina induit, & eadem lingua CHARITONIS Aphrodisiensis octo libros de amoribus Chæreæ & Callirrhoës proxime* b) *est daturus, etiam Xenophontis Ephesiaca* Italice *in lucem protraxit primus,* degli amori d' Abrocomo & d' Anthia, *Florentiæ* 1723. 12. *nondum anno interjecto recusa curante Petro Antonio Rolli,* c) *Londini* 1723. 12. *Latinam quoque laudati Salvini versionem* d) *& Græca ab eodem recensita exspectare jubebamur: Sed interim Xenophon emendate ac nitidis typis* Græce *excusus prodiit Londini, subjuncta ad calcem voluminis perspicua Latina versione præclari viri* Antonii Cocchii, *Florentini,* 1726. 4. e) *cum qua Græcis statim ad latus posita recudendum brevi accepi in Belgio typis Leidensibus: Sed &* Anglicanam N. Roockii *interpretationem* f) *typis exscriptam eodem Anno* 1726. *Argumentum totius narrationis lingua Gallica exhibuit sollers Parisiensium eruditorum in diario nupero* g) *industria, addi-*

dit-

a) In Epistolis de re numismatica ad Zach. Goetzium, editis Witeb. 1716. 8. p. 20.

b) Giornale de' letterati d' Italia T. XXXVI. p. 331.

c) Id. p. 331. d) Ibid.

e) Bibl. ancienne & moderne T. XXVI. p. 435. Journal des Sav. A. 1726. Dec. p. 550. A. 1728. Fevr. p. 154. Act. Er. 1727. p. 191.

f) Journal des Sav. 1727. Juin p. 280. g) Id. 1728. Fevr. p. 158. 173. edit. Amst.

ditque censuram ac judicium, doctrina & ingenio ipsorum dignissimum.

Quæ in hoc postremo jam Volumine Tibi à me exhibentur, Capite *XI. sunt* 1.) *Index scriptorum magnam partem adhuc ineditorum, quæ in decem συμμίκτων voluminibus publici juris facere voluit* Leo Allatius. *Hunc rarius obvium, mecum communicavit laudatus vir eruditissimus, Jo. Grammius. Quæ post Allatium autem interjecto tempore ab aliis sunt viris doctis in lucem protracta, illa a me in adjunctis notulis demonstrata sunt.*

2.) Constantini Lascaris *de scriptoribus Græcis Calabris p.* 22. *& Siculis p.* 27. *Gesta SS. Apostolorum Petri & Pauli, Græce cum ejusdem Lascaris interpretatione. p.* 36. *Hæc tria depromsi ex splendido thesauro Antiquitatum Siciliæ, quem dives Belgarum sollertia nobis nuper aperuit.*

3.) *Antiochenorum Episcoporum & Patriarcharum Notitia ordine Chronologico p.* 38. *& alphabetico, p.* 47. *excerpta ex ampla atque erudita diatriba Petri Boschii, S. I. quæ in magno Actor. Sanctorum Opere Tome IV. Julii occurrit.*

4.) *SIMEONIS Thessalonicensis Archiepiscopi Opus Ecclesiasticum contra hæreses & de sacra liturgia, accuratius descriptum, & singulorum capitum argumenta, Græce & Latine p.* 49.

5.) *Index scriptorum laudatorum in speculo Naturali Vincentii Bellovacensis. p.* 507.

Capite XII. de scriptis Græcis pseudonymis ac suppositis p. 125. *Officia Critices. p.* 126. *vetus cacoëthes scripta aliena magnis nominibus supponendi p.* 127. *causæ p.* 131. *Criteria dijudicandi genuina à spuriis ac supposititiis. p.* 133. *Elenchus scriptorum de arte Critica p.* 134.

GEMISTI PLETHONIS Zoroastreorum & Platonicorum dogmatum compendium, Græce & Latine p. 137.

De Orofonte *Chronico scriptore commentitio p.* 145.

Pseudo Callisthenis *de Vita Alexandri Magni exordium, Græce p.* 148.

Index Capitum Codicis pseudepigraphi Scriptorum Veteris Testamenti, cum nonnullis supplementis p. 150.

PSALMUS centesimus quinquagesimus primus cum veteri versione & notis p. 160.

Volumen clauditur indice generali *ſcriptorum per univerſum opus tractatorum, in quo concinnando fateor me labore ingenti ſed valde neceſſario ſublevavit amicus & collega meus honoratiſſimus conjunctiſſimusque* JO. CHRISTIANUS WOLFIUS, *Phyſices ac Poëſeos in Gymnaſio hujus Urbis Profeſſor, meritiſſimus de ſtudioſa juventute, nec minus præclara & magna pro ingenii & doctrinæ opibus ſpondens Orbi erudito, ſi quæ per fauſta Venerandi eruditiſſimique Fratris incedens veſtigia jampridem magno ſtudio parat ac molitur, ea in lucem feliciter quod ſpero optoque abſoluta identidem protulerit. Ei pro inſigni hocce quod mihi præſtitit beneficio, & longa ac difficili opera quam pro ſua in me benevolentia inſumſit ſponte, & tædium illud omne mea cauſa devoravit, gratias dignas quibus verbis agam non reperio, cupio tamen confidoque eſſe perſuaſum memori hoc eum tribuiſſe, gratamque illius æſtimationem animo meo nullo tempore elapſuram. Cæterum uno omnia indice comprehendi ſatius eſſe duxi, quam diverſi generis & diverſorum ſacrorum vel etiam idiomatam ſcriptores ſub diverſis indicibus inquirendos offerre, quia nolui committere ſcilicet, ut evolvere aliquid geſtientibus etiam indice novo ad indices opus eſſet. Vale.*

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ
VOLUMEN DECIMUM QUARTUM ULTIMUMQUE.

LIBRI VI. PARS QUARTA.

CAPUT XI.
Paralipomena quædam ad ſuperiores libros complectens.

I. Leonis Allatii Συμμίκτων ſive opuſculorum Græcorum & Latinorum Vetuſtiorum ac Recentiorum libri X. Indiculus editus Romæ apud Succeſſorem Maſcardi A. 1668. 4.

Illuſtriſſimo Domino D. ANFRANO MATTHIÆ FRANSONO, Domino ſuo Colendiſſ. S.

VIDE, quam improbus ſim, quamque audax. Furtum jacto; nec communis ideo; nec Spartanæ legis pœnas reformido, quarum altera in facientes clemmata, altera in minus provide celitantes animadvertunt. Quidnam eſt? Proferam. Cum diebus pro-

xime elapſis apud Leonem Allatium, quocum mihi hoſpitalis teſſera eſt, uti ſoleo, diverſarer; inobſervatus Diatribam intravi. En fatum! Abacus illic erat, libris confarcinatim poſitis (in eo enim locupletisſimus, & celeberrimus hujus ſæculi Scriptor ſuas perficit lucubrationes) ad ſatietatem onuſtus. Accedo: & quorundam ejus operum, quæ nondum excuſa ſunt, indicem aſpicio; nec aſpicio modo, verum etiam, Catulliano Aſinio dextrior, aſpectum ſurripio. Mox, diſcedendi opportunitatem nactus, hilaris, ac feſtinabundus è ſcalis delabor potius, quam deſcendo. Theſaurum a me ſubductum crederes: & quid ni? Theſaurus eſt, & quocunque Regio ditior, atque optabilior: Hinc, ſed vide rurſus, quam probus ſim, quamque prodigus: ne ſolus invento, aut, ſi mavis, ſublato fruerer, publici juris facere illico decrevi. Et quia plurimum tibi debeo, tibi talium divitiarum avido, tranſmitto. Queretur Allatius, Nil moror; & ſi repetundarum me poſtulaverit, libentiſſime reſtituam, & ejus compendio. Nam quæ exarata manu erant, typis edita, & tuo nomine decorata recipiet. Sed interim caueat, ne ſcrinia, quæ ſimilibus gazis crepant, evacuem, compilem. O quantum de Orbe literario bene meriturum me crederem, ſi rapinas haſce continuarem! Nec deſpero: eoque alacrius hoc, ſi qua potero, aggrediar, quo doctos, illuſtresque homines; & te potisſimum doctrinæ, & generis nobilitate conſpicuum, ſuffuranti, ſed non plagiario, patrocinaturos confido. Vale mi Anfrane, & qua ſoles, ſenio inter adverſa confectum, animi benignitate, eum amplexari ne deſinas; qui jamdiu eſt, eritque dum vivet,

Dom. Tuæ Illuſtr.
obſerv.

Andreas Peſchiullius.

Romæ Kal. April. 1668.

LEO-

LEONIS ALLATII ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ,

sive

Opuſculorum Græcorum, & Latinorum Vetuſtiorum, ac Recentiorum,

(*Adhuc ineditis præfixus Aſteriſcus.*)

LIBER PRIMUS.

In quo continentur:

LIBER SECUNDUS.

Hi duo priores Symmictorum Libri a) *editi sunt Coloniæ Agrippinæ apud Jodocum Kalcovium* 1653.8. *Nunc eduntur auctiores & correctiores.*

LIBER TERTIUS.

24. *Agathemeri* Orthonis filii Geographica hypotyposis. b) P. Ἀναξίμανδρος ὁ Μιλήσιος, ἀκουστὴς Θάλεω πρῶτος ἐτόλμησε τὴν οἰκουμένην. Leone Allatio interprete.

25. Monumentum Adulitanum c) *Ptolemæi* Evergetæ. P. Βασιλεὺς μέγας Πτολεμαῖος καὶ βασιλέως Πτολεμαίου. cum Interpretatione, & Notis Allatii.

26. * *Nicephori Blemmidæ* d) Geographia Compendiaria. P. Βουλόμενος δὲ ὡς ἐν συντόμῳ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ζωγραφῆσαι. Allatio interprete.

27. * Ejusd. alia de terra historia compendiosa. P. Ἡ γῆ τὴν μέσην τοῦ παντὸς ἔλαχε χώραν. Eodem interprete.

28. * Anonymi Geographica hypotyposis. P. Ἡ τῆς ὅλης γῆς περίμετρος σταδίων κέ μυριάδων καὶ β, παραδέδοται. Allatio interprete.

29. * *Georgii Gemisti*, e) in Strabonis Geographica. P. Οὔτε τὴν θάλατταν τὴν Κασπίαν ὀρθῶς οἴεται Στράβων. Allatio Interprete.

30. * Ejusd. de Figura terræ habitatæ. P. Τὸ τῆς γῆς τῆς οἰκουμένης σχῆμα. Allatio interprete.

31. * Ejusd. Chorographia Thessaliæ Græcolatina. P. Ἡ χώρα πλὴν ὅσον ποταμόκλυστος ἐστίν. Eodem interprete.

32. Ano-

a) Hæc duo συμμίκτων Allatianorum volumina vulgata a Bartholdo Nihusio, recensui Volum. VI. hujus Bibl. p. 407. sq. (689.) Quæ autem hoc loco promittitur editio auctior & correctior, nunquam lucem vidit, quod sciam.

b) *Agathemerem* ab eo tempore juris publici fecit *Samuel Tennulius*, ut dixi lib. IV. c. 2. §. 10. Latine verterat etiam *Petrus Morellus*, cujus pars versionis manu exarata Lugduni Batavorum occurrit inter Libros Isaaci Vossii.

c) Hoc monumentum *Aduliticum* Græce & Latine primus ex Cosma Indopleuste ediderat Allatius Rom. 1631. 4. recusum Lugd. Bat. 1674 8. Extlat etiam in Jacobi Sponii Miscellaneis p. 358. addita Allatii versione. Cum celeberr. Montfauconi interpretatione idem dedi lib. 3. c. 34.

d) *Nicephori* hujus *Blemmidæ* paraphrasin periegeseos Dionysianæ indignam editione habuit V. C. Jo. Hudsonus, ut dixi Vol. XIII. p. 813. Ejus Geographia συνοπτικὴ citatur à Salmasio p. 276. seq. Epist. exstat etiam MS. in Coisliniana Bibl. teste laudato Montfaucono p. 598. & in Taurinensi, ut didici ex illustris Scipionis Maffei Epistola ad Apostolum Zenum T. VI. Diarii eruditorum Italiæ p. 478. De Blemmida hoc dixi Volum. VI. p. 341. sq.

e) De hisce ineditis Gemisti scriptis Volum. X. p. 745.

32. * Anonymi de Istro Fluvio. Gr. L. P. ὅτι ὁ Ἴστρος ὁ ποταμὸς ὁ λεγόμενος φασών. Eodem interprete.
33. *Philonis* Byzantii f) de Septem Orbis Miraculis. Gr. L. Allatio Interpr. P. τῶν ἑπτὰ θεαμάτων ἕκαστον φήμη μὲν γινώσκεται πᾶσιν.
34. * Anonymi de iisdem g) cum Notis Græce, & Latine. P. ξένον θέαμα τῶν πάλαι πυραμίδων. Allatio interprete.
35. *Nili Doxapatrii* h) de Thronis Patriarchalibus ad Regem Rogerium. Gr. L. Πανευγενέστατε αὐθέντα μου περὶ ἧς μοι ἔγραψας ὑποθέσεως. Eodem interprete.
36. * Ordo Episcoporum, & Metropolitarum sub Patriarchis Antiocheno, & Hierosolymitano Gr. L. P. ὁ καθολικὸς Ῥωμαγύρεως, ἤτοι Περσίας. Allatio interprete.
37. * Romanæ ædificationes curatæ à Lælio Biscia ex Clerico Camerali Sacræ Romanæ Ecclesiæ *Cardinali*, ab Allatio conscriptæ Latine.
38. De Constantinopoli Vaticinia i) varia carmina.
39. * *Danielis* k) Monachi Vaticinia varia de Constantinopoli, & aliis.
40. * Theophili Romani l) Vaticinium in Græcam Linguam versum à *Joanne Rizeno.*

A 3 41. Maffæi

f) Hic *Philonis* liber ab Allatio ex MS. Vaticano cum versione & notis editus Romæ 1640. 8. sæpe deinde prodiit ut dixi lib. 3. c. 24. §. 4. p. 590. Auctor fortasse *Philo Heracleotes* de quo lib. 1. c. 22. §. 4. Allatium in Philonis versione non raro a sensu scriptoris aberrare notat & uno alteroque exemplo demonstrat V. C. Jo. Henricus Majus filius, libro secundo Observationum sacrarum p. 14. sq. Etiam *Dionysius Salvagnius Boessius* qui eundem librum cum versione sua ex eodem Vaticano Codice vulgavit in suis Miscellaneis Lugd. 1661. 8. quædam rectius legit ut in limine statim, καὶ τοῖς Ἠλείοις τῆς Ἑλλάδος ἐπιδημῆσαι, pro καὶ τοῖς καλοῖς.

g) Ex hoc incerto MS. de spectaculis quædam affert Allatius ad Philonem, p. 22. 37. Sicut ex Niceta de septem Orbis θεάμασι locum Græce è MS. Bibl. Augustanæ vulgavit Hœschelius ad calcem Philonis de Septenario p. 42. 43. Ex Anonymi Scholiis Græcis in Carmina de Septem Orbis spectaculis Allatius diatriba de Nilis p. 7.

h) Hoc *Nili* scriptum editum ab Allatio lib. 1. de consensu utriusque Ecclesiæ c. 24. à Stephano le Moyne in Variis sacris T. 1. p. 211 -- 267. & Eman. Schelstrateno appendice ad T. 2. antiquitatis Eccles. illustratæ, Rom. 1697. fol. Vide quæ notavi ad Allatium de Nilis p. 53. Tomo V. hujus Bibl.

i) De Vaticiniis hisce dictum Volum VI. hujus Bibl. p. 364. sq. Nonnulla habes etiam Græce ac Latine apud V. C. Anselmum Bandurium libro septimo antiquitatum CPol.

k) De Danielis ὁράσεσι sive ὀπτασίαις in quibus scriptum quot annos Imperator quisque CPoli esset victurus, vide si placet quæ è Luitprando & aliis notavi in Codice pseudepigrapho Veteris Test. p. 1136.

l) Theophili presbyteri & clerici Romani, Vide Lambecium lib. V. p. 15. seq.

41. * Maffæi Vegii m) Laudensis de rebus antiquis memorabilibus Basilicæ Divi Petri Romæ. P. *Magnam cepi semper animi recreationem.*

42. * *Joannis Canabutii* n) de Insula Samothracia, & Diis Troicis Gr. L. ad Æni, & Samothraciæ Principem. P. τῆς δυλικῆς ταύτης καὶ τολμηρᾶς ἀναφορᾶς πρὸς τὴν αὐθεντίαν σήν. Allatio interprete.

43. * Leonis Allatii Imago Ilii, Græce. P. Ἰλίου κρήδεμνα ταῦτα, ὦ παῖ.

44. * *Leonardi Aretini* o) de Repub. Florentinorum Gr. L. P. Ἐπειδὴ ἐπιθυμεῖς εἰδέναι τὴν πολιτείαν τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὁποῖα τίς ἐστιν. Allatio interprete.

45. *Joannis Antiocheni* p) Archæologia, in qua multa fabulose exponuntur. Gr. L. Allatio Interprete.

46. * Ex *Joanne Philadelphiensi* q) excerpta. Gr. L. P. ὀρθῶς ἄρα οἱ τὰ μυθικὰ τὸν Κρόνον τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας. Allatio Interprete.

LIBER QVARTUS.

47. *Oppiani* Ixeutica, r) prosa oratione expressa Gr. L. P. Οἱ ἀετοὶ πλεῖστον ὑπερτεροῦσιν τῶν ὀρνέων. Interprete Allatio.

49. *Bry-*

m) Defuncti A. C. 1458.

n) Ἰωάννου Καναβούτζου τοῦ Μαγίστρου πρὸς τὸν αὐθέντην Αἴνου καὶ Ζαμοθράκης. Hoc scriptum memorans Petrus Morinus p. 406. Epist. *ibi*, inquit, *maxime placuit, ubi refellit Dionysii Halicarnassei errorem ex illis Hellenismi tenebris ortum quas Lux Evangelica discussit.*

o) Licet sæpius lucem viderint Leonhardi Aretini libri XII. historiæ Florentinæ scripti latina lingua & in Italicam quoque versi a Donato Acciajolo, tamen hoc ejusdem Aretini opusculum Græce compositum cui titulus: πολιτεία Φλωρεντίνων, adhuc latet in Bibliothecis, ut Regia Paris. Bavarica & Upsaliensi, ut Bibliothecas Italiæ & Angliæ jam non memorem.

p) *Joannis Malalæ*, quem habemus editum cum notis Edmundi Chilmeadi, Oxon. 1691. 8. vide Volum. VI. p. 138. & de altero Joanne Antiocheno p. 492.

q) De hoc *Joanne Lydo* dixi Volum. III. p. 512. sq. Vide præterea Salmasium ad Simplicium p. 255. Cangii Glossarium Latinum voce *silentium*, & Jo. Boivini notas ad Niceph. Gregoram p. 786. Raphael Fabrettus ad columnam Trajanam p. 153. testatur Johannem Philadelphiensem (eadem ni fallor quæ Allatius edere voluit excerpta) Latio donatum ab eruditissimo amico *Josepho de Julsis*, & jamjam è MS. apud ipsum, mutilo quamvis, publicam lucem inspecturum. Sed hoc cum Fabrettus scripserit jam A. 1683. Lydus necdum lucem vidit.

r) Prosariæ hujus Ixeuticon paraphraseos auctor *Eutecnius* Sophista, quam Græce & Latine edidit V. C. *Erasmus Vindingius*. Hafniæ 1702. 8. Vide lib. 4. hujus Bibl. c. 20. §. 4. Quibusdam illius editionis exemplis præfixus Annus 1715.

48.* *Brysonis* Philosophi de extremis diebus Carmen Jambicum Græce. P. Ἀρχὴ κακῶνγε προσδραμεῖται τῇ χθονί.

49.* *Theodosii* Diaconi de excidio Cretensi ad Imperatorem Romanum s) Gr. L. P. Ῥώμη παλαιὰ μὴ φθόνει τὸν δεσπότην. Allatio Interprete.

50. * Leodrisii Cribelli de Expeditione Pii Pontif. adversus Turcas. P. *Persvasus sum multis, ut cœptam adversus impios Christianæ Religionis hostes.*

51. *Bartholomæi Gryphii de Expeditione Classis Turcicæ, & Melitæ obsidione. P. *Tantus semper fuit honos historiæ, Illustrissime Princeps.*

52. *Nicolai Fulginatis de expugnatione Constantinopolitana. P. *Gothos evertisse Romam, & insævisse adversus cives.*

53. *Bessarionis Cardinalis Epistola ad Venetos de Expugnatione Constantinopolitana. P. *Distuli ante hanc infelicem, & calamitosam.*

54. *Lauri Quirini Epistola de Expugnatione Constantinopolis ad Nicolaum V. P. *Quanquam ingenium meum par materiæ non sit.*

55. * Georgii Merulæ Alexandrini Bellum Scodrense ad Jacobum Merulam, & Franciscum Gambarinum. P. *Existimo vos in magna expectatione eorum esse.*

56. * Petri Acciaioli descriptio pugnæ Ariminensis. P. *Difficile admodum in primis videtur sententia sapientissimorum hominum, &c.*

57. *Blasii Liscii Vollaterrani de direptione suæ Patriæ ad Federicum Comitem Montis Feretri. P. *Magno & excelso ingenio Viri.*

58. *Chronicon secundum traditionem Septuaginta Interpretum, & aliorum Expositorum Gr. L. P. Ἀδὰμ πρῶτος ἄνθρωπος γενόμενος. Allatio Interprete.

LIBER QVINTUS.

59. *Anonymi Compendiosa traditio Artis Rhetoricæ Gr. L. P. Οἱ τῆς ῥητορικῆς τέχνης ἐξηγηταὶ πρίν. Allatio Interprete.

60. Anonymi Prolegomena t) in Artem Rhetoricam. Gr. L. P. Τὰ προλεγόμενα τῆς ῥητορικῆς τέχνης εἰς δέκα κεφάλαια διαιροῦνται. Allatio Interprete.

62. Ano-

s) Nicephorum Phocam A. C. 962.

t) Parum diversa hæc ab illis quæ cum versione eruditiss. Montfauconi dedi Volum. IX. p. 586.

61. * Anonymi in Rhetoricam Prolegomena Gr. L. P. Οἱ τὴν ἡμετέραν τέχνην διακοσμήσαντες ῥήτορες.

62. * *Tryphonis* Sophistæ Prolegomena in Artem Rhetoricam Gr. L. P. Ἐπειδὴ τέτλαρές εἰσιν αἱ ἀνωτάτω ζητήσεις. Φημὶ δὴ τὸ εἴ ἐστιν. Allatio Interprete.

63. * *Joannis Doxapatrii* Prolegomena in Artem Rhetoricam. P. πᾶσα ζήτησις εἰς ταῦτα καὶ μόνα. Ex Cod. Vat. mſ. Gr. 106. p. 1.

64. * *Joannis Itali* methodus Rhetoricæ per Synopſim expoſita. P. Ἡ ῥητορικὴ μέθοδός ἐστιν ἐξ ἐνδόξων. Ex Vat. Cod. mſ. Gr. 316. pag. 141.

65. * *Maximi Planudis* Prolegomena in Artem Rhetoricam. P. Τὴν ῥητορικὴν διαφόρως τινὲς ὁρίζουσι. Ex Cod. mſ. Vat. Gr. 1466. pag. 1.

66. * Expoſitionum in Artem Rhetoricam, cum a Chriſtianis tum ab Ethnicis traditarum. Gr. L. P. περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκθέσεως τῶν κατὰ μέρος ὀφειλόντων ἐν τῷ παρόντι θεωρηθῆναι πονήματι. Allatio Interprete.

67. * *Matthæi Camariotæ* Compendium u) in Rhetoricas Exercitationes Gr. L. P. ὅρος προγυμνάσματος. Προγύμνασμά ἐστι, Allatio Interprete.

68. *Longini* Philoſophi Prolegomena w) in Ephæſtionis Enchiridion Gr. L. P. Ἀλλ' ἔπει νέα τῶν μέτρων θεωρία. Allatio Interprete.

69. * *Troili* Sophiſtæ in Artem Rhetoricam Hermogenis Gr. L. P. Ἐπειδὴ σὺν Θεῷ τῆς ῥητορικῆς ἀρχόμεθα τέχνης. Interprete Allatio.

70. Anonymi Rhetorica Problemata x) εἰς τὰς στάσεις Gr. L. P. Νόμος ἐκέλευε, τὴν ὀρφανὴν, μήτε τὸν ἐπίτροπον αὐτῆς. Allatio Interprete.

71. * *Georgii Pachymeræ* de Probationibus Gr. L. P. Πᾶν κεφάλαιον κατασκευάζεται. Allatio Interprete.

72. * *Romani* Sophiſtæ περὶ ἀνειμένου κανόνες Gr. L. P. Οὐκ ἀγνοῶ μὲν ὡς τολμηρὸς καὶ περίεργος εἶναι δόξω. Allatio Interprete.

73. *Les-*

u) Hoc Compendium quod MS. etiam exſtat in Bibl. Bodlejana, longe diverſum eſt a Compendio Rhetorices, quod ſub *Matthæi Camariotæ* nomine edidit David Hœſchelius, incipitque: ῥητορικοῦ λόγου τρία καθέστηκεν εἴδη, & ab altero quod MS. in Bibl. Vindobonenſi memorat Lambecius Lib. V. p. 182. cujus eſt initium: ῥητορική ἐστι δύναμις τεχνική.

w) Edidit Græce & Latine eruditiſſ. vir & cum magna harumce litteram jactura anno ſuperiore 1726. denatus *Joannes Boivinus*, in operibus Nicolai Boilavii Deſpræi, Pariſ. 1712. 4. p. 737.

x) Hæc problemata Græce ex MS. vulgaverat *Joannes Huswedelius* ὁ μακαρίτης cum Latina verſione, Hamburg 1612. 8.

73. * *Lesbonactis* sive *Libonactis* Ethnicodialecti. Gr. P. Σχῆμά ἐστι λόγου πλοκὴ τῶν τοῦ λόγου μερῶν κατά τινα διάλεκτον.

74. * Synopsis figurarum, quarum Hermogenes meminit in libris de inventione, & de Ideis: Gr. L. P. Στρογγύλον σχῆμα ἐστὶ τόδε. Allatio Interprete.

75. *Tiberii* Sophistæ de Figuris apud Demosthenem xx) Gr. L. P. Μέλλοντι τὴν τῶν σχημάτων θεωρίαν τὴν παρὰ Δημοσθένει κατανοεῖν. Allatio Interprete.

76. * *Herodiani* de Figuris. Gr. L. P. σχῆμα ἐστὶν ἐξάλλαξις φράσεως ἀπὸ τοῦ κατάλληλου ἐπὶ τὸ κρεῖττον, cum Interpretatione & Notis Allatii.

77. *Georgii Chœrobosci* de Tragicis Rhetoricis y) Gr. L. P. Πάσης παλαιᾶς, καὶ νέας γραφῆς ποιητικοὶ τρόποι εἰσίν. Interprete Allatio.

78. * *Michaëlis Apostolii* Byzantii de Figuris Poëticis Gr. L. P. Φράσις ἐστὶ λόγος ἐγκατάσκευος, ἢ λόγος. Allatio Interprete.

79. * Leonis Allatii de Sophocle, & Euripide judicium, & amborum comparatio.

80. * *Michaelis Pselli*, quæ sit Historiarum differentia, quarum alteri Chariclea, z) alteri Leucippe, a) argumento sunt. Gr. L. P. Πολλοὺς οἶδα καὶ τῶν ἄγαν πεπαιδευμένων. b) Allatio Interprete.

81. * *Dionis* Sophistæ Epistolæ c) P. Συνίστημί σοι τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν ἄνδρα. Allatio Interprete.

82. * Incerti de componendis Cifris. P. *Ii, qui maximis rebus agendis præsunt.*

83. * Leonis Allatii de Cryptographia Græcorum recentiorum Epistola ad Carolum Moronum, Eminentissimi Cardinalis Barberini Bibliothecarium.

B LIBER

xx) Edidit Græce & Lat. V. C. Thomas Galeus. Vide T. IV. hujus Bibl. c. 31. p. 474.

y) Ediderat Græce præmissa versione sua Federicus Morellus Paris. 1615. 12. *Georgii Choerobosci* de figuris poëticis oratoriis & Theologicis liber, Græce inscribitur περὶ τρόπων κατὰ τὴν ποιητικήν τε καὶ Θεολογικὴν χρῆσιν.

z) Heliodorus de amoribus Theagenis & Charicleæ.

a) Achillis Tatii de amoribus Clitophontis & Leucippes.

b) Eandem puto Anonymi Græci dissertationem de Achille Tatio & Heliodoro, uter alteri præferendus, quæ MS. exstat Lugduni Batavor. inter libros Vossianos.

c) Epistolæ quinque recurrunt infra, libro horum συμμίκτων septimo num. 126.

LIBER SEXTUS.

84. **Diadochi* Episcopi Photicæ Epiri in Ascensionem D. N. JEsu Christi Oratio. Gr. L. P. Φέρε μοι νῦν τοὺς Ἰουδαϊκοὺς ἱερεῖς, ὥρα γὰρ ἐπινικίων λόγων.

85. **Georgii* Hagiopolitæ Oratio de Angelis Gr. L. P. Καὶ πάλαι τῷ θείῳ Δαυὶδ περὶ ἡμῶν πάντως προκελαδῆσαν τὸ πνεῦμα. Allatio Interprete.

86. **Leonis* Centuripini Oratio in S. Jacobum d) Apostolum Gr. L. P. Ὑλικὴ μὲν αἴσθησις ἥδεται τοῖς ὧν ἀντιλαμβάνεσθαι πέφυκεν. Allatio Interprete.

87. **Leonis* e) Siculi Grammatici Laudatio in S. Nectarium Patriarcham Constantinop. Gr. L. P. Ἀρετὴν ἐπαινεῖν αἱρετόν. Allatio Interprete.

88. **Nicolai Pepagomeni* Laudatio in S. Isidorum Martyrem f) Gr. L. P. Ἰσίδωρον τὸν γενναῖον λόγοις ἐγκωμιάσαι τῶν καθάπαξ ἂν εἴη. Allatio Interprete.

89. **Basilii* Seleuciensis Oratio in S. Pentecostem Gr. L. P. Πυκνὰ μὲν, ἀλλ' ἐπωφελῆ τῆς ἐκκλησίας τὰ πνευματικά. Allatio Interprete.

90. *Ejusdem in B. Jobum Oratio Gr. L. P. Ὥσπερ οἱ κατὰ γῆν βασιλεύοντες τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν ἐν παρατάξεσιν ἀριστεύσαντες. Allatio Interprete.

91. *Ioannis* Damasceni Oratio g) in ficum exsiccatam, & Parabolam vineæ Gr. L. P. Κινεῖ με πρὸς τὸ λέγειν ὁ ἐνυπόστατος τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς λόγος. Allatio Interprete.

92. *Ejusdem Oratio in Hypapantem Domini Nostri JEsu Christi Gr. L. P. Εἶχε μὲν ἡ τῶν γενεθλίων πανήγυρις. Allatio Interprete.

93. Ejusd. Oratio in Dominæ nostræ Deiparæ diem Natalem h) Gr. L. P. Λαμπρῶς πανηγυρίζει ἡ κτίσις. Allatio Interprete.

94. Ejusd. Oratio in Dormitionem Deiparæ i) Gr. L. P. Ἔθος ἐστὶ τοῖς ἐρωτικῶς πρός τι διακειμένοις. Allatio Interprete.

95. Ejusd.

d) Jacobum Majorem, Zebedæi F.

e) Emendandus Possevinus ubi S. Nectarii encomium auctore *Jonio* Siculo Grammatico memorat MS. in Bibl. Salvatoris, Messanæ. Legendum enim *Leone*. Nectarius Patriarcha CPol. ab A. C. 381. ad 400.

f) In insula Chio A. C. 251.

g) Exstat Græce & Lat. cum versione editoris in nova editione Damasceni T. 2. curante V. C. Michale le Quien p. 804.

h) Exstat in eadem editione T. 2. p. 849. addita Allatii versione.

i) In eadem editione T. 2. p. 882. Versionem Allatii dederat etiam Combefisius in Bibl. Concionatoria tomo septimo.

95. Ejusd. Oratio in S. Barbaram Martyrem k) Gr. L. P. Ὑπέρκειται μὲν ὁμολογουμένως, ἅπασαν ἐγκωμίων σύνθεσιν. Allatio Interprete.

96. * Ejusdem sive potius *Joannis Euboensis* Episcopi Oratio in diem Natalem Domini Gr. L. P. Ὁπόταν τὸ ἔαρ ἐπέλθῃ τὰ τῶν σωμάτων στοιχεῖα. Allatio Interprete.

97.* *Nili* Chii, Metropolitæ Rhodi Laudatio in Sanctam Matronam l) Chiam Gr. L. P. Οὐ ξένα μὲν τῆς παρούσης ἡμῶν πανηγύρεως. Allatio Interprete.

98. * *S. Isidori* Martyrium m) Gr. L. P. Κατὰ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Allatio Interprete.

99.* Vita S. *Cosmæ* Melodi n) Gr. L. Allatio Interprete.

100. * *Nicephori Blemmidæ* Monachi de Vita, & rebus gestis S. P. N. Pauli Latrensis Gr. L. P. Μάτην οἱ πολλοὶ τὸν χρόνον αἴτιον ἀξιοῦσιν εἶναι τοῦ περὶ τὰ καλὰ ζήλου. Allatio Interprete.

101. Georgii Trapezuntii de Andrea o) Chio:

102. * *Ioannis Stauracii* Chartophylacis Thessalonicensis Oratio in Miracula Myrorrhoæ Magni Demetrii Gr. L. P. Ὁ λόγος τῷ μυρορρόᾳ Δημητρίῳ μὲν θαύματα. Πῶς γὰρ δίκαιον τὴν τοσούτων θαυμάτων. Allatio Interprete.

103. * *Georgii* Grammatici Laudatio in S. Barbaram Gr. L. P. Ἔστι μὲν τοῖς οὐκ ἀξίοις ἐπισφαλὲς τῶν ὑπὲρ ἀξίαν ἐφάπτεσθαι. Allatio Interprete.

104. *Evodii* Martyrium Quadraginta duorum Martyrum p) Gr. L. P. Φαιδρὰ μὲν παρούσης πανηγύρεως ἡ ὑπόθεσις. Allatio Interprete.

k) T. 2. laudatæ editionis p. 886. cum versione laudati Michaelis le Quien.

l) Loca ex hac laudatione affert Allatius de Nilis p. 79. (Vol. V. hujus Bibl.) & de purgatorio p. 762.

m) Idem ni fallor quod Græce MS. in Bibl. Cæsarea memorat Lambecius VIII. p. 81. & Latine exstat apud Surium 5. Febr. ubi Simeoni Metaphrastæ auctori tribuitur.

n) Incip. τιμᾶν ἐστιν ἄξιον τοὺς ἐφευρηκότας τὰ κάλλιστα.

o) Andreæ hujus Martyrium CPoli à Turcis A. 1465. peremti descriptum a Georgio Trapezuntio Latine exstat apud Surium 29. Maji & in Actis Sanctorum T. 7. Maji 29. p. 185. Apud Surium male 1365. pro 1465. legitur idem error Volum. IX. hujus Bibl. p. 55. emendandus.

p) Hic Evodii Sermo de XLII. Martyribus Amoriensibus qui medio sæculo nono mortem obiere, prodiit in Actis Sanctorum T. 1. Martii, Græce quidem è MS. Vaticano p. 887. -- 893. cum notis Hugonis Bollii, Carthusiani, & Latine p. 460.

105. *Theodori* Studitæ vita, & laudatio Magni Arsenii q) Gr. L. P. Ἀστὴρ ἀειφανὴς ἡμῖν οὐκ ἐν τῷ ζωδιακῷ κύκλῳ. Allatio Interprete.

106.* Theodori Studitæ laudatio in S. Bartholomæum r) Apostolum Gr. L. P. Μέγιστος ἀγὼν, προσθήσω δέ τι, καὶ κλέος. Allatio Interprete.

107. *Procopii* Diaconi, & Chartophylacis laudatio s) in S. Apostolum, & Evangelistam Marcum Gr. L. P. Πάλιν Ἀποστολικὴ καταστράπτει πανήγυρις, καὶ πάλιν ἐγὼ τοῖς θιασώταις. Allatio Interprete.

108.* *Arsenii* Archiepiscopi Corcyrensis laudatio in S. Andream Apostolum Gr. L. P. Ζωγράφοι μὲν, καὶ λογογράφοι τὴν ἴσην τοῖς ἐντυγχάνουσιν προξενοῦσιν ὠφέλειαν. Allatio Interprete.

109.* *Photii* Patriarchæ Constantinopolitani Epistola ad Nicolaum Papam Gr. L. P. Ὅτε τῆς ἱεραρχίας καὶ νῦν τὸ μέγεθος ἀναλήψομαι. Interprete Allatio.

110.* *Michaëlis Glycæ* de Pœnitentia Salomonis Gr. L. P. Εἰ δέ τις ἐστὶ περὶ τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος μαθεῖν βούλεται. Allatio Interprete.

111.* Ejusdem de Assumptione B. M. Virginis Gr. L. P. Περὶ δὲ τῶν συμβεβηκότων τῇ ἀειπαρθένῳ τοῦ Κυρίου Μητρί. Allatio Interprete.

112.* *Ioannis Phurnæ* ad Gregorium Antigonitem de Missa Præsanctificatorum t) Gr. L. P. Ἐμοὶ δοκεῖ, Πάτερ ἅγιε, μὴ δεῖν ὅλως ἐν ταῖς ἁγίαις Τεσσαρακοσταῖς. Allatio Interprete.

113.* Leonis Allatii de fine vitæ Joannis Evangelistæ Commentarius.

114. Ni-

q) Etiam hæc lucem vidit Græce cum versione Johannis Pinii, S. I. in Actis Sanctorum T. 4. Julii 19. p. 617. --- 631. Arsenius ille in monte Scethy Libyæ inter anachoretas enituit circa A. C. 455.

r) Græce hæc etiam in Codice Colbertino 340. obvia nec dum juris publici facta est quod sciam. Latina versio vetus, Anastasii fortasse Bibl. Romani, vulgata à Luca Dacherio T. 3. spicilegii p. 13. (T. 2. edit. novæ p. 123.) & à Combefisio T. 7. Bibl. Concionatoriæ p. 755. Incip. *Maximus quidem labor, & ut addam gloria est, Sanctorum laudes contexere.*

s) Hæc Latine jam prodierat apud Surium 25. April. & in Bibl. Concionatoria Combefisii Tomo VI. Græce autem lucem vidit cum nova versione *Joannis Francisci Albani*, Urbinatis, postea CLEMENTIS XI. Pontificis maximi à 23. Nov. 1700. ad 19. Mart. 1721. (tunc viginti quatuor nati annos) ante Catenam Patrum Græcorum in Marcum vulgatam à Petro Possino S. I. Rom. 1673. fol. & in Actis Sanctor. T. 3. Aprilis Latine p. 350. & Græce ad Voluminis calcem.

t) Alia hujus Phurnæ memoravi Volum. X. p. 521.

114. Nicolai V. Vita per Jannettum Manettum u) P. *Vetus quædam peritiorum Auctorum.*

115. Franciscus Philelphus in Vitam Nicolai Papæ V.

LIBER SEPTIMUS.

116. *Himerii* Sophistæ Oratio Epithalamica x) in Severum cum præmeditatione Gr. L. P. Ἀπόλλωνά φασι μετὰ τὰς μεγάλας νίκας. Allatio Interprete.

117. Ejusdem Polemarchicus Gr. L. P. Οὐ τοῖς ψέγουσι τὸν νόμον ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐγνωκότων λέγειν. Allatio Interprete-

118. Ejusdem in Imperatorem Panathenaicus y) ineunte vere Gr. L. P. Χαῖρε φίλον φάος, χαρίεντι μειδιόων προσώπῳ. Leone Allatio Interprete.

119. *Choricii* Sophistæ oratio in Procopium z) Sophistam Gazæum Gr. L. P. Ἴσως μὲν ἄλογόν τι δόξω ποιεῖν. Allatio Interprete.

120. Ejusdem Oratio in summum a) Copiarum ducem Gr. L. P. Ἄτοπον μὲν ἴσως ἐγχείρημα δόξει, καὶ θράσους μεστόν. Allatio Interprete.

121. * Libanii Declamationes b) nondum editæ.

u) Hic Jannotius Manettus Florentinus obiit Neapoli 1457. die 27. Sept. de cujus scriptis Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum p. 234. sq. & V. C. Petrus Burmannus præf. ad Tom. IX. thesauri Italiæ & qui in tomo illo occurrit Naldus Naldius in Manetti vita.

x) Græce & Latine hanc & duas proximas *Himeri* λαλιάς edidit vir eruditiss. *Jo. Henricus Majus* F. in Catalogo MSS. Bibl. instructissimæ Uffenbachianæ p. 591. 606. 631. Ha æ Sax. 1720. fol. Cæterum viginti Himerii declamationes antea non vulgatas in lucem prolaturum se promiserat Allatius p. 177. Apium Urbanarum.

y) Hunc Græce dedi Volum. IX. hujus Bibl. p. 426. Græce etiam separatim eodem Ao. 1719. Giessæ in 8. laudatus Majus cum quibusdam ex Anthologia inedita Græcis Epigrammatibus. Sed Græce & latine, ut dixi in Catalogo MSS. Bibl. nobilissimi Zachariæ Conradi ab Uffenbach p. 631. --- 656.

z) Hæc Oratio *Procopii* vulgata a me est Volum. VIII. p. 481. cum versione Clarissimi conjunctissimiq; Collegæ mei *Jo. Christiani Wolffii*, Physicæ & Poëtices in Gymnasio hujus Urbis Professoris dignissimi.

a) Εἰς Σοῦμμον, στρατηλάτην. Etiam hanc dare me memini Volum. VIII. p. 863. cum versione desideratissimi Viri *Guilelmi de Hertoge*, Hamburgensis, J. U. L. quem acerbum fatum A. 1725. d. 15. Jun. in flore ætatis, patriæ quæ præclara quæque ab eo sibi promittebat, eripuit.

b) alia Libanii ediderat Allatius in excerptis Rhetorum, Rom. 1641. 8.

122. * *Michaelis Pselli* in Pulicem Oratio Gr. L. P. Τὸν κώνωπά φασιν ὡς ἐλέφαντα, καὶ ἴναγε καθ' εἱρμὸν ὁ λόγος προΐοι. Allatio Interprete.

123. * Ejusdem, pediculi Laudatio Gr. L. P. Ἀλλ' ὁ φθεὶρ ἴσως τῇ ψύλλῃ τῆς εὐφημίας ἐπιβασκήνειεν. Allatio Interprete.

124. * *Michaelis Apostolii* Oratio Funebris in Bessarionem Cardinalem Gr. L. P. Ἔμελλον ἄρα μετὰ τὰ πολλὰ ἐκεῖνα δεινὰ, καὶ τῆς ἱερᾶς, καὶ φίλης μου πατρίδος. Allatio Interprete.

125. * Ejusd. Προσφώνημα in Bessarionem Cardinalem. P. Τἀγαθὰ τῶν ἔργων θειότατε Καρδινάλιων. Allatio Interprete.

126. *|*Dionis* Sophistæ Epistolæ V. c) Gr. L. P. Συνίστημί σοι τὸν φέροντα τὴν ἐπιστολὴν, ἄνδρα. Allatio Interprete.

127. Vita Julii Cæsaris Lagallæ d) scriptore Leone Allatio.

128. * *Constantini* discipuli Leonis Philosophi carmina Elegiaca ad eundem. P. Μυρία μὲν δεδάηκας ὅσα προγενέστεροι ἄνδρες.

129. * *Leonis* Philosophi ad Carmina Constantini Responsio, & alia ejusdem, varii argumenti. P. Πολλοί με τωθάζουσι γλώσσῃ κερτόμῳ.

130. *Nossidis*, e) *Myrus*, & *Anytæ* Epigrammata Græca nondum edita. P. Εἰς ἔρωτα. Ἅδιον οὐδὲν ἔρωτος, τὰ δ' ὄλβια δεύτερα πάντα.

131. Carmina de Herbis. P. Τοὺς πυρέττοντας τὸ χαμαίμηλον. ee)

132. * *Philippi* Thessalonicensis Poëtæ antiqui Carmina non edita. P. Ἀνάθημα τῷ Ποσειδῶνι παρὰ Χαρικλέους. Ἄγκυραν ἐμβρυοῖκον ἐρυσινηΐδα.

133. * *Leonidis* Tarentini, sive alterius Poëtæ antiqui Epigrammata non edita. P. Εἰς Μηλὼ, καὶ Σατύρην τὰς αὐλητρίδας. P. Μηλὼ, καὶ Σατύρη τανυήλικες ἀντιγενεῖδεω.

134. * Ano-

c) hæ jam memoratæ supra n. 81.

d) Vita Lagallæ sæpius excusa, ut dixi Vol. X. p. 413.

e) Hæc jam omnia typis exscripta puto exstare, nam *Nossidis* Locrensis (quæ Dorice scripsit) quatuor Epigrammata ex inedita Agathiæ Anthologia publicavit V. C. Rich. Bentlejus in libro Anglice vulgato pro Epistolis Phalaridis p. 355. seq. Lond. 1699. 8. & alia quinque desideratissimus noster D. Godfridus Olearius diss. de poëtriis Græcis, Lips. 1708. 4. §. LIII. in quibus etiam illud quod incipit: ἅδιον οὐδὲν ἔρωτος. Decimum habet Kusterus ad Svidam T. I. p. 514. *Myrus* sive *Mœronis* Byzantiæ unicum ex eadem Anthologia inedita dedit laudatus Olearius §. XLIX. & *Anytæ* Mytilenensis epigrammata quatuor §. VI. quintum Holstenius ad Stephanum Byz. in τεγέα, sextum Kusterus ad Svidam T. 3. p. 229. seq.

ee) Dedi hæc libro III. hujus Bibl. cap. 26. p. 630. seq.

134.* Anonymi Carmina nonnulla. P. Τοσȣ̃τος ὁ πλȣ̃ς καὶ μάτην καὶ πȣ̃ πλέω.

135.* *Constantini* Rhodii Jambi in Leonem Choerosphactem, Græce. P. Ἀλλ' ὡς μέταλλευς καὶ σφαγεὺς χοίρων πέλων.

136.* Ejusdem Scoptici Jambi in Theodorum Eunuchum. P. Σοφὸς μὲν ἐδεὶς εὑρεθήσεται ὡς θέμις.

137.* *Theodori* Paphlagonis responsa, Jambis. P. Ἅπαντές εἰσι τῶν φρενῶν ἠπημένοι.

138.* Leonis Allatii de Mandragora liber.

139.* *Michaelis Pselli* Opusculum f) de admirabilibus Lectionibus, cum Interpretatione, & Notis Leonis Allatii. Gr. L. P. Μηδὲ καινῶν ἀναγνωσμάτων εἴης ἀνήκοος. Allatio Interprete.

140. * *Zosimi* in Demosthenem g) Oratio Gr. L. P. Δευτέρῳ μοι λοιπὸν ἐπιβῆναι τῷ παιανιεῖ καιρός. Allatio Interprete.

141. * *Diogenis* Cynici Epistolæ ineditæ Gr. L. P. Διογένης Ἀπολλήξιδι χαίρειν. Θηβαῖε Μεγάσθενες ἀπεθέμην τὰ πολλά. Interprete Allatio.

142.* *Cratetis* Epistolæ ineditæ. P. τοῖς ἑταίροις. φεύγετε μὴ μόνον τὰ τέλη τῶν κακῶν.

143.* *Dosiadis* Ara cum Scholiis. h) P. ὅλος ȣ̓ μελιβρὸς ἱρῶν.

144.* *Gregorii Cyprii* Patriarchæ Constantinopolitani de sui ipsius Vita ita disposita, ut ab alio narrari videatur Gr. L. P. Πατρὶς μὲν τῷ συντεταχότι τὸ βιβλίον Κύπρος ἡ νῆσος. Allatio Interprete.

145.* Leonis Allatii in Emin. Card. Barberinum Oratio Græca, cum Collegium Græcorum reviseret. P. Μέμνων ὁ παῖς ὁ τȣ̃ ἠȣ̃ς ἐπ' ἀώρῳ τῷ πτώματι.

146.* *Me-*

f) Hunc libellum Pselli, dicatum Michaeli Cerulario, Patriarchæ CPol. servat MS. Bibliotheca Cæsarea, atque editione dignissimum pronunciat Lambecius Lib. VII. p. 221. seq.

g) Vir eruditissimus Franciscus Salmonius præfectus Bibl. Sorbonicæ Parisiensis in litteris ad illustrem Menckenium datis Cal. Dec. 1726. testatus est se MS. habere hanc *Zosimi* Ascalonitæ lucubrationem εἰς τὸν βίον τȣ̃ Δημοσθένȣς, cui subjecta erat altera vita Demosthenis, incipiens his verbis: περὶ Δημοσθένȣς τȣ̃ ῥήτορος ἀναγκαῖον εἰπεῖν τοῖς ἐπὶ Ῥητορικὴν ἄσκησιν.

h) *Dosiada* ara sæpius prodiit ut dixi lib. 3. hujus Bibl. c. 17. §. 15. sq. sed Scholia Græca *Manuelis Holoboli* Rhetoris quæ simul publici juris facere Allatius voluit, adhuc in Bibliothecis latent, lecta pridem Salmasio, & If. Vossio ad Melæ II, 7. p. 214. laudata.

146.* *Methodii* Patriarchæ Conſtantinopolitani Vita Gr. L. P. Allatio Interprete.

LIBER OCTAVUS.

147.* *Anaſtaſii* Antiocheni Patriarchæ de coacta in Perſide Orientalium Epiſcoporum Synodo i) Gr. L. P. βασιλεύοντος Ἀῤῥενάτου τῆς Περσικῆς χώρας. Allatio Interprete.

148.* Synodus ſub Emmanuele Comneno k) Imperatore Byzantino contra Soterichum, & ſocios Gr. L. P. Ἐπειδὴ ὁ μακρὸς χρόνος καινὸν ἀεί τι περιέχεται. Allatio Interprete.

149.* Joannis de Raguſio, Oratoris Concilii Baſilienſis miſſi ad Græciam, de iis, quæ Conſtantinopoli peracta ſunt, Relatio. P. *Reverendisſimi in Chriſto Patres, & Domini.*

150.* Tomus Synodicus contra Ancyranum Gr. L. P. Ἡ μὲν ἐν παρὰ τῶν χρηματισάντων τούτων Ἀγκύρας τε. Allatio Interprete.

151.* *Nicetæ* Chartophylacis Theſſalonicenſis de Diſſidiis inter Græcos & Latinos, alio atque alio tempore exortis. P. Ἐπὶ Γρατιανοῦ διὰ Παυλῖνον τὸν τῶν Εὐςαθιανῶν ἀρχηγόν. Allatio Interprete.

152. *Photii* Patriarchæ de nova Manichæorum l) hæreſi & ortu. P. Πολλοῖς ἐρῶντες ἀγνοούμενον, ὅθεν δὴ τὴν ἐπωνυμίαν τὸ βδελυκτὸν τοῦτο. Allatio Interprete.

153.* *Methodii* Patarenſis de Libero Arbitrio m) Fragmentum Gr. L. P. Ὁ μὲν Ἰθακήσιος γέρων κατὰ τὸν τῶν Ἑλλήνων μῦθον. Allatio Interprete.

154. *Georgii Gemiſti* de Fato n) Gr. L. P. Πότερα δὲ ὥρισται, καὶ εἵμαρται ἅπαντα τὰ μέλλοντα. Allatio Interprete.

155.* Leonis Allatii Epiſtola ad Laurentium Forerum. Quid ſentiant Græci de Ubiquetariis.

156.* *Joan-*

i) Vide Volum. IX. hujus Bibl. p. 335. ſeq.

k) A. C. 1154. Vide Allatii vindicias Synodi Epheſinæ p. 582. ſq.

l) Photii libros IV. contra Manichæos primus vulgavit Rev. noſter Wolfius Tom. 1. & 2. anecdotorum Græcorum, ut dixi Volum. XIII. p. 783. Librum primum quem ſolum videtur etiam Allatius publicare voluiſſe, luce donavit celeberrimus Montfauconus. Vide Volum. IX. p. 556.

m) Vide Volum. V. p. 256.

n) Hunc Libellum Gemiſti Plethonis Græce & Latine vulgatum debent ſtudioſi clariſſimo Viro Hermanno Samueli Reimaro, Hamburgenſi, Lycei Wiſmarienſis Rectori meritiſſimo. Edidit autem illum cum Plethonis & Beſſarionis epiſtolis amœbæis de eodem argumento, & Matthæi Camariotæ duabus diſſertationibus quibus Gemiſti de Fato ſententiam oppugnat ac confutat. Lugd. Bat. 1722. 8.

156.* *Joannis Damasceni* Libellus rectæ Fidei o) Gr. L. P. Πιςεύω εἰς ἕνα Θεὸν Πατέρα παντοκράτορα. Allatio Interprete.

157.* Ejusdem de Virtutibus & Vitiis Gr. L. P. Ἰςέον ὅτι ἁπλῶς ὢν ὁ ἄνθρωπος. Allatio interprete.

158. Ejusdem Congressus cum Saraceno p) Gr. L. P. Εἰπέ μοι ὦ Ἐπίσκοπε. Eodem Allatio Interprete.

159.* *Georgii Trapezuntii* de Recta Christianorum Fide ad Ameram, cum capta esset Constantinopolis Gr. L. P. Πολλά ἐςι τὰ παρακινήσαντα, καὶ πείσαντά με τολμῆσαι. Allatio Interprete.

160.* *Joannis Matthæi Caryophili* r) de Primatu Papæ contra Barlaamum Monachum Gr. L. P. Καὶ ταύτῃ μὲν ἀπεσκυβαλίσθω Νεῖλος, καὶ ὅσοι κατ᾽ ἐκεῖνον περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα. Eodem Caryophilo Interprete.

161. Julii Cæsaris Lagallæ Disputatio de Sympathia & Antipathia rerum. P. *Dictionis de Sympathia & Antipathia, quid horum utroque nomine significetur.*

162.* *Nicephorii Blemmidæ* de Officio Imperatoris Gr. L. P. Παλαιός τις νόμος ἐπεκράτησε τοῖς πράγμασι συμφωνῶν. Allatio Interprete.

163.* Anonymi in Cantica Canticorum expositio Gr. L. P. Πολλοὶ τῶν παρ᾽ Ἕλλησι σοφῶν περὶ ἔρωτος λόγου τὴν ψυχὴν ἐπ᾽ αὐτὴν τὴν οὐρανίαν ἁψῖδα. Allatio interprete.

164.* Leonis Allatii de Præputio Domini nostri JEsu Christi Diatriba.

165.* Ejusdem in Hymnum Aristotelis, Hermiæ dictum Commentarius.

166.* *Agathonis* Diaconi, & Chartophylacis, Bardanæ Tyranni contra Synodum Sextam attentata Gr. L. P. Ὁ ἁμαρτωλὸς ἐγώ. Cod. Gr. L. Ms. Vat. 853. p. 231. Cod. 834. p. 218.

167. *Hippolyti* Martyris expositio in Danielem s) Gr. L. Interprete Allatio.

C 168.* Julii

o) Vide Allatii diatribam de Damasceni scriptis §. 68. & Oudini commentarios de scriptoribus Ecclesiasticis T. I. p. 1756.

p) Exstat in Lequiniana Damasceni editione T. I. p. 470.

q) περὶ τῆς ἀληθείας τῆς τῶν χριςιανῶν πίςεως. Meminit Allatius de Georgiis p. 734. Volum. X. hujus Bibl. Vide & Diarium eruditorum Italiæ T. XVI. p. 435.

r) De aliis hujus Caryophili scriptis dixi Volum. X. p. 415.

s) Nescio an plura Hippolyti in Danielem habuerit Allatius, quam dare mihi licuit T. I. Operum sancti illius Martyris p. 272.---279. quibus T. 2. p. 32. additus locus ex Eustratio presb. CPol. adversus Psychopannychitas c. 19.

168. * Julii Cæſaris Lagallæ de Cometis Opuſculum. P. *Superiorum rerum notitiam admodum exilem ad nos peruenire.*

169. * Ejusdem, an cœlum ſit animatum anima, quæ tribuit eſſe, & conſtituit vivens, ſive, ut vulgo dicitur, informante. P. *Videtur apparenti veritati magis conſentanea pars negativa.*

170. * Anonymi ad ſummum Pontificem Epiſtola, de procuranda unione Græcorum Gr. L. P. Μακαριώτατε Πάτερ. Τῶν πραγμάτων τὰ μὲν ἔργοις, τὰ δὲ λόγοις δείκνυται, τὰ δὲ ὑπ᾽ ἀμφοτέρων. Allatio Interprete.

171. * Leonis Allatii Declamatio contra Scriptionem, habita in Academia Humoriſtarum. P. *Scriptionem, ejusque uſum, quem nonnulli admirabilem.*

172. *Demetrii* Metropolitæ Cyziceni de hæreſi Jacobitarum, & Chatzitzariorum t) Gr. L. P. Ἐπειδή σου τὴν ὑπερφυῆ, καὶ τῷ ὄντι βασιλικωτάτην φύσιν. Allatio Interprete.

173. * Leonis Allatii in Henrici Spondani Continuationem Cæſaris Baronii Annalium Notæ. P. *Scribis ad me, Vir humaniſſime, maxima te capi admiratione.*

LIBER NONUS.

174. * *Olympiodori* Philoſophi Alexandrini u) Εἰς τὸ κατ᾽ ἐνέργειαν Ζωσίμου, ὅσα ἀπὸ Ἑρμοῦ καὶ τῶν φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα. P. Γίνεται δὲ ἡ ταριχεία ἀπὸ μηνὸς Μεχὶρ κέ.

175. *Heliodori* Philoſophi x) ad Theodoſium Magnum Imperatorem de Myſtica Philoſophorum Arte. P. Σκῆπτρα γαίης μέδοντες ὡς πᾶν ἐμφανές. Carmine Jambico.

176. Theophraſti Philoſophi y) de Arte Divina. P. Οἱ τῶν σοφιστῶν ἄνδρες ὥσπερ ῥήτορες. Carmine Jambico.

177. * *Hierothei* z) Philoſophi de Divina ſacraque Arte. P. Ἀπάρξομαι προσπλέξαι εὐφραδέστατον. Carmine Jambico.

178. * *Ar-*

t) Edidit Græce & Lat. Combefius T. 2. auctarii novi p. 261. Vide Volum. X. hujus Bibl. p. 395. 396.

u) Nonnulla ex hoc ſcripto protuli Volum. XII. p. 764. ſeq.

x) Hoc integrum dedi Græce Volum. VI. p. 790. Vide & Volum. XII. p. 760. ubi & de aliis ſcriptis Græcis chymicis ineditis.

y) Vide Volum. XII. p. 763.

z) ibid. p. 763. 766. 775. 776. ſeq.

178. * *Archelai* Philoſophi a) de Arte ſacra. P. Ἡ πάνσοφος καὶ θεία τέχνη τῶν σοφῶν. Carmine Jambico.

179. Ex *Democriti* b) Phyſicis ac Myſticis. P. Ἡ φύσις τῇ φύσει τέρπεται, καὶ φύσις τὴν φύσιν νικᾷ. Dominico Pizimentio Vibonenſi Interprete.

180. * Anonymi Πίνος ὁ μηδόλως φεύγων. P. Φεύγειν δὲ εἰρήκασι, δηλονότι πρὸς τὸ πῦρ ἐκτίθενται δύο.

181. * Philoſophi cujusdam ad Theodoſium Magnum Imperatorem. P. Τὸ ὂν τετραμερές ἐστι κατὰ φύσιν ἐκ τῶν εἰρημένων συγκείμενον μορίων.

182. * *Zoſimi* de Inſtrumentis & Caminis. c) P. Ἡ τῆς ὡρισμένης καμίνου περιγραφὴ κεῖται ἧς ὁ φιλόσοφος ἐμνημόνευσεν.

183. * Anonymi de Arte ſacra. P. τὰ μὲν τοῦ προοιμίου ἅλις. ἔλθωμεν δὲ ἐπὶ τὸ προκείμενον.

184. *Stephani* Maximi Philoſophi, & magiſtri univerſalis ad Heraclium Magnum Imperatorem, d) Doctrina de Sacra & magna Scientia. P. Ὁ ἄναρχος καὶ ὑπέρσοφος.

185. *Democriti* Phyſica & Myſtica e) P. Βαλὼν εἰς λίτραν μίαν πορφύρας διοβόλου λίτραν.

186. *Syneſii* Philoſophi ad Dioſcurum f) in quendam Democriti librum velut Scholia. P. Τῆς πεμφθείσης μοι ἐπιστολῆς παρὰ σοῦ περὶ τῆς τοῦ θείου Δημοκρίτου βίβλου. Dominico Pizimentio Interprete.

187. *Stephani* Alexandrini g) Univerſalis Magiſtri & Philoſophi magnæ, & ſacræ hujus Artis, de Chryſopœia, Actionibus novem. Ἐν πράξεσιν θʹ. P. Θεὸν τῶν πάντων ἀγαθῶν αἴτιον, καὶ βασιλέα τῶν ὅλων καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ. Dominico Pizimentio Interprete.

188. *Pelagii* Sophiſtæ. h) Περὶ τῆς θείας ταύτης καὶ ἱερᾶς τέχνης. P. Οἱ μὲν προγενέστεροι, καὶ ἐρασταί, καὶ ἀνάπλεοι φιλόσοφοι. Dominico Pizimentio Interprete.

a) ibidem p. 764. 776.
b) Latine prodiit, Dominico Pizimentio interprete. Vide Volum. XII. p. 709. 768.
c) Vide Volum. XII. p. 766. ſq.
d) Latine vidit Lucem ex Pizimentii verſione. id. p. 694. ſq. & 769.
e) Congruit cum illis quæ ſupra num. 180.
f) Hæc *Syneſii* Græce & Latine dedi Volum. VIII. p. 233. ſeq. adde Vol. XII. p. 769.
g) Vide Vol. XII. p. 766. ſq.
h) id. p. 709. & 764.

189. *Ostani* Philosophi ad Petasium. i) Περὶ τῆς ἱερᾶς αὐτῆς καὶ θείας τέχνης. P. Τῆς φύσεως τὸ ἄτρεπτον ἐν μικρῷ ὕδατι τέρπεται.

190. *Nicephori Blemmidæ*, k) de auro conficiendo, quod idem divino auxilio opitulando confecit. P. Λαβὼν σὺν Θεῷ λίθον τὸν ȣ λίθον, ὃν λέγουσι λίθον τῶν σοφῶν.

191. * Auctores de Chemia Græci, apud Leonem Allatium. P. Ἀνωνύμου λεξικὸν κατὰ στοιχεῖον τῆς χρυσοποιίας.

192. *Michaelis Pselli* Epistola ad Xiphilinum l) Patriarcham de auri conficiendi ratione. Dominico Pizimentio Interprete. P. Ὁρᾷς ὦ Δέσποτα, ὁ ποιεῖς ὁ ἐμὸς δυνάστης, ἡ τῆς ἐμῆς ψυχῆς τυραννίς.

LIBER DECIMUS.

193. * Leonis Allatii de Theodoris, & eorum scriptis, Diatriba.

194. * Ejusdem de Nicetis & eorum scriptis Diatriba.

195. Ejusdem de Psellis & eorum scriptis Diatriba jam edita m) emendatior & auctior.

196. * Ejusdem de Philonibus, & eorum scriptis, Diatriba.

197. Ejusdem de Joanne Damasceno, & ejus scriptis, ex Opere ejusdem non edito de libris Apocryphis.

198. Ejusdem librorum editorum elenchus. o)

199. * *Illu-*

i) Vol. XII. p. 763.

k) ibidem p. 777.

l) De latina Pizimentii versione plus simplici vice edita Vol. XII. p. 709. 767. Cæterum in Codice Cæsareo apud Lambecium VIII. p. 204. hæc Pselli Epistola non Xiphilino qui ab A. C. 1064. ad 1075. sed Michaeli Cerulario dicata est, qui Patriarcha CPolitanus fuit ab A. 1043. ad 1059. In Bibliotheca illustris viri Raymondi de Kraft Ulmæ apographum Græcum ex codice MS. Parisiensi binas ejusdem argumenti Epistolas Pselli refert unam ad Michaelem Cerularium, alteram ad Xiphilinum. Vide V. C. Jo. Georgii Schelhornii amœnitates litterarias T. 3. p. 98.

m) editam reddidi volumine quinto hujus Bibl.

n) Hanc vulgavit V. C. Michael le Quien in limine Tomi I. præstantissimæ suæ editionis Operum Joannis Damasceni. Paris. 1712. fol.

o) Confer Volum. X. hujus Bibl. p. 407. seq.

199.* *Illuſtrium Virorum Epiſtolæ ad Leonem Allatium, & Allatii ad eoſdem reſcriptæ, quorum hæc ſunt nomina:*

Andreas Taurellus.
Bartholom. Tortolettus
Bartholdus Nihuſius.
Benedictus Mariottus.
Bernardus Madorius.
Carolus a S. Antonio.
Carolus Avantius.
Carolus Chartarius.
Chriſtianus Ravius.
Clemens Toſius.
Elias Heingerus.
Federicus Morellus.
Ferdinandus Carolus.
Fortunius Licetus.
Franciſcus de Combefis.
Gabriel Naudæus.
Gaſpar de Simeonibus.
Gotardus Vœgelinus.
Gottofred. Henſchenius.
Henr. Julius Blummius.
Henricus Valeſius.
Hieronymus Bardus.
Jacobus Gaddius
Janus Nicius Erythræus
Joannes Hubertus.
Joannes Bollandus.
Joannes Cothunius.
Jo. Feder. Gronovius.
Joannes Morinus.
Iſaacus Voſſius.
Lælius Guidiccionus.
Laurentius Forerus.
Lucas Waddingus.
Marcus Meilonius.
Marcus Peutingerus.
Melchior Incofer.
Michael Joannes Vimbodinus.
Nicolaus Heinſius.
Nicolaus Zoraccius.
Paganinus Gaudentius.
Paulus Bombinus.
Philibert. de la Mayre.
Philippus Tomaſinus.
Reinoldus Dehnius.
Renatus Moreau.
Simon Wagnerechius.
Vincentius Marinarius.

De LEONIS ALLATII, & Scriptis illius nonnullorum Clarorum Virorum Teſtimonia, quæ ſuggeret Eruditiſſimus Vir Carolus Moronus Eminentiſſimi Principis Cardinalis Barberini Bibliothecarius.

II. CON-

II. CONSTANTINI LASCARIS, Byzantini, de Scriptoribus Græcis, patria Calabris.

CONSTANTINUS LASCARIS ALPHONSO ARAGONIO, Calabriæ Duci Salutem.

1. CUm diu mente revolverem, Illustrisſime Princeps, quantum tua te opulentisſima Calabria delectet, tum propter diverſas in ea Civitates, opida, vicos: tum propter jucundiſſimos montes colles, ſtagna, flumina, nec non & alia tam admiratione quam laude digna: ut venationes & honeſtiſſima corporis exercitia omittam; decrevi illuſtres viros ac philoſophos ejus Provinciæ breviter Tibi commemorare. Exiſtimo enim id non parvæ Tibi delectationi futurum, cum ſis ſpeculationum & antiquitatum ſtudioſisſimus. Quibus rebus quantum Calabria redundet, ſi explicare vellem, opus eſſet ingenti volumine. Video enim per Calabros Philoſophos Italiam, Siciliam ac partem Græciæ noſtræ illuſtratas fuiſſe. Verum ego in compendium viros litteris ac virtute inſignes, quos Calabria olim protulit, congeram, incipiens à Philoſophiæ parente ac uberrimo fonte Pythagora.

2. *Pythagoras* itaque patrem habuit Timeſarchum, aurificem Italiæ Græcum, qui ab Inſulis Tyrrhenis (quas Athenienſes Tyrrhenis expulſis habitarunt) in Samiam inſulam profectus, uxorem duxit Samiam, quæ Pythagoram Samium cognomento, peperit. Hic Pythagoras in Scyro Inſula vicina *Pherecydem* Philoſophum audivit, quo defuncto Ægyptios ac Babylonios Magos adiit, unde Philoſophiam ac alias Scientias Samuum attulit. Ubi defunctis parentibus, Polydeuci fugiens tyrannidem, cum diſcipulis fere ducentis Crotonem ac Metapontum Calabriæ civitates profectus incoluit. Ibi diſcipuli ab eo edocti amicorum bona communia eſſe debere, concordiam & remp. inter ſe quandam conſtituentes, communiter vixerunt. Pythagoras multos Calabros Græcos & alios ultra quingentos reddidit doctisſimos. Leges Græcis qui Italiam habitabant conſtituit. Dum Crotonem habitaret, uxorem duxit *Theano*, Brontini Crotoniatæ filiam, quæ a viro inſtructa, multa Dorice ſcripſit, *de vita viri ſui & Epiſtolas morales.* Ex hac Pythagoras ſuſcepit *Telavgen* Gymnaſii ſucceſſorem, quem multi & *Empedocles* ille Agrigentinus audiere. Hic quatuor libros com-

composuit *de tetrade*, pro quo Ægyptii ipsum Deum habebant. Filias autem tres habuit, duas *Alyam* & *Erigonem* peritas, quarum exstant *Epistolæ*: & tertiam *Damo* ditissimam, cui moriens tres libros, quos composuerat legavit, præcipiens ut illos nunquam extra fores ædium daret. Quæ libros tanti fecit, ut ne inopia quidem coacta eos produxerit, quum magno vendere posset. Hæc moriens libros *Biscalæ* filiæ eadem qua a patre acceperat conditione reliquit. Hac vero defuncta libri ad *Philolaum* Pythagoricum pervenere.

3. *Zamolxis* Scytha, Pythagoræ servus, Philosophus maximus fuit. Ad hunc aliosque Pythagoricos videndos *Anacharsis* Scytha Philosophus ab Hyperboreis Scythis in Calabriam venit tempore *Phalaridis*, cujus *Epistolæ* adhuc exstant. Hunc Zamolxin & latorem legum Scythæ sui habuerunt.

4. *Philolaus* Crotoniata, Pythagoricus Philosophus primus Pythagoræ secreta edidit, à quo pecuniæ cupidissimo *Plato* ille Atheniensis in Italiam veniens ad Pythagoricos visendos, tres libros illos Pythagoræ dudum memoratos emit XL. minis Alexandrinis, quas Dionysius secundus Syracusanorum Tyrannus solvit. Ex quibus libris lectis tradunt Platonem composuisse gravissimum illud opus *de natura Mundi*, in quo *Timæum* illum Locrensem Dorice loquentem inducit.

5. *Alcmæon* Crotoniates, Pythagoricus Philosophus ac Medicus præstantissimus fuit, qui de Philosophia ac Medicina, complura scripsit, animam immortalem dixit, ac perpetuo moveri instar Solis.

6. *Milon* Crotoniata Pythagoricus celeberrimus, à cujus domo incensa dum fugit Pythagoras, cum pluribus discipulis à persecutoribus peremtus est.

7. *Democides* Crotoniata, vir doctus ac Medicus excellens tempore Darii floruit.

8. *Orpheus* Crotoniata â Pythagoricis eruditus, Epicureus * fuit, Pisistrato Atheniensium tyranno adhæsit, ubi cum degeret, *Argonautica* heroico carmine lusit, & alia.

9. *Ascon* Crotoniata, Pythagoricus Philosophus fuit & multa composuit. Sed cum sermo *de Crotone* præcesserit, oportunum visum est aliquid de Civitatis origine dicere. Croton, Strabone teste, civitas olim Græca fuit, re bellica litterisque florentissima, mater athletarum

* Epicureus ante Epicurum.

letarum celebris, quorum ſeptem in ludis unius Olympidais cæteros omnes ſuperarunt: unde merito & hoc tunc ferebatur: *Poſtremus Crotoniatarum is primus eſt*: vetusque eſt apud nos proverbium, *quid Crotone ſalubrius?* Hujus Civitatis primus conditor fuit Myſtellus Achivus nobiliſſimus, qui de habitanda Colonia conſuluit Apollinem, quo tempore Archias Corinthius de condendis Syracuſis conſilium petebat. Cumque ambo à DEO interrogarentur qaid in condendis urbibus optarent? Archias divitias, ſalubritatem Myſtellus elegit. Unde factum eſt ut Syracuſæ divitiis, Croton ſalubritate gauderet. Myſtellus igitur ubi primum ad conſiderandum locum venit, cum vidiſſet Sibarim ædificatam, ita poſt a fluvio denominatam, hanc præſtantiorem exiſtimavit, reverſusque ad Deum, Sibarim petebat. Turbatus vero DEUS hos protulit verſus:

Terga brevis Myſtelle tuo de pectore omitte:
Cætera perquirens, fruſtra en venaris iniqua,
At rectum quodcunque datur, tu laude probato.

Quæ cum audiiſſet, reverſus urbem conſtituit, non ſine Archiæ, qui tunc Syracuſas condebat, adjutorio. Idem Myſtellus, aliud quoque ſatis ambiguum oraculum accepiſſe fertur, id autem tale fuit: *Ubi ab æthria pluviam invenies, Civitatem ædifica.* Sed cum Æthria ſerenitatem ſignifieet, confuſus ille Deum non intelligebat: verum cum multa & Apuliæ & Calabriæ loca peragraſſet, pervenit tandem ad locum ipſum, ubi cum Æthria ipſius concubina longi itineris labore feſſa lacrymas affatim emiſiſſet, adeo ut terra madefieret, intellexit Myſtellus oraculum, ibique Civitatem condidit, undiq; ad novam Coloniam incolis concurrentibus, multis tamen ante Pythagoræ adventum annis. Fuit igitur Croton civitas privatis & publicis geſtis præclara. Nam una cum Græcis aliis adverſus vicinos Barbaros dimicavit, pluresque viros magnanimos produxit, in quibus & Phayllum illum athletam, ſaltatorem excellentisſimum: qui trireme ſua vectus in auxilium Græcorum cum Athenienſibus & Lacedæmoniis contra Xerxem pugnavit. Cujus beneficii poſt multos annos recordatus Alexander, ab Aſia cum aliis Græcis, & Crotoniatis ſpolia Barbarorum miſit. Sed omisſis Crotoniatis ad Locrenſes atque alios veniamus.

10. *Timæus*

10. *Timæus* Locrensis Pythagoricus, maximus Philosophus, ad quem videndum venit ille sapientissimus Plato, qui eum in operibus de Natura Mundi introduxit, in Dialogo scilicet Timæo.

11. *Eurytus* Locrensis, sive Tarentinus ut quidam opinantur, Pythagoricus Philosophus fuit, quem etiam vidit Plato.

12. *Zaleucus* Locrensis, Pythagoricus Philosophus & Legumlator, concivibus suis Legem dedit, consulente Minerva.

13. *Theano* Locrensis mulier, Vates Lyrica fuit, quæ Lyricis versibus de Patria sua multa composuit.

14. *Xenocrates* Locrensis, Poëta heroicus ac Musicus excellentissimus fuit.

15. *Euryphonius* Locrensis vir doctus ac citharœdus eximius fuit. Hujus olim statua citharam tenens apud Locros fuit. Locrensium enim Civitas olim insignis fuit, qui coloni profecti sunt a Locris Cretum fines habitantibus Evandro ductore, paullo post conditam Crotonem ac Syracusas. Nunc autem de quibusdam Rheginis dicendum.

16. *Glaucus* Pythagoricus & Musicus excellentissimus, Rheginus, Democrito, quem ipse Pythagoreum fuisse asserit, contemporaneus.

17. *Andromadas* Pythagoricus Philosophus quoque Rheginus & legumlator fuit, qui Chalcidensibus Thraciam habitantibus leges dedit.

18. *Pythagoras* alter Rheginus, vir eruditus & statuarius excellentissimus, primus statuarum proportionem consideravit, discipulus *Clearchi* Rhegini, quem *Eucherius*, Corinthius docuerat, ut ait Pausanias.

19. *Hippias* Rheginus Orator & Historicus fuit, qui primus Italiæ ac Siciliæ rerum historiam scripsit.

20. *Ibycus* Poëta Lyricus unus è novem vatibus Lyricis præclaris, Messanæ natus est Rhegino ex patre. Hic primus Sambucam Instrumentum Calabrorum invenit, multaque composuit Lyrico metro. Cumq; per Calabriam iter faceret, in sylva quadam in latrones incidit, a quibus cum se omnino sentiret interficiendum, gruibus forte volantibus ad eas dixit: vos saltem mortis meæ testes eritis, quem illi deridentes interfecere. Sed præsagium fides secuta. Nam cum latrones in theatro quodam ad spectandum sederent, atque grues casu illuc transirent, alter alteri dixere: ecce grues Ibyci. Quod cum quidam audivissent, id quod erat suspicantes, (nam vulgata fuerat homicidii fama) retulere civitatis Rectoribus, quo-

rum

rum mandato latrones capti ac diligenter examinati facinus confeſſi ac mox ſuſpendio enecti ſunt. Hinc proverbium ortum apud Græcos Latinosque Jureconſultos, Grues Ibyci, hoc eſt res certa certisque indiciis manifeſta.

21. Rhegium Civitas, ut ait Strabo à rumpendo dicta, quod ibi Sicilia maris æſtu aut terræ motu ab Italia ſit abrupta. Rhegini autem Græci fuerunt coloni Chalcidenſium, cum & Lacedæmonii nonnulli in Calabriam transmigrarunt.

22. *Alcman* Poëta Lyricus ex Meſſana fuit Civitate vetuſtisſima, Rhegio vicina.

23. *Cynomachus* Thurinus, qui de Philoſophorum opinionibus ſcripſit primus.

24. *Alexis* ex eadem Thurio urbe Poëta Comicus, qui ducentas & quadraginta Comœdias edidit.

25. *Hippaſus* Metapontinus Philoſophus Pythagoricus qui definitum eſſe tempus dixit Mundi mutationes. Metapontus vero fuit opidum a Pyliis conditum, qui Troja capta cum Neſtore navigarunt.

26. *Archytas* Mneſagoræ, vel ut alii Æſtici filius, Tarentinus eximius Pythagoricus Philoſophus fuit, ac Geometra inſignis. Hic Platonem in Sicilia tunc cum Dionyſio morantem per litteras monuit ut tyrannum caveret. Ab hoc Eudoxus Gnidius Æſchinis F. Geometriam didicit. Hic cubum primus invenit, & per motum ſemicirculi in cylindro duas medias proportionales: fuitque Mechanicus, & columbam ligneam per ſe volantem conſtruxit.

27. *Lyſides* Tarentinus Pythagoricus Philoſophus fuit, cujus Epiſtolæ adhuc exſtant.

28. *Ariſtonicus* Tarentinus Philoſophus.

29. *Heraclides* Tarentinus vir eruditus, Medicus celeberrimus.

30. *Rhintho* Tarentinus Poëta Comicus.

31. *Parmenides* Pythagoricus Philoſophus Heleata, ab Helea civitate Phocenſium vetuſta, quam à fonte quodam Helam vocabant, inde vero Heliam & Veliam. Hic inventor Dialecticæ, mundos plures eſſe dixit. Contra Nearchum ſive Diomedontem, armis in Lipara paratis conſpiravit: & interrogatus, tyranni aurem ſive naſum mordicus præcidiſſe, & abſciſſam ſibi linguam in ora tyranni conſpuiſſe, tyrannus autem à populo lapidibus obrutus perhibetur.

32. *Phavorinus* ab hac Velia, ut nonnulli, vir doctissimus, qui de Philosophia, Rhetorice & Historia multa & præclara scripsit: Plutarcho socius, cum quo sub Trajano floruit.

33. *Empedocles* Siculus Pythagoricus Philosophus & Orator, à quo *Gorgias* Leontinus aliique Siculi & Philosophiam & Oratoriam audivere.

34. *Charondas* Catanensis, Pythagoricus Philosophus leges dedit Chalcidensibus Siciliam & Italiam habitantibus.

35. *Pythias* & *Damon*, Syracusani, singulare par amicorum, quorum alter pro altero sese morti addixit, de quibus Plutarchus.

36. Sed prætereo alios nostros Græcos Pythagoricos Asianos, *Eudoxum*, *Xenophanem* Colophonium, *Leucippum* Heleatem, *Melissum*, *Democritum*, *Heraclitum*, *Nausiphanem* & *Naucidem*, quorum *Epicurus* discipulus fuit. Omitto Civitatum origines, gesta & antiquitates, & alia quæ Te studiosissimum ac Strabonis Geographi familiarissimum latere non possunt. Verum illud iterum absque rubore memorabo, Italiam, Siciliam ac magnam Græciæ nostræ partem primum Calabriæ tuæ altrici, deinde Pythagoræ suisque Pythagoricis maxime debere. Nam per annos nongentos ab ipso scilicet Pythagora usque ad Constantinum Imp. cognomento Magnum doctrina ipsa & secta Pythagorica per dictas regiones floruit. Sed cur hæc ad me scribis? inquies. Ut sic, si sint Tibi nota, gratuler scienti: sin vero, ut nota faciam, Teque Ducem illustrissimum summæ spei adolescentem, exemplo tot tantorumque Philosophorum, quos tua Calabria genuit eruditivitq;, ad culmen virtutum ac maximarum rerum aviditatem cohorter. Bene valeas ac diu felix & dudum memorati Constantini similis vivas, & Constantinopolim mihi patriam infelicem à Barbarorum potestate vendices, meque Tuæ Celsitudinis obsequio paratum recipias!

III. CONSTANTINI LASCARIS, Byzantini de scriptoribus Græcis, patria Siculis.

CONSTANTINUS LASCARIS, FERDINANDO ACUNÆ, Siciliæ Pro-Regi Salutem.

SI antiqui illi tantopere laboraverunt, Illustrisſime Princeps, ut non solum docti efficerentur, verum etiam, ut apud posteros nomen haberent æternum: nonne & nos elaborabimus tum Patriæ tum

ſcientiæ amore, ut illorum jam diu oblivioni tradita nomina, ob linguæ ut arbitror noſtræ ignorantiam ac librorum inopiam, inſtaurare & e tenebris in lucem educere, atque in hominum notitiam revocare poſſimus; præſertim ut Siciliæ gloriam quam de ſuis viris illuſtribus conſequitur, adaugeamus. Equidem quamvis non paucos protulerit Inſula celebres viros, tamen plerique ob temporis injuriam atque Græcorum calamitates ignorantur. Itaque nos quotquot potuimus ex Laërtio, Philoſtrato, Svida aliisque veterum monumentis carptim collectos in hoc notavimus compendio, Tibique Pro-R ex excellentisſime, dicavimus, qui rerum antiquitate & ingenuis litterarum ſtudiis apprime delectaris, & ob id, litteratos ſingulari benevolentia proſequeris. Exordiar ergo à Meſſeniis noſtris, cum ſit Meſſana primus Trinacriæ angulus, Regnique clavis & initium. Lege igitur felix, Fernande, Siciliæ decus, meque ut facis ama.

2. *Dicæarchus* Siculus Meſſenius, Philoſophus Peripateticus, Orator ac Geometra, Ariſtotelis auditor: qui leges & ſtatuta concivibus ſuis dedit, plurima in Philoſophia ſcripſit, item *Peloponneſi totius deſcriptionem, moresque Græciæ tribus libris* complexus eſt: *Politiam* quoque *Lacedæmoniorum*, quam ſtatuto quodam ſingulis annis legendam audiebant.

3. *Ariſtocles* Siculus Meſſenius, Philoſophus Peripateticus, *decem libros de Philoſophia naturali*, & totidem *in morali* edidit, item *Artem dicendi*, item *Homeri ac Platonis comparationem*, uter doctior fuerit, ubi Philoſophos innumeros eorumque opiniones commemorat.

4. *Ibycus* Siculus Meſſenius, Hiſtoricus & Poëta, ex novem vatibus Lyricis Græciæ unus, Rheginus genere. Plura compoſuit lingua Dorica. Primus Sambucam inſtrumentum invenit. Hic in ſylva quadam Calabriæ à latronibus captus & ab eis interimendus, ad grues caſu illac volantes dixit: ſaltem vos teſtes mortis meæ & ultrices eſtote. Quo interempto latrones die quadam in theatro ſpectandi gratia ſedentes, cum grues forte volantes vidiſſent, dixerunt ad invicem: Ecce grues Ibyci. Quod quidam audiens, id quod erat ſuſpicatus, civitatis Præfecto retulit, qui re diſcuſſa & cognita, eos ſuſpendio damnavit. Unde proverbium ortum eſt in re certa: Grues Ibyci. Quod beatus Cyrillus Divina factum Providentia affirmat.

5. *Lycus*

5. *Lycus* ſive *Lupus* Latine, qui & *Butheras* vocabatur, Meſſenius Hiſtoricus ac Poëta, plura *de Sicilia* & *de Libya* conſcripſit.

6. *Polycletus* Meſſenius, Philoſophus ac Medicus celeberrimus, qui Phalaridem Agrigentinum tyrannum morbo incurabili liberavit, ſicut ex prima Phalaridis Epiſtola colligitur.

7. *Timotheus* * Taurominitanus, Orator ſatis mordax: quem Athenienſes Epitimæum, hoc eſt increpatorem vocabant. Is *libros octo de Siciliæ & Italiæ* geſtis compoſuit, item *de argumentis aliisque neceſſariis artis Oratoriæ*, item *de omnium Hiſtoricorum erroribus*, quos amariſſime carpit.

8. *Charondas* Catanæus, Pythagoricus Philoſophus, legumlator, qui omnibus Chalcidenſibus Italiæ & Siciliæ incolis leges dedit.

9. *Diodorus* Siculus Argyrenſis, Hiſtoricus præſtantisſimus, qui ſub Tiberio Cæſare militavit. *Hiſtoriam* compoſuit *libris quadraginta*, quam *Bibliothecam* vocavit: De antiquitate Ægyptiorum, de Sicilia & aliis inſulis, de bello Trojano, de geſtis Alexandri & Romanorum usque ad ſuam ætatem, quorum ſex à *Poggio* Florentino traducti circumferuntur. Reliqui vix inveniuntur. Ego autem omnes ejus libros vidi in Bibliotheca Imperatoris CPolitani.

10. *Demetris* ſive *Ceres* mulier Sicula & legifera, teſte Diodoro, quæ prima Siculos frumenti cultum docuit, cujus filia *Proſerpina* eximiæ pulchritudinis, juxta Ennam urbem ab Orco Moloſſorum Rege rapta eſt.

11. *Philonides* Siculus Ennenſis, Medicus celeberrimus.

12. *Philiſtion* Siculus, Philoſophus ac Medicus excellens, in Medicina præceptor Eudoxi Gnidii.

13. *Gorgias* Leontinus, Orator ſubtilis, diſcipulus Empedoclis ac Tiſiæ. Primus Athenis artem oratoriam publice legit, multosque docuit. Plura in arte edidit, plura compoſuit. Hujus *tres* exſtant *Orationes* quas ego legi in Bibliotheca Florentina D. Marci.

14. *Herodicus* Leontinus, frater Gorgiæ, Medicus celeberrimus.

15. *Dinomenes* Syracuſanus literis deditus: cujus filii tyranni, ſcilicet *Hieron* ille litteris & muſicæ deditus, *Gelon* ille potens, *Polybius* & *Thraſybulus*.

16. *Hieron* Syracuſanus tyrannus Dinomenis filius, frater Gelonis, liberalis & beneficus in litteratos & muſicos.

* leg. Timæus.

17. *Hieronymus* Syracuſanus, nepos Hieronis, vir ſane doctisſimus ſed crudeliſſimus fuit.

18. *Dionyſius* primus Syracuſanus, Hieronis nepos, vir doctus ac tyrannus crudelisſimus. Scripſit *tragœdias, comœdias* & *hiſtoriam.* De hoc legitur, quod quædam vetula Himerenſis in ſomnis viderit ſe cœlos conſcendiſſe, ac ſub ſede Jovis virum in incendio ferrea catena vinctum: cumque quis eſſet interrogaſſet, audiviſſe, Siciliæ homicidam eſſe. Poſt aliquot annos, cum videret Dionyſii crudelitatem, ſomnium expoſuit, quo tyrannus audito, anum ipſam interemit.

19. *Dionyſius* ſecundus, primi filius, Philoſophus ac Orator, *Platonis* diſcipulus *Epiſtolas* compoſuit, & *commentum in poëmata Epicharmi* Comici.

20. *Dionyſius* alius Syracuſanus, tyrannus crudelis, ac doctus, ſcripſit *tragœdias, comœdias* & *hiſtoriam.*

21. *Dion* Syracuſanus tyrannus, *Platonis* diſcipulus, frater Ariſtomachæ uxoris primi Dionyſii. Hic expulit ſecundum Dionyſium, à quo poſtea fuit expulſus.

22. *Hermocrates* Syracuſanus vir ſane politicus & amator patriæ, miraque doctrina ornatus, pater Dionyſii ſenioris ſive ſocer.

23. *Epicydes* & *Hippocrates* fratres Pœni ſed Syracuſis oriundi, armis ac literis clari & copiarum ductores: fraude tamen Siculos à Romanis ad Pœnos inclinare conabantur.

24. *Archimedes* Syracuſanus Philoſophus ac Geometra acutisſimus, artisque Mechanicæ autor, pleraque *in Geometria* ſcripſit & *Commentum in Homerum.* Hujus opera expoſuit *Eutocius* Aſcalonita, vitam vero ſcripſit *Proclus* Lycius.

25. *Achæus,* ſive *Achivus* Latine, Syracuſanus, Poëta Comicus *Comœdias decem* compoſuit.

26. *Athenagoras* Syracuſanus, vir politicus & Orator ſvaviſſimus, amatorque patriæ.

27. *Antiochus* Syracuſanus Hiſtoricus, qui *Romanas* ſcripſit *&* *Siculas Hiſtorias,* quem citat Pauſanias.

28. *Bion* Syracuſanus Orator, qui *artem Rhetoricam* & plura compoſuit.

29. *Dinolochus* Syracuſanus, Poëta Comicus, *Epicharmi* diſcipulus, *quatuordecim Comœdias* Dorice ſcripſit.

30. *Epi-*

30. *Epicharmus* Poëta Comicus Syracuſanus, vel ex Caſtro opido Sicanico, *Pythagoræ* auditor, Comœdiam primus invenit, itemque tres Litteras Græcas duplices. Multas præterea *Comœdias* edidit. Hic ab Hierone mulctatus eſt, quod laſcivos verſus coram Regina recitaſſet.

31. *Eudoxus* Siculus, Agathoclis tyranni filius, Poëta Comicus, multas compoſuit *Comœdias*, ex quibus octies adeptus eſt victoriam.

32. *Themiſtogenes* Syracuſanus, Hiſtoricus: *Cyri Regis aſcenſum, & de patria ſua*, multa conſcripſit.

33. *Theodorus* Syracuſanus Orator, qui præter alia, multa *de re militari* compoſuit.

34. *Theocritus* Syracuſanus, Poëta præſtantiſſimus, *bucolicorum* auctor illuſtris. Plures ſcripſit *Eclogas* diverſo idiomate, quorum *XXXIX.* exſtant. Bucolicum genus, ut quidam ajunt, inventum eſt apud Lacedæmonios, ut alii apud Tyndaridam Siciliæ urbem, quo tempore Oreſtes cum Iphigenia Dianæ ſimulacrum ex Tauris reportavit. Alii, quod verius eſt, Syracuſis inventum aſſerunt. Nam cum Syracuſani poſt multas ſeditiones ac clades, ad concordiam, Dianæ opera rediiſſent, Dorici paſtores hoc carminis genere pſallentes Dianam celebrarunt.

35. *Callias* Syracuſanus, Hiſtoricus *Hiſtorias* plures ſcripſit, & in his *Agathoclis* Siculi tyranni *geſta*.

36. *Corax*, ſive *Corvus* Latine, Syracuſanus, inventor & ordinator Artis Rhetoricæ ſive Oratoriæ. Nam cum Syracuſani à tyrannide liberi ac pacati inter ſe Remp. ordinaſſent, primus Corax incepit ſe exercere & vi orationis perſvadere ac diſſvadere, monereque omnes ad bene & libere vivendum, & ob id univerſis gratisſimus extitit. Is orationem in tria diviſit, ſcilicet in exordium, narrationem & epilogum: Rogatusque à concivibus, artem publice legit, & multos erudivit, quorum unus *Tiſias* ſive *Cteſias* fuit ex concivibus pauper, qui ſi artem addidiciſſet, duplicem promiſerat mercedem: edoctus vero promiſſam negavit. Ad judicium vocatus Tiſias Coracem interrogavit: quidnam eſt ars oratoria? cui Corax reſpondit, perſvadendi ars. Tiſias autem ab artis hac diffinitione ita arguit: Si perſvaſero tibi, Corax, tanquam perſvadens, non ſolvam, nam vici: ſi vero non perſvaſero, non ſolvam, nam non perſvadens non didici artem. Corax vero e contrario: Immo ſi perſvaſero tibi, Tiſia, promiſſum capiam ut victor: ſi autem

tem non perſuaſero, etiam mercedem ſolves, cum talem fecerim te, ut perſvadere non potuerim. Tunc judices utriusque argutiam mirati clamare cœperunt: Mali corvi malum ovum, id eſt gravi præceptore gravior diſcipulus, quod deinde prolapſum eſt in proverbium, quoties e malo malum prodit. Hic Corax, teſte Ariſtotele, *Oratoriam* primus *Artem edidit.*

37. *Cteſias* ſive *Tiſias* Syracuſanus dudum memoratus *Coracis* prædicti diſcipulus & Rhetor aſtutus. Hos A. Gellius Protagoram & Evathlum appellat.

38. *Lyſias* ille ſvaviſſimus orator, Cephali F. *Tiſiæ* diſcipulus & *Gorgiæ*, Syracuſanus, unus ex decem magnis Oratoribus Græciæ, plures edidit *Epiſtolas, Artem Oratoriam, Orationes ultra trecentas*, ex quibus paucæ exſtant.

39. *Menecrates* Syracuſanus Medicus celeberrimus, homines a comitiali morbo liberabat. Hic Jovem ſe vocari, eos autem ſibi ſubditos, quos ſanabat, voluit.

40. *Simmias* Syracuſanus Philoſophus fuit ac *Stilponis* auditor, cujus filiam parum pudicam duxit.

41. *Monimus* Syracuſanus, Philoſophus Cynicus & Diogenis Cynici filius: vir ſane elegantiſſimus & copioſiſſimus, multa ſcripſit in *Philoſophia*, famulus autem fuerat cujusdam menſarii Corinthii. Hic contempta gloria, veritatem ſemper appetiit.

42. *Moſchus* Syracuſanus, Grammaticus & Poëta fuit, qui multa ſcripſit, quem opinor & *Moſchionem* appellatum.

43. *Soſiphanes* Syracuſanus, Poëta Comicus ſive Tragicus, ſynchronus *Euripidis*, unus è *ſeptem Tragicis* tempore Philippi & Alexandri. *Mimos viriles ac muliebres*, *Tragœdias LXXIII.* ſcripſit, in quibus ſepties palmam adeptus eſt: Item alia tam metro quam proſa. *Platonem* hujus poëmata legentem, ſomnum cepiſſe ajunt.

44. *Philemon* Syracuſanus Poëta Comicus tempore Alexandri, annos vixit *XC.* & totidem edidit *Comœdias* obiitque ex vehementi riſu.

45. *Philiſtus* Syracuſanus vel Naucratita, Hiſtoricus plura ſcripſit *de Sicilia.* Fuit affinis Dionyſii Tyranni, & obiit in bello contra Carthaginienſes geſto.

46. *Philiſtus* alius Syracuſanus, Hiſtoricus plura ſcripſit *de rebus Ægyptiacis, libris XII.* de *Sicanicis*, *libris XI.* Item *de Baccho. De Theo-*

Theologia Ægyptiorum libris VI. De Syria & Libya. Hic a Dionysio Seniore in exilium actus, ibi bonam Historiæ partem absolvit.

47. *Phormus* Syracusanus, Poëta Comicus, *Epicharmi* socius, *Comœdiæ* inventor, cum eo gratus Geloni tyranno, & filiorum ejus Præceptor. Plures *Comœdias* scripsit. Primus veste talari usus est, & scena ex pellibus rubris.

48. *Philemon* Syracusanus, sive Atheniensis, Poëta Comicus, multa edidit, unum supra centum annos vixit, cum sensibus semper solidis. Postremo subdormiens vidit novem puellas domo sua exeuntes, quas cum interrogasset cur exirent? responderunt, non licet amplius hanc domum habitare: Et expergefactus narravit filio visionem, perficiensque quod componebat, obdormiscens spiritum emisit.

49. *Philemon* hujus filius, Comicus itidem poëta, *quatuor* exaravit *Comœdias.*

50. *Hicetas* Philosophus Syracusanus, dixit omnia fieri harmonia & necessitate: terramque moveri juxta primum circulum, ut ait Laërtius.

51. *Orpheus* Camarinensis, Epicus, qui carmine composuit *descensum ad inferos*, & alia multa.

52. *Timagoras* Gelensis, Philosophus ac *Theophrasti* discipulus, & inde *Stilponis* superius nominati.

53. *Euclides* Gelensis, Philosophus Platonicus ac Geometra præstantissimus, alius fuit ab illo Megarensi, de quo Laërtius, & qui dialogos scripsit, ut ait Proclus in secundo sermone in primum Euclidis. Utque scribit Heron, vixit tempore Ptolemæi primi, junior Platone, sed vetustior Eratosthene & Archimede, fuitque Gelous, ut ex verbis Laërtii colligitur. Multa ab Eudoxo & Theæteto sumta perfecit, scripsitque *elementorum libros XIII.* nam alii duo additi fuerunt ab *Hypsicle & Aristero**: item *Musicam, Optica, Katoptrica, Phœnomena, Porismata, Dedomena* quæ potius *Theonis* sunt. Hic, ut ait Proclus, à Ptolemæo Rege interrogatus, essetne ulla ad Geometriam via concisior quam elementaris, respondit non esse ad Geometriam capessendam, regiam viam callemve ullum.

54. *Aristoteles* Siculus orator plura composuit, & *Orationem contra panegyricum Isocratis Oratoris.*

* Lege, *Aristæo.*

55. *Acron* Agrigentinus, nobilis Philoſophus ac Medicus Hippocrate antiquior, Xenonis F. Hic Athenis publice legerat una cum *Empedocle* Philoſopho, multaque Dorice ſcripſit *de Medicina.* Huic tribuere epitaphium illud quod refert Laërtius in vita Empedoclis:

Acronem ſummum Medicum ex Acragante profectum
Verticis excelſi celſa ſepulchra tenent.

56. *Empedocles* Agrigentinus nobilis ac dives, Philoſophus Pythagoricus, coronam auream in capite ferebat, & in pedibus ænea ſutelaria, & in manibus laurum, gloriam DEI quæritans. Athenis publice legit, ſcripſit carmine *de naturalibus & de purificationibus libros duos*, carminibus quinquies mille. Item *de medicina*, metro & proſa. Nonnulli tunc primum Oratorem fuiſſe ajunt: ſed ejus vitam Laërtius late ſcribit. Periit in incendio Ætnæo: nam una ex ejus crepidis æneis, quam flamma eructavit, circa montis craterem reperta eſt.

57. *Empedocles* alter Agrigentinus, primi nepos, poeta tragicus, ſcripſit *tragœdias quatuor ſupra viginti.*

58. *Carcinus* Agrigentinus, poeta tragicus, *tragœdias XVI.* compoſuit.

59. *Metellus* Agrigentinus, vir doctus & muſicus eximius, Muſicam *Platonem* docuit.

60. *Polus* Agrigentinus, Orator & magnus Sophiſta, *Gorgiæ* Leontini diſcipulus. *Græcorum & Barbarorum, qui in Trojam fuerant profecti, Genealogiam* expoſuit.

61. *Telemachus* Agrigentinorum princeps litteris deditus: & *Calcyopenſis* à quo *Eumenides* inſtructus, cujus filius *Gneſſidamus* pater *Theronis* tyranni Agrigentinorum & *Xenocratis*: qui omnes ſtudioſi.

62. *Phalaris* Aſtypalenſis, patria privatus ſuſpicione tyrannidis, in Siciliam venit, ac ſvaſu amicorum effectus eſt Agrigentinorum tyrannus. Vir ſane maximus ingenio, ſtudioſus, ac erga probos & litteratos liberalisſimus. Hujus vitam Jupiter duobus annis prolongavit, ut ait Stephanus, quod humaniter tractaſſet *Charitonem & Menalippum.* Hic in tauro æneo Perillum tormenti ejus autorem primum exuri juſſit, cujus *Epiſtolæ* ſunt notiſſimæ.

63. *Demetrius* Siculus Calactianus, Hiſtoricus præſtantisſimus, *XX. libros de Aſia & Europa* conſcripſit.

64. *Cæcilius* qui & *Archagathus* vocabatur, Siculus ex Calacta opido, Græcus natione ac lingua, Judæus tamen lege, Orator præſtantiſſimus

tissimus. Romæ tempore Augusti Cæsaris publice legit. Multa composuit, *contra Phrygas libros duos*, *Elegantias Atticas* secundum elementa, quæ adhuc apud Svidam leguntur: *de comparatione Demosthenis & Æschinis*, item *Demosthenis & Ciceronis*, item *de stylo decem Oratorum Græciæ*.

65. *Thales* Siculus Calactianus, Orator, *successiones Philosophorum ac sectarum* descripsit.

66. *Theognis* Siculus Megarensis, Poeta moralissimus admonitivus, plures *elegias* composuit, quarum exstant nonnullæ & *admonitorium poëma*.

67. *Probus* vir doctissimus ex Lilybæo, ad quem videndum & audiendum venerat *Porphyrius* ille.

68. *Stesichorus* Himerensis, Poëta Lyricus excellentissimus ac Philosophus tempore Phalaridis. Hic *Tisias* vocabatur, & quoniam choream instituit, Stesichorus appellatus est quasi stator choreæ. Fratres habuit *Marinum* Geometram & *Halianactem* legumlatorem, filiasque doctissimas. Plura Dorice scripsit, quorum nihil exstat. Idem cum *contra Helenam* scripsisset, visum amisit. *Palinodia* composita recuperavit. Hic filius fuit *Euphemii*, ut alii *Euphorbii*, ut alii *Euclidis*, ut alii *Hyetis*, ut alii *Hesiodi*. Nonnulli Metauriæ ortum memorant in Italia, nonnulli in opido Palantho Arcadiæ, atque inde profugum Catanam venisse, ibique defunctum: ante civitatis portam quæ ab ipsius nomine Stesichoria dicta est, ejus sepulchrum octo columnas totidemque gradus & angulos habebat, de quo adhuc exstat testudinatum monumentum, quam D. Mariæ Bethleemitiæ ædem vocant.

69. *Phocylides* Siculus ex opido Mylis, nisi potius Milesius fuit, Philosophus ac Poeta moralissimus & admonitivus, synchronus Theognidis, nam uterque claruit post bellum Trojanum annis DXLVII: Hic multa *carmina & elegos* scripsit. Exstat ejus *admonitorium poëma* heroico metro utilissimum.

70. *Pythias & Damon* Siculi, Pythagoricæ sectæ, maxime invicem amicitia conjuncti. Quorum alterum cum Dionysius Syracusanus interimere decrevisset, eique tempus determinasset, ut domum profectus res suas ordinaret, alter vadem se Tyranno pro amici reditu obtulit, certus de amici constantia. Nec eum opinio fefellit, nam ille ad horam constitutam superveniens vadem liberavit. Quorum Dionysius fidem admiratus, reum absolvit, eosque oravit, ut se tertium in sodalitate reciperent.

IV. Πράξεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ΠΕΤΡΟΥ καὶ ΠΑΥΛΟΥ.

Ἐγένετο μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν ἅγιον Παῦλον ἀπὸ Γαυδομελέτης τῆς νήσου, ἐλθεῖν αὐτὸν ἐπὶ Ἰταλίαν. καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς οὖσιν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ τῶν πόλεων, Ῥώμῃ, ὅτι Παῦλος ἠτήσατο πρὸς Καίσαρα ἐλθεῖν. Λύπῃ οὖν μεγάλῃ περιπεσόντες καὶ ἀθυμίᾳ πολλῇ, εἶπον πρὸς ἑαυτούς· οὐκ ἀρκεῖ ὅτι πάντας τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς γονεῖς ἡμῶν ἔθλιψεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἐν Σαμαρείᾳ καὶ ἐν Παλαιστίνῃ μόνος, καὶ οὐκ ἠρκέσθη ἐν τούτοις, ἀλλ' ἰδοὺ καὶ ἐνταῦθα ἔρχεται, δι' ἐπιθέσεως αἰτησάμενος Καίσαρα τοῦ ἀπολέσαι ἡμᾶς. Συνέδριον οὖν ποιήσαντες πάντες οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ πολλὰ ταραχθήσαντες, ἔδοξεν αὐτοῖς προσελθεῖν Νέρωνι τῷ βασιλεῖ, ὥστε μὴ παραχωρῆσαι ἐλθεῖν τὸν Παῦλον ἐν τῇ Ῥώμῃ. ποιήσαντες οὖν εὐπρεπῆ οὐκ ὀλίγα δῶρα, καὶ βαστάσαντες μεθ' ἑαυτῶν, μετὰ δεήσεως προσῆλθον αὐτῷ, λέγοντες δεόμεθά σου, ἀγαθὲ βασιλεῦ, ἀποστεῖλαι κελεῦσαι εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας τῆς ὑμετέρας εὐσεβείας, καὶ κελεῦσαι ὅτι Παῦλος τοὺς θλίψας τὸ πατρῷον ἡμῶν ἅπαν ἔθνος ᾐτήσατο ἐλθεῖν ἐνταῦθα, τοῦ καὶ ἡμᾶς ἀπολέσαι. Καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν

IV. Gesta SS. Apostolorum PETRI & PAULI.

Constantino Lascari Interprete.

Dum S. Paulus Apostolus à Melita & Gaudisio insulis recessisset, ut se ad partes Italiæ conferret: Judæi qui tunc temporis Romæ erant, intellexerunt Paulum Romæ affuturum, & propterea maxime affecti molestia ad semetipsos dixerunt: non satis est omnes fratres nostros affecisse molestia in Judæa & Samaria & Palæstina; adhuc quoque venit arroganter à Cæsare postulans ut nos perderet. Concilium fecerunt Judæi contra Paulum, & cum multa tractavissent, placuit illis Neronem adire, ne permitteret Paulum Romam intrare: & afferentes munera dixerunt: Te vehementer rogamus, Imperator bone, ut omnibus tui Imperii provinciis scribas, ut Paulus huc nequaquam accedat; sufficit enim nobis molestia quam à Petro pertulimus. Hæc audiens Nero respondit: Fiat juxta petitiones vestras, & scribemus per omnia loca, ut Paulus in partes Italiæ non accedat. Hoc quoque Simon Magus *) consuluit. His itaque gestis nonnulli

*) Aliter in Græco, sic nempe: *Suggesserunt quoque Simoni Mago, eumque instigarunt, faceret ut sicut dictum, ad partes Italiæ Paulus neutiquam veniret.*

ἡμῖν εὐσεβέστατε Βασιλεῦ, ἡ θλίψις ἣν ἔχομεν παρὰ Πέτρου. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς Νέρων, ἀπεκρίθη αὐτοῖς. γίνεται κατὰ τὸ θέλημα ὑμῶν, καὶ γράφομεν πρὸς πάσας τὰς ἐπαρχίας ἡμῶν, ἵνα παντελῶς μὴ ὁρμήσῃ τοῖς μέρεσιν Ἰταλίας. ὑπέβαλον δὲ καὶ Σίμωνι τῷ μάγῳ, παρακαλοῦντες αὐτὸν, ἵνα ὡς εἴρηται, ἐν τοῖς μέρεσιν Ἰταλίας μὴ ἐπιβῇ. Τούτων δὲ οὕτως πραττόντων, τινὲς ἐκ τῶν μετανοησάντων ἐθνῶν καὶ βαπτισθέντων τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Πέτρου ἀπέστειλαν πρὸς τὸν Παῦλον πρέσβεις μετ' ἐπιστολῆς περιεχούσης οὕτως· Παῦλε δοῦλε γνήσιε τοῦ Θεοῦ τοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀδελφὲ Πέτρου τοῦ πρώτου τῶν Ἀποστόλων, ἠκούσαμεν ἐκ τῶν διδασκάλων τῶν Ἰουδαίων τῶν ὄντων ἐν ταύτῃ τῇ μεγίστῃ τῶν πόλεων Ῥώμῃ, ὅτι ᾐτήσαντο Καίσαρα τοῦ ἀποστεῖλαι ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις αὐτοῦ, ἵνα ὅπου δ' ἂν εὑρεθῇς, ἀποκτανθῇς. ἡμεῖς δὲ ἐπιστεύσαμεν καὶ πιστεύομεν ὅτι ὥσπερ οὐκ ἀπεχώριζε ὁ Θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους οὓς ἐποίησεν, οὕτως οὐκ ἔχει μερίσαι ὑμᾶς ἀπ' ἀλλήλων, τουτέστιν οὔτε Πέτρον παρὰ Παύλου, οὔτε Παῦλον παρὰ Πέτρου. ἀλλὰ κυρίως πιστεύομεν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, εἰς ὃν ἐβαπτίσθημεν, ὅτι ἄξιοι γινόμεθα καὶ τῆς ὑμετέρας διδασκαλίας. Δεξάμενος δὲ ὁ Παῦλος τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς ἀποσταλέντας μετὰ τῆς ἐπιστολῆς μηνὶ Μαΐῳ εἰκάδι, πρόθυμος ἐγέ-

nulli noviter Christiani, moniti à Petro ad Paulum legatos miserunt, hujusmodi scripta ferentes: Paule serve legitime Domini nostri JESU CHRISTI, ac Petri frater, Apostolorum primi. Audivimus à Judæorum Magistris hic existentibus, eos à Cæsare petiisse, ut omnibus provinciis scriberet te interficiendum ubicunque inventus fores. Nos vero credimus, quod quemadmodum DEUS luminaria magna duo fecit non dividi, ita & vos duos minime dividet, nec Petrum scilicet à Paulo, nec Paulum à Petro. Sed vero credimus in Dominum nostrum JESUM CHRISTUM in quo baptizati sumus, dignos nos fore vestra doctrina. Paulus recipiens duos viros missos cum Epistola, XX. die mensis Maji promtus factus est gratias egit Domino nostro JESU CHRISTO, ac navigans a Melita & Gaudisio, non per Africam in Italiæ partes, sed in Siciliam Syracusas se contulit, cum duobus viris missis ad eum: ac inde Rhegium Calabriæ, unde Messanam, nobilem Siciliæ Civitatem pervenit,

νετο καὶ εὐχαρίστησε τῷ Κυρίῳ καὶ Δεσπότῃ Ἰησοῦ Χριστῷ. Ἀποπλεύσας δὲ ἀπὸ Γαυδομελέτης, οὐκ ἐπῆλθεν διὰ Ἀφρικῆς ἐπὶ τὰ μέρη Ἰταλίας, ἀλλ' ἐπὶ Σικελίαν ἀνέδραμεν, ἕως οὗ ἦλθεν ἐν τῇ Συρακούσῃ τῇ πόλει μετὰ τῶν δύο ἀνδρῶν τῶν πεμφθέντων ἀπὸ Ῥώμης πρὸς αὐτόν. Κἀκεῖθεν ἀποπλεύσας παρεγένετο εἰς τὸ Ῥήγιον τῆς Καλαβρίας, καὶ ἀπὸ τοῦ Ῥηγίου ἐπέρασεν εἰς Μεσσήνην, καὶ ὥρδινευσεν ἐκεῖ ἐπίσκοπον Βακχύλον ὀνόματι. Ἐξελθὼν δὲ αὐτὸς ἀπὸ Μεσσήνης ἀπέπλευσεν ἕως Διδύμου, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ νύκτα μίαν, καὶ ἐκεῖθεν ἀποπλεύσας ἦλθεν εἰς Ποτιόλης τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ.

ubi Episcopum Barchyrium **) constituit. Mox Messana digrediens Tendulæ applicuit, mansitans ibi per unam noctem: sequenti die Puteolos concessit.

**) Gr. *Bacchylum.* Confer Placidum Reynam p. 93. & 195. sq. notitiæ historicæ Urbis Messanensis & Commendatoris Abelæ Melitam illustratam lib. 2. notitia 7. p. 179. T. 15. thesauri Siciliæ.

V. ANTIOCHENORUM Episcoporum ac Patriarcharum Notitia, ordine Chronologico.

Excerpta ex PETRI BOSCHII, S. I. diatriba inserta Tomo IV. Act. Sanctor. Julii & separatim edita Antwerpiæ A. 1725. 4.

ab A. C.
1. 33. S. Petrus Apostolus.
2. 40. S. Evodius.
3. 68. S. Ignatius Theophorus, *Martyr.*
4. 108. S. Hero seu Heron, Heros.
5. 128. Cornelius.
6. 140. Eros.
7. 168. S. Theophilus.
8. 176. Maximinus.
9. 189. S. Serapion,
10. 211. S. Asclepiades.

ab A. C.
11. 217. Philetus.
12. 228. Zebennus ſive Zebinus.
13. 237. S. Babylas, *Martyr.*
14. 250. Fabius (al. Flavius, Flavianus, Fabianus.)
15. 252. S. Demetrianus (al. Demetrius.)
16. 260. Paulus I. *hæreſiarcha.*
17. 270. S. Domnus I.
18. 273. Timæus.
19. 280. S. Cyrillus.
20. 300. Tyrannus.
21. 313. Vitalis.
22. 318. S. Philogonius (Philogenes)
23. 323. Paulinus I. qui & Romanus & Paulus,
24. 324. S. Euſtathius.
25. 331. Paulinus II. *Arianus*, menſibus ſex.
26. 331. Eulalius *Arianus.*
27. 332. Euphronius *Arianus.*
28. 333. Flacillus (Placillus, Placetus, Phlacitus, Phacellius) *Arianus.*
29. 345. Stephanus I. *Arianus.*
30. 348. Leontius *Arianus.*
31. 358. Eudoxius *Arianus.*
32. 359. Anianus *Arianus* depoſitus.
33. 361. S. Meletius.
A. 361. Euzoius *Arianorum* Antiochiæ patriarcha.
A. 362. Paulinus III. *Euſtathianorum* Antiochiæ patriarcha.
A. 376. Dorotheus ſive Theodorus *Arianorum.*
A. 376. Vitalis *Apollinariſtarum.*
34. 381. Flavianus I.
A. 388. Evagrius *Euſtathianorum.*
35. 404. Porphyrius.
36. 413. Alexander I.
37. 417. Theodotus I.
38. 429. Johannes I.
39. 432. Domnus II.
40. 440. Maximus.
41. 456. Baſilius.
42. 458. Acacius (al. Alexander.)

ab A. C.

43. 459. Martyrius.
44. 471. Petrus Fullo, *primò:* mox fugit.
45. 471. Julianus.
476. Petrus Fullo *iterum.*
46. 477. Johannes II.
47. 478. S. Stephanus II. *Martyr.*
48. 479. Stephanus III.
49. 482. Kalendio.
485. Petrus Fullo *tertio.*
50. 488. Palladius.
51. 499. S. Flavianus II.
52. 512. Severus *hæresiarcha.*
53. 519. Paulus II.
54. 521. Euphrasius.
55. 527. Euphræmius.
56. 545. Domnus III. sive Domninus.
57. 559. S. Anastasius I. *primo.*
58. 570. Gregorius I.
573. S. Anastasius I. *secundo.*
59. 599. S. Anastasius II. *Martyr.*
Gregorius II. videtur fictitius.
60. 610. Anastasius III.
61. 629. Athanasius *Jacobita.*
62. 639. Macedonius *Monothelita.*
63. 650. Jarihus sive Georgius I. Monothelita.
64. 654. Macarius I. *hæresiarcha.*
65. 681. Theophanes.
66. 685. Alexander II.
67. 686. Georgius II.
68. 742. Stephanus IV.
69. 745. Theophylactus.
70. 751. Theodorus I. (al. II.)
71. 773. Theodoritus I.
72. 812. Jobus.
73. 847. Nicolaus.
74. 870. Stephanus V. uno die.
75. 870. Theodorus sive Tadusus. II. (al. III.)

ab A. C.
76. 893. Simeon
77. 904. Elias I.
78. 935. Theodoſius I. vel Stephanus VI. aut Theodotus II.
79. medio ſec. X. Theodoritus II.
80. medio ſec. X. Agapius I.
81. necatus 966. Chriſtophorus.
82. 970. Theodorus III.
83. 976. Agapius II. ejectus 988.
84. ſec. X. & XI. Johannes III.
85. ſec. XI. Elias II.
86. ante A. 1051. Georgius III.
87. 1051. Petrus III.
88. circa 1057. Theodorus IV.
89. Theodoſius II.
90. circa 1078. Æmilianus.
91. 1089. Nicephorus Maurus.
92. A. 1100. Johannes IV.

Ceſſit Latinis.

93. circa 1130. Johannes antea monachus in Oxia inſula.
94. circa 1160. Athanaſius.
95. circa 1180. Theodoſius.
96. usque ad 1203. Theodorus Balſamo.
97. Joachimus.
98. Dorotheus.
99. Simeon Julianus.
100. Athanaſius.
101. David.
102. Cyriacus.
103. Dionyſius.
104. Johannes.
105. Marcus.
106. Ignatius.
107. Michael.
108. Marcus alter.
109. Pachomius.
110. Nilus.

111. Michael, Tamerlanis tempore.
112. Pachomius.
113. Marcus III.
114. Joachimus.
115. Dorotheus, cujus tempore celebratum concilium Florentinum.
116. Michael.
117. Marcus.
118. Joachimus.
119. Gregorius.
120. Michaël.
121. Dorotheus.
122. Michael alter.
123. Dorotheus alter, tempore Jeremiæ, Patriarchæ CPol.
124. Joachimus.
125. Michaël.
126. Joachimus alter.
127. Michaël.
128. Joachimus alter.
129. Joachimus cognomento Benzaiade.
130. Dorotheus.
131. Athanasius.
132. Ignatius.
133. Cyrillus.
134. Euthymius cognomento Carme.
135. Eutychius Chius.
136. Macarius Alepensis.
137. Cyrillus Macarii prioris fratris filius † A. C. 1719. exeunte.
138. Athanasius Damascenus, † 1724. mense Augusto.

ab A.C. *JACOBITÆ.*

518. Severus, *post fugam.*
542. Sergius.
545. Paulus Niger.
578. Petrus.
600. Julianus I.

604. Atha-

ab A. C.
604. Athanasius I.
639. Johannes I.
649. Theodorus I.
665. Severus II.
684. Athanasius II.
687. Julianus II.
709. Elias.
724. Athanasius III.
740. Johannes II.
755. Isaac.
755. Athanasius IV.
755. Georgius.
Sub eo Antipatriarchæ Johannes Callinicensis & David.
790. Joseph.
793. Cyriacus.
Sub eo Antipatriarchæ Abrahamus, Simeon,
818. Dionysius I.
846. Johannes III.
878. Ignatius I.
887. Theodosius.
897. Dionysius II.
910. Johannes IV.
923. Basilius I.
936. Johannes V.
956. Johannes VI.
957. Dionysius III.
962. Abraham.
965. Johannes VII.
986. Athanasius V.
1004. Johannes VIII.
1033. Dionysius IV.
1049. Johannes IX.
1058. Athanasius VI.
1064. Johannes X.

ab A. C.
1074. Basilius II.
Johannes XI. vixit sub quatuor sequentibus.
1077. Dionysius V.
1086. Johannes XII.
1088. Dionysius VI.
1090. Athanasius VII.
1130. Johannes XIII.
1138. Athanasius VIII.
1166. Michaël I. seu magnus.
1199. Athanasius IX.
1200. Michael II.
1208. Johannes XIV.
1222. Ignatius II.
1253. Dionysius VII. trucidatus.
1253. Johannes XV.
1264. Ignatius III.
1283. Ignatius IV.
1293. Ignatius V.
Sub eo Ignatius qui & Michaelus & Ignatius qui & Constantinus.

LATINI.

1100. Bernardus.
1136. Radulphus.
1142. Aymericus.
1187. Radulphus II.
jam 1201. Petrus I.
1209. Petrus II.
1217. Pelagius Albanensis electus recusat. Nec Petrum Capuanum consecrari contigit.
1219. Reinerius.
1226. — 1246. Albertus Regiensis.
1239. Helias Robertus videtur nullus. Vide Bosch. §. 671.
1268. Christianus martyr. excusa Antiochia civitate.

TITULARES.

circa 1274. Opizio.
circa 1311. Isnardus.
1379. Segvinus.

ab A. C.
1409. Wenceslaus.
1415. Vitalis.
1416. Johannes.
1461. Ludovicus, Ord. Minor.
1512. Alphonsus.

Patriarchæ Antiocheni Jacobitæ à tempore schismatis inter Mardenses & Turabdinenses.

Ignatius VI. dictus III. qui & Ismael Magedus, ordinatus *Mardæ* ab A. C. 1332. ad 1365.

Patriarcha *Ciliciæ* post Ignatium qui & Michaël, Ignatius qui & Michael II. † 1349.

& *Syriæ* post Ignatium Constantinum, Basilius qui & Philoxenus Episcopus Damasci.

Ignatius I. qui & Basilius Sala, Salachensis patriarcha *Turabdinensium* ab A. C. 1364. ad 1389.

Ignatius VII. dictus III. qui & Schiahab, sororis Ismaëlis filius ab A. C. 1365. ad 1381.

Basilius Gabriel qui Basilio Philoxeno successit, † 1387.

Ignatius VIII. dictus IV. qui & Abraham Bar Garib Cyrillus, Episcopus Amidæ ab A. C. 1381. ad 1412.

Philoxenus Episcopus Damasci, Basilii Gabrielis successor ab A. C. 1387. ad 1421.

Ignatius II. qui & Josue Mutæ Medensis filius, patriarcha Turabindensium ab A. C. 1389. ad 1417. quo depositus.

Ignatius IX. dictus V. qui & Benehamus Basilius Hedlensis ab A. C. 1412. ad 1455.

Basilius qui & Simeon Manemita Episcopus Gargar, successor Philoxeni ab A. C. 1421. ad 1445.

tunc schisma sublatum quod per Ciliciæ Syriæ & Mardæ patriarchas inductum fuerat.

Ignatius III. Patriarcha Turabdinensium qui & Masudus Salachensis ab A. C. 1417. ad 1420.

Ignatius IV. - - - - - - - - qui & Henoch Invardensis ab A.C. 1421. ad 1445.

Ignatius V. - - - - - - - - qui & Cuma Philoxenus Episcop. cœnobii Cataminensis ab A. C. 1445. ad 1456.

Ignatius X. dictus VI. qui & Chaleph Maadanensis, filius sororis Barsamæ Basilii Maphriani, Episcopus Gozartæ, ab A. C. 1455. ad 1484.

Ignatius VI. Patriarcha Turabindensium qui & Josue Basilius Invardensis ab A. C. 1456. ad 1461.

Ignatius VII. - - - - - - - - qui & Azizus Philoxenus Bar Sapta, Episcopus Haæ, ab A. C. 1461. ad 1481.

Ignatius VIII. - - - - - - - - qui & Saba.

Ignatius IX. - - - - - - - - qui & Joannes.

Ignatius XI. dictus VII. qui & Johannes Barsita Episcopus Amidæ, ab A. C. 1484. ad 1493.

Ignatius XII. dictus VIII. qui & Noë Bacuphensis Libaniota, Episc. Emesæ, deinde Maphrianus, demum Patriarcha A. C. 1493.

Ignatius X. Masudus postremus Turabindensium Patriarcha, quo mortuo *schisma inter Turabindenses & Mardenses sublatum, unusque deinceps cunctis Jacobitis Syris Patriarcha præfuit jam dictus Noe.*

Ignatius XIII. Josue ex castro Kelat, qui postquam a Christiana fide defecisset, pœnitentiam egit.

Ignatius XIV. Jacobus Damascenus.

XV. David Maadanensis.

XVI. Abdalla ex castro Atta.

XVII. Nehemes sive Nehetalla Mardensis, qui cum Christianam religionem ejurasset, Romam sub Gregorio XIII. se recepit.

XVIII. Petrus David Sciah circa A. C. 1579. 1583. 1586.

XIX. Pilatus Mansurensis.

XX. Abdalgani, frater Pilati.

XXI. Petrus Hodaje seu Hudajes.

XXII. Abdal Messias.

XXIII. Simeon sub quo Jacobitas multos ad Catholicam fidem convertit, eisque Patriarcha præfuit.

XXIV. Andreas Achigian, filius Abdagal, Orthodoxus.

XXV. Petrus, quem & ipsum Orthodoxum Patriarcham Jacobitæ in exilium miserunt Adanam.

XXVI. Georgius, Jacobita.

XXVII. Isaac, qui Jacobitus adhuc præerat A. C. 1720.

INDEX ALPHABETICUS.

58. Gre-

VI. SIMEONIS, Thessalonicensis Archi-Episcopi Opus Ecclesiasticum accuratius descriptum, & capitum ejus elenchus.

CUm de *Simeone* Thessalonicensi *) Archiepiscopo dicerem Volum. X. p. 326. nondum in manus meas inciderat opus ejus præcipuum *contra hæreses, de fide, ritibus & mysteris Ecclesiasticis*, quod ab eo tempore contigit mihi beneficio celsissimi Hungaro Walachiæ Principis MAUROCORDATI. Quamobrem & instituto congruentem meo, & studiosis harum litterarum gratam rem facturum me existimo, si librum hunc minus obvium paullo diligentius descripserim, & capitum ejus elenchum ac specimina quædam cum lectore communicaverim. Auspiciis igitur & sumtu JOANNIS Ducis, labore *Joannis Molibdi* **) Heracleensis excusum Græce lucem vidit Jassii in Moldavia A. 1683. fol.

G opus

*) Diem obiit Simeon ante captam à Murate A. C. 1430. 29. Martii Thessalonicam: de qua civitate & Ecclesia, ejusque antistitibus, metropolitis hodie Thessaliæ, plura nos edocebit, eruditissimus antiquitatum Ecclesiasticarum in Academia Lipsiensi Professor Urbanus Godfridus Siberus, in historia quam prælo jampridem parat Ecclesiastica Thessalonicensi.

**) Τυπωθέντα διὰ δαπάνης τοῦ εὐσεβεστάτου ἐνδοξοτάτου ἐκλαμπροτάτου τε καὶ γαληνοτάτου ἡγεμόνος κυρίου ΙΩΑΝΝΟΥ Δοῦκα Βοεβόδα πάσης Μολδοβλαχίας, τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου αὐθέντου καὶ ἀρχηγοῦ πάσης

opus Simeonis hoc titulo: ΣΥΜΕΩΝ τοῦ μακαρίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης κατὰ αἱρέσεων, καὶ περὶ τῆς μόνης ὀρθῆς τῶν χριστιανῶν ἡμῶν πίστεως, τῶν τε ἱερῶν τελετῶν καὶ μυστηρίων τῆς ἐκκλησίας διάλογος. Περί τε τοῦ Θείου Ναοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀρχιερέων τε, καὶ ἱερέων καὶ διακόνων, καὶ τῶν ὧν ἕκαστος τούτων στολῶν ἱερῶν περιβάλλεται, καὶ περὶ τῆς θείας μυσταγωγίας. εἴς τε τὸ τῆς ὀρθοδόξου τῶν χριστιανῶν πίστεως Σύμβολον ἑρμηνεία, καὶ τῶν τούτου ῥήσεων ἔκθεσις, ὅθεν τε συνελέγησαν καὶ κατὰ τίνων συγκείμεναί εἰσιν. ἔτι δὲ περιεκτικὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως κεφάλαια ἤτοι ἄρθρα δώδεκα, καὶ ὅτι ταῦτα περιέχει τὸ ἱερὸν Σύμβολον. Καὶ περὶ τῶν περιεκτικῶν ἀρετῶν. Ἀποκρίσεις τε πρός τινας ἐρωτήσεις Ἀρχιερέως ἐρωτηκότος αὐτόν. Καὶ τελευταῖον περὶ ἱερωσύνης. Μεθ' ὧν τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου ΜΑΡΚΟΥ ΕΥΓΕΝΙΚΟΥ, μητροπολίτου Ἐφέσου ἐξήγησις τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας. *B. SIMEONIS Archi-Episcopi Thessalonicensis contra Hæreses, & de sola recta nostra Christianorum Fide, & de sacris ritibus & mysteriis Ecclesiæ dialogus. Præterea de Divino templo & de Episcopis, Presbyteris ac Diaconis; & de sacris stolis sive vestimentis quibus quisque induitur, & de divino cultu ac Mystagogia. Interpretatio in Symbolum rectæ Fidei Christianæ, & vocum ejus expositio, atque unde collectæ illæ & quibus oppositæ fuerint. Capita item & Articuli, quibus recta Fides continetur, & quod illa sacro comprehendantur Symbolo, & de virtutibus quæ in eodem commendantur. Responsiones ad quædam quæsita Episcopi, & denique de Sacerdotio. Post hæc, MARCI EUGENICI sapientissimi doctissimique Metropolitæ Ephesi expositio Ordinis Liturgiæ Ecclesiasticæ.* Subjunctus Index Græcus locuples à Joanne Molibdo compositus.

Præ-

πάσης Οὐκραΐνης, ἐπιμελείᾳ καὶ διορθώσει τοῦ λογιωτάτου νοταρίου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κυρίου ἸΩΑΝΝΟΥ ΜΟΛΙΒΔΟΥ, τοῦ ἐξ Ἡρακλείας, ἐν τῇ σεβασμίᾳ πατριαρχικῇ καὶ αὐθεντικῇ μονῇ τῶν πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων, τῇ καλουμένῃ Τζετατζούια. ἐν ἔτει σωτηρίῳ ΑΧΠΓ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον ἐν Γιασίῳ τῆς Μολδοβίας. Et in calce libri: ἐπιμελείᾳ δὲ καὶ διορθώσει τοῦ λογιωτάτου κυρίου ἸΩΑΝΝΟΥ ΜΟΛΙΒΔΟΥ τοῦ Περινθίου, παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Χουσίου, κυρίου ΜΗΤΡΟΦΑΝΟΥΣ.

Præmittitur volumini præfatio duplex *Dosithei*, Patriarchæ Hierosol. *) in quarum priore Simeon Thessalonicensis celebratur ὁ τῆς θεσπεσίου καὶ ἀοιδίμου μνήμης Θεσσαλονίκης ἀρχιεπίσκοπος Συμεὼν, σύνοψιν τῆς τε Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων ἄριστα καὶ ἀσφαλέστατα ποιησάμενος, διὰ τὸ εὐμάθητον τῶν ἀγραμμάτων, καὶ διὰ τὸ εὐκατάληπτον τῶν σπουδαίων, καὶ διὰ τὸ εὐμνημόνευτον τῶν σοφῶν. Τὴν γὰρ ἀκτῖνα τῆς θεαρχικωτάτης αἴγλης πληρέστατα εἰσδεξάμενος ἥλιος πνευματικὸς τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ χρηματίζει, καταφωτίζων καὶ σοφοὺς καὶ ἰδιώτας ταῖς ἀκτῖσι τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ. Καὶ ὡς ἐν χρυσίῳ μάλιστα ἡ βασιλικὴ εἰκὼν, οὕτω τῇ καθαρότητι τῆς μακαρίας αὐτοῦ ψυχῆς εἰκὼν ὁρᾶται τοῦ Θεοῦ τετυπωμένη. διὸ καὶ θεοφόροις Πατράσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν πρωτοτόκων συναγάλλεται τῷ παντὶ αἰτίῳ τῶν τοιούτων σαλπίγγων Χριστῷ παριστάμενος. *Beatæ & celebratissimæ memoriæ Archiepiscopus Thessalonicensis Simeon, qui compendium Scripturæ sacræ & Patrum quam optime & solidissime composuit, ut & ineruditi facile discere, & comprehendere studiosi, & docti tenere memoria valeant. Divini enim splendoris radio plenissime imbutus, solis instar spiritalis est Ecclesiæ DEI, qvi radiis doctrinæ suæ doctos pariter indoctosque illuminat. Ac sicut in auro maxime regia effigies, sic in beati illius animi puritate, DEI expressa imago cernitur. Quare etiam cum Divinis Patribus in Ecclesia primogenitorum beatus & CHristo qui sanctarum hujuscemodi tubarum auctor est, præsens & adsistens exultat.* In altera præfatione, data Adrianopoli & directa ad Joannem Ducem, **) Dositheus laudat hujusce curam ac benignitatem in promovenda Simeonis editione, publico bono demonstratam.

*) ΔΟΣΙΘΕΟΣ ἐλέῳ Θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας καὶ προσκυνητῆς τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἀναστάσεως.

**) Τῷ ἐκλαμπροτάτῳ, ἐνδοξοτάτῳ εὐσεβεστάτῳ, γαληνοτάτῳ τε καὶ μεγαλοπρεπεστάτῳ αὐθέντῃ καὶ ἡγεμόνι πάσης Μολδοβλαχίας τὸ τρίτον, καὶ Οὐκραΐνης τὸ πρῶτον, κυρίῳ κυρίῳ ΙΩΑΝΝΗ δούκα Βοεβόδα, τῷ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι υἱῷ ποθεινοτάτῳ τῆς ἡμῶν μετριότητος, Ἀποστολικὴν εὐλογίαν ἐν ἁγίῳ φιλήματι. Et in fine Epistolæ: ΔΟΣΙΘΕΟΣ ἐλέῳ Θεοῦ Πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐχέτης τῆς σῆς ἐκλαμπρότητος.

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ
τῆς παρούσης βίβλου.

INDEX CAPITUM
præsentis Libri.

ιγ΄ Κατὰ

κθ´ Περὶ

μς΄ Ὅτι

μϛ' Ὅτι καὶ τὸν τίμιον Γάμον ὁ Χριστὸς ηὐλόγησε, καὶ ἐν ἑαυτῷ διὰ τῆς Ἐκκλησίας εἰργάσατο ἐν ἁγίῳ Πνεύματι. 67. 41.

46. Quod honeſtum Conjugium benedixit CHriſtus, atque cum Eccleſia in Spiritu ſancto ipſe in ſe repræſentavit.

μζ' Ὅτι γάμου τὴν παρθενίαν Χριστὸς προέκρινε. 68. 4.

47. Quod nuptiis virginitatem CHriſtus prætulerit.

μη' Ὅτι γάμος Χριστοῦ, ἡ παρθενία. 68. 18.

48. Virginitatem eſſe connubium cum CHriſto.

μθ' Ὅτι καὶ τὰ τῆς Μετανοίας ὁ Σωτὴρ δι' ἑαυτοῦ ἔδειξεν. 68. 38.

49. Quod pœnitentiam CHriſtus ipſe docuit.

ν' Ὅτι καὶ τὰ τῆς Μετανοίας ἔργα δι' ἡμᾶς ὁ Χριστὸς κατειργάσατο. 69. 16.

50. Quod opera Pœnitentiæ propter nos præſtitit Chriſtus.

να' Ὅτι διὰ τὴν Μετάνοιαν ἡ χάρις τοῦ λύειν καὶ δεσμεῖν τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ αὕτη ἀπὸ Χριστοῦ. 69. 38.

51. Quod propter pœnitentiam, Gratia ſolvendi & ligandi Epiſcopis conceſſa eſt, idque a CHriſto.

νβ' Ὅτι καὶ τὸ μοναδικὸν σχῆμα τῇ Μετανοίᾳ περιλαμβάνεται, καὶ διὰ τί σχῆμα Ἀγγελικὸν καὶ ἔνδυμα μετανοίας καλεῖται, καὶ τίς ἡ δύναμις τούτου. 70. 6.

52. Quod forma & habitus Monachalis à Pœnitentia aſſumitur, & quare idem habitus Angelicus vocetur & habitus pœnitentiæ, & quænam ſit ejus vis ac ſignificatio.

νγ' Ὅτι ὁ Σωτὴρ καὶ δι' ἑαυτοῦ τὸ σχῆμα τὸ ἅγιον ἔδειξεν. 70. 36.

53. Quod etiam Salvator ipſe docuit ſacra hujuſmodi forma uti.

νδ' Τί τὸ, ἄφες τοὺς νεκροὺς, θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. 71. 34.

54. Quæ ſit ſententia dicti Matth. VIII. 22. *permitte mortuos ſepelire mortuos ſuos.*

νε' Τί τὸ, οὐδεὶς βαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ἄροτρον. 71. 40.

55. Quæ dicti Luc. IX. 62. *Nemo mittens manum ſuam ad aratrum.*

νϛ' Ὅτι καὶ τὸ τοῦ ἁγίου Ἐλαίου, ἤτοι Εὐχελαίου Μυστήριον ὑπὸ τοῦ Σωτῆρός ἐστι δοθέν. 72. 31.

56. Quod ſacri oleï ſive oratione conſecrati myſterium à Salvatore traditum fuit.

νζ' Διατί καὶ Ἔλαιον ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ μεγάλῳ

57. Quare olei uſus ſit in ſancto & magno unguento ſive chriſmate, nec

ξθ΄ Κατὰ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, p. 93. 25.

DE SACRA LITURGIA.

πη΄ Ὅτι

*) Τὸ στιχάριον, τὸ ἐπιτραχήλιον, ἡ ζώνη, τὸ ἐπιγονάτιον, τὰ ἐπιμανίκια, τὸ φαινόλιον, τὸ πολυσταύριον.

πη΄ Ὅτι οὐκ ὀρθῶς καὶ ἐν τούτῳ ποιοῦσι Λατῖνοι, ἄζυμά τε καὶ κυκλοειδῆ ταῦτα προσφέροντες, σεσάρκωται γὰρ ὁ Χριστὸς, τὸ σῶμα δὲ ἐκ στοιχείων. 99. 4.

πθ΄ Κατὰ Λατίνων, ἄζυμα προσφερόντων. 99. 31.

ϙ΄ Τί τὸ ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ. 100. 5.

ϙα΄ Διατί ἐν τῷ νόμῳ μὲν ἄζυμοι ἄρτοι, ἐν δὲ τῇ χάριτι ἔνζυμοι. 100. 22.

ϙβ΄ Περὶ τῶν ἐν τῇ Προσκομιδῇ τελουμένων. 102. 22.

ϙγ΄ Κατὰ Ἀρμενίων. 102. 32.

ϙδ΄ Περὶ τῶν προσφερομένων ἐν τῇ προθέσει Μερίδων, ὑπέρ τε ἁγίων καὶ πάντων εὐσεβῶν. 104. 36.

ϙε΄ Διατί Θυμίαμα μετὰ τὴν Προσκομιδήν. 107. 4.

ϙϛ΄ Τί ὁ ἀστερίσκος δηλοῖ, τὰ ἱερά τε καλύμματα, καὶ ὁ Ἀήρ. 107. 14.

ϙζ΄ Τίνα τυποῖ ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ τίνας οἱ σὺν αὐτῷ. 109. 2.

ϙη΄ Τί τὸ ἅγιον δηλοῖ Βῆμα, καὶ τί ἡ ἱερὰ Τράπεζα. 109. 7.

ϙθ΄ Ὅτι ὡς καὶ ἐν οὐρανοῖς, καὶ ἐπὶ γῆς, κατὰ τάξιν ἵστανται καὶ κοινωνοῦσι τῶν Μυστηρίων, ἔντε τῷ Βήματι καὶ ἐκτὸς, ἱερωμένοι καὶ λαϊκοί. 111. 16.

ρ΄ Περὶ τοῦ Ἀντιδώρου, καὶ ὅτι ἡγιασμένος ἄρτος οὗτος. 113. 39.

88. Non recte in hoc facere Latinos, quod infermentatas & rotundas hostias offerunt, cum CHristus carnem assumserit ex quatuor constantem elementis.

89. Adversus Latinos, infermentata offerentes.

90. Quis sensus verborum Matth. XIII. 33. *Simile est Regnum Cœlorum fermento.*

91. Quare sub Lege panes infermentati, sed sub Evangelii Gratia fermentati?

92. De iis quæ in Missa peraguntur.

93. Contra Armenios (aquam cum vino offerre recusantes.)

94. De oblatis in Prothesi particulis pro sanctis piisque universis.

95. Quare suffitus post Missam?

96. Quid notatur per stellulam & sacra opercula ac velamentum?

97. Quænam Episcopus & qui cum eo sunt significant?

98. Quidnam innuitur sacro bemate sive sacrario, mensaque sacra?

99. Quod sicut & in cœlis & in terra, ita stant ordine & mysteriis communicant in sacrario & extra sacrarium sacerdotes & laici.

100. De antidoro & quod hic est panis benedictus (qui loco Eucharistiæ distribuitur non communicantibus.)

ριέ ὅτι

ρξ' Ὅσα

σά περὶ τῆς πρώτης σφραγῖδος. 157. 2.

201. De primo signaculo.

σβ´ ὅτι τὸ μὲν Μήνυμα, συμφωνία τε καὶ συμβόλαια καὶ μνῆστρα, ἡ τῆς προικὸς δὲ ἀπόδοσις, καὶ τὰ θεῖα θεώρητρα, καὶ οἱ τῆς χάριτος ἀῤῥαβῶνες, ἡ ὁμολογία, καὶ ἡ σφραγὶς, καὶ ὁ ἀσπασμός. 157. 25.

202. Quod solennis renunciatio sit instar consensus documentorum & instrumentorum desponsationis: dotis autem traditio, sanctaque munera dotalitia & arrhabones Gratiæ sunt Confessio, signaculum Crucis, osculumque.

σγ´ Διατί Ἐπιγονάτιον περιτίθεται, καὶ ἐν τῇ πρώτῃ Εἰσόδῳ ὁ Ὑποψήφιος οὐκ ἐξέρχεται. 158. 2.

203. Quare mappulam Episcopalem induit, & quare recens electus primo ingressu non egreditur.

σδ´ Διατί ὑπὸ Πρεσβυτέρων ὁ Ὑποψήφιος ἄχρι τῶν ἁγίων θυρῶν φέρεται. 158. 26.

204. Quare a Presbyteris usque ad sacras fores adducitur recens electus?

σέ Χειροτονία Ἐπισκόπου. 158. 36.

205. Ordinatio Episcopi.

σς´ Διατί τὸ Εὐαγγέλιον τίθεται τῇ τοῦ χειροτονουμένου Ἀρχιερέως κεφαλῇ. 159. 17.

206. Quare Evangelium ordinandi Episcopi capiti imponitur?

σζ´ Διατί τὸν Ἀρχιερέα Δέσποτα ἅγιε λέγουσι, καὶ μεγάλην αὐτῷ τὴν ἁγιωσύνην. 160. 5.

207. Quare Episcopum alloquentes, sanctum Dominum nuncupant & magnam illi tribuunt sanctimoniam.

ση´ τί τὸ Ὠμοφόριον δηλοῖ. 161. 36.

208. Quid per humerale denotatur?

σθ´ τί σημαίνει τὸ ἐκβάλλειν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τὸν Ἀρχιερέα τὸ Ὠμοφόριον, καὶ ἐν τῇ θείᾳ ἱερουργίᾳ. 162. 8.

209. Quid significet quod cum Evangelium legitur & in Divinæ Missæ celebratione Episcopus humerale exuit.

σί τί τὸ Ἄξιος ἐπὶ τῷ χειροτονουμένῳ λεγόμενον, καὶ ὁ ἀσπασμὸς τῆς ἱερᾶς Τραπέζης, καὶ τοῦ Ἀρχιερέως τοῦ πρώτου, ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τῇ παρειᾷ, καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ στόματι. 162. 24.

210. Quid vox, *dignus*, quam super ordinando pronunciant: & quid osculum sacræ mensæ, & quo primi Episcopi dextram genamque & cæterorum ora osculatur.

σιά Ὅπως

Πατριάρ-

σλθ΄ ἴς

σία

σίας ἱερωμένοι ὀφείλουσιν ἐνεργεῖν, καὶ οὐχ ὡς ἔν τισι τόποις, ὡς καὶ ἐν τῇ Τραπεζοῦντι Λαϊκοί. 180. 8.

σμθ´ Ὅτι οὐδὲ ἰδιώτας Μοναχοὺς χρὴ καθιστᾶν Πνευματικούς. 180. 18.

σν´ Διατί ἔνταλμα δίδοται. 180. 28.

Ecclesiasticis fungi debent, & non sicut quibusdam in locis & Trapezunte, Laici.

249. Quod Monachi non ordinati, non debeant constitui Confessarii.

250. Quare mandatum datur (ad Episcopalem auctoritatem demonstrandam.)

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ. 181. 8.

σνα´ Ὅτι τοῦτο Μετάνοια τὸ διηνεκῶς ταπεινοῦσθαι, καὶ ἁμαρτωλὸν λέγειν καὶ νομίζειν ἑαυτὸν, καὶ πρὸς τὴν ἐξαγόρευσιν τρέχειν, καὶ ὅτι οὐδεὶς καθαρὸς ἐν ἀνθρώποις. 181. 26.

σνβ´ Ὅτι πάντας δεῖ μετανοεῖν ἱερωμένους καὶ Λαϊκούς. 182. 2.

σνγ´ Ὅτι τὸ κηρύσσειν μετάνοιαν, καὶ τοῦ Σωτῆρος ἴδιον ἔργον, καὶ τῶν Ἀποστόλων ἦν, καὶ τοῦτο πρὸ πάντων ὀφειλόμενον Ἀρχιερεῦσι καὶ Ἱερεῦσιν. 182. 37.

σνδ´ Ὅτι κήρυγμα ἀληθὲς ἡ πρᾶξις τῶν ἐνεργούντων τοῖς πιστοῖς τὴν Μετάνοιαν, 183. 8.

σνε´ Ὅτι χρὴ τοῖς λέγουσι μετανοεῖν, προσέχειν, καὶ τοὺς μὲν γνησίως προσερχομένους δέχεσθαι, τοὺς δὲ ἐν ὑποκρίσει τοῦτο ποιοῦντας, δοκιμάζειν. 185. 2.

σνϛ´ Περὶ ἐξαγορεύσεως, ὅπως χρὴ ταύτην γίνεσθαι. 185. 19.

DE POENITENTIA.

251. Esse Pœnitentiam, si quis continenter humiliet seipsum seque habeat peccatorem ac profiteatur, & ad Confessionem properet. Neque quenquam inter homines esse purum a peccatis.

252. Opus esse omnibus pœnitentia, & Sacerdotibus & Laicis.

253. Salvatoris & Apostolorum proprium hoc fuisse opus, prædicare Pœnitentiam, & hoc ante omnia ab Episcopis & Sacerdotibus fieri debere.

254. Veram hanc esse prædicationem, quæ ad Pœnitentiam Christianos excitat.

255. Quod attendendum sit ad eos qui pœnitere se profitentur. Atque genuinos pœnitentes cum accedunt suscipiendos, eos qui simulatione hoc faciunt, examinandos.

256. De Confessione quomodo hæc fieri debeat.

σνζ΄ ὅπως χρὴ τὸν τὴν ἐξομολόγησιν δεχόμενον καθεῖσθαι καὶ διακεῖσθαι, καὶ ὅπως τὸν ἐξομολογούμενον. 186. 2.

257. Quomodo ſedere & comparatus eſſe debeat qui Confeſſionem audit: & quomodo ille qui confitetur.

σνη΄ ὅτι τρία ἐν ἡμῖν ἐν οἷς κατορθοῦμεν ἢ ἁμαρτάνομεν. Λογικὸν, Θυμικὸν, καὶ Ἐπιθυμητικὸν, ἃ καὶ λέγεται, τὸ τῆς ψυχῆς τριμερές. 186. 12.

258. Tria eſſe in nobis quibus vel recte agimus vel peccamus, quæ & tripartitæ dicuntur animæ facultates, rationabilem, iraſcibilem & concupiſcibilem.

σνθ΄ ὅτι τρία ἕτερα ἐν ἡμῖν ἐν οἷς ἢ τὰ ἀγαθὰ ἐνεργοῦμεν ἢ τὰ φαῦλα, νοῦς, καὶ ὁ καλούμενος λόγος, καὶ αἱ διὰ τοῦ σώματος πράξεις. 186. 21.

259. Tria eſſe in nobis alia quibus bona vel prava operamur, mentem, & quam vocant rationem & actiones quas corpore edimus.

σξ΄ ὅσα διὰ τοῦ νοὸς κατορθοῦται τοῖς ἀγωνιζομένοις, τῷ Λογιστικῷ, καὶ Θυμικῷ, καὶ Ἐπιθυμητικῷ, καὶ ὅσα τοὐναντίον συμβαίνει, μὴ προσέχουσιν. 186. 27.

260. Quod per mentem corriguntur quibus luctandum eſt cum rationabili facultate & iraſcibili atque concupiſcibili: & quæ in contrarium accidant non attendentibus.

σξα΄ ὅσα κατορθοῖ ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ, μετὰ τοῦ τριμεροῦς τῆς ψυχῆς, καὶ ὅσα ἀμελῶν πλημμελεῖ. 187. 4.

261. Quæ recte faciat homo ratione cum tripertita facultate animæ ſi attendat, & quæ peccet ſi attendere neglexerit.

σξβ΄ ὅσα τῶν πράξεων ἀγαθὰ διὰ τοῦ τριμεροῦς τῆς ψυχῆς, προσέχοντος τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅσα πονηρὰ μὴ προσέχοντος. 187. 25.

262. Quænam actiones bonæ per tripertitam animæ facultatem attendente homine, & quænam pravæ non attendente.

σξγ΄ ὅτι ἀναγκαία παντὶ ἡ ἐξομολόγησις, ἐπεὶ καὶ ἁμαρτάνομεν πάντες. 188. 8.

263. Quod neceſſaria cuilibet homini eſt Confeſſio, ſiquidem omnes delinquimus.

σξδ΄ ὅτι καὶ τὸν εὐλαβῶς ζῶντα δεῖ μεθ᾽ ὑποταγῆς ζῆν, καὶ ὑπὸ Πατρὸς κανονίζεσθαι, καὶ μὴ ἑαυτῷ θαῤῥεῖν. 188. 16.

264. Etiam pie viventem oportere ſub obedientia vivere & à Patre dirigi, nec ſibimetipſi confidere.

σξε΄ δια-

σπθ' διατί

*) Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με.

τιά περὶ

τκδ΄ περὶ

ἐν

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΗΜΩΝ, ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ ΚΗΔΕΙΑΣ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΘΟΣ ΥΠΕΡ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ. 260. 27.

DE FINE ET EXITU NOSTRO E VITA, ET DE SACRO ORDINE SEPULTURÆ, ET QUÆ PRO MEMORIA DEFUNCTORUM SOLENT FIERI.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΡΜΗΝΕΙΑ, ΠΕΡΙ ΤΕ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΝΑΟΥ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΩΙ ΙΕΡΕΩΝ ΤΕ ΠΕΡΙ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΝΩΝ, ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ ΤΕ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΩΝ ΕΚΑΣΤΟΣ ΣΤΟΛΩΝ ΙΕΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΕΤΑΙ, ΟΥ ΜΗΝ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑΣ ΛΟΓΟΝ ΕΚΑΣΤΩΙ ΔΙΔΟΥΣΑ ΤΩΝ ΕΝ ΑΥΤΗΙ ΤΕΛΟΥΜΕΝΩΝ ΘΕΙΩΣ, ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗΙ ΕΥΣΕΒΕΣΙ ΖΗΤΗΣΑΣΙΝ ΑΠΟΣΤΑΛΕΙΣΑ. 271. 4.

*) Goari Euchology. p. 212. seq.

EJUSDEM EXPOSITIO DE DIVINO TEMPLO, *) ET DE SACERDOTIBUS EJUS AC DIACONIS, EPISCOPISQVE AC DE SACRIS STOLIS sive vestimentis quibus horum quilibet induitur, nec non DE DIVINA MISSA, ubi singulorum quæ in illa divino ritu peraguntur, ratio redditur, transmissa Viris piis Cretensibus, qui eam dari sibi petierunt.

ζ΄ τί τὰ Διάστυλα. 273. 24.
7. Quid cancelli?

τί τὰ ἐν τοῖς πανίοις τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν ὀνόματα. 273. 26.
8. Quid quod nomina quatuor Evangelistarum pannis altaris intexta sunt.

θ΄ τί σημαίνει τὸ Καταστάρκα, τί δὲ τὸ Τραπεζοφόριον. 273. 31.
9. Quid primum sacræ mensæ instratum, illique quæ super injicitur mappa sive palla?

ι΄ διατί ἀπὸ λίθου ἡ Τράπεζα. 273. 35.
10. Quare sacra mensa è lapide?

ια΄ τί αἱ Βαθμίδες τοῦ Βήματος. 273. 41.
11. Quid denotent gradus quibus ad bema ascenditur?

ιβ΄ τίνα τυποῖ ὁ Ἱερεὺς εἰς τὸ Θυσιαστήριον εἰσελθών. 274. 1.
12. Quænam designet Episcopus ad altare ingrediens?

ιγ΄ τί τὸ Εὐαγγέλιον καὶ Σταυρὸς ἐν τῇ Τραπέζῃ κείμενα. 274. 3.
13. Quid Evangelium & Crux posita in altari?

ιδ΄ διατί ὑπὸ τὴν Τράπεζαν Μαρτύρων Λείψανα ἅγια. 274. 6.
14. Quare sub altari sacræ Martyrum reliquiæ?

ιε΄ διατί ἡ ἁγία Τράπεζα Μύρῳ ἁγίῳ χρίεται. 274. 11.
15. Quare mensa sacra sacro unguento perfunditur?

ιϛ΄ διατί ἐνδύματα ἔχει ταύτην καλύπτοντα. 274. 14.
16. Quare habet stragula quibus circumvestitur?

ιζ΄ διατί ὑπανίσταται. 274. 17.
17. Quare edito in loco exstet?

ιη΄ τίνας τυποῦσιν οἱ τοῦ Βήματος. 174. 19.
18. Quosnam designent qui in Bemate sive sacrario sunt?

ιθ΄ τί τὸ Θυμίαμα. 274. 21.
19. Quid suffitus?

κ΄ τί τὰ Φῶτα. 274. 24.
20. Quid lumina?

κα΄ τί δηλοῖ ὁ ἔξω τοῦ Βήματος Ναός. 274. 27.
21. Quid templi pars extra Bema?

κβ΄ τί τὰ τῶν ναρθήκων Βηλόθυρα. 274. 31.
22. Quid vela ad portas narthecum?

κγ΄ τί σημαίνει ὁ Ἄμβων. 274. 40.
23. Quid umbo sacer significet?

κδ΄ τί ἡ καλλονὴ τοῦ Ναοῦ. 275. 1.
24. Quid ornatus ac pulchritudo templi?

κε΄ τί δηλοῦσι τὰ προσφερόμενα. 275. 4.
25. Quid denotent quæ offeruntur (oleum cera & suffimentum.)

μδ´ τί

μδ΄ τί σημαίνει τὸ ὠμοφόριον, καὶ διατί ἐξ ἐρίου. 278. 1.

44. Quid innuatur per humerale & quare illud ſit è lana?

με΄ διατί ἀσκεπεῖς λειτουργοῦσι πλὴν τοῦ Ἀλεξανδρείας Ἀρχιερεῖς τε καὶ Ἱερεῖς, καὶ ὅτι κρεῖττον τὸ ἀπερικαλύπτως λειτουργεῖν. 278. 11.

45. Quare detecto capite ſacra faciant, excepto Alexandrino Epiſcopi & Sacerdotes. Et quod præſtet non operto capite ſacra celebrare.

μϛ΄ τί τὸ κατελθεῖν ἐκ τοῦ Στασιδίου τὸν ἱεράρχην. 278. 36.

46. Quid ſignificet quod ex Cathedra deſcendit Epiſcopus.

μζ΄ τί τὸ ἐνδύεσθαι τὰ Ἀρχιερατικά. 278. 39.

47. Quid, quod ſacris veſtimentis induitur.

μη΄ τί τὸ κατέρχεσθαι πρὸς δυσμὰς εἰς τὰς τοῦ Ναοῦ πύλας. 278. 41.

48. Quid quod ad occidentem portas ingreditur templi.

μθ΄ διατί Ψαλμοὶ ὁμοῦ καὶ τῆς χάριτος ὕμνοι. 279. 4.

49. Quare ſimul concinantur Pſalmi & Hymni de DEI in nos per CHriſtum Gratia.

ν΄ ὅτι πρῶτον καλοῦμεν τὴν Θεοτόκον. 279. 10.

50. Quod primum appellamus *) Deiparam.

να΄ ὅτι δεύτερον τοὺς ἁγίους. 279. 14.

51. Secundo loco Sanctos.

νβ΄ ὅτι τρίτον καὶ τελευταῖον αὐτὸν τὸν Σωτῆρα ἡμῶν. 279. 17.

52. Tertio & poſtremo loco ipſum Salvatorem noſtrum.

νγ΄ τί ἐκτυποῖ ὁ Ἀρχιερεὺς ἔξω τοῦ βήματος καὶ κάτω ἱστάμενος, καὶ τί οἱ σὺν αὐτῷ. 279. 20.

53. Quid denotet Epiſcopus inferius ſtans extra bema ſive ſacrarium, & quid ſtantes cum eo Diaconi.

νδ΄ τί σημαίνει ἡ πρώτη ἐκ τοῦ Βήματος τῶν ἱερέων ἔξοδος, καὶ μετὰ τοῦ Ἀρχιερέως διὰ τοῦ Εὐαγγελίου εἴσοδος. 279. 25.

54. Quid ſignificet prima Sacerdotum egreſſio ex bemate, & eorundem cum Epiſcopo dum Evangelium fertur, ingreſſus.

νε΄ τί τὸ, δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ τί ἡ τοῦ Ἀρχιερέως ἐν τῇ Εἰσόδῳ εὐφημία. 279. 37.

55. Quid illud, *Venite adoremus*: & quid denotent fauſtæ, cum Antiſtes ingreditur, acclamationes.

νϛ΄ τί

*) ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς. *Interceſſione Deiparæ, Salvator, ſerva nos.*

νϛ´ τί τὸ ἀνέρχεσθαι τὸν Ἀρχιερέα, καὶ εἰς τὸ Βῆμα εἰσέρχεσθαι. 280. 1.

56. Quid quod revertitur Episcopus & sacrarium intrat.

νζ´ τί τὸ κλείεσθαι τὰ ἅγια Θύρια, καὶ ἀνοίγεσθαι εἰσερχομένου τοῦ Ἀρχιερέως. 280. 8.

57. Quid quod sanctæ portæ clauduntur & aperiuntur ingrediente Episcopo?

νή τί τὸ θυμιάσαι κύκλῳ τὴν ἁγίαν τράπεζαν. 280. 12.

58. Quid quod circulo suffitum facit circa sacram mensam?

νθ´ τί δηλοῖ τὸ Δικήριον, καὶ διατί σφραγίζει τὸ Εὐαγγέλιον. 280. 16.

59. Quid significet duplex cereus, & quare Evangelium cruce Episcopus signet.

ξ´ τί διδάσκει ὁ τρισάγιος ὕμνος. 280. 22.

60. Quid Trisagii hymnus doceat.

ξά Διατί πάλιν ὁ Ἀρχιερεὺς τρικηρίῳ σφραγίζει τὸ Εὐαγγέλιον. 280. 29.

61. Quare Episcopus iterum cruce signet Evangelium cum cereo triplici.

ξϐ´ τί δηλοῖ ἡ ἐν τῷ θείῳ Συνθρόνῳ τοῦ Ἀρχιερέως ἄνοδος, καὶ τί τὸ ἐκ τοῦ συνθρόνου διὰ τοῦ τρικηρίου σφραγίζειν. 280. 35.

62. Quid significet quod redit ad Sacerdotum subsellia, & quod ex illis cruce signat cum cereo triplici.

ξγ´ τί τὸ καθίσαι ἐν τῷ Συνθρόνῳ, καὶ τί τὸ Εἰρήνη ἅπασιν εἰπεῖν. 280. 41.

63. Quid quod in subselliis Sacerdotum sedet, & quid denotet formula, *Pax vobis omnibus.*

ξδ´ διατί πρῶτον ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος, εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον. 281. 3.

64. Quare primo lectio ex Apostolo recitetur, deinde Evangelium?

ξέ διατί ἀναγινωσκομένων τῶν Ἀποστολικῶν, κάθηνται Ἀρχιερεῖς τε καὶ ἱερεῖς, οὐ μὴν οἱ Διάκονοι. 281. 5.

65. Quamobrem durantibus Apostolicis lectionibus sedeant Episcopi & Sacerdotes, non autem Diaconi.

ξϛ´ διατί πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου τὸ Ἀλληλούϊα. 281. 9.

66. Quare ante Evangelii lectionem concinatur Alleluja.

ξζ´ τί σημαίνει ἡ τοῦ Εὐαγγελίου ἀνάγνωσις. 281. 12.

67. Quid per lectionem Evangelii significetur.

ξή διατί πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου Θυμίαμα. 281. 17.

68. Quare ante Evangelii lectionem fiat suffitus?

ξθ´ δια-

ξθ' Διατί τοῦ Εὐαγγελίου ἀναγινωσκομένου ὁ Ἀρχιερεὺς ἐκβάλλει τὸ Ὠμοφόριον. 281. 20.

ο' Διατί ὁ Διάκονος διπλώσας φέρει τῇ χειρὶ τὸ Ὠμοφόριον, καὶ τὸ τρικήριον δὲ κατέχει, καὶ τῶν ἁγίων προπορεύεται. 281. 26.

οα' τί δηλοῖ τὸ κατελθεῖν ἐκ τοῦ Συνθρόνου τὸν Ἀρχιερέα, καὶ τρικηρίῳ σφραγίσαι τρίς. 281. 32.

οβ' τί τὸ προσελθεῖν τῷ Θυσιαστηρίῳ, καὶ εὔχεσθαι τὸν Ἀρχιερέα. 281. 42.

ογ' τί τὸ τοὺς Κατηχουμένους ἐκβάλλεσθαι. 282. 2.

οδ' Πῶς δεῖ τοῖς δώροις καὶ ὑπὲρ τίνων προσφέρειν Μερίδας. 282. 10.

οε' Διατί πρὸ τῆς εἰσόδου τῶν ἁγίων ἀπονίπτεται ὁ Ἀρχιερεύς. 282. 28.

ος' Πῶς κατὰ λαμπρότητος ἡ τῶν θείων δώρων γίνεται Εἴσοδος. 282. 33.

οζ' Διατί ὑπερεύχονται τοῦ Ἀρχιερέως οἱ εἰσερχόμενοι τῶν ἱερωμένων, τῆς Βασιλείας μεμνημένοι τοῦ Θεοῦ. 283. 1.

οη' Διατί προσπίπτουσι τοῖς ἱερεῦσιν ἐν τῇ μεγάλῃ Εἰσόδῳ οἱ πιστοί. 283. 17.

οθ' διατί καὶ ἱερὰ κενὰ σκεύη ἐν τῇ Εἰσόδῳ οἱ Ἱερεῖς κατέχουσιν. 283. 39.

π' Διατί καλύπτεται τὰ θεῖα Δῶρα ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ. 283. 42.

πα' Διατί ὁ Ἀρχιερεὺς εὐχὴν παρὰ πάντων ἐξαιτεῖται. 284. 4.

69. Quare cum legitur Evangelium, Episcopus humerale deponat.

70. Quare Diaconus humerale complicatum ferat manu, & triplicem cereum teneat atque ante sancta præcedat.

71. Quid significet quod Episcopus de subselliis Sacerdotalibus descendit, & cum triplici cereo ter signaculum crucis facit.

72. Quid quod idem accedit ad altare & precatur.

73. Quid quod catechumeni exesse jubentur.

74. Quomodo oporteat dona & pro quibus particulas de hostia sacra offerre.

75. Quamobrem Episcopus lavet se antequam sacra ingreditur.

76. Quomodo divinorum donorum ingressus fiat cum pompa ac splendore.

77. Quare Sacerdotes qui una ingrediuntur, orent pro Episcopo, & Regni DEI faciunt mentionem.

78. Quare fideles in magno introitu coram Sacerdotibus procidant.

79. Quare Sacerdotes in ingressu etiam vacua sacra vasa teneant.

80. Quamobrem Divina dona in sacra Mensa obtegantur.

81. Quare preces ab omnibus exposcat Episcopus.

ϙεʹ διατί

ϟε΄ διατί καὶ ζέον ὕδωρ ἐν τοῖς Προηγιασμένοις εἰσάγεται. 289. 1.

ϟϛ΄ ὅτι τὴν τοῦ Σωτῆρος ἱερουργίαν μιμεῖται τὸ μελίζειν τὸν Ἄρτον. 289. 5.

ϟζ΄ Πῶς κοινωνοῦσιν Ἀρχιερεῖς τε καὶ Ἱερεῖς. 289. 8.

ϟη΄ τί δηλοῖ τὸ ἀσπάζεσθαι ἐν τῷ κοινωνεῖν τοὺς Ἱερωμένους, τὴν τοῦ Ἀρχιερέως δεξιὰν χεῖρα καὶ παρειάν. 289. 11.

ϟθ΄ διατί οἱ μὲν Ἱερωμένοι ἐν τῷ Βήματι χερσὶ καὶ χείλεσι λαμβάνουσι τὰ Μυστήρια, ἔξωθεν δὲ καὶ διὰ τῆς Λαβίδος οἱ Λαϊκοί. 289. 21.

ρ΄ τί σημαίνει τὸ θυμιᾷν ὕστερον τῶν Μυστηρίων, καὶ τὸ Ὑψώθητι ὁ Θεὸς, ἐπιλέγειν. 290. 2.

ρα΄ τί ἐστι τὸ καλούμενον Ἀντίδωρον, καὶ ἡ τούτου δόσις. 290. 13.

ρβ΄ τίνα λόγον ἔχουσιν αἱ προσαγόμεναι Μερίδες, καὶ κατὰ τί λυσιτελοῦσι. 290. 32.

ργ΄ ὅτι δεῖ προσέχειν τὸν ἱερέα ὑπὲρ τίνος τὴν Μερίδα προσάγει. 291. 3.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΔΥΝΑΜΙΝ, ΕΙΣ ΤΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΑΜΩΜΗΤΟΥ ΗΜΩΝ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΘΕΙΟΝ ΚΑΙ ΙΕΡΟΝ ΣΥΜΒΟΛΟΝ. 292. 1.

95. Quare fervida aqua etiam in Præſanctificatis adhibeatur.

96. Quod Salvatoris ſacram actionem imitatur Epiſcopus, quando Panem in partes dividit.

97. Quomodo communicent Epiſcopi & Sacerdotes.

98. Quid denotet, quod communicaturi Sacerdotes exoſculantur Epiſcopi dextram genamque.

99. Quare Sacerdotes in Bemate ſive ſacrario manibus & labris, Laici cochleario & extra bema ſumunt ſacra Myſteria.

100. Quid ſignificet quod poſt Myſteria fit ſuffitus, additurque: *Exaltare DEUS.*

101. Quid ſit Panis benedictus & quod ille vice Euchariſtiæ datur iis, qui ad ſacram Communionem ſunt imparati.

102. Quam rationem habeant particulæ de ſacra hoſtia in honorem ſacræ Virginis & pro ſanctis viventibus ac mortuis oblatæ DEo, & quid illæ conferant.

103. Sacerdotem oportere attendere pro quonam particulam ſacram offerat.

Ejusdem SIMEONIS THESSALONICENSIS SUCCINCTA, quantum licuit EXPOSITIO DIVINI ET SACRI SYMBOLI rectæ ac ſinceræ Fidei noſtræ.

ἜΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ἈΝΑΓΚΑΙΟΤΑΤΗ, ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΥ ἹΕΡΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ ῬΗΣΕΩΝ, ὍΘΕΝ ΣΥΝΕΛΕΓΗΣΑΝ, ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΙΝΩΝ ΑΥΤΑΙ ΣΥΓΚΕΙΜΕΝΑΙ ΕΙΣΙΝ. 313. 1.

α΄ Κατὰ Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων, καὶ ἐθνικῶν, καὶ λοιπῶν πάντων ἀσεβῶν. Τῶν μὲν τὸν Θεὸν μὴ ὁμολογούντων, τῶν δὲ Θεὸν μὲν δῆθεν λεγόντων, οὐ Πατέρα δὲ τοῦ μονογενοῦς Λόγου, ἢ Προβολέα τοῦ ἁγίου Πνεύματος. 313. 15.

β΄ κατὰ Ἑλλήνων μὴ λεγόντων, πάντων αἴτιον ἐκ τοῦ μὴ ὄντος τὸν Θεὸν, μηδὲ τῶν ὅλων προνοητήν. 313. 40.

γ΄ κατὰ Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων τὸν Χριστὸν ἀθετούντων. 314. 6.

δ΄ κατὰ Ἀρείου κτίσμα τὸν Υἱὸν λέγοντος. 314. 16.

ε΄ κατὰ τῶν δυσσεβῶς βλασφημούντων εἰς τὴν ἀπαθῆ τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ γέννησιν. 314. 26.

ϛ΄ κατὰ Ἀρείου καὶ Εὐνομίου. 314. 40.

ζ΄ κατὰ Ἀρείου καὶ Εὐδοξίου, καὶ τῶν ὁμοφρόνων ἐκείνοις δυσσεβῶν. 315. 2.

η΄ κατὰ Μανιχαίων καὶ δυσσεβῶν ἄλλων, τὴν τοῦ Θεοῦ Λόγου οἰκονομίαν ἀθετούντων. 315. 20.

θ΄ Προφητικῶς κατὰ Νεστορίου καὶ λοιπῶν ἀσεβῶν, τὴν τοῦ Θεοῦ Λόγου μὴ λεγόντων σάρκωσιν, καὶ καταβλασφημούντων κατὰ φαντασίαν ὀφθῆναι. 315. 31.

EXPOSITIO ejusdem NECESSARIA, de ſacri Symboli vocibus & dictis, ex quibus S. Scripturæ Locis collecta & adverſus quos compoſita fuerint.

1. Contra Græcos, Judæos, Ethnicos & cæteros impios univerſos qui DEUM non confitentur, vel qui DEUM admittunt quidem, non autem docent eſſe Patrem unigeniti Verbi, aut Spiritus S. Emiſſorem.

2. Contra Græcos negantes DEum omnium rerum ex nulla re præexiſtente cauſam eſſe, aut univerſis providere.

3. Contra Græcos & Judæos qui Chriſtum rejiciunt.

4. Contra Arium a quo Chriſtus res creata dicitur.

5. Contra blaſphemantes impie in generationem Unigeniti Verbi factam impaſſibiliter.

6. Contra Arium atque Eunomium.

7. Contra Arium & Eudoxium aliosque impios eadem cum illis ſentientes.

8. Contra Manichæos impiosque alios DEI Verbi œconomiam reprobantes.

9. *Prophetice* contra Neſtorium cæterosque impios, qui DEI Verbi incarnationem inficiantur & ſpecietenus ſaltim ita viſam fuiſſe blaſphemant.

ι΄ κατὰ

ί κατὰ τῶν ληρούντων αἱρετικῶν, ἕτερον σῶμα καὶ μὴ ὁμοούσιον ἡμῖν ἀνειληφέναι τὸν Λόγον. 315. 38.

ιά κατὰ Ἀπολιναρίου ἄνου τὸ ἀνθρώπινον τοῦ Χριστοῦ λέγοντος, Εὐτυχοῦς τε καὶ Διοσκόρου. Ἔτι δὲ Σεβήρου, καὶ τῶν λοιπῶν Ἀκεφάλων, μίαν φύσιν αὐτὸν τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον καὶ μετὰ σάρκωσιν φληναφούντων. Ἀλλὰ δὴ καὶ κατὰ Πύῤῥου καὶ τῶν λοιπῶν Μονοθελητῶν. 316. 6.

ιβ' κατὰ τῶν ἀσεβῶς ληρούντων μὴ παθεῖν σαρκὶ τὸν Κύριον, ἀλλὰ δόξαι παθεῖν κατὰ φαντασίαν. 316. 16.

ιγ' Κατὰ Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων καὶ πάντων τῶν ἀσεβῶν. 316. 24.

ιδ' κατὰ Μακεδονίου τοῦ Πνευματομάχου. 317. 11.

ιέ Προφητικῶς κατὰ τῆς καινοτομίας Λατίνων. 317. 24.

ις' ὅτι μία μὲν ἡ δόξα καὶ προσκύνησις τῆς τριάδος, εἷς δὲ αἴτιος ὁ Πατὴρ, ὥσπερ μόνος τοῦ Μονογενοῦς, καὶ μόνος τοῦ Πνεύματος, τὸ μὲν γὰρ πρῶτον εἰπεῖν τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, ὕστερον δὲ τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον, τοῦτο ἀριδήλως διδάσκει. 317. 32.

ιζ' κατὰ τῶν ἀποβαλλομένων τὸν Νόμον καὶ τοὺς Προφήτας αἱρετικῶν. 318. 2.

ιή κατὰ τῶν λεγόντων, ὅτι ἐναντία τὰ παλαιὰ τοῖς τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ τοὺς

10. Contra Hæreticos qui aliud corpus & non nostri consubstantiale a Verbo assumtum delirant.

11. Contra Apollinarem, qui humanitatem CHristi mente destitutam docet, & contra Eutychem ac Dioscorum. Nec non contra Severum & cæteros Acephalos, qui DEUM Verbum etiam post incarnationem unam esse Naturam blaterant, nec non contra Pyrrhum ac reliquos Monotheletas.

12. Contra eos qui impie delirant non carne passum DOMINUM, sed tantum specietenus ita pati visum fuisse.

13. Contra Judæos, Græcos impiosque universos.

14. Contra Macedonium Pnevmatomachum sive Spiritus S. oppugnatorem.

15. *Prophetice* contra Novitatem Latinorum.

16. Quod una quidem eademque Gloria & Adoratio SS. Trinitatis, una vero sit causa Pater sicut solus Unigeniti, sic & solus S. Spiritus. Idque perspicue doceri, quod in Symbolo prius dicitur S. Spiritus procedens ex Patre, & deinde cum Patre & Filio coadorandus.

17. Adversus Hæreticos qui Legem & Prophetas rejiciunt.

18. Contra eos qui dicunt Vetus Testamentum contrarium esse

Προφητῶν ὁράσεις μὴ δεχομένων. 318. 14.

Evangelio, nec recipiunt visiones Prophetarum.

ιθ΄ κατὰ Βογομύλων καὶ πάντων ἀσεβῶν, τῶν μὴ δεχομένων τὸ Βάπτισμα, ἢ ἀδιάφορον ἐχόντων. 318. 27.

19. Contra Bogomylos impiosque universos qui S. Baptismum vel non recipiunt vel pro indifferenti habent.

κ΄ κατὰ Ἑλλήνων καὶ Ὠριγένους, τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν ἀθετούντων, ὡς ἐντεῦθεν καὶ τὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 318. 35.

20. Contra Græcos & Origenem qui resurrectionem mortuorum rejiciunt, atque inde etiam resurrectionem Salvatoris nostri JEsu CHristi.

κα΄ κατὰ Ὠριγένους καὶ τοῦτο, ἀλλοίωσιν ἐν τῷ μέλλοντι ληροῦντος, καὶ τέλος κολάσεως λέγοντος. 319. 1.

21. Contra Origenem delirantem & hoc, quod mutationem status in futura vita, & finem pœnarum futurum esse docet.

ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΑ ΩΣ ΔΥΝΑΤΟΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΗΜΩΝ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΩΔΕΚΑ, ΑΠΕΡ ΤΙΝΕΣ ΑΡΘΡΑ ΚΑΛΟΥΣΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ, ΣΑΦΕΣΤΕΡΟΝ ΣΥΝΤΕΘΕΝΤΑ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΥΜΕΩΝ, ΚΑΙ ΟΤΙ ΤΑΥΤΑ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΣΥΜΒΟΛΟΝ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΩΝ ΑΡΕΤΩΝ. 319. 15.

CAPITA sive ut ab aliis appellantur ARTICULI DUODECIM, FIDEM UNICAM NOSTRAM CHRISTIANORUM quantum fas est fieri complectentes, perspicue exposita a beato Archiepiscopo Thessalonicensi SIMEONE, & quod eadem Capita in Divino Symbolo comprehendantur, & de Virtutum Commendatione quam eadem Fides continet.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΙΝΑΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ ΗΡΩΤΗΚΟΤΟΣ ΑΥΤΟΝ. 323. 1.

EJUSDEM RESPONSIONES ad nonnulla QUÆSITA Episcopi, qui hæc ex illo percontatus est.

α΄ τίνι τρόπῳ φαίνεται πολλάκις ὡς ἄνθρωπος ὁ Ἄγγελος. Καὶ πῶς ὁ Δαίμων μετασχηματίζεται εἰς Ἄγγελον φωτός. Καὶ πῶς ὁμιλεῖ ἄϋλος ὤν. Καὶ εἰ δύνανται οἱ Ἄγγελοι καὶ

Quæstio I. Qua ratione Angelus sæpe sub hominis forma appareat, & quomodo Dæmon transfiguretur in Angelum lucis. Quomodo versetur agatque ille expers materiæ & incorporeus. Et num

εἰς

εἰς ἑτέρας φαίνεσθαι μορφάς. 324. 5.

β' ἡ ἀναπνοὴ πῶς ἐν ἡμῖν γίνεται. Καὶ πῶς τὸ βρέφος ἀναπνεῖ ἐν τῇ μήτρᾳ. Καὶ πῶς κρατηθείσης τῆς πνοῆς, ἐξέρχεται ἡ ψυχή. 325. 41.

γ' τίνι τρόπῳ παρίστανται οἱ Ἄγγελοι τῷ Θεῷ. Καὶ πῶς ὡς ἐν τῷ Ἰὼβ μέσον αὐτῶν καὶ ὁ Διάβολος ἔστη. Καὶ πῶς μανθάνουσι τὸ θέλημα οἱ Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, καὶ πῶς ὁ ζοφερὸς Δαίμων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 326. 37.

δ' τὰς ἐξερχομένας ψυχὰς, Ἄγγελος εἷς λαμβάνει, ἢ πολλοί. Καὶ εἰ χωρὶς Ἀγγέλου ἐξέρχονται. Καὶ πῶς λαμβάνεται ἡ ψυχὴ ἄϋλος οὖσα. Καὶ ποῦ πορεύεται. Καὶ εἰ δύναται ψυχὴ κατέχεσθαι ὡς ἡ τοῦ Πλουσίου ὑπὸ πυρός. 327. 31.

ε' τίνι τρόπῳ τὰ μὲν εἰσιν ὡς ἐνυπόστατα πνεύματα, Ἄγγελοι, καὶ ψυχαὶ, καὶ ὡς ἐν σχήματι, εἰ καὶ ἄϋλα, τὰ δὲ ἀσχημάτιστα ὡς ὁ ἀὴρ καὶ οἱ ἄνεμοι. 329. 28.

ς' πῶς ὁ Ἐνδιάθετος λόγος καλεῖται λόγος, ὁ Προφορικὸς γὰρ εἰκότως λόγος, ὡς λαλούμενος. Καὶ τίνι τρόπῳ ἠχεῖται ὁ λόγος ἄϋλος ὤν. 330. 4.

ζ' εἰσὶν ἕτερα συστήματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω ὑδάτων παρὰ τὰ κάτω; Καὶ πῶς ἵστανται. 330. 29.

Angeli ſub aliis apparere formis valeant?

2. Quomodo fiat in nobis reſpiratio, qua ratione infans reſpiret in utero matris, & quomodo reſpiratione intercepta homo exanimetur.

3. Qua ratione Angeli DEO adſiſtant, & quomodo ut in Jobi libro, medius inter ipſos ſteterit Diabolus. Item unde Angeli cognoſcant quid DEUS velit, & qua ratione Dæmon ad tenebras damnatus poſſit verſari coram facie DEI.

4. Egreſſas a corporibus animas num ſinguli an plures Angeli excipiant, & num ſine Angelo egrediantur. Quomodo poſſit excipi anima expers materiæ, & quorſum abeat. Num poſſit ab igne contineri ſicut anima Divitis?

5. Qua ratione ſpiritus quidam ſint perſonales, ut Angeli & Animæ, ac ſub forma apparentes, licet expertes materiæ: alii autem deſtituti forma, ut aer & venti.

6. Quomodo ſermo internus ſermonis nomine veniat, externus enim merito appellatur ſermo quem loquimur. Et quomodo ſermo ſonum edat cum ſit expers materiæ.

7. Num præter inferiores aquas ſint alia ſyſtemata aquarum ſupra cœleſtium, & quomodo illæ ſubſiſtant.

ἡ δια-

η' Διατί παραλαμβάνουσιν οἱ ἄθεοι τοσαύτας μυριάδας πιστῶν τε καὶ νηπίων, καὶ ἐν τοσούτοις τοῖς χρόνοις, τὰ βρέφη δὲ μᾶλλον, βεβαπτισμένα, καὶ μηδὲν γινώσκοντα; οὐκ ἔμελλε τούτων τὶς εἶναι εἰς ἀποδοχὴν Θεοῦ. Καὶ διατί ἅπαντες παραδίδονται. 331. 2.

θ' Ἆρα αἴτιος ὁ Θεὸς τῆς παραβάσεως τοῦ Ἀδὰμ, καὶ τῆς ἀπιστίας τῶν ἐθνῶν, ἐπειδὴ ἄκοντες παραδίδονται. Εἰ δὲ οὐκ αἴτιος, πῶς κολάζονται οὗτοι παραδιδόμενοι ἄκοντες. 331. 26.

ι' Τοῦ ἀναξίως ἱερουργοῦντος δεκτή ἐστιν ἡ Θυσία καὶ τὸ Βάπτισμα, καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ γινόμενα ἅπαντα, ἢ οὔ; 334. 13.

ια' Ὁ ἀναξίως χειροτονούμενος λαμβάνει χάριν ἢ οὔ; Καὶ εἰ δεκτέα τὰ παρ' αὐτοῦ, 334. 15.

ιβ' Ἀνάξιός τις ἱερωσύνης, χειροτονηθεὶς, καὶ Πνευματικὸς γεγονὼς, συγχωρεῖ ἁμαρτήματα. Καὶ πολλάκις μὴ ἔχων ἔνταλμα, ἆρα συγκεχωρημένα τὰ παρ' αὐτοῦ, ἢ τὰ παρὰ ἰδιώτου Μοναχοῦ ὡς Πνευματικοῦ ἐνεργοῦντος. 334. 17.

ιγ' Μὴ ὢν ἄξιός τις, ἐγένετο ἱερεὺς, ἢ Ἀρχιερεὺς, καὶ χειροτονεῖ ἀξίους καὶ ἀναξίους, καὶ καθιστᾷ Πνευματικοὺς, καὶ ἐνεργοῦσι πάντες, δεκτὰ τὰ παρὰ πάντων Θεῷ. 334. 21.

8. Quare athei (Muhammedani) tot myriades fidelium & infantium & à tam longo jam tempore, puerosque maxime baptizatos & omnium rerum ignaros rapiunt? Num DEus nullius ex his rationem habet, & quare universi sic traduntur?

9. Num DEUS causa sit transgressionis Adami & incredulitatis Gentium, siquidem inviti traduntur. Ac si non sit causa DEus, quomodo puniantur qui traduntur inviti.

10. Num indigni Sacerdotis Sacrificium, Baptismus, & quæcunque agit valida sint nec ne.

11. Num is qui indigne ordinatur, Gratiam accipiat, & num admittenda tamquam legitima quæ ab eo peraguntur.

12. Indignus aliquis ordinatus ad Sacerdotium factusque Pater spiritalis sive confessarius an peccata valide remittat, & sæpius cui hoc non est mandatum, si remiserit, vel si Monachus non Sacerdos, Confessarii partibus fungatur.

13. Indignus si quis fiat Sacerdos aut Episcopus, ordinetque dignos & indignos atque constituat Confessarios, & omnes obeant sacrum munus, num ab omnibus his legitima & DEO accepta peragantur.

ιδ' τινὲς

ιδ' Τινὲς Ἱερεῖς μετὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν εὑρισκόμενοι, ὀφείλουσιν Ἱερουργεῖν, ἢ οὔ; p. 336. 18.

ιε' Καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Λειτουργίας εἰ δεῖ ὁμιλεῖν γυναικὶ, 336. 19.

ιϛ' Ἄνδρες ὁμοῦ καὶ γυναῖκες οὐκ ἐγκρατεύονται ἀπ' ἀλλήλων τῇ ἁγίᾳ Τεσσαρακοστῇ, καὶ ζητοῦσι τῶν Μυστηρίων μεταχεῖν, τί ποιήσει Πνευματικός. 337. 14.

ιζ' Εἰ ὁ Χειροτονούμενος ἄνθρωπος ἐστὶ, τίς χρεία τῶν ἱερῶν Ἀμφίων. Καὶ εἰ δυνατὸν χωρὶς Ἐπιτραχηλίου τὴν τελετὴν ἐνεργεῖν. 337. 29.

ιη' Τί τὸ ἀνιστορούμενον ἐν ταῖς τῶν ἁγίων Ἀγγέλων εἰκόσι Μανδύλιον. Καὶ τί τὸ Φεγγίον καὶ τοῖς Ἀγγέλοις καὶ τοῖς ἁγίοις. Καὶ τί τὸ Νεφελοειδὲς κυκλικὸν σχῆμα ἐν ταῖς τῶν Ἀγγέλων χερσί. 338. 7.

ιθ' Διατί Πολυσταύριον, ἢ Σάκκον οὐ φοροῦσιν Ἐπίσκοποι. Καὶ εἰ ἐνδύσονται, τί βλαβερόν. 338. 30.

κ' Τί δηλοῖ τὸ Μίτραν φορεῖν. Καὶ πόθεν ὁ Ῥώμης, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας ταύτην ἔλαβον φορεῖν. Καὶ πῶς οἱ λοιποὶ Ἀρχιερεῖς ἀσκεπεῖς τῇ κεφαλῇ λειτουργοῦσι. 339. 4.

14. Sacerdotes, qui proxima nocte cum uxoribus ſuis concubuerunt utrum debeant Sacram Cœnam celebrare nec ne?

15. Num poſt diem Sacræ Cœnæ celebratæ fas ſit conſuetudine uti mulieris?

16. Quid Patri ſpiritali ſive Confeſſario faciendum Viris & Uxoribus ſacræ Quadrageſimæ tempore non continentibus ſe invicem, & ſacris myſteriis uti deſiderantibus?

17. Si ordinatus quis fuerit, quare opus ſit ſacris veſtimentis, atque num poſſit ſine ſtola ſacrum Officium peragere.

18. Quid ſignificet quod in ſacrorum Angelorum imaginibus conſpicitur mantile, & qui nimbus circa Angelorum Sanctorumque capita, & circularis nubiformis figura in Angelorum manibus?

19. Quare Epiſcopi non induantur toga multis notata crucibus aut ſacco (ſed Patriarchæ & Metropolitani.) Atque, ſi hoc faciant, num ſit reprehendendum?

20. Quid denotet mitræ geſtatio, & unde Romanus & Alexandrinus morem illa utendi acceperint, item quare cæteri Epiſcopi ſacrum officium peragant capite detecto.

21. Quare

κά Διατί ὁ μὲν παλαιὸς Ἀρχιερεὺς ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς Κίδαριν εἶχε, καὶ ἀνυπόδητος ἦν, ὁ ἡμέτερος δὲ ἀσκεπὴς τὴν κεφαλὴν, καὶ ὑποδεδεδημένος τοὺς πόδας. p. 339. 24.

21. Quare Pontifex Max. tempore Veteris Test. cidarin habebat in capite, pedibus vero nudus erat: Noster autem Episcopus Sacra obit capite aperto, & pedibus calceatus.

κβ΄ Τί σημαίνει τὸ Εἰλητὸν καὶ ἡ κουρὰ τοῦ Ἀναγνώστου καὶ Ἱερέως. 339. 41.

22. Quid significet linteum cui Corpus CHristi & sanguis superponitur, & quid tonsura Lectoris ac Sacerdotis?

κγ΄ Διατί Μύρῳ χρίεται ὁ ἐπιστρέφων ἀπὸ ἀρνήσεως, καὶ οὐ πάλιν βαπτίζεται. 340. 4.

23. Quare reversus ab apostasia & abnegatione tantum sacro unguento ungatur, non iterum baptizetur.

κδ΄ Ἅπερ τις ἐξωμολογήσατο, ὀφείλει πάλιν ἐξομολογεῖσθαι. 340. 29.

24. Num quæ quis jam est confessus, eadem iterum confiteri aliis debeat.

κέ Εἰ χρὴ βαπτίζειν τῇ ἁγίᾳ Τεσσαρακοστῇ, ἢ Γάμον ποιεῖν. 340. 37.

25. An fas sit sanctæ Quadragesimæ tempore baptizare vel celebrare nuptias.

κς΄ Ὁ Κύριος πῶς ἐλεύσεται ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ, καὶ ποία ἡ τοῦ Θεοῦ βασιλεία, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀνέσπερον. 341. 7.

26. Quomodo Dominus venturus sit in secundo Adventu suo, & quale DEI Regnum, & Lumen expers vesperæ.

κζ΄ Ἆρα καὶ ὁ Παράδεισος ἀλλοιωθήσεται καὶ πᾶσα κτίσις, καὶ πῶς ἀλλοιωθήσεται. 341. 22.

27. Numquid & Paradisus & omnis creatura die extremo immutanda sit & quomodo.

κή Εἰς τὸ τέλος τῶν ἑπτὰ αἰώνων γενήσεται τὸ τέλος, ἢ ἐν τῷ ὀγδόῳ αἰῶνι, ἢ πότε ἔσται. 341. 38.

28. An finis futurus sit sub exitum septem æonum an octavo ævo, vel quando is sit futurus?

κθ΄ Τινὲς τὰ τῶν Ἱερέων Ἄμφια ἐν τῇ Εἰσόδῳ ἀσπάζονται. Ἄλλοι δὲ καὶ Σταυρὸν ἐν τῇ γῇ ποιοῦσι, τί ὠφέλιμον ἄρα τοῦτο. 342. 14.

29. Quidam vestimenta Sacerdotum quando templum ingrediuntur exosculantur: alii crucem in terra signant, ecquis hujus rei usus?

λ΄ Θυμούμενος Ἀρχιερεὺς, ἐπιτιμᾷ καὶ

30. Si Episcopus iratus castiget aut

ἀφο-

ἀφορίζει, ἢ ἱερεὺς ἢ Πνευματικός. Ἄρα ἀπλεῖται τοῦτο; ἢ ἀγαθὸν; Καὶ ἐὰν μὴ προσδέχηται ὁ ἐπιτιμήτας, τί ποιητέον. 342. 22.

sacris interdicat, vel Sacerdos vel Confessarius hoc sustineat facere, num id bonum sit, & quid faciendum si quis castigationem nolit admittere.

λα΄ Περὶ ἀφορισθέντος, πῶς ἄρα διαπεθήτεται, 342. 33.

31. De excommunicato, quomodo gerere se debeat.

λβ΄ Ὁ ἑαυτὸν ἀφορίσας ἢ ἀναθεματίσας, τί ὀφείλει ποιεῖν. 343. 2.

32. Quid ei faciendum, qui animi impetu se ipsum sacris prohibuit aut anathemati subjecit.

λγ΄ Τί ἄρα μεῖζον, ἡ ἱερωσύνη, ἢ τὸ σχῆμα τοῦ Μοναχοῦ. 343. 9.

33. Ecquid majus sit, munus sacerdotis an Monachi conditio?

λδ΄ Τίνα τὰ πρὸς θάνατον ἁμαρτήματα. 343. 21.

34. Quænam peccata ad mortem sive mortalia.

λε΄ Εἰ Ἀρχιερεὺς ὁμοίως Πατριάρχης Μητροπολίτης τε καὶ Ἐπίσκοπος, πῶς διαφορὰ ἐν αὐτοῖς; Καὶ πῶς ὑπερέχει εἷς τοῦ ἑτέρου. 343. 28.

35. Cum principes Sacerdotum sint perinde Patriarcha, Metropolita & Episcopus, quænam inter illos differentia, & quomodo alius alio sit superior.

λϛ΄ Ἀρχιερεῖς ἄδειαν δίδουσι Μοναχοῖς, τοὺς λογισμοὺς δέχεσθαι. Οἱ καὶ χωρὶς ἱερωσύνης εὐλογοῦσι, καὶ συγχωροῦσιν ἀδιαφόρως, ἄρα τοῦτο ἀγαθόν. 344. 6.

36. Num bonum ac probandum sit quod Episcopi facultatem dant Monachis confessiones peccatorum audiendi, atque hi licet Sacerdotes non sint, promiscue benedicunt & remittunt peccata?

λζ΄ Τίς ἡ διαφορὰ Ἐπισκόπου ἢ ἱερέως. Καὶ διατί οὐ χειροτονεῖ ἱερεύς, ἐπεὶ λειτουργεῖ καὶ βαπτίζει. 344. 18.

37. Quænam differentia inter Episcopum & Sacerdotem? & quare non ordinet Sacerdos, etsi sacram Cœnam celebrat ac baptizat.

λη΄ Εἰ χρὴ μόνον Ἀρχιερέα ἱερουργεῖν. 344. 35.

38. Num solum Episcopum nullo Presbytero vel Diacono præsente Sacram Cœnam fas sit celebrare?

λθ΄ Διατί ὡς Ἀναγνώστας πλείονας ὁμοῦ χειροτονεῖ ὁ Ἐπίσκοπος, μὴ

39. Quare ut Lectores plures simul ordinat Episcopus, non

καὶ πλείονας ὁμοῦ χειροτονεῖ Διακόνους καὶ Πρεσβυτέρους. Καὶ εἰ χρὴ χωρὶς Λειτουργίας χειροτονεῖν Ἱερεῖς. 345. 5.

etiam plures simul Diaconos & Presbyteros soleat ordinare. Et num deceat extra celebrationem Sacræ Cœnæ ordinare Sacerdotes?

μ' Χρὴ Διάκονον κοινωνεῖν τινα εἰς ἀνάγκην μὴ ὄντος Ἱερέως. 345. 29.

40. Num fas sit ex necessitate, ubi nullus præsto est Sacerdos, Diaconum alicui Sacram Cœnam ministrare?

μα' Ἐμάθομεν καὶ Μοναχοὺς ἐν ἐρήμοις μόνους κοινωνεῖν, καὶ εἰ χρὴ τοῦτο ποιεῖν, καὶ πῶς κοινωνεῖν. 345. 36.

41. Accepimus etiam Monachos in desertis solos Communionem impertire, & num deceat ita agere, & quomodo communicandum sit.

μβ' Ἐὰν θυμῷ τις ἀρνήσηται λόγῳ Ἱερεὺς, ἢ ἄλλος πιστὸς, τί ποιητέον; Καὶ εἰ χρὴ τὸν Ἱερέα ἱερουργεῖν. 346. 12.

42. Si Sacerdos aut alius fidelis per iræ æstum verbis DEum abnegaverit, quid faciendum, & an tali Sacerdoti sacra facere liceat?

μγ' Ὁ τὴν ἁμαρτίαν ἐργαζόμενος δεκτὸς ἐξομολογούμενος; καὶ τί τὸ ἀπὸ τούτου ὄφελος. 346. 22.

43. Peccatorum patratorem, si confiteatur, recipiendum esse, & quænam ex hoc utilitas?

μδ' Ἆρα διὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἐλαχίστην κολάζεται ὁ ἄνθρωπος. 346. 29.

44. Num propter omnia peccata etiam minima homo pœnis fiat obnoxius?

με' Ἆρα ἀποθνήσκει τις χωρὶς ἁμαρτίας. 346. 38.

45. Num quisquam à peccato immunis moriatur?

μς' Ὁ Ἱερεὺς πολλὰς κατὰ καιρὸν δεχόμενος Προσφορὰς, ὀφείλει προσφέρειν ἐκ πασῶν. 347. 2.

46. Varias interjecto tempore oblationes qui accepit Sacerdos num ex omnibus offerre debeat?

μζ' Τί εἰσιν αἱ Μερίδες; καὶ τί δύνανται προσφερόμεναι. καὶ εἰ χρὴ προσφέρειν ὑπὲρ γυναικῶν συνοικουσῶν αἱρετικοῖς, ἢ ἀσεβέσι. 347. 13.

47. Quid sint particulæ hostiæ (pro Sanctis) & quid valeant efficere cum offeruntur. Item num offerre fas sit pro mulieribus qui hæreticis impiisve cohabitavere.

Ἆρα

μη΄ Ἆρα δυνατὸν ἕνα ἱερέα ποιεῖν Εὐχέλαιον. 347. 29.

48. Num ab uno Presbytero possit Evchelæum sive oleum sanctum confici. *Neg.*

μθ΄ Ἐάν τις καταγνοὺς ἱερέως ἔν τινι, καὶ ἀπιστίαν ἔχῃ ἁγιάζεσθαι παρ᾽ αὐτοῦ, τί ποιήσει. 347. 33.

49. Si quis Sacerdotem aliqua in re dignum condemnatione existimet, nec credat se posse ab eo sanctificari, quid illi faciendum?

ν΄ Εἰ δυνατὸν τὸν περιπεπτωκότα ἁμαρτήματι ἱερέα, παρ᾽ Ἀρχιερέως, ἢ Συνόδου ἀναχειροτονεῖσθαι, ἢ ἐπανακαλεῖσθαι τρόπῳ τινί. 348. 7.

50. Num Sacerdos, qui in peccatum prolapsus est, possit ab Episcopo vel Synodo iterum ordinari aut quavis ratione ad sacrum munus revocari. *Neg.*

να΄ Διατί τοῖς μὲν Δαίμοσιν οὐκ ἐδόθη μετάνοια καὶ ἀνάκλησις, τοῖς ἀνθρώποις δὲ μόνον. 348. 15.

51. Quare non data sit Dæmonibus pœnitentia & revocatio sive conversio, sed tantum hominibus?

νβ΄ Τίς ἡ νηστεία τοῦ Κυρίου. Καὶ πῶς τεσσαρακοστὴ λέγεται, πλείους τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἔχουσα. Καὶ πῶς ἀποδεκάτωσις, ἀποδεκατοῦμεν ἡμέρας. 348. 34.

52. Quodnam jejunium Domini, & quomodo dicatur Quadragesima, quæ pluribus quam quadraginta diebus constat, & quomodo decimatio, qua dies decimamus.

νγ΄ Διατί νηστεύομεν τετράδα καὶ παρασκευὴν, καὶ τὰς ἄλλας νηστείας; δύνανται οἱ Λαϊκοὶ τοσαύτας νηστεύειν. 349. 31.

53. Quare jejunemus quartam feriam hebdomadis & parasceven sive sextam cæteraque jejunia. & num quoque Laicos tantundem jejunare fas sit?

νδ΄ Ἡ τῆς τεσσαρακονθημέρου, καὶ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ τῆς Θεοτόκου νηστεία, πόθεν; καὶ τίς ὁ ἀπαρχῆς παραδοὺς, τινὲς γὰρ λέγουσι νέας εἶναι. 349. 41.

54. Unde jejunium Quadragesimæ & Sanctorum Apostolorum & Deiparæ Virginis, & quis illa primum instituerit? cum sint qui nova illa esse contendunt.

νε΄ Πόθεν ἡ παράδοσις τῆς προηγιασμένης Λειτουργίας; καὶ διατί οὐ τελεία; καὶ πῶς ἐν ταῖς ἄλλαις νηστείαις οὐ λει-

55. Unde traditio de Missa Præsanctificatorum, & quare perfecta non sit, & quare in aliis

οὐ λειτουργεῖται; ἐκ τούτου γὰρ φασί τινες, ὡς οὐ παραδεδομέναι αἱ ἄλλαι νηστεῖαι. 351. 2.

νϛ´ Διατί οὐ τελεῖται προηγιασμένα καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις νηστείαις. 351. 22.

νζ´ Ἆρα λαμβάνουσί τι διὰ τῶν εὐχῶν τὰ προηγιασμένα. 353. 27.

νη´ Ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῶν προηγιασμένων, χρὴ προσφέρειν τμῆμα τοῦ θείου ἄρτου, ἢ ὅλον. 354. 8.

νθ´ Διατί καὶ ἐν ἄλλαις τοῦ χρόνου ἡμέραις, οὐ λειτουργεῖται ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων. 354. 23.

ξ´ Τὸ θεῖον καὶ ἅγιον σχῆμα τῶν Μοναχῶν, τίς ὁ παραδοὺς; καὶ πῶς Ἀγγελικὸν λέγεται; καὶ διατί παραδέδοται. 354. 30.

ξα´ Τίνα σημασίαν τὰ τοῦ Μοναχοῦ ἐνδύματα κέκτηται. καὶ εἰ χρὴ ταῦτα τοῦτον πάντοτε ἐνδεδῦσθαι. 356. 5.

ξβ´ Τινὲς ἀσθενείᾳ ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ τινὶ καθήμενοι ψάλλουσιν, ἢ ἐν ὁδῷ, ἢ ἐν πλοίῳ, ἢ οἴκῳ, τινὲς δὲ καὶ ἐν ἑσπέρᾳ τὴν Ἀκολουθίαν πᾶσαν πληροῦσιν, ἄλλοι δὲ ἐν ἄλλοις καιροῖς, τί οὖν ποιητέον; παραιτητέον τὴν Ἀκολουθίαν διὰ τὸ καθῆσθαι, ἢ ἄλλο τι ποιεῖν. 356. 20.

ξγ´ Εἰ δεῖ ἐργοχειρεῖν καὶ ψάλλειν. 357. 2.

ξδ´ Περὶ τῶν ἑπτὰ αἰώνων, καὶ πότε τὸ τέλος. 357. 10.

jejuniis non celebretur, unde quidam negant cætera jejunia tradita eſſe ab Apoſtolis.

56. Quare Præſanctificata in aliis etiam jejuniis non celebrentur.

57. Num Præſanctificatis ſanctis donis aliquid per preces accedat?

58. Num in Miſſa Præſanctificatorum fragmen Divini panis an integer offerri debeat?

59. Quare & in aliis anni diebus non celebretur Miſſa Præſanctificatorum?

60. Ecquis primus tradiderit Divinum ſanctumque habitum Monachorum, quare Angelicus dicatur, & quæ ſit illius traditi ratio?

61. Quam ſignificationem habeant indumenta Monachi, & num ſemper hunc illis indutum eſſe oporteat.

62. Quidam ex infirmitate aut ob aliam cauſam ſedentes pſallunt, ſive in itinere, ſive in nave, ſive domi: alii totum precum officium abſolvunt veſperi, alii alio tempore: quid igitur faciendum? num officium precum ideo quia ſedeat aliquis, intermittendum, aut aliter agendum?

63. Num ſimul manibus operari & pſallere ſive precari deceat?

64. De ſeptem æonibus ſive temporibus & quando horum finis?

ξε´ Εἰ

ξέ Εἰ τέλ@ ἔχει ὁ κόσμ@. 357. 18.

65. Num finem * habiturus sit Mundus.

ξς΄ πῶς ἐνώπιον τὰ ἁμαρτήματα δείκνυται. 357. 34.

66. Quomodo peccata cujusque in Judicio extremo manifestabuntur?

ξζ΄ Τίς ἡ παρὰ τῷ Θεολόγῳ Γρηγορίῳ συνέλωσις. 358. 2.

67. Quid apud Theologum Gregorium Nazianzenum denotet vox συνέλωσις (*cicatrices veluti remanentes in pœnitentibus de peccatis post baptismum admissis.*)

ξή τίς ἡ παρὰ τῷ ἁγίῳ Μακαρίῳ ζόφωσίς τε καὶ δυσωδία. 358. 8.

68. Quid apud S. Macarium ζόφωσις & δυσωδία caliginositas & fœtor impœnitentium.

ξθ΄ Εἰ ἄφεσιν λαμβάνει πᾶς ἐξομολογέμεν@, καὶ ἐν τρισὶν ὥραις, ὡς ὁ Χρυσορρήμων φησὶ. 358. 16.

69. Num remissionem consequatur quisquis confitetur (statim & non) trihorio ut ait Chrysostomus.

ὁ πόθεν τὰς ἀφορμὰς τῆς ἀφέσεως καὶ μετανοίας οἱ Ἀπόστολοι ἔλαβον. 358. 34.

70. Unde Apostoli acceperint ansam tradendæ remissionis peccatorum ac pœnitentiæ.

οά Διατί ἐνταῦθα μὲν πολλὰς τρόπες συγκαταβάσεως καὶ ἀγαθότητ@ καὶ μετανοίας ἔδειξεν ὁ Θεός. ἐκεῖσε δὲ ἀποτόμως κολάζει καὶ αἰωνίως; πᾶ ἄρα τὸ ἀγαθόν. 358. 41.

71. Quare in hac vita multos modos demittentis se ad nos benignitatis, bonitatis ac pœnitentiæ DEUS demonstret, in altera autem rigide atque in æternum puniat? ubi igitur ejus Bonitas?

οβ΄ Τινὲς δὲ αἰσχροκέρδειαν ἴσως, τὰς προσιόντας πνευματικοὶ κανονίζεσιν ἐλεημοσύνας ποιεῖν, καὶ τὸ δόμα ζητᾶσι, κωλύεσι δὲ τὰ Εὐχέλαια καὶ Λειτεργίας ποιεῖν, διὰ ζημίαν τῶν Ἱερέων, ἢ καὶ καλὸν εἶναι

72. Quidam Confessionarii, ex turpis lucri cupiditate fortassis injungunt accedentibus pœnitentibus eleesmosynas facere, & donum quærunt: in detrimentum Sacerdotum autem prohi-

* Ὡς δι᾽ ὠφέλειαν συνέςη ἐκ μὴ ὄντων τὸ πᾶν, καὶ δι᾽ ὠφέλειαν εἰς τὸ κρεῖττον ἀλλοιωθήσεται.

εἶναι τούτοις δοκεῖ τὸ τοιοῦτον. ποῖον δὲ ἐκ τούτων τὸ κρεῖσσον. 360. 8.

beat ad evchelæa conferre, & ad liturgias, licet & illud bonum esse existiment. Quæritur utrum horum sit melius.

ογ' Ὀφείλουσιν οἱ πνευματικοὶ Πατέρες ἀπαιτεῖν τὰ τῆς ἐλεημοσύνης, ὥστε αὐτοὶ διδόναι. Καὶ εἰλαμβάνοντες παρακατέχουσι, τί ἐκ τούτου. 362. 29.

73. Num deceat patres Confessionarios eleemosynas postulare ut ipsi eas distribuant? atque si accipiant habeantque, quid illis agendum.

οδ' Ὁ ἱερεὺς Λειτουργίας δεχόμενος, καὶ μὴ λειτουργῶν, τί προξενεῖ τῷ διδόντι; καὶ εἰ ἐν τούτῳ ἐνέχεται. 363. 2.

74. Sacerdos liturgiam celebrandam in se suscipiens si eam non celebret, quid prosit ei qui pro illa facienda donum obtulit, & num ad illam obeundam sit obligatus.

οε' ποία κρείττων ἐλεημοσύνη ἐστί. 363. 10.

75. Quodnam sit genus optimum eleemosynæ?

ος' Εἰ ἔχων τις νομίσματα δέκα, αἰχμάλωτος δ' ἔστι καὶ πένητες δέκα, τίνι δώσει ἐκ τούτων. 363. 22.

76. Si quis habeat decem numismata, præstoque sint captivus unus & pauperes decem, cuinam ex his largietur?

οζ' Ὁ θέλων ἐλεημοσύνην ποιῆσαι, δι' αὐτοῦ ποιήσει, ἢ διὰ πνευματικοῦ πατρός. 363. 29.

77. Daturus eleemosynam num dabit ipse per se an per Patrem spiritalem sive Confessarium?

οη' πῶς τῷ βλασφημήσαντι εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐκ ἀφίεται οὔτε νῦν οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι; ἄρα καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἄφεσις; ἢ μεῖζον τὸ Πνεῦμα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ. 363. 35.

78. Quomodo blasphemanti in Spiritum S. neque in hoc, neque in futuro ævo peccatum remittitur? Num quid igitur etiam in futuro ævo est peccatorum remissio? vel num major est Spiritus Sanctus Patre Filioque?

οθ' τί τὸ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ᾔνεσά σε. καὶ τίνες αἱ ἑπτὰ αἰνέσεις εἰσί. 364. 13.

79. Quis sensus verborum, Psal. CXIX. 164. *septies per diem Te laudavi*, & quænam sunt septem illæ laudationes?

π' Τίς ὁ τοσούτους παραδεδωκὼς πόνους,

80. Quis est qui tantas & tam mul-

ἀσκή-

VII.

VII. INDEX SCRIPTORUM
Laudatorum
in VINCENTII, BELLOVACENSIS *
Epiſcopi, Ord. Præd. Speculo Naturali,
Compoſitus a me ad editionem Duacenſem A. C. 1624.

* Auctor ſcripſit circa A. C. 1250 ut ipſe teſtatur lib. XXXII, c. 102, unde emendandum quod lib. XV, c. 99, vitioſe editum 1205. pro 1250.

de

Gui-

Liber,

Mer-

Plau-

So-

Vir-

CAPUT XII.

De Scriptis Græcis suppositis, quæ sub falso aut commentitio Auctoris nomine circumferuntur.

Officia Critices, cujus pars utilis nec contemnenda versatur in distinguendis scriptis Auctorum genuinis atque pseudonymis sive hypobolimæis. 1. *Uberrimam illi materiam præbent jam ab antiquissimis temporibus scripta Græca omnis generis.* 2. *Causa falsa fingendi nomina vel alienas & falsas lucubrationes claris scriptoribus supponendi.* 3. *Criteria discernendi genuina à supposititiis.* 4. *Scripta supposita de quibus libro* primo *hujus Bibliothecæ dictum, ubi inter alia de Hermeticis, Orphicis, Sibyllinis.* 5. *Scripta supposita de quibus libro* secundo, *ubi de scriptis tributis Pythagoræ, Socrati, Democrito &c.* 6. *Scripta supposita de quibus libro* tertio, 7. *Codex Pseudepigraphus Veteris Testamenti.* 8. *De pseudo Beroso, pseudo Megasthene &c.* 9. *Academiæ Regiæ Ulyssiponensis nobile decretum ad supprimendam supposititiorum scriptorum auctoritatem.* 10. *Epistolæ sub nomine Diodori Siculi falsò jactatæ.* 11. *Codex Apocryphus Novi Testamenti.* 12. *Scripta supposita de quibus libro* quarto *hujus Bibl.* 13. *Libro* quinto, 14. *libro* sexto. 15.

I.

Quemadmodum omnis vita humana sine recto judicii usu cœca mancaque est, sic & eruditioni omni lucem præfert insignem ac ne-

cessariam quæ à κρίσει sive judicio nomen habet Critice, atque in justa æstimatione verborum ac sententiarum, rerum, scriptorumque omnis generis & cujuscunque linguæ, poëtarum & prosariorum versatur.

In *verbis* genuinam lectionem constituit, emendat corrupta & erroribus librariorum ac pseudographemasin liberat, deinde verum inquirit sensum, idiomati, usui temporum locorumque, ac præsertim auctoris instituto & consuetudini congruentem, ambigua explicat & distinguit, illustrat obscura, atque consideratione eorum quæ vel antecedunt vel sequuntur, aut consimilium parallelorumque collatione locorum ita, non aliter intelligenda esse definit.

Sententias quam solidum crepent, quam veræ sint aut probabiles, quam proposito accommodatæ auctoris, quam præferendæ vel postponendæ aliis aliorum scriptorum placitis & opinionibus, quam novæ vel sexcenties prius dictæ, advocata historiarum & disciplinarum luce, intenta ingenii acie expendit.

Res, sintne utiles an flocci, æqua lance metitur, neque salutem Græciæ positam esse judicat in nugis, quamtumvis canoris aut difficilibus subtilissimisque, & arista acutioribus. Nisi profuturum sit quod facit, quod laborat, stultam gloriam & inanem esse, hilum non dubitat: Neque tamen ideo patitur se decipi contemtibili specie rerum utilissimarum, ut ideo negligat eas vel adspernetur, atque ut non omni potius modo usum earundem discens, videns & intelligens observandas ac vehementer sectandas judicet.

In *scriptoribus* hoc agit diligenti studio, ut quid valeat, qua in re præstet unusquisque, quid in eo jure reprehendatur aut desideretur norit inprimis: quod ut possit assequi, necesse est in multis ut ætatem, locum, vitæ conditionem, autoritatem, præcipue vero ut notas & characteres qui in scriptis ejus extant & elucent, quæque in dictione, quæ in omni modo tractandi, quæ circa religionem, sectam & præconceptas opiniones animique motus ad amorem vel odium inclinatos licet in eodem observare.

In *scriptis* ipsis denique præter ea quæ jam dixi, & quæ ad veram lectionem, interpretationem, & pretium Codicesque MSS. & editiones dignoscendas faciunt, singulare Critici officium est hoc, quod per quam utile & necessarium etiam fecit multorum sive error sive fraus sive perversa cupiditas, ut argumentis non inficiandis constare doceat de auctore, atque si scriptum aliquod integrum, vel pars scripti aut vel unus versicu-

lus

lus ab aliena manu ſuppoſitus claro nomini, & intruſus ſit, agat Ariſtarchum, idque non levibus conjecturis, ſed certis rationibus demonſtrare obeloque ac cenſura notare valeat.

II. Miror virum doctum Philippum Jacobum Mauſſacum in diſſ. Critica Harpocrationi adjuncta pag. 97. affirmaſſe, quod certiſſimum putaret ante tempora Ptolemæorum regum Alexandriæ & Attalorum Regum Pergami magnas certatim inſtruentium Bibliothecas, nullum opus falſo inſcriptum fuiſſe, immo ab ipſorum tempore ejusmodi viguiſſe corrumpendorum ἐν ἐπιγραφαῖς librorum libidinem ob φιλοτιμίαν quæ inter illos erat coëmendorum majori pretio librorum quos vetuſtiorum & nobilium auctorum nomina commendabant. Nam licet facile credo ἀγαθὴν hancce Regum ſtudioſorum ἔριδα vehementer potuiſſe fraudulentorum librariorum avaritiam & ambitionem accendere: tamen nec una hæc fuit cauſſa nominum alienorum ſcriptis præfigendorum; neque negari poteſt etiam ante illud tempus plures, homines ſaltim privatos, ne de Regibus in præſenti dicam, ſtudioſos & præclarorum librorum animoſos emtores extitiſſe, ut Platonem refert Laërtius VIII. 85. unum Philolai volumen ab ejus propinquis redemiſſe pretio minarum Alexandrinarum quadraginta, hoc eſt thaleris DCCC. ſive ut eſt apud Gellium III. 17. tres libros decem millibus denariûm, hoc eſt thaleris mille & ducentis, ſive ut Jo. Tzetzes X. hiſt. 355. minis centum fuiſſe emtos à Dione Syracuſano donatosque Platoni, hoc eſt duobus millibus thalerorum. Eodem Gellii loco leges, Speuſippi philoſophi pauculos libros mercatum Ariſtotelem talentis Atticis tribus, ſive LXXII. milibus ſeſtertium, hoc eſt thaleris circiter bis millenis. Quod autem præter librariorum fraudem, profectam ex avaritia vel placendi aut fallendi libidine, etiam aliæ cauſæ fuerint jam à temporibus remotiſſimis, aliena nomina & nobiliſſima ſcriptis præfigendi, conſtat antiquiſſimo exemplo Ægyptiorum, quos Jamblichus teſtatur probata quælibet ſcripta & inventa non ſuo veri auctoris quodque, ſed Hermetis ſive Mercurii nomine publicaſſe. Ita enim ille in limine libri de myſteriis Ægyptiorum: Θεὸς ὁ τῶν λόγων ἡγεμὼν, ὁ Ἑρμῆς, πάλαι δέδοκται καλῶς ἅπασι τοῖς ἱερεῦσιν εἶναι κοινός. ὁ δὲ τῆς περὶ Θεῶν ἀληθινῆς ἐπιστήμης προεστηκὼς, εἷς ἐστιν ὁ αὐτὸς ἐν ὅλοις. ᾧ δὴ καὶ οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι τὰ αὐτῶν τῆς σοφίας εὑρήματα ἀνετίθεσαν, Ἑρμοῦ πάντα τὰ οἰκεῖα συγγράμματα ἐπονομάζοντες. DEUS eloquentiæ præſes Mercurius olim recte exiſtimatus eſt ſacerdotibus omnibus eſſe communis; quique ad veram de Diis ſcientiam præit, unus idemque

„ que eſt in univerſis. Quare & noſtri majores ſuæ ſapientiæ inventa illi „ dedicabant, omnia propria commentaria Mercurii nomine inſcriben- „ tes. Eodem pertinet quod Galenus initio commentarii quo Hippocratis Aphoriſmos à Juliani Alexandrini Methodici objectionibus defendit T. IX. edit. Pariſ. p. 376. notat nomina auctorum in Ægypto olim non ſervata, hoc eſt ut ego intelligo, inſcripta columnis publicata fuiſſe non ſub auctorum ſuorum ſed ſub Hermetis nomine. En ejus verba: ἐχρῆν γὰρ ὥσπερ ἐν Αἰγύπτῳ πάλαι τῶν κατὰ τὰς τέχνας εὑρισκομένων ἕκαστον ὑπὸ κοινοῦ συνεδρίου τῶν πεπαιδευμένων κριθὲν, ἐνεγράφετο στήλαισι τισὶν ἀποκειμέναις ἐν ἱεροῖς χωρίοις, οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν εἶναί τι συνέδριον ἀνδρῶν δικαίων τε ἅμα καὶ πεπαιδευμένων οἱ δοκιμάζοντες τὰ νέα συγγράμματα, θήσουσι μὲν ἐν δημοσίοις χωρίοις τὰ χρηστὰ, διαφθείρουσι δ' ὅσα μοχθηρά. βέλτιον δ' ἦν εἰ μηδὲ τοὔνομα τοῦ γράψαντος ἐφύλαττον, ὥσπερ οὐδ' ἐν Αἰγύπτῳ τὸ ἀρχαῖον. ἐκωλύθη γὰρ ἂν οὐχ ἥκιστα κἂν τοῦδε τῶν φιλοτίμων ἡ περὶ δόξαν ἄμετρος σπουδή. νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ γράφειν ἔξεστιν ἅπασι, καὶ κρίνειν τοῖς ἐπιτυχοῦσιν, εὐδοκιμοῦσι παρὰ τοῖς πολλοῖς οἱ τολμηρότατοι. *Oportebat quidem, ſicut in Ægypto olim artium inventum unumquodque à communi eruditorum conſeſſu probatum columnis ſacro loco poſitis inſcribebatur, eodem modo etiam apud nos collegium exſtare proborum ſimul doctorumque hominum, qui examinatis recentibus ſcriptis in publicum quæ bona ſint exponant, mala vero & inepta quæcumque fuerint perdant & aboleant: ſatius quoque eſſet, ſi ne ſcribentis quidem nomem ſervaretur, quemadmodum nec in Ægypto quidem ſervabatur antiquitus: Hoc enim pacto nimiæ gloriæ contentioni apud iſtos cupidos obviam maxime iretur. Nunc cum & paſſim ſcribere omnibus liceat, & unicuique ſententiam ferre è vulgo, audaciſſimus quisque maxime commendatur.* Sic vetuſtiſſimus ex Regibus, Mnevis, qui leges ſcriptas primus ſanxit Ægyptiis, eas retulit ad Mercurium, quod Diodorus Siculus lib. I. Bibl. p. 84. ait ab eo factum perinde ut ab aliis aliarum priſcarum gentium Legislatoribus, ſanctiones ſuas auguſtiore aliquo nomine commendantibus. Sed verba ejus una cum obſervatis nonnullis alio quoque loco * pridem à me proditis, hoc loco referre juvat. Πεῖσαι φασὶ πρῶτον ἐγγράπτοις νόμοις χρήσασθαι τὰ πλήθη βιοῦν τὸν Μνεύην, ἄνδρα καὶ τῇ ψυχῇ μέγαν καὶ τῷ βίῳ κοινότατον τῶν μνημονευομένων. προσποιηθῆναι δὲ αὐτῷ τὸν Ἑρμῆν δεδωκέναι τούτους. ὡς μεγάλων ἀγαθῶν αἰτίους ἐσομένους. καθά-

* Prolegom. ad Vincentii Placcii τοῦ μακαρίτου theatrum pſeudonymorum & anonymorum.

θαί περ παρ' Ἕλλησι ποιῆσαι φασὶν ἐν μὲν τῇ Κρήτῃ Μίνωα, παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις Λυκοῦργον. Τὸν μὲν παρὰ Διὸς, τὸν δὲ παρ' Ἀπόλλωνος φήσαντα τούτους εἰληφέναι. καὶ παρ' ἑτέροις δὲ πλείοσιν ἔθνεσι παραδέδοται τοῦτο τὸ γένος τῆς ἐπινοίας ὑπάρξαι, καὶ πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιον γενέσθαι τοῖς πεισθεῖσι. Παρὰ μὲν γὰρ τοῖς Ἀριμασποῖς Ζαθραύστην ἱστοροῦσι τὸν ἀγαθὸν Δαίμονα προσποιήσασθαι τοὺς νόμους αὐτῷ διδόναι, παρὰ δὲ τοῖς ὀνομαζομένοις Γέταις Ζάμολξιν ὡσαύτως τὴν κοινὴν Ἑστίαν, παρὰ δὲ τοῖς Ἰουδαίοις Μωσῆν τὸν Ἰαῶ ἐπικαλούμενον Θεόν. εἴτε θαυμαστὴν καὶ θείαν ὅλως ἔννοιαν εἶναι κρίναντας τὴν μέλλουσαν ὠφελήσειν ἀνθρώπων πλῆθος, εἴτε καὶ πρὸς τὴν ὑπεροχὴν καὶ δύναμιν τῶν εὑρεῖν λεγομένων τοὺς νόμους ἀποβλέψαντα τὸν ὄχλον, μᾶλλον ὑπακούσεσθαι διαλαβόντας. *Primus ajunt Mneves vir & magni animi, & inter hoc nomine celebratos de vitâ optimè meritus, populum induxit, ut juxta leges ſcriptas vitam inſtitueret. Leges à Mercurio ſibi traditas, unde ingentia vitæ bona promanarent, ſimulavit. Quod apud Græcos in Creta etiam Minos, apud Lacedæmonios Lycurgus factitavit, quorum iſte Jovi, hic Apollini ſuas vendicavit. Id commenti genus apud plures quoque alias gentes adhibitum, multorum cauſa bonorum perſuaſis exſtitiſſe ferunt. Nam apud Arimaſpos Zathrauſtes bonum genium, apud Getas Zamolxis communem Veſtam; apud Judæos Moſes Deum qui* IAO *dicitur, legum auctorem ſuarum finxiſſe perhibetur. Sive quod admirandum prorſus & divinum eſſe judicarent commentum illud quod in commodum ſocietatis humanæ exiret: Sive quod vulgus ad majeſtatem & potentiam illorum, qui leges inveniſſe dicerentur, reſpectans, dicto magis audiens fore exiſtimarent.*

Longe ampliorem elenchum texere poterat Diodorus eorum qui leges ſuas acceptas retulere Diis, nam ſic etiam apud Romanos Numa Pompilius, ut populum ſacris obligaret, voluit videri ſibi cum Dea congreſſus eſſe nocturnos, de qua Ennius primo Annali apud Varronem ſexto de lingua latina:

Ollei reſpondet ſuavis ſonus Egeriai.

Et Zaleucus apud Locrenſes, uti apud Athenienſes Draco & Solon, à Minerva traditas jactabant, quas ipſis ferrent leges: Rhadamantus autem legislator Cretenſium à Jove, ut relatum Ephoro apud Strabonem (lib. X. p. 476.) Charondas Thuriorum legifer à Saturno, Zoroaſter Perſarum ab Oromasde, ne de aliis in præſenti memorem, quæ apud Valerium Maximum libro primo capite ſecundo legi poſſunt, & quæ à recentis ætatis ſcriptore Balthaſare Bonifacio libro XIX. Hiſtoriæ ludicræ ca-

pite primo & à Christophoro Adamo Ruperto ad Florum pag. 82. sq. sunt collecta. Quamvis autem non hi tantum, de quibus jam dictum est, sed longe etiam plures, nec sine successu commento illo usi fuissent, nulla tamen vel cogit necessitas vel probabilitas suadet idem suspicari de Moyse, nedum quod Diodorus rerum Judaicarum parum gnarus temere fecit, audacter illud ab eo factum asseverare. Quid enim Moysi simile vel quid non dissimile cum ceteris gentium legislatoribus? Illi quidem, utut Deum vel Deam jactantes auctorem, nullam tamen fidem addidere dictis suis rei majestate, neque quicquam ediderunt quod non posset a callido viro & astuto proficisci: Moyses & augusta Legum promulgatione, atque universa coustitutione Reip. Israëliticæ non civibus tantum sed hostibus & æmulis quoque suis probavit maximorum plurimorumque & manifestissimorum miraculorum suorum divinitatem. Illi leges neutiquam stabiles sed varie mutandas, & post non adeo multum temporis penitus iterum abolitas condiderunt: Moyses post tot non centurias sed millenarios annorum etiamnum auditur, nec à sua gente tantum, sed à toto fere orbe terrarum. Traditio porro ipsa legis Moysi quam non ut Numæ alicujus in angulo facta; & latio ejus solennis quam Deo digna quam miraculosa & de cœlo ipso testata, spectante universo populo? quid legibus ejus simplicius, æquius, sapientius? quantum in ejus ceremoniis mysterii, fidei in prædictis, in gestis constantiæ ac virtutis divinæ? quam longe denique præstant Moysis de origine universi à DEO conditi oracula, omnibus argutiis Philosophorum? His denique cunctis veluti in cumulum accedit, quod solum poterat sufficere, fide dignissimum CHRISTI, quem DEUS à mortuis suscitavit, & Apostolorum propagata per tot miracula toto orbe Christiana religione testatissimorum suffragium, quo nobis perinde ut Judæis Joh. IX. 29. constat Moysen neutiquam DEUM auctorem legum suarum finxisse, sed vere DEUM cum ipso fuisse locutum, sive illi legum ferendarum auctorem fuisse singulari ac non inficianda ratione.

Neque vero legumlatores modo, sed alii quoque docti & sapientes viri, nec solum ad Deos, sed etiam ad homines antiquitatis, ingenii, religionis & sapientiæ laude illustres sua scripta libenter retulerunt, ut ab aliis avidius legerentur, reciperenturque. Nam de Pythagoreis disertum est Jamblichi testimonium, in vita Pythagoræ capite XXXI. * narrantis

* Pag. 164. edit. præclaræ Ludolphi Kusteri.

tis illos, propriæ gloriæ ſecuros, inventa ſua & monumenta ingenii fere ſub Pythagoræ ipſius Magiſtri ſui ſplendido nomine publicaſſe. Καλὸν δὲ καὶ τὸ πάντα Πυθαγόρα ἀνατιθέναι τε καὶ ἀποκαλεῖν, καὶ μηδεμίαν περιποιεῖσθαι δόξαν ἰδίαν ἀπὸ τῶν εὑρισκομένων, εἰ μή πȣ τι σπάνιον. Πάνυ γὰρ δή τινες εἰσὶν ὀλίγοι ὧν ἴδια γνωρίζεται ὑπομνήματα. *Egregium etiam fuit, quod cuncta Pythagoræ adſcribebant attribuebantque, nec ullam ſibi, niſi admodum raro ab inventis ſuis gloriam vindicabant: Pauci enim ex illis ſunt, quorum propria commentaria celebrantur.* Longum eſſet referre ſcripta Lyſidis, Hippaſi, Aſtonis, Empedoclis, Cleempori, Philolai aliorumque Pythagoræorum ſub Pythagoræ ipſius, vel Lini, vel etiam Orphei nomine lecta pridem atque laudata, ut Pythagoras ipſe decreta ſua referebat ad Themiſtocleam quandam, ſacerdotem Apollinis. Nam ob ſimilem quoque cauſam inter Hebræos ſcriptor quisquis fuit pulcherrimi libri, cui à Sapientia nomen eſt, eundem ſapientiſſimo Regum Salomoni velut auctori inſcripſit, & inter Chriſtianos longo poſt tempore, Apollinaris diſcipuli Myſticam Theologiam veluti Dionyſio Areopagita auctore non dubitarunt Eccleſiæ commendare.

III. Si quis vero univerſe rationes inquirat quibus homines permoti fœtus ingenii vel ſuos vel aliorum, magnis nominibus, aut alienis certe, inſcripſerunt: præter has ipſas cauſas quas modo memoravi, variæ inſuper aliæ ſeſe offerunt, ex quibus videntur quædam ex ambitione, ex avaritia aliæ, aliæ ex nocendi vel illudendi libidine, aliæ ex metu, aliæ denique ex errore & ignorantia proficiſci.

Error & *ignorantia* in quam plurimis apparet, ſæpiſſime in illis qui ex ſimilitudine nominis decepti, quod ſæpe plurimis longe diverſæ ætatis & auctoritatis ſcriptoribus commune eſt, ſcripta exigui pretii & infimæ ætatis, ad antiquos & probatos referre non dubitarunt. Quod in Heraclito, Hippocrate, Ariſtotele, Plutarcho: præcipue in Eccleſiaſticis ſcriptoribus factum non raro deprehendimus, ut in Hippolytis, Methodiis, Athanaſiis aliisque bene multis etiam in hac Bibliotheca annotare me memini.

Ex *metu* alienum nomen, vel nullum impoſuere lucubrationibus ſuis, qui ſcribere auſi inviſa multis, vel contemturis ſi noſſent autorem, vel adverſus eos qui poſſent proſcribere; exiſtimarunt hac ratione conſulere ſe poſſe ſecuritati ſuæ & ſimul impietati aut improbæ maledicendi libidini; vel etiam laudabili vera & utilia monendi deſiderio velificari.

 Ad

Ad *nocendi ſtudium* pertinet, quod reperti ſunt qui ut alteri detraherent, vel exoſum ac contemtum redderent quem odiſſent, ſub illius nomine vulgarunt erubeſcenda, punienda, impia: Sicut Diotimus Stoicus quinquaginta venditavit laſcivas Epiſtolas tanquam ſcriptas ab Epicuro, ut refert Laërtius X. 3.

Avaritia & habendi ſtudium librariis hoc inprimis potuit perſuadere, ut quo animoſiores emtores ſuis quos deſcriberent Codicibus reperirent, perinde ut artifices quidam* pretium majus operibus inventuri ſuis, novo marmori adſcripſere Praxitelem, ſuo detrito, vel Myronem argento: Ita libris laudatos & magnæ auctoritatis Auctores Orpheum, Muſæum, Hippocratem, Ariſtotelem, Demoſthenem inſcriberent, qua de re notum exſtat Galeni teſtimonium narrantis ab illo maxime tempore cœpiſſe multa ſcripta falſis maximorum ſcriptorum ferri nominibus, ex quo Reges Ægyptii ac Pergameni inſtruendis locupletibus Bibliothecis inter ſe certantes ſcripta celebrium auctorum diligenter inquirerent, & reperta offerentes liberaliter remunerarentur. Πρὶν γὰρ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τε καὶ Περγάμῳ γενέσθαι βασιλεῖς ἐπὶ κτήσει παλαιῶν βιβλίων φιλοτιμηθέντας, οὐδέπω ψευδῶς ἐπεγέγραπτο σύγγραμμα. *Antequam Alexandriæ & Pergami Reges ſeſe in comparandis ſibi antiquis libris invicem æmularentur, nondum ita frequens erat lucubrationes falſis nominibus inſcribi.* Λαμβάνειν δ' ἀρξαμένων μισθὸν τῶν κομιζόντων αὐτοῖς συγγράμματα παλαιοῦ τινος ἀνδρός, οὕτως ἤδη πολλὰ ψευδῶς ἐπιγράφοντες ἐκόμιζον. *Ex quo autem inciperent amplam mercedem ferre qui veteris alicujus auctoris opus exhiberent, multa falſo jam ab illis inſcribi contigit.* Lib. I. in Hippocrat. de natura humana T. V. edit. Baſil. p. 16.

Ambitioni illos pſeudonymos fœtus merito adſcripſeris, qui per plagium auctoribus non ſuis tribuuntur, cujus rei exemplum poſſem iterum afferre Epicurum, ſi verba Laërtii X. 4. τὰ δὲ Δημοκρίτου περὶ τῶν ἀτόμων καὶ Ἀριστίππου περὶ τῆς ἡδονῆς ὡς ἴδια λέγειν, recte verſa eſſent ſic ut in editione noviſſima legitur: *Democriti quoque de atomis & Ariſtippi de voluptate libros ut ſuos aſſeruiſſe.* Verum ſenſus tantummodo eſt, dogma de atomis, principiis omnium rerum; & alterum illud de ſummo bono voluptate, mutuatum Epicurum a Democrito & Ariſtippo, inventionis gloriam ſibi vendicaſſe. Nulla autem res magis ſuppoſititiorum ſcriptorum numerum auxit, quam ambitioſa cupiditas placita vel commenta ſua magnorum teſtium ſuffragiis commendandi ac ſtabiliendi, noviſque anti-

qui-

* Phædrus lib. V. fab. 1.

quitatem, falsis fidem, incertis autoritatem tribuendi. Est etiam ambitionis, experiri num tuo marte possis aliquid elucubrare quod velut germanum probati ac veteris scriptoris à viris doctis legatur. Neque alienum ab honoris studio duxerim, si quis aliquid in litteras missurus velit latere instar Apellis, & vel nullum vel commentitium nomen fœtui suo præfigat; licet novi illos etiam qui nomen suum libris quos composuere, inscribunt, argui quod hoc gloriæ desiderio faciant: Idque ut verum esse in plerisque non abnuo, ita puto sæpissime necessarii officii esse hoc facere, & falsa appellatione autoris venditare librum illudendi aliis aliosve decipiendi causa, aut veris sua surripere autoribus, vel etiam suas hallucinationes sub nomine alieno publicare, nec ab æquitate permitti arbitror, nec à legibus, quæ ideo anonyma etiam scripta multa tanquam intoleranda ac famosa condemnant.

IV. Criteria sive regulæ quibus genuina à spuriis scriptis distinguuntur, aliæ certæ sunt & non inficiandæ, aliæ probabiles, aliæ saltim dubia nituntur conjectura: quæ enim ex improbabili aut prorsus injusta vel mera inani suspicione proveniunt, ἀκρισίαν potius vel iniquitatem aut levitatem produnt hominis, justis auctoribus sua tribuere detrectantis, quam ad solidas sanæ critices rationes referri possunt.

Criteria *certa* sunt, quæ ab explorata temporum ratione vel rebus ipsis manifestis, aut historica fide & testibus idoneis petuntur, quibus eadem scripta vel negari uni, cujus ætas, conditio, genius, stylusque probe perspectus est nobis, cuivis intelligenti & æquo judici evidenter patet, vel ad alterum rectius referri constat.

Probabilia argumenta dixeris, quæ sumuntur à styli (non cuivis statim, hæc enim rebus manifestis criteriisque certis merito adscribitur, sed attentioribus & acutioribus vix Criticis observata) diversitate, & diversa (in eodem præsertim argumento) tractandi ratione, ubi plura & varia ejusdem auctoris scripta habemus: aut quæ ab ingenio & sententiis scriptorum invicem pugnantibus, quæ à diversorum codicum plurium, testiumve fide, & quæ à silentio scriptorum generali duci solent: ex quibus ipsis, si plures notas contingat, pluraque documenta in unum collineare, parum abest, quin ex probabilibus certa & extra controversiam posita nasci incipiant.

Dubiam conjecturam denique sapiunt, quæ proferuntur ex silentio, negatione, vel hallucinatione scriptorum quorundam aut libra-

rio-

riorum, ab fide unius vel alterius Codicis, nec melioris, nec antiquioris, ab una alteraque phrasi, apud æquales scriptores non observata nobis.

Quæ denique ab *improbabili suspicione* proficiscuntur, ex præconcepta opinione sectæ, factionis, & ἰδιογνωμοσύνης ambitiosæ, vel falsa interpretatione proveniunt omnia, non modo nullis solidis aut probabilibus nixa fundamentis, sed inani specie vix perstringente imperitos contra rerum & probatorum scriptorum testimonia, atque contra multorum auctoritatem sæculorum, tantum quia censentibus ita placet, ut lucubrationes testatissimas genuinis eripiant auctoribus, atque scriptoribus nobilissimis tribuant longe alienissima.

Hæc singula per plures species diducere & illustrare exemplis etiam Græcorum Scriptorum, fuerit, ut sane minus difficile, ita prolixum & ab instituto meo alienum, partim etiam explicatum jam à multis viris doctis, qui vel de arte Critica tradiderunt, vel criteria discernendorum â germanis suppositorum scriptorum exposuere: quorum elenchum brevem hoc loco dare, atque ad ea quæ de hoc argumento disputata passim in hac ipsa Bibliotheca sunt, remittere Lectorem sufficere existimo.

Eusebius Amort in novo systemate artis Criticæ, Norimberg. 1723. 4. Acta Erud. Germanice edita LXXXIX. T. 8. p. 317. sq.

Gottfridus Arnoldus Vorbericht zum ersten Christenthum, p. 9. sq.

David Blondellus in Pseudo Isidoro & Turriano vapulante Genev. 1628. 4. & libro Gallice edito de Sibyllis, Charentone 1639. 4.

Guil. Caveus Prolegomenis ad Hist. literar. scriptorum Ecclesiasticorum sect. IV.

Joannes Clericus in arte Critica, post editionem primam Amst. 1697. 8. recusa sæpius, part. 3. sect. 2. (Bibl. Choisie T. XXIV. p. 146. 305.)

Rob. Cocus in censura scriptorum quæ sub nominibus sanctorum & veterum Auctorum à Pontificiis citari solent. Lond. 1614. 1623. 4. Helmst. 1641. 1655. 1683. 8.

Maturinus Veyssierius la Crose in Vindiciis veterum scriptorum contra Joannem Harduinum. Roterd. 1708. 12. & in diss. contra Nourrium pro Lactantii lib. de mortibus persecutorum.

Joannes Dallæus de usu Patrum lib. 1. c. 3. & 4.

Idem

Idem libris tribus de Pseudepigraphis Apostolicis, Hardevici 1653. 8. & de scriptis, quæ sub Dionysii Apreopagitæ & Ignatii nominibus circumferuntur. Genev. 1666. 4.

D. Albertus a Felde ὁ μακαρίτης Epist. ad D. Kochium de dialogo S. Justini cum Tryphone. Sleswici 1700. 8. & in Demonstratione.

Jo. Jacobi Feuerlini diss. regulis generalibus, quibus scripta supposititia & interpolata dignoscuntur, certitudinem & universalitatem vindicans, adversus V. C. Polyc. Lyserum Altdorfii 1726.

Dan. Heinsius in prolegomenis ad Aristarchum sacrum.

Christophorus Augustus Heumannus in parergis Criticis diss. de arte Critica & speciatim therapevtica Jen. 1712. 8.

Richardus Holdswort part. 1. prælectione Theologica XXXVII. pag. 328. sq. Lond. 1661. fol.

Andreas Gerardus Hyperius de ratione studii Theologici Lib. IV. c. 9. observat. 3.

D. Christian Gottlieb Koch in diss. qua Justini Dialogum cum Tryphone supposititium esse contendit c. 2. Kilon. 1700. 8.

P. *de Laubrussel* S. I. traité des abus de la Critique en matiere de Religion Paris 1710. 12. 2. Vol. Mem. de Trev. Ao. 1711. p. 1311.

Polycarpus Lyserus in Vindiciis generalibus scriptorum, qui vulgo supposititii contra Jo. Clericum virum celeberr. habentur Witeb. 1715. 4.

Honorati à S. Maria, Carmelitæ, reflexions sur les regles & sur l'usage de la Critique, touchant l'Histoire de l'Eglise, les Ouvrages des Peres, les actes des anciens Martyrs, les vies des Saints &c. Paris 1713. 1717. 1723. 4. tribus Volum. Mem. de Trev. A. 1713. p. 1305. A. 1718. p. 83. Journal litteraire T. 2. p. 369. Neuer Bücher-Saal. XXXVI. p. 817. Journal des Sav. A. 1713. p. 509. A. 1717. p. 551. A. 1718. p. 9. Act. Er. T. 7. suppl. p. 49. & A. 1724. p. 180. Europe savante A. 1718. Jun. p. 215. 243. &c.

Philippus Jacobus Maussacus diss. Critica ad Harpocrationem.

Jo. Pearsonus in Vindiciis Ignatii contra Dallæum &c.

Lud. Ellies du Pin Bibl. Eccles. T. 1. parte 2. præfat. (Bibl. universelle de Mr. le Clerc T. 3. p. 43. sq.)

Andreas Rivetus in Critico sacro T. 2. Opp. p. 1068. sq. & lib. de Patrum auctoritate c. XII. sq. T. 2. p. 1063. sq.

Matthæus Scrivenerus apologia pro SS. Patribus contra Dallæum p. 80. sq. 95. sq.

Abrahamus Scultetus in Aphorismis de fructuosa Patrum lectione, quos Medullæ Patrum præmisit.

Sixtus Senensis libro IV. Bibl. sanctæ sub extrem.

Frid. Spanhemius filius in XVIII. Canonibus Criticis, introduct. ad Historiam Eccles. N. T. T. 1. Opp. p. 487. sq.

Frid. Tilemannus diss. philologica de historicorum delectu, Witeb. 1597. 8.

Laurentius Villavicentius Hispanus lib. 3. de formando studio Theologico, libro tertio, Hyperii insistens vestigiis, Antw. 1565. Colon. 1575. 8.

Gerh. Jo. Vossius Aristarchi sive Grammatices Latinæ libro primo, & libro de Philosophia cap. 21.

Jo. Wowerius in polymathia cap. 16. sq. Hamb. 1610. 4. Lips. 1665. 8. & T. X. thesauri Antiquitatt. Græcar. Gronoviani.

V. In libro primo hujus Bibliothecæ quam plurima scripta supposita antiquissimis, & Homero vetustioribus scriptoribus tributa notare me memini. Atque ut illa tantum quæ hodie etiamnum exstant, memorem, eo pertinent quæ dixi de *Chirone*, cui adscriptum carmen de piscibus, quod est Marcelli Sidetæ: De historia Trojana cujus interpres falso Cornelius Nepos, atque auctor falso venditatus fuit *Dares* ille de quo Homerus Iliad. ε. vers. 9.

Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειὸς, ἀμύμων
ἱρεὺς Ἡφαίστοιο - - -

Nec non de ephemeride ἰλιακῶν, relata ad *Dictyn* Cretensem, ex quo idem Homerus profecerit. Præcipue vero de Pœmandro & Asclepio aliisque scriptis quæ feruntur sub *Hermetis* nomine: Et de Curanidibus, tabulaque Smaragdina, cujus mentio etiam apud pseudo Aristotelem in secretis secretorum ad Alexandrum, ex Arabico versis Latine p. 12. b. ubi Hermogenis nomen bis excusum male pro Hermetis. Tabulæ illi affinis inscriptio Græca, quam non procul à Memphi incisam saxo refert Athanasius Kircherus prodromi Copti p. 173. & 275. ὀρανὸς ἄνω, ὀρα-

νὸς

νὸς κάτω. ἄστρα ἄνω, ἄστρα κάτω. πᾶν ὃ ἄνω, πᾶν τοῦτο κάτω. ταῦτα λάβε καὶ εὐτύχης. Videri etiam possunt quæ dicta sunt à me de scriptis editis sub *Horapollinis* nomine & *Melampodis* ac *Musæi*, *Orphei* inprimis, tum *Sibyllarum*, & *Zoroastris*, in quibus larga seges hypobolimæorum & dubiæ fidei scriptorum, vetustissimis suppositorum nominibus. Quoniam autem ab illo tempore in manus meas incidit schedion Valentini Hermanni Thryllitii τοῦ μακαρίτου, editum Witebergæ 1719. 4. in quo GEMISTI PLETHONIS Compendium Zoroastreorum & Platonicorum dogmatum Græce exhibere se profitetur, lubet illud præsenti loco cum lectore communicare, addita ad priorem partem Latina versione. Videtur illud quidem esse particula librorum Gemisti περὶ νομοθεσίας, in cujus operis argumento apud Allatium de Georgiis p. 749. T. X. hujus Bibl. & Lambecium VII. p. 172. primo loco refertur, ἡ βίβλος ἥδε περιέχει Θεολογίαν μὲν τὴν κατὰ Ζωροάστρην τε καὶ Πλάτωνα.

ΖΩΡΟΑΣΤΡΕΙΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΠΛΑΤΩΝΙΚΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ ΣΥΝΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΩΝΟΣ.

I.

Ἐκεῖνα μάλιστ' ἂν δέοι κεφάλαια εἰδέναι, τόνγε δὴ φρόνιμον ἐσόμενον. πρῶτον μὲν ἐκεῖνο περὶ Θεῶν, ὡς εἰσιν. εἷς μὲν αὐτῶν Ζεὺς ὁ βασιλεύς, μέγιστός τε καὶ ἐς ὅσονγε ἐνῆν ἄριστος, τοῖς ὅλοις τοῖς δε ἐφεστηκώς, καὶ Θεότητι ἐξαίρετος. Αὐτὸς μὲν, πάντη τε ὢν καὶ πάντως ἀγέννητος. Τῶν δ' ἄλλων ἀπάντων

ZOROASTREORUM ET PLATONICORUM DOGMATUM COMPENDIUM AUCTORE GEMISTO PLETHONE.

I.

Sapientiæ studiosus hæc maxime capita scire debet. 1.) Primum illud *de Diis*, quod sunt, atque unus quidem eorundem Rex maximus Jupiter, & quantum licet cogitatione assequi optimus, qui universis hisce præest & Divinitate præstat. Ipse existens semper & omnino ingenitus, aliorum autem omnium pater

των πατήρ τε καὶ δημιουργὸς πρεσβύτατος. Τούτου δὲ παῖς μὲν πρεσβύτατος, ἀμήτωρ γε, δεύτερος δὲ θεὸς Ποσειδῶν, τά τε δευτερεῖα τῆς κατὰ πάντων ἡγεμονίας πρὸς τοῦ πατρὸς ἐπιτετραμμένος, καὶ ἐπὶ τὴν τοῦδε τοῦ οὐρανοῦ γένεσίν τε καὶ δημιουργίαν, θεοῖς καὶ ἑτέροις χρώμενος ὑπάρχοις. τοῖς μὲν ἀδελφοῖς, ἀμήτορσι πᾶσιν ὑπερουρανίοις, ὀλυμπίοις τε δὴ καὶ ταρταρίοις, τοὺς δὲ καὶ αὐτὸς ἐξ Ἥρας ἤδη θεοῦ, τῆς γε ὕλης παραγωγοῦ, γεννῶν, τοὺς ἐντὸς οὐρανοῦ τοῦδε, τό τε δὴ οὐράνιον γένος ἀστέρων, καὶ τὸ τῇ ἡμετέρᾳ ἤδη φύσει προσεχὲς δαιμόνων γένος χθόνιον. ὃς καὶ ἡλίῳ παίδων τῶν ἑαυτοῦ τῷ πρεσβυτάτῳ ἡγεμονίαν τε τὴν τοῦδε τοῦ οὐρανοῦ ἐπιτέτραφε, καὶ ἔτι γένεσιν τὴν τῶν ἐν αὐτῷ θνητῶν. ταύτην μέντοι καὶ σὺν Κρόνῳ, θεῶν τῶν γε ταρταρίων τιτάνων τε ἡγεμόνι. πρῶτον μὲν οὖν τοῦτο, οὕτω τε καὶ ταύτῃ μάλιστα ἀκριβούμενον νομίζειν.

ter & opifex veterrimus. 2.) Hujus filius antiquissimus sine matre, Deus alter Neptunus, cui secundæ partes in gubernatione universi commissæ sunt à Patre, cœli etiam hujus generatio atque creatio. 3.) Hic Diis cæteris ut subpræfectis utitur, fratribus supracœlestibus; genitis sine matre omnibus: Olympiisque & Tartareis, quos ex Junone Dea & eductos e materia progeneravit. Tum intra cœlum, astrorum cœlestium genus, & naturæ nostræ vicinos terrestres dæmones. Idem Soli, filio seniori, præfecturam cœli hujus, & mortalium sub eo generationem commisit, & hanc quidem una cum Saturno, præside Tartareorum Titanumque. Hoc igitur primo ita, atque hunc maxime in modum expositum, mente tenere oportet.

II.

Ἔπειθ᾽ ὡς καὶ τῶν ἡμετέρων προνοοῦσιν οὗτοι οἱ θεοὶ, οἱ μὲν αὐτῶν προσεχῶς ἐφαπτόμενοι. οἱ δὲ διὰ τῶν σφῶν ὑποδεεστέρων. ἅπαντες δὲ κατὰ θεσμοὺς τοὺς τοῦ Διὸς ἅπαντα κατευθύνοντες. Εἶθ᾽ ὡς τῶν μὲν κακῶν οὐδενὸς, οὔτ᾽ ἄλλῳ οὐδενὶ τῶν πάντων, οὔθ᾽ ἡμῖν, τῶν δ᾽ ἀγαθῶν, αὐτοὶ εἰσιν οἱ αἰτιώτατοι. Ἐπὶ δὲ τού-

τοις,

II.

Deinde sciendum 4.) quod rerum nostraram curam gerunt Dii, vel ipsimet per se manus admoventes, vel per inferiorum ministerium: universe autem secundum Jovis legem omnia dirigentes. 5.) Hinc quod nullius mali neque nobis neque alii cuiquam, bonorum autem soli ii

cau

τοῖς, ὡς καὶ εἱμαρμένῃ ἀμεταστρόφῳ καὶ ἀπαρατρέπτῳ ἐκ Διὸς χωρούσῃ κατά γε δὴ τὸ ἐνὸν βέλτιστον, ἕκαστα περαίνουσι. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Θεῶν.

III.

Περὶ δὲ τοῦ Παντὸς, πρῶτον μὲν αὖ, ὡς ἀΐδιον τόδε τὸ πᾶν, ----- οἱ δεύτεροί τε οὗτοι καὶ τρίτοι θεοὶ ἐκ τοῦ Διὸς γέγονε. καὶ οὔτ᾽ ἠργμένον χρόνῳ, οὔτ᾽ ἄν ποτε τελευτῆσον. Ἔπειθ᾽ ὡς καὶ ἐκ πολλῶν τῶν πάντων, εἰς ἕν τι ἡρμοσμένον. Εἶθ᾽ ὡς ἄριστα ἐκ τῶν ἐνόντων, τῷ πεποιηκότι ὅτι δὴ μάλιστα ἀρίστῳ ὄντι μεμηχανημένον, οὐ λελοιπότι οὐδ᾽ ἡντινοῦν ὑπερβολήν. Ἐπὶ τούτοις αὖ, ὡς καὶ ὡσαύτως ἀεὶ ἐν τῷ καθεστηκότι σχήματι σωζόμενον ἀπαρακίνητον. τοσαῦτ᾽ οὖν καὶ περὶ τοῦ Παντός.

IV.

Περὶ δὲ αὖ ἡμῶν αὐτῶν, πρῶτον μὲν ὡς θεοῖς ἡ ψυχὴ ἡμῶν οὖσα συγγενὴς, ἀθάνατός τε μένει ἐν οὐρανῷ τῷδε τὸν ἅπαντα χρόνον καὶ ἀΐδιος. Ἔπειθ᾽ ὡς καὶ σώματι τῷ θνητῷ τῷδε, ὑπὸ θεῶν κοινωνήσουσα ἑκάστοτε, ἄλλοτε ἄλλῳ καταπέμπεται, τῆς τοῦ παντὸς ἕνεκα ἁρμονίας. ὡς καὶ θνητῶν ἀθανάτοις ἔνγε ἡμῖν καὶ εἴδει τῷ ἡμετέρῳ κοινωνούντων, τὸ πᾶν καὶ ταύτῃ αὐτὸ, αὐ-

causa sunt unica. 6.) Præterea quod fato inconvertibili & indeclinabili, dependente à Jove, secundum id quod fieri potest optimum, omnia faciunt evenire. Et hæc quidem de Diis.

III.

De Universo autem 7.) primum nosse juvat, quod æternum est, cum secundis & tertiis Diis ex Jove prognatis, nec initium habuit unquam, nec habebit finem, & quod ex multis omnibus in unum quoddam coaptatum est. 8.) Deinde quod Opifex quæ potuere fieri optima, utpote optimus maxime, fecit, nullamque omnino intermisit præstantiam operi addere. 9.) Præterea quod immotum & eadem forma constans semper illud conservabitur. Hæc etiam de Universo.

IV.

De nobismet ipsis scias 10.) primum quidem quod animus noster, cognatus Diis, tempus omne in cœlo immortalis & æternus manet. 11.) Deinde quod à Diis in corpus hoc mortale vario tempore demittitur, ut cum illo communicet, ad harmoniam tuendam universi, & mortalia cum Divinis communicantia in nobis & in specie nostra, univer-

αὐτῷ συνδέοιτο. Εἶθ' ὡς τὸ καλὸν ἡμῖν εἰκείως τῇ πρὸς Θεοὺς συγγενείᾳ, τὸ προσῆκον τοῦ βίου τέλος. Ἐπὶ δὲ πᾶσιν, ὡς καὶ τὸ εὔδαιμον ἡμῖν, ἐν τῷ ἀθανάτῳ ἡμῶν, ὃ καὶ τῆς οὐσίας ἀνθρώπου ἐστὶ τὸ κυριώτατον, ὑπὸ τῶν τὸ γένος ἡμῶν συστησαμένων Θεῶν ὥρισται.

ſum atque ita ipſum ſibimet connectant. 12.) Porro quod congruenter noſtræ cum Diis cognationi, debitus vitæ noſtræ ſcopus ac finis ſit honeſtum ſive virtus. Ante omnia autem, quod felicitas noſtra in immortali parte hominis conſiſtat, quam etiam naturæ humanæ nobiliſſimam Dii autores noſtri eſſe juſſerunt.

V.

Ταῦτα δὴ δώδεκα σύμπαντα κεφάλαια, περί τε θεῶν, καὶ τοῦ παντὸς τοῦδε, καὶ φύσεως τῆς ἡμετέρας εἰδέναι τε δεῖν καὶ νομίζειν, εἰ μέλλει τις ἃ χρὴ ὡς μάλιστα φρονῶν, καὶ φρόνιμος τῷ ὄντι ἔσεσθαι, οὐκ ἰδίᾳ χρώμενον διανοίᾳ, ὑπὸ δὲ ψυχῆς τῆς τοῦδε ἡγουμένης τοῦ οὐρανοῦ ἀγόμενα τῆς τοῦ Ἡλίου. ἔτι δὲ Κρόνου τε καὶ νῶν τῶν ἄλλων, ἄλλων προεστηκότων χωριστῶν, οἳ παρὰ τοῦ ἡλίου παραλαμβάνοντες ἕκαστα, τῆς τε γενέσεως καὶ τοῦ βίου κατάρχοντος αὐτοῖς, ἄγουσι καὶ αὐτοὶ ἤδη, κατὰ τὰ ἐν μὲν σφίσι καθ' ἓν ἐνόντα, ἐν δ' αὐτοῖς τοῖς ἀγομένοις, διακριδὸν προσγίγνεσθαι πεφυκότα. ἅτ' οὖν ὑπὸ τούτων τὰ θηρία νῶν ἀγόμενα θειοτέρων, τά τ' ἄλλα οὐ περιέργως ποιεῖ. οὔτε γὰρ ἂν ὑπὸ ἰδίας ἐπί τι περίεργον διανοίας ἀχθείη. οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς, οὔτ' ἂν ὑπὸ τῶν ἔξωθεν ἀγόντων θειοτέρων τούτων νῶν, οὐδὲ

γάρ

V.

Hæc capita in univerſum duodecim, de Diis, de hoc Univerſo atque de natura noſtra & noſſe oportet & de iis eſſe perſuaſum, ſi quis ita ut par eſt ſapere, & vere ſapienter ſe gerere deſideret, non proprio duci ingenio, ſed ab animo regi qui cœlum hoc & Solis & Saturni & ſingularum aliarum rerum moderatrices mentes movet & agitat, quæ à Sole generationis & vitæ earum rectore unaquæque accipientes ſecundum naturam ſuam agunt, atque hoc habent, ut non niſi ſuo generi miſceantur. Itaque brutæ animantes a divinis illis mentibus agitatæ in aliis rebus non adeo curioſe agunt, neque enim à propria mente tantum ſapiunt, neque ab externis divinis mentibus ad illa moveri fas eſt: At circa generationem multo rectius ſe gerunt quam multi homi-

γὰρ θέμις, καὶ δὴ καὶ τὴν τοιαύτην πρᾶξιν, πολὺ ὀρθότερον κατά γε τοῦτο τῶν ἀνθρώπων πράττει. ἄνθρωποι μὲν γὰρ, ὑπὸ τῷ καὶ ἰδίᾳ διανοίᾳ τε καὶ δόξῃ χρῆσθαι, ἁμαρτητῇ μέντοι αὐτῇ, συχνὰ ἔν τε ἄλλοις, καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ πράξει ἁμαρτάνουσιν. οὐ κατὰ φύσιν μὲν, περιεργότερον δὲ μόνον αὐτῇ χρώμενοι, ἀλλ' ἤδη καὶ παρὰ φύσιν. ὃ καὶ κομιδῇ ἤδη αἴσχιον ἐκείνου γίγνεται. τῶν δὲ θηρίων οὐδέν τι τοιοῦτον ἁμαρτάνει. τὰ γάρτοι ἑτέροις μιγνύμενα εἴδεσιν αὐτῶν πεφυκέναι καὶ ταῦτα πρός τι τοιοῦτο ἂν νομιστέον. ὥς τ' ἂν καὶ ἑτέροις τῶν, οὐ τῶν αὐτῶν μὲν τοῖς εἴδεσιν, ὁμοιοειδῶν δὲ καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων μίγνυσθαι.

mines. Hi enim quod propria mente & opinione ducuntur, eaque utuntur peccatis & erroribus obnoxia, frequenter cum in aliis tum in hac ipſa re peccant, non quidem naturam ſecuti ducem, ſed dum curioſius aut plane jam contra naturam utuntur opinione, unde multo turpius eſt quod ab illis committitur. Brutæ autem animantes nullæ ita peccant. Nam quod quædam etiam aliis miſcere ſe speciebus natæ ſunt, hoc ita fieri putandum eſt, ut miſceantur aliis non ejusdem quidem ſpeciei, ſimilis tamen & propinquæ.

VI.

Εἰ οὖν ἀσθενεστέρα τις ἀνθρώποις αὕτη ἡ ἐπιθυμία ἦν, ἄλλως ἂν περὶ τοῦ τοιούτου νομοθετεῖν ἔδει. νῦν δ' οἱ θεοὶ εἰδότες που, διὰ τὸ ἁμαρτητῇ τῇ δόξῃ τοὺς ἀνθρώπους χρῆσθαι, περί τε συχνὰ ἄλλα τοῦ δέοντος ἐκπεσουμένους, καὶ δὴ καὶ τῷ ἀφροδισιάζειν αὐτῷ, οὐ μόνον περιεργότερον χρησομένους, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον αὖ, ἐνίους καὶ πάμπαν αὐτοῦ ἀφεξομένους, τοὺς μὲν οὐδ' εὐαγὲς αὐτὸ ὅλως νομίσαντας, τοὺς δὲ καὶ τὰς παιδοτροφίας τε καὶ γυναικοτροφίας, ὑπὸ τρόπου δυσκολίας ὀκνήσαντας, δυσχεράναντας δὲ καὶ τὰς τῶν παίδων μάλιστα ἀποβολάς

VI.

Si igitur minus vehemens eſſet libido in hominibus, aliam hac ſuper re legem conſtitui oportuisſet. Jam Diis cum conſtaret homines, utpote opinione prona in peccatum utentes, in multis aliis frequenter prolabi officioque excidere, etiam circa ipſam Venerem, non tantum curioſius in ea verſando, ſed in contrariam partem quoq;, dum nonnulli abſtinent ab illa prorſus, atque omnino nefas illam eſſe opinantur: alii habent quidem pro licita, pulchrius tamen putant ac divinius ſi quis ab ea abſtineat:

λας ἐνίους οὕτως, ὡς μᾶλλον ἂν αἱρήσεσθαι μηδὲ ποιεῖσθαι παῖδας, ἢ ποιουμένους ἀποβάλλειν. δέον, τὸ μὲν περὶ τοῦ τῶν παίδων βίου, αὐτοῖς θεοὺς ἐπιτρέπειν. αὐτοὺς δέ, τοῦ ἑαυτοῖς καθήκοντος ἔργου καὶ λειτουργίας, τῆς ἔς τε γένος τὸ κοινὸν καὶ τὸ πᾶν τόδε, μὴ ἀφίστασθαι. καὶ ταῦτ᾽ οὖν οἱ θεοὶ εἰδότες, ἀνθρώποις διὰ τὸ ἁμαρτητὸν τῆς δόξης συμβησόμενα, οἷα καὶ νῦν συμβαίνει ἐνίοις, ἵνα μὴ συχνῶν τοῦ ἀφροδισιάζειν ἀπεχομένων, ἡ ἐκ Διὸς, ὑπὲρ τῆς θνητῶν καὶ ἀθανάτων ἐν τῷ ἀνθρώπων εἴδει κοινωνίας πρόνοια, διακωλύηται, ἰσχυροτάτην δὴ ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν ἐνέθεσαν ἀνθρώποις, οὐκ ἂν ῥαδίως κρατηθησομένην, εἰ μὴ οἷσπερ ἂν ἰσχυροτάτη αὖ ἤγε ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν ἐπέχουσα παρίσταιτο δόξα. τὴν δὲ τοῦ ἀφροδισίων πάμπαν ἀφεκτέον εἶναι δόξαν, οὐκ ἂν πάνυ πολλοῖς ἰσχυροτάτην ᾔδεσαν προσπεσουμένην, ἀλλὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ἐς ταύτην ἂν ἐμπεσομένων τὴν δόξαν, ἀσθενεστέρως ἂν ἐς αὐτὴν ἐμπεσουμένους ἐγίγνωσκον. ὡς ὑπὸ ἐπιθυμίας ἰσχυροτάτης ἐνοχλούσης, οὐ χαλεπῶς ἂν, ἀσθενῶς ἀντιβαίνουσαν δόξαν κρατηθησομένην. *

Aliis morosioribus videtur molestum alere uxorem & liberos, alii dum gravantur exponere liberos, malunt nullos generare quam genitos abjicere: Itaque necesse fuit ut Dii de vita liberorum præciperent hominibus, atque ipsi à decente opere & custodia, qua generi communi hominum & huic universo ab illis providetur, non cessarent. Hæc igitur cum hominibus propter opinionem ipsorum peccatis & erroribus obnoxiam eventura scirent, ut etiam hodie in quibusdam eveniunt: Itaque ne pluribus à Venere abstinentibus impediretur Jovis providentia, qua mortalium & immortalium in genere humano curat communionem, vehementissimam hanc cupiditatem hominibus indiderunt, nec facile superandam, nisi in quibus validissima libidinem constringens sententia illi oponitur. Noverant autem Dii, opinionem quod prorsus abstinendum à Venere sit, tam validam non adeo multis venturam in mentem, sed multos quibus illa incideret, infirmius illa affectum iri, ut à libidine validiore sollicitante imbecillem quæ se illi opponeret opinionem non difficulter contingeret superari.

Τοῖς

(*) Quæ sequuntur, hiulca & minus emendata, sine versione à me relicta sunt. Id autem agit Pletho, ut quibus pœnis turpiores libidines, adulteria & incestus per leges humanas coërceantur, vel coërceri suo judicio debeant, ostendat.

VII. Τοῖς δὲ θεοῖς, μᾶλλον τοῦ μὴ ἀφροδισίων τοὺς ἀνθρώπους πάμπαν τῷ αὐτῷ. εἴγε καὶ πολίτην πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸν ἄνθρωπον. Καὶ οὐ μόνῳ τὴν τινα εἶναι δεῖ. διὰ ταῦθ' ἡμεῖς, θανάτῳ τοὺς πολλοὺς τῶν ἐν τοῖς τοιούτοις μιαινομένων εὐθύνομεν. αὐτούς τε ἀθλιότητος ἀπαλλάττοντες, καὶ τὰς πόλεις αἱ ---- τοὺς μὲν οὖν παρὰ φύσιν μιαινομένους ἄν, εἴ ποτέ τινες ταύτῃ μιαινόμενοι ἁλίσκοιντο. ἀῤῥενομιξία δὴ ἢ θηριομιξία, ἤ τινι καὶ ἄλλῃ τοιαύτῃ τῶν ἀνθρώπων τοῖς μοχθηροτάτοις ἐξευραμένων, ῥητῇ τε καὶ ἀῤῥήτῳ μυσαρίᾳ, πυρὶ καθαίρειν. τοῦτο δρῶντα ὁμοῦ καὶ πάσχοντα, ζῶντες καίοντας. κἂν θηρίον ὠχευκώς τις ἁλῷ, καὶ τοῦτο αὐτῷ συγκαίοντας ὡσαύτως. μοιχούς γε μὴν, αὐτοὺς μὲν ὡσαύτως καίειν, Καὶ προαγωγοὺς πρὸς αὐτοῖς, ἄντ' ἄνδρες, ἄντε γυναῖκες αἵτινες οὖν ὦσι. Γυναῖκας δὲ δὴ τάς γε μοιχευτρίας, τῇ τῶν πορνῶν προσεστηκυίᾳ περικείραντας παραδιδόναι τὸν λοιπὸν πορνευσούσας βίον. ἵνα ἀνθ' ὧν ἑαυτὰς, μονολεχεῖς οἷς καθωμολόγηντο οὐκ ἐφύλαξαν, τοῖς ἄλλοις, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῆς, μονολεχεῖς τὰς καθωμολογημένας σώζωσι, τῇ τῶν πρὸς ταύτην ἂν μαλακῶς ἐχόντων τὴν ἐπιθυμίαν, οὐκ ἐναγεῖ τινι θεραπείᾳ. καίειν δ' ὡσαύτως, κἄν τις γυναῖκα ἡντινοῦν βιάσηται, πλὴν πόρνης κἂν ἑταιροῦσα, μηδέπω πεπορνευκυῖα ἐλεγχθῇ. Καὶ πόρνην δὲ βιασάμενόν ποτε, καίειν, ἤνγε αἱμοῤῥοίας τῆς γυναιξὶν εἰωθυίας οὐ καθαρεύουσαν βιάσηται. Τούτους μὲν οὖν πάντας ἅτε καὶ ἐναγεστάτους, ἐν ἰδίοις τισὶν ἀπάγοντας πολυανδρίοις καίειν, οὐ τοῖς κοινοῖς. τριττὰ γὰρ οὖν καὶ εἶναι ἑκασταχοῦ τὰ πολυάνδρια, ὅροις εὐδήλοις δή τισιν ἀλλήλων διακρινόμενα. ἓν μὲν ἱερεῦσιν. ἕτερον δὲ τῷ ἄλλῳ δήμῳ. ἄλλο δὲ τοῖς ἐναγέσι τούτοις. οὗ καὶ σοφιστῶν, ἤν τις παρὰ τὰς ἡμετέρας ταύτας δόξας σοφιζόμενος ἁλῷ, ζῶν καὶ οὗτος κεκαύσεται. Καὶ ἢν θυγατρί τις ἢ μητρὶ ἁλῷ μιχθεὶς, ἤ τινι τῶν ἄνω τε καὶ κάτω τούτων. ἢν δὲ τῶν τινι ἄλλων οἰκείων, ἀποῤῥήτων μέντοι καὶ αὐτῶν προσμιχθείς τις ἁλῷ, ἀτιμίᾳ τε ζημιοῦσθαι, ἕωσπερ ἂν ἱκανῶς καθαρθῇ, καὶ πρὸς τῇ ἀτιμίᾳ, καὶ ἱερῶν συμπάντων εἴργεσθαι.

VIII. ἐν τούτῳ τῶν ἐναγῶν τῶν πολυανδρίων, καὶ ἀνδροφόνον καίειν, ὅτ ποτ' ἂν τῶν τινα ἐναγεστέρων φόνων ὑπὸ τῶν ἀρχόντων τετολμηκέναι κριθῇ. ἢν δὲ παρθένῳ τις ἢ καί τινι κεκινημένῃ, ἀνδρὶ μὲν οὐ καθωμολογημένῃ, ὑπὸ δὲ κυρίῳ τῳ τέως τρεφομένῃ, ἑκούσῃ μιχθεὶς οὕτως ἁλῷ, ὥστ' ἂν καὶ θάνατπν αὐτῷ εἶναι τὴν ζημίαν, ἐν τῷ κοινῷ πολυανδρίῳ καιόμενον θάπτεσθαι. οὗ δὴ καὶ τοὺς ἧττον ἐναγεῖς τολμῶντας τῶν φόνων. Βιαίους δὲ δὴ καὶ μοιχοὺς, οὐ μόνον διαπεπραγμένους ζημιοῦν, ἀλλὰ κἄν τις βιαζόμενος μὲν οὐ τυχὼν δ' ἁλίσκηται, ἢ πειρῶν μὲν οὐ διαπεπραγμένος δὲ, καὶ τοῦτον οὐδὲν ἧττον τῇ αὐτῇ ζημίᾳ ζημιοῦν. Τῇ γὰρ γνώμῃ καὶ οὗτος βίαιος ἢ μοιχὸς οὐδὲν ἧττον τοῦ διαπεπραγμένου. Ἀξιοῦμεν δ' ἡ-

μεῖς

μεῖς, ἣν γυναικὸς τις ἑτέρῳ ὅτῳοῦν καθωμολογημένης ἔρωτι, ἑαυτοῦ ἁλισκομένου αἰσθάνηται, παρ᾽ ἐξηγητὴν τε εὐθὺς ἰόντα, καὶ τὸ πάθος ἐξαγορεύοντα, καθαρμόν τε αὐτοῦ τοῦ πάθους αἰτεῖν. Καὶ τοῦ μὴ ἐς μεῖζον ἐμπεσεῖσθαι κακὸν ἀσφάλειαν κρατήσαντος ἂν τοῦ πάθους τῆς ψυχῆς, καὶ ἐπὶ ἱερὰ βαδίζοντα. κ. τ. λ.

VI. In libro ſecundo hujus Bibliothecæ uberrimus etiam ſcriptorum pſeudonymorum proventus ſeſe offeret legenti, quæ vel ſub *Homeri* ipſius nomine, vel ſub *Heſiodi* jactata ſunt pridem; cui etiam ſua carmina ſuppoſuerat Euthydemus Athenienſis: Similiter fabulæ multæ ad *Æſopum* relatæ, quæ alios & juniores auctores habent, quemadmodum & Æſopi νουθεσία ad Linum diſcipulum, quam MS. in Bibl. Cæſarea exſtare refert Lambecius lib. V. p. 281. Epiſtolæ item quæ feruntur ſub nomine *Phalaridis, Themiſtoclis, Socratis* & *Socratciorum*, ne de aliis jam dicam dubiæ ſaltim fidei ut *Euripidis, Hippocratis, Democriti*, aliorumque. Præterea Sententiæ tributæ *Phocylidi* ac *Pythagoræ*, quem longe aliorum quoque varii generis ſcriptorum auctorem ferri contigit, de quibus vix unquam videri poteſt cogitaſſe, ut ſpeculi Magici ab Apulejo ut ajunt latine expreſſi de quo Barthius XXX. 7. & παιγνίου de quo Suidas in θετταλὴ γυνή, & Scholiaſtes Ariſtophanis ad Nubes v. 750. Ἔστι δὲ καὶ Πυθαγόρου παίγνιον διὰ κατόπτρου τοιοῦτο. Πληροσελήνου τῆς σελήνης οὔσης, εἴ τις ἔσοπτρον ἐπιγράψειεν αἵματι ὅσα βούλεται, καὶ προειπὼν ἑτέρῳ στῆναι κατόπιν αὐτοῦ, δείκνυσι πρὸς τὴν σελήνην τὰ γράμματα, κἀκεῖνος ἀτενίσας ὁ πλησίον εἰς τὸν τῆς σελήνης κύκλον, ἀναγνοίη πάντα τὰ ἐν τῷ κατόπτρῳ γράμματα ὡς ἐν τῇ σελήνῃ γεγραμμένα. *Eſt etiam quoddam Pythagoræ ludicrum, quod ope ſpeculi ad hunc modum peragitur. Si quis ſanguine in ſpeculo ſcribat quicquid velit, & alterum à tergo ſtare jubeat, litteraſque ad lunam convertat, ille qui a tergo ſtat, ſi in orbem lunæ intueatur, omnes litteras in ſpeculo ſcriptas leget quaſi in ipſa luna ſcriptas.* Similiter Sphæra adſcripta *Empedocli*, Legum collectio *Zaleuci* & *Charondæ* nomina præferens, variæ lucubrationes quas Bolus Mendeſius aliique venditarunt ſub nomine *Democriti* Philoſophi: quam multa *Socrati* ſuppoſita, & *Hippocrati*, quam multa *Demoſtheni* & aliis Oratoribus. His addam quod apud Jo. Baptiſtam Guarnerium diſſ. 2. de origine Catanæ c 8. T. XI. p. 19. ſq. theſauri Hiſtoriar. Siciliæ refertur illuſtraturque & p. 45. ſq. tanquam genuinum commendatur ſcriptum ex *Epimenide* & *Pherecyde* Chroniſtis antiquis, in lingua Chaldæa & Syra mixta

ta cum Hebraica, & verſum Græce per *Orofon* tempore Comitis Siciliæ Rogerii ſenioris qui barbaros inſulâ ejecit, A. C. 1064. & ex Græco Latine per Gerardum de Palæſtina juſſu Alexandri Farneſii, Cardinalis, teſte Epiſtola data A. C. 1563. quæ ita ſe habet:

In nomine Domini noſtri JEſu CHriſti, Amen. Nos Alexander *S. Laurentii in Damaſo Diaconus Cardinalis* de Farneſio, *S. R. E. Vicecancellarius fidem facimus & teſtamur, qualiter hodie 25. Septemb. 1563. ad petitionem Schalchi Camerarii noſtri Presbyteri Petri de Leonardis, Siculi ex Urbe Acenſium regionum Siciliæ, de antiquiſſima olim proſapia Leonardorum deſcendentis, juſſimus ſcripta de Mundi nobilitatibus, cum etiam chorographis plantis locorum Sicanorum ex* Epimenide *&* Pherecyde *&* Diodoro Siculo *lineatis & ſcriptis linguæ Chaldaicæ & Syriæ mixtæ etiam Hebraicæ, transferri ex archivio S. Praxedis hujus almæ urbis Romæ in palatium noſtrum, cum reducta eſſent ex Chaldaicis, Syriis, & Hebraicis characteribus ab illuſtri* Orofon *græco Chroniſta tempore Rogerii Comitis Siciliæ in Græcis ſcriptis, & denuo per noſtras juſſiones* Gerardus de Palæſtina *in profeſſionibus linguarum peritus omnia ſupradicta ſcripta traduxit in Latinis, noſtra aſſiſtente præſentia, univerſis & ſingulis inſpecturis ad perpetuam memoriam & corroborationem tanquam authentice haſce noſtras, ſalutem. Unde omnino adhibenda eſt fides. In cujus teſtimonium has fieri fecimus noſtra ſubſcriptione, noſtroque ſigillo in pede munitas. Datæ Romæ in Palatio noſtro XXV. Septembris ſeptimæ indictionis 1563.*

Alexander Farneſius,
Cardinalis.

D. Bernardinus Caſtagninus, qui Duci Parmenſi ab Epiſtolis fuit, in Epiſtola ad Joſephum Cali, Acenſem, Jurium Doctorem, narrat opus illud poſt Farneſii mortem translatum in Bibliothecam Parmenſis Ducis. En tibi hanc quoque Caſtagnini de commentitiis illis ſcriptis Epiſtolam:

Maxime Reverende Pater,

Accepi litteras tuas, in qua injecta erat charta, in qua variorum de rebus Siculis narrationes ſcriptæ erant. Ipſum opus ex quo hæc de-

ſumta eſt, olim Romæ extitit in tabulario S. Praxedis. At poſteaquam diem obierat Illuſtriſſimus Cardinalis Farneſius, cum omni ejus ſupellectili in Bibliothecam Ducis Parmenſis translatum eſt. Scriptum illud eſt lingua Græca, volumine craſſiori, quod in compendium tantum redegit chartæ ejus auctor. Quapropter operæ pretium duco perfectum opus illud, quod penes Ducem eſt, emittere. Cæterum maxime laudo diligentiam tuam, Vir maxime Reverende, in vindicandis ab interitu vetuſtatis monumentis. Quod ſi tibi huc venire placuerit, certior de omnibus fieri poteris. Interea tuæ me commendatum eſſe volo benivolentiæ. Dabam Parmæ die 4. *Auguſti A.* 1646.

Maxime Reverende Vir,

Tibi deditiſſimus

D. Bernardinus Caſtagninus.

VII. Libro *tertio* hujus Bibl. c. 1. p. 28. ſq. dictum eſt de ſcriptis ſuppoſitis *Platoni*, inter quæ ſunt tamen nonnulla quæ præſtantium ſcriptorum teſtimoniis Platoni tribuuntur. De *Definitionibus* itaque Caſaubonus ad Theophraſtum p. 115. *Non iis aſſentiri debemus, qui temere & contra anctoritatem vetuſtiſſimorum ſcriptorum, definitiones Platoni abjudicant.* Librum *de Virtute* Platoni vindicat S. Ambroſius in Pſalm. CXVIII. T. 1. p. 1195. edit. novæ Pariſ. *Diſcite unde Plato hæc ſumſerit. Eruditionis gratia in Ægyptum profectus, ut Moyſis geſta, Legis oracula, Prophetarum dicta cognoſceret: audivit conſolationem populi, qui ſupra peccati modum videbatur fuiſſe punitus, & hunc locum quadam adopertum dote verborum in dialogum transtulit, quem ſcripſit de virtute.* Solet etiam *Axiochus* ſive Libellus de morte contemnenda, Platoni eripi, & ad *Æſchinem* Socraticum tanquam autorem referri, inter cujus dialogos eum Græce & Latine vulgarunt viri doctiſſimi Joannes Clericus Amſt. 1711. 8. & Petrus Horreus, cujus editio imprimis commendanda Græcæ Linguæ ſtudioſis, Leovardiæ 1718. 8. Jam conſtat ſane ex Laërtii, Harpocrationis ac Svidæ teſtimoniis, ab Æſchine ſcriptum eſſe Axiochum, ſed quem diverſum ab hoc qui hodie exſtat ſuſpicari licet, quoniam ea quæ Pollux & Athenæus ex eo laudant, in noſtro haud leguntur.

Ariſtoteli quam plurimæ ſuppoſitæ lucubrationes, multæ etiam genuinæ illius præter rem eidem ereptæ & ad alios auctores relatæ ſunt, ut lib.

lib. 3. c. 6. notare me memini. Inter ſuppoſita Philoſopho ſcripta p. 162. memoravi libros de myſtica Philoſophia, quos non magis *Anaxagoræ* eſſe quam Ariſtotelis res ipſa ſuadet, quanquam Joannes Dee, Londinenſis præfatione ad librum Mahometi Bagdadini de ſuperficierum diviſionibus, Latine excuſum Piſauri 1570. 4. ait *ſe Anaxagoræ illius antiquiſſimi Philoſophi ac præſtantiſſimi libellum unum in Philoſophia occulta myſticaque incomparabilem, Ariſtotelis ubique nomine per multa jam ſæcula inſignitum, ipſi Anaxagoræ reſtituiſſe, idque argumentis certiſſimis.* Eodem jure poſſit Ariſtoteli tribui *Epiſtola*, quam ad Judæorum ſacra converſus ſcripſiſſe traditur à R. Gedalia in libro *Schalſchelet Haccabalah*, atque ex eo referunt Celeberr. D. Henricus Muhlius in Apologia Talmudica, & Jo. Buxtorfius, magni illius Buxtorfii pronepos, in catalectis philologico theologicis obſervat. CCXV. Vel alia conſolatoria Epiſtola ad matrem, de qua venerandus noſter Wolfius T. 1. Bibl. Hebraic. p. 222. vel *liber de prudentia præfecti militaris poſt victoriam & cladem* quem jactant Arabes, una cum *teſtamento Ariſtotelis & Hippocratis:* aut denique cujus meminit Albertus Magnus in ſpeculo Aſtronomico de libris licitis & illicitis, & cujus initium: *Dixit Ariſtoteles Alexandro Regi, ſi vis percipere* &c. addit Albertus: *Hic eſt liber quem quidam vocant mortem animæ.*

Sub *Alexandri M.* nomine præter *Epiſtolam ad Ariſtotelem de ſitu & mirabilibus Indiæ*, recuſam noviſſime Latine, Cornelio Nepote ut fabulantur interprete, curante Andrea Paulino, Gieſſæ 1706. 8. & *quæſtiones* Indis Philoſophis propoſitas, de quibus præter Plutarchum in Alexandro p. 701. & Palladius de Bachmannibus, aliæ apud Talmudicos in Tamid c. 4. jactatur etiam *privilegium* in Nobiliſſimi D. Jo. Benedicti Carpzovii libro edito Budiſſini 1719. cui titulus: fol. Ehren-Tempel des Marggrafthums Lausnitz, p. 236. *Pſeudo-Calliſthenis* de rebus Alexandri, qui Græce extat in variis Bibliothecis ut in Bodlejana, Cod. Barocc. 17. & Leidenſi, aliisque; initium & ſpecimen exhibet Abraham Berckelius ad Stephanum Byzant. in Βουκεφάλεια. Similem librum laudat ac legiſſe ſe profitetur pſeudo Joſephus Gorionides lib. 2. c. 12. - 22. *Ceteras autem res*, inquit p. 152. edit. Clariſſimi Viri Jo. Frid. Breithauptii, *ab Alexandro geſtas, & egregia ejus facinora ac quæcunque denique perpetravit, ea in libris Medorum & Perſarum atque apud Nicolaum, Titum & Strabonem: & in libris nativitatis Alexandri* (ספר תולדות אלכסנדרוס) *rerumq; ab ipſo geſtarum, quos*

Magi ac Ægyptii eo anno quo Alexander deceſſit, compoſuerunt, ſcripta reperies. Sed Græci illius pſeudo Calliſthenis exordium ſpecimenque in guſtum operis lectori offerre placet.

ΒΙΟϹ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΟϹ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙϹ.

Οἱ σοφώτατοι Αἰγύπτιοι, θεῶν ἀπόγονοι, γῆν μητρεῖν καταλαβέμενοι, θαλάσσης κύματα καθημερωσάμενοι, οὐρανοῦ ἀστροθεσίαν ψηφισάμενοι, παραδεδώκασι τὴν οἰκουμένην ἐπὶ στρατείας ἀρχῇ λόγῳ ῥύσεως μαγικῆς δυνάμεως. Φασὶ γὰρ τὸν Νεκτανεβὼ τὸν τελευταῖον τοῦ Αἰγύπτου βασιλέα, μεθ' ὃν Αἴγυπτος ἐξέπεσε τῆς τοιαύτης τιμῆς, τῇ μαγικῇ δυνάμει πάντων περιγενέσθαι. τὰ γὰρ κοσμικὰ στοιχεῖα, λόγῳ πάντα αὐτῷ ὑπετάσσετο. εἰ γὰρ αἰφνιδίως πολεμοῦ νέφος ἐπεληλύθει, οὐκ ἐσκύλε στρατόπεδον, οὐδὲ ὅπλων πομπεύματα, οὔτε σιδήρου μηχανήματα, ἀλλ' εἰσήρχετο εἰς τὰ βασίλεια, καὶ ἐλάμβανε χαλκῆν λεκάνην, καὶ ἐμπλήσας αὐτὴν ὕδατος ὀμβρίου, ἔπλαττεν ἐκ κηροῦ πλοῖα μικρὰ καὶ ἀνθρωπάρια, καὶ ἐνέβαλλεν αὐτὰ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ ἔλεγεν ἀοιδὴν, κρατῶν ἐβεννίνην ῥάβδον, καὶ ἐπεκαλεῖτο τοὺς ἀγγέλους καὶ θεὸν Λιβύης Ἄμμωνα, καὶ οὕτως τοιαύτῃ λεκανομαντείᾳ τὰ ἐν τῇ λεκάνῃ πλοῖα τῶν ἐπερχομένων πολέμων ἀπολλυμένων ἀνθρωπίων περιεγένετο. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τῶν διὰ γῆς ἐπερχομένων. οὕτως οὖν διὰ τῆς πολυπειρίας τοῦ ἀνδρὸς τοῦ βασιλέως διαμένοντος, μετὰ ἱκανὸν χρόνον, ἐν τοῖς παρὰ Ῥωμαίοις ἐκ φρουράτορων, παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι κατασκόπων, παρὼν ποτέ τις παρὰ τῷ βασιλεῖ, οὕτως εἶπε. μέγιστε Νεκτεναβὼ παραπεμψάμενος τὸ ἐν εἰρήνῃ εἶναι, τοῦτο ἐπισκέψαιο, ἐπίκειται γάρ σοι νέφος οὐκ ὀλίγον μυρίων ἐχθρῶν, εἰσὶ γὰρ Σκύθες, Κένστιρες *, Καύκωνες, Ἴβηροι, Στόδιοι, Κυκλωσάνιοι, καὶ Λάπατες, καὶ Σπόροι, καὶ Ἀργεῖοι, καὶ Ζάλβοι, καὶ Χαλδαῖοι, καὶ Μετωπόφορες, καὶ Ἀγριοφάγοι, καὶ Εὐωνυμῖται, καὶ ὅσα εἰσὶν ἔθνη ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μεγάλα ἀναρίθμητα ἀνδρῶν στρατὸν ἔχοντα μυρίων σπευδόντων τὴν σὴν Αἴγυπτον καταλαβέσθαι. ὑπεισελθέτω σοι τὸ Ὁμηρικὸν διστίχιον. Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα, ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλεν. Οὕτως εἰπόντος τοῦ στρατάρχου, μειδιῶν ὁ Νεκτεναβὼς εἶπε. σὺ μὲν καλῶς καὶ ἐπαγρύπνως ἣν βεβούλευσαι φρουρὰν φυλάσσεις. δειλῶς δὲ καὶ οὐ στρατιωτικῶς ἐφθέγξω. οὐ γὰρ δύναμις ἐν ὄχλῳ φαίνεται ἀλλὰ προθυμία. καὶ γὰρ εἷς λόγος πολλοὺς ἐλαύνει χειρὶ τῇ ἀγαθῇ πολυπλήθειαν καλύψων, καὶ γὰρ εἷς κύων πολλὰς ἐλάφους ἐχειρώσατο. καὶ λύκος εἷς ἀγέλην ποιμνίων ὠλέσατο. ὡς τε σὺ πορεύου ἅμα τοῖς ὑποταγεῖσι στρατιώταις, καὶ τὴν σεαυτοῦ παράταξιν φύλαττε. λόγῳ γὰρ ἐγὼ τὴν

τῶν

τῶν βαρβάρων ἀνάριθμον πολυπλήθειαν πελάγους κύμασιν ὑποκαλύπτω. Οὕτως εἰπὼν ἀπέπεμψεν αὐτούς. Οὗτος δὲ εἰς τὰ βασίλεια ἀναστρέψας, ἐκέλευσε πάντας ἐκ μέσου γενέσθαι. μόνος δὲ τὴν λεκάνην θεὶς, ἐπλήσατο ὕδατος, βαλὼν δὲ ἐπάνω τὰ κήρινα πλοῖα, ἀράμενος, κατὰ χεῖρα τὴν ῥάβδον τῷ δυναμικῷ λόγῳ ἐχρήσατο. ἀπονίζων δὲ εἰς τὴν λεκάνην, ἴδε τοὺς τῶν Αἰγυπτίων θεοὺς, τὰ τῶν πολεμίων βαρβάρων πλοῖα διακυβερνῶντας, διὸ καὶ στοχασθεὶς τὸ τῶν Αἰγυπτίων βασίλειον ὑπὸ τῶν μακάρων ἤδη προδοσίαν ἔχειν, ξυρασάμενος τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν πώγωνα πρὸς τὸ ἄλλο μορφώσας, ἐγκολπωσάμενος χρυσὸν ὅσον ἠδύνατο βαστάσαι, ἔφυγε τὴν Αἴγυπτον διὰ τοῦ Πηλουσίου. Πολλὰ δὲ περιμαστεύσας ἔθνη, εἰς Πέλλην τῆς Μακεδονίας παραγενόμενος ὀθόνῃ ἀμφιασάμενος, ὡς προφήτης Αἰγύπτιος Ἀστρολόγος ἐκάθισε δημοσίᾳ τὸν προσερχόμενον σκέπτεσθαι. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ἐν δὲ τῇ Αἰγύπτῳ ἀφανοῦς γενομένου τοῦ Νεκταναβῶ ἠξίωσαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν προπάτορα τῶν θεῶν Ἥφαιστον, τί ἄρα ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς ἐγένετο; Ὁ δὲ ἔπεμψεν αὐτοὺς διὰ χρησμῳδίας πρὸς τὸν ἄδυτον τοῦ Σινωπίου, ὅστις ἐχρησμῴδησεν αὐτοῖς. οὕτως Αἴγυπτον ἐκφυγὼν κραταιὸς ἄλκιμος πρέσβυς βασιλεὺς δυνάστης ἥξει μετὰ χρόνον. τὸ γηραλαῖον ἀποκαλῶν τύπων εἶδος κόσμον κυκλεύσας ἐπὶ τὸ Αἰγύπτου πεδίον ἐχθρῶν ὑποταγὴν ἀληθῶς δώσει ἡμῖν. οὕτω δοθέντος τοῦ χρησμοῦ τούτου, μὴ νοήσαντες τὴν λύσιν, εἰς τὴν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Νεκταναβὼς βάσιν γράφουσιν εἰς μνήμην ποταποῦ ἐκβησομένου τοῦ χρησμοῦ τούτου.

Ἐν τῇ Μακεδονίᾳ οὖν φανερὸς γίνεται πάσῃ ὁ Νεκταναβὼς ἐπιτοσοῦτον, ὥστε καὶ τὴν Ὀλυμπιάδα θελῆσαι σκέψασθαι ὑπὸ αὐτοῦ. μετεκαλέσατο οὖν αὐτὸν ὑπὸ δήμου, τοῦ Φιλίππου τυγχάνοντος πρὸς πόλεμον, ὃς παραγενόμενος εἰς τὰ βασίλεια, ἰδὼν αὐτῆς τὴν εὐμορφίαν, τῆς σελήνης διαφορωτέραν, ἄνθρωπος καταφερὴς εἰς τὰς γυναῖκας ἀπὸ τῆς ἐρωτικῆς ἐπιθυμίας. τὸν νοῦν ἀκοντίσας προτείνας τὴν χεῖρα ἠσπάσατο. χαίροις Μακεδόνων βασίλεια, μὴ καταξιῶν αὐτὴν δέσποιναν εἰπεῖν, τὸν βασιλικὸν ἔχων λογισμόν.

Ὀλυμπιὰς εἶπε. χαίροις ἀγαθώτατε Μαθηματικέ. καὶ παραβὰς καθέζου. ὁ δὲ ἐκάθισεν· Ὀλυμπιὰς εἶπεν. εἰ τυγχάνεις Αἰγύπτιος ἀληθῶς; Νεκταναβὼς εἶπεν, ὡς οἱ δοκιμάσαντες λέγουσιν. Ὀλυμπιὰς εἶπεν, ποίᾳ σκέψει χρώμενος τὸ ἀληθὲς ἀπαγγελεῖς; Νεκταναβὼς εἶπεν, καλῶς ἀποφήνω ὦ Βασίλισσα, πολυσχιδὴς γάρ ἐστι τῆς σκέψεως ἡ κρίσις. εἰσὶ γὰρ Ὀνειροκρίται, σημειολύται, ὀρνεοσκόποι, μάντεις, Ἀμμουμάντεις, γενεσιολόγοι, ἀστροθέται, ἀστρόλογοι. ἐγὼ οὖν πάντων τούτων ἐφαπτόμενος, κατ' ἐξοχὴν προφήτης ὢν Αἰγύπτιος, καὶ Μάγος εἰμὶ καὶ Ἀστρόλογος. καὶ ταῦτα λέγων, δριμύτατον αὐτὴν ἔβλεψεν· ἥτις σημειωσαμένη τὸ βλέμμα εἶπε, τί λογιζόμενος οὖν ὦ προφῆτα κατ' ἐξοχὴν, τί περιέργως με οὕτως περιέβλεψας;

βλέψας; Νεκτάναβὼς εἶπε, ὑπομνησθῆς χρησμοῦ βασιλικοῦ. ἤκουσα γὰρ ὑπὸ τῶν ἰδίων θεῶν πολλάκις, ὅτι βασιλίδα σε δεῖ σκέψασθαι, καὶ ἅπερ λέγω ἀληθῆ εὑρεθῆναι. ἅμα δὲ τῷ ταῦτα εἰπεῖν, προσενεγκάμενος πίνακα καὶ πολυτίμητον βασιλικὸν, ὃν ἑρμηνεῦσαι τίς ποτε οὐ δύναται, ἐξ ἐλέφαντος καὶ ἐβεννίνου, καὶ χρυσίου, καὶ ἀργύρου. τριχάρακτον ζώναις, ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κύκλου δεκανοὺς ἔχοντα τοὺς τριάκοντα ἕξ, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου, ζώδια δέκα δύο, ἐπὶ μὲν τοῦ μέσου ἥλιον καὶ σελήνην, ἔθηκεν ἐπὶ δίφρου, εἶτα γλωσσόκομον ἐλεφάντινον ἀθροίσας, ὡσαύτως μικρὸν ἐκκενώσας τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας, καὶ τὸν ὡρόσκοπον ἐξ ὀκτὼ λιθοτέχνων μετ᾽ ἄλλων ἔθηκε τὸν τηλικοῦτον οὐρανὸν ἐν ὀλίγῳ κύκλῳ περιφωτίσας προσθεὶς τὸν ἥλιον, τὴν δὲ σελήνην ἀδαμαντίνην, τὸν ἄρεα αἱματίτου, τὸν ἑρμέα σμαράγδου, τὸν Δία αἰθερίτου, τὴν Ἀφροδίτην σαπφείρου, τὸν Κρόνον ὀφίτου, τὸν ὡρόσκοπον λυγδίτου. καὶ φησὶ. εἰπέ μοι, λέξον μοι βασιλὶς, ἐνιαυτὸν, μῆνα, ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἑαυτῆς γεννήσεως. τῆς δὲ εἰρηκυίας, Νεκτανεβὼς ψηφίζει τὴν αὐτῆς καὶ τὴν ἑαυτοῦ γέννησιν, εἰ συναστρεῖ εὐνοῆσαι, ἰδὼν δὲ εὖ κειμένην τὴν ἀστρονομίαν, φησὶ, τί θέλεις ἀκοῦσαι, βασιλίς; Ὀλυμπιὰς εἶπε, τὰ περὶ τὸν Φίλιππον μαθεῖν θέλω, φημίζεται γάρ μοι, μετὰ τὸν πόλεμον ἀποβαλεῖν με, καὶ γαμεῖν ἄλλην. Νεκτανεβὼς εἶπε. Ψευδὴς ἡ φήμη γέγονε, βασίλισσα. κ. τ. λ.

VIII. Quem lib. 3. c. 29. §. 10. promisi *Codicem Pseudepigraphum Veteris Testamenti*, Patriarchis & Prophetis supposita scripta, & incertas varias de illis traditiones complexum, edidi Hamb. A. 1713. 8. cujus argumenta & titulos capitum hoc loco referam, cum supplementis nonnullis ac paralipomenis.

INDEX CAPITUM.

Codicis Pseudepigraphi Scriptorum Veteris Testamenti.

56. Li-

111. Abrahamus inventor litterarum Chaldaicarum. Ab Angelis edoctus linguam Hebraicam. p. 341.
112. Scriptum de somniorum interpretatione. p. 380.
113. Liber Cabbalisticus *Jetzirah*, Abrahamo tributus. p. 381:
114. Liber de Magiæ modis & effectibus. p. 390.
115. Abrahamus de resurrectione mortuorum edoctus à DEO. Colloquium DEI, Satanæ & Abrahami. p. 392.
116. Decem Abrahami tentationes. p. 398.
117. Abrahami liber de Idololatria, capitum CCCC. p. 400.
118. Abrahami Angelus Zedekiel. Apocalypsis à Sethianis supposita. Confer laudati Rhenferdii diss. de Sethianis. p. 184. Opp. Philolog. Idem an aliud scriptum Origeni, Athanasio & Nicephoro CPol. memoratum. p. 401.
119. Precatio *Schema* sive preces matutinæ ab Abrahamo traditæ. p. 403.
120. Psalmi Abrahamo tributi. *Heman* vel *Ethan* num idem cum Abrahamo? p. 404.
121. De Abrahamicæ doctrinæ vestigiis apud Ægyptios & Brachmanas obviis Guilelmi Postelli divinatio. Brachmanes, Abrahmanes, p. 405.
122. Haruspicinæ & auspiciorum auctor Abrahamus. Preces contra picas semina terræ Chaldæorum absumentes. p. 421.
123. Testamentum Abrahami. Quercus Mambre. Epicedium in Abrahami funere. p. 417. Quercus Mambre de qua viri docti ad Genes. XIII. ult. ad tempora Constantini M. usque perduravit teste Isidoro apud Vincentium Bellovacensem XII. 91. speculi naturalis. Confer quæ de quercu Mariana, Cicero lib. 1. c. 1. de legibus.
124. Abrahami numi & reliquiæ. p. 413.
125. Abraham de multis à DEO peculiariter edoctus. Constitutus judex ad portas inferorum. p. 423.
126. Mysterium nominis Abrahami. Abraham Saturnus, Gigas &c. Rex Damasci. Abraham cultus ab Alex. Severo Imp. Alia nonnulla. p. 418.
127. Colloquium Abrahæ cum divite epulone. Sinus Abrahami Isaaci & Jacobi. Cum Abrahamo, Isaaco & Jacobo assidentes mensæ in Regno cœlorum. p. 424.

128. Scriptum TRIUM PATRIARCHARUM nomine ſuppoſitum. p. 427.
129. Apocrypha de LOTHO narratio ſive fabula. p. 428.
130. Lothi uxor Edith. Filia altera Pludith. Alia nonnulla. p. 431.
131. ISAACUS à Semo inſtitutus. Auctor precum pomeridianarum. p. 433.
132. JACOBI ſtudia. Angelus ejus præceptor, nomine Peliel. Scripta Jacobo tributo, Scala, & Teſtamentum. Inſcriptio lapidis ab eo poſiti. p. 435.
133. Jacobus auctor precum veſpertinarum. Pſalmi ei tributi. p. 438.
134. Joannis Lemovicenſis Morale ſomnium Pharaonis. p. 441.
135. Teſtamenta XII. PATRIARCHARUM, Græce cum latina verſione Roberti Groſſeteſt, & notis V. C. J. Georg. Grabii. Ejusdem præfatio p. 496. De Verſionibus Latinis, Germanicis, Belgicis, Danicis &c. De Editionibus. p. 758. ſq.

Teſtamentum Ruben. p. 519.
Simeon. p. 533.
Levi. p. 544.
Juda. p. 588.
Iſaſchar. p. 620.
Zabulon. p. 630.
Dan. p. 646.
Nephtalin. p. 659.
Gad. p. 674.
Aſer. p. 687.
Joſeph. p. 697.
Benjamin. p. 726.

De tabulis Cœli, obſervatio H. Dodwelli. p. 551. & Rich. Simonis. p. 559.

136. JOSEPHUS Phœnix, Serapis, Adonis, Thamuz item & Oſiris atque Hermes, literarum & Matheſeos inventor. p. 760. Confer G. Outhovium de judiciis JEHOVÆ. p. 616.
137. Joſephi precatio. p. 761.
138. Colloquium Joſephi cum uxore Potipharis. p. 771.
139. Hiſtoria Aſſenath, uxoris Joſephi, Latine p. 774.
140. Liber Magicus, ſpeculum Joſephi. p. 785.

141. Joſephi interpretatio ſomniorum. Nomen Pſontomphanech. p. 785.

142. Joſephus menſurarum repertor. Templa ab eo condita. Sepultura ejus & Obeliſcus ab Ægyptiis poſitus. Alia quædam. p. 787. Turris Joſephi & fontis Alexandriæ monſtrari ſoliti mentio in itinerario Samuelis Jemſel, Caraitæ. p. 14. 15.

143. Verba uxoris JOBI, ex Græca verſione libri Jobi II, 9. Num illa DINA Jacobi filia? p. 791.

144. De Regina Sabæorum Lilit, quæ Jobi armenta depopulata fuit. p. 792.

145. Additamentum Libri Jobi Apocryphum ex verſione Græca c. XLII. poſt verſum 17. una cum ſcholiis quibusdam ex Catena Græca in Jobum. p. 793. Jobus idem cum Jobabo Eſavi nepote etiam ex ſententia S. Chryſoſtomi T. 6. edit. nov. p. 323.

146. Job ejusque filius Baſarus ad Syros à DEO miſſus. p. 798.

147. Jobi Teſtamentum. Alia quædam. Liber OGI Gigantis. p. 799.

148. Liber HELDAM & MODAL. p. 801.

149. JETHRO, Moſis Socer, ſacris Scriptoribus annumeratus. Varia ejus Nomina. p. 805. De AARONE Moyſis fratre, Acta Sanctor. I. Julii.

150. Διδαχὴ Βαλαάμ BILEAMI Prophetia. p. 807. Septem Prophetæ Gentium. ibid.

151. JANNES & MAMBRES Moſis Præceptores, & deinde Adverſarii. Liber eis tributus. p. 813.

152. MOYSIS nomina, Sapientia, literæ Hebraicæ ab eo inventæ. Alia quædam ex Apocryphis Judæorum libris. p. 825.

153. Moyſes Muſæus, Bacchus, Hermes &c. p. 833.

154. De vita & morte Moyſis, libri à Gilb. Gaulmino * editi. p. 833. Triginta diebus quibus mortem Moyſis luxere Judæi, ter mille mandata ipſius, illorum memoriæ exciderunt. Vide Jarchium ad c. 1. Joſuæ.

155. Libri Apocryphi qui à Samaritanis, Judæis, Armeniis ad Moyſem referuntur. p. 835.

256.

* Laudatur etiam à Gaulmino in notis p. 189. 315. 323. 324. & 33[illegible]. liber Moſaicarum quæſtionum Arabice ſcriptus, necdum editus, in quo Moyſes quærens & DEus reſpondens inducitur.

175.

175. Pſalmus DAVIDI tributus centeſimus quinquageſimus primus. p. 905. Hunc Græce & Latine ex editione mea dedere Venerandi auctores Diarii eruditorum Theologici, Unſchuldige Nachrichten von Alten und Neuen, A. 1713. p. 151. Cum Latina verſione antiqua quam ibidem ex Joſepho Maria Cajo exhibui, convenit, quam vulgavit Ludovicus Ferrandus prolegom. in Pſalmos p. 106. qui MSS. Codices Regios Pariſ. 138. 222. Colbertinum 1339. & Memmianum 2. contulit. Eadem uſus pridem fuit ante auctorem conflictus Arnobii & Serapionis, Vigilium Tapſenſem Gaudentius Brixienſis ſermone XI. p. 141. editiones luculentæ quam nuper adornavit Vir eruditus & humaniſſimus Paulus Galeardus, Canonicus Brixienſis: *Et idcirco Beatus David peculiari carmine gloriatur dicens:* puſillus eram inter fratres meos, *& cætera.* Servavit eandem quoque Rev. Vir & à multis annis mihi junctus amicitia *Paulus Chriſtianus Hilſcherus*, Paſtor Palæodreſdenſis bene meritus, qui hunc Pſalmum ſeparatim cum commentario edidit, additaque vita Goliathi & Epiſtola de Oge Gigantum maximo, mihi pro ſua in me benevolentia inſcripſit, excuſum Budiſſæ 1716. 4. Alia verſio Latina ſed recens, ut ſuſpicor & ipſius editoris eſt, quam habes ad calcem Commentarii in Pſalmos compoſiti à Gilberto Genebardo, & in ejus Pſalterio A. 1577. Præter veterem Græcam *Apollinaris* & recentes Græcam Latinamque ornatiſſimæ fœminæ *Olympiæ Fulviæ Moratæ* metaphraſes, quas alibi dedi, exſtant etiam Latinæ *M. Antonii Flaminii* perelegans, & *Adami Theodori Siberi*, & *Franciſci Mouretti* in enchiridio Pſalmorum, Pariſ. 1581. 8. p. 183. ne de Germanica, Gallica & Belgica dicam, quæ A. 1692. publici juris factæ ſunt Bremæ è Bibl. Winckelmanniana. Germanicam verſionem ex Bibliis excuſis Auguſtæ Vindel. A. 1518. exhibet laudatus Hilſcherus p. 7. Alia antiqua verſio Latina hujus Pſalmi pridem edita fuit à B. Elia Ehingero ex MS. Bibl. Auguſtanæ, Auguſtæ Vindel. 1626. 4. atque inde in Diario eruditorum Theologico, quod modo laudavi, A. 1722. p. 347. Illam hoc loco dabo & ipſe additis quibusdam obſervationibus.

Οὗτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος a) εἰς Δαυὶδ, *) καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτε ἐμονομάχησε τῷ Γολιάθ.

Hic Pſalmus proprie ſcriptus David extra numerum, quando monomachiam iniit cum Goliath.

1. Μικρὸς ἤμην b) ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου.
2. Ἐποίμαινον τὰ πρόβατα τοῦ πατρός μου.
3. Αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον, c) καὶ οἱ δάκτυλοί μου ἥρμοσαν ψαλτήριον.
4. Καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ κυρίῳ d) μου; αὐτὸς κύριος, αὐτὸς εἰσακούει. **

5. Αὐ-

1. Minimus eram inter fratres meos, & adoleſcens in domo Patris mei.
2. Paſcebam oves Patris mei.
3. Manus meæ fecerunt organon, & digiti mei compoſuerunt Pſalterium.
4. Quis iſte eſt qui docuit? Herus meus ipſe Dominus & exauditor cujusvis clamantis ad eum.

X

5. Ipſe-

a) ἰδιόγραφοι Pſalmi, iidem qui can. 59. Laodicen. ἰδιωτικοὶ, velut privati, privata auctoritate, non publica Eccleſiæ probati. Auctor conflictus Arnobii & Serap. *David quoque in ſuo proprio Pſalmo*, hoc eſt peculiariter ſcripto, extra illorum CL. ab Eccleſia receptorum numerum.

*) al. τοῦ Δαβίδ.

b) Hæc verba reſpiciunt, præter Mariam Caſſobolenſem ad Ignatium, Athanaſius Epiſt. ad Marcellin. Chryſoſtomus homil. 17. ad popopulum Antioch. & Gaudentius Brixienſis homilia XI.

c) Georgius Serpilius ὁ μακαρίτης in Vitis ſcriptorum Biblicorum parte IX. quæ eſt de Davide p. 457. Ob wohl nichts irriges in den 151ſten Pſalm enthalten, auch nichts neues auſſer dem, was ſonſten in der Heil. Schrifft: ohne wenn er bezeuget, daß er mit ſeinen eigenen Händen Muſicaliſche Inſtrumente ſelbſt gemacht, welches im erſten Buch Samuelis nicht ſtehet, jedoch nichts abſurdes iſt: dennoch bleiben wir ſchlechterdinges bey der Zahl der 150. Pſalmen.

d) Saulem ſunt qui h. l. intelligunt. Sed congruentius eſt DEUM intelligere.

**) Al. Εἰσακούσεταί μου.

e) Sa-

5. Αὐτὸς ἐξαπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, e) καὶ ἦρέ με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ πατρός μου. ἔχρισέ με ἐν τῷ ἐλαίῳ f) χρίσεως αὐτοῦ.

5. Ipſemet miſit Angelum ſuum, & extraxit me ex ovibus Patris mei, & unxit me unguento unctionis ſuæ.

6. Οἱ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι, καὶ οὐκ εὐδόκησεν ἐν αὐτοῖς ὁ Κύριος.

6. Fratres mei pulchri ſunt & magni, & tamen non eſt oblectatus eis Dominus.

7. Ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ, καὶ ἐπικατηράσατό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ. g)

7. Egreſſus ſum in occurſum extranei natione, & maledixit mihi per ſimulacra ſua.
Et jaculatus ſum in eum tres lapides in frontem ipſius in virtute Domini, & proſtravi eum.

8. Ἐγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' αὐτοῦ μάχαιραν, ἀπεκεφάλισα αὐτὸν, καὶ ἦρα ὄνειδος ἐξ υἱῶν Ἰσραήλ.

8. Et ego evaginavi gladium ejus, quem ſua manu tenebat, & amputavi caput ejus, & abſtuli opprobrium à filiis Iſraël.

176. Pſalmi Davidis CL. è trecentis vel termillenis, ab amicis Ezechiæ Regis, vel ab Esdra ſelecti. p. 912.

177. Pſalterium SALOMONIS cum Jo. Ludovici de la Cerda notis & brevibus caſtigationibus editoris. p. 914. Germanica verſio lucem

e) Samuelem.

f) Ita recte legit præter Æthiop. Syr. & Arab. etiam auctor veteris interpretationis hujus Latinæ quam Ehingero debemus. Sed alter accepit ac ſi ſcriptum eſſet, ἐλέῳ, pro ἐλαίῳ unde vertit: *& unxit me in miſericordia unctionis ſuæ*, ſive ut apud Vigilium, *unctione miſericordiæ ſuæ*, quaſi in Græco eſſet ἐν τῇ χρίσει τοῦ ἐλέους αὐτοῦ.

g) Qui hoc loco in adjuncta verſione ſequitur verſiculus, in Græco & verſione altera Latina veteri male deſideratur, cum & ſenſus eum videatur poſtulare, & exſtet etiam in Codice Latino Bibl. Guelpherbytanæ, & in verſione Arabica A. 1619. vulgata, & in Syriaca cujus editionem Maronitis debemus: Nec non in Æthiopica quam Vir celeberr. Jobus Ludolfus publicavit: & lectum ab Elia Cretenſi ad Nazianzeni Oration. 4. & à Petro Comeſtore, notet laudatus Hilſcherus p. 57.

cem vidit Lipsiæ 1716. 8. Suppositum esse Salomoni, contra Cerdam probat etiam Lud. Ferrandus p. 113. sq. Prolegom. in Psalmos.

178 Colloquium Davidis cum DEO de sui probatione. p. 1000.

179. Aliud de bonitate amentiæ. p. 1002.

180. Aliud super ædificatione templi. p. 1004.

181. Tekanoth sive Constitutiones non scriptæ quas ad Moysem & Davidem Judæi referunt. p. 1006.

182. Davidis scutum contra incendia. p. 1007.
מגן דוד de quo Jo. Jacobus Schudt ὁ μακαρίτης in Jüdischen Merckwürdigkeiten T. 2. p. 74. sq. Jo. Christophori Schäfferi der von GOTT verfluchte Feuer-Seegen, Lips. 1723. 8. & A. C. Zelleri diss. de schedula incendiaria sacra Judæorum. Studgard. 1724. 4.

183. Duo Davidis libri, Florentiæ ante paucos annos jactati. p. 1010.

184. Centum Benedictiones. Liber fundamentum Mundi. p. 1010.
Davidis Sepulchrum ex quo Hyrcanus tria millia talentorum, Herodes Magnus aurea vasa abstulit. Vide Flav. Joseph. XVI. 7. p. 802. edit. Amst.

185. NATHAN Propheta. p. 1011.

186. ACHITOPHEL & MEPHIBOSETH, Davidis Doctores. p. 1012.

187. Numi Davidis & Salomonis nomine inscripti. p. 1013.
De numis Samaritanis in quibus litteræ *scin* & *daleth* non significant *siclum Davidis*, sed annum quartum Simeonis, Principis Maccabæorum, vide sis Richardi Simonis Bibliothecam selectam Gallice editam T. 2. p. 134. Alia de numis ad Davidem relatis Georgius Serpilius ὁ μακαρίτης in vitis scriptorum Biblicorum, vulgatis Germanice parte IX. c. 15. p. 341. Paulus Christianus Hilscherus ad Psalmum CLI. p. 46. sq. & Jacobus Basnage in Historia Judæorum scripta Gallice lib. IV. c. 17.

188. Salomonis Alphabetum. Idem inventor literarum Syriacarum & Arabicarum. Libri sacri Hiramo rogante, Salomonis jussu Syriace versi. Liber ei tributus de justitia. pag. 1014. De Salomonis litteris sive characteribus commentitiis, Acta Sanctor. T. 7. Maji 30. p. 408.

189. Liber Sapientiæ Salomonis, lingua Hierosolymitana. p. 1018.

De libro Sapientiæ quem Græce legimus, item de libro Ecclesiastici inter scripta Canonica non habendis dissertatio venerandi D. Gottlieb Wernsdorffi, Godfredo Arnoldo opposita lucem vidit Witebergæ 1702. 4.

190. Salomonis plagiarius Aristoteles. p. 1019.

191. Salomonis Epistolæ ad Vaphrem Ægypti & Hiramum Tyri Regem p. 1020. Pro *tribu David*, p. 1024. leg. *tribu Dan* ut recte Villalpandus ad Ezechielem T. 2. Parte 2. p. 460.

192. Quæstiones & Ænigmata a Salomone & Hiramo invicem, & a Salomone Philosophis Tyri proposita. pag. 1026. Hiramus Rex Tyri in regia sua templum Hierosolymitano simile condidit, in quo victimas lege Moysis præscriptas offerret, si credimus Jacobo Edesseno in Josephi Simonii Assemani Bibliotheca Orientali Tom. 1. p. 480.

193. Quæstiones Salomoni propositæ a Regina Sabæ. p. 1031.

Regina Sabæ, cum gente Immirenorum, Judaicam religionem amplexa.

Theodorus Lector lib. 2. Hist. Eccles. p. 567.

Ἰμμιρηνοί ἐστιν ἔθνος τελοῦν ὑπὸ Πέρσας. Οἰκοῦσι δὲ ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τοῦ νότου, Ἰουδαῖοι δὲ ὑπῆρχον ἀνέκαθεν ἐκ τῆς ἐλθούσης πρὸς Σολομῶντα βασιλίδος τοῦ νότου. Ἐγένοντο δὲ Ἐθνικοί. Οἱ αὐτοὶ δὲ ἐπὶ Ἀναστασίου ἐχριστιάνισαν, καὶ Ἐπίσκοπον ἔλαβον.

Immireni gens est Persis subjecta, ad extremos Noti fines habitans. Et Judæi quidem fuerunt inde à Regina Austri, quæ ad Salomonem olim venit. Antea * Gentiles fuerant. Anastasii vero temporibus hæc eadem gens Christianam religionem amplexi sunt & Episcopum acceperunt.

194. Adjurationes Dæmonum Salomoneæ. p. 1032. Adde Zonaram lib 3. Annal. c. 1. G. Colvenerii notas ad formicarium Jo. Nideri p. 71. 72. *Honorius Augustod. lib. 1. in gemma animæ c.* 177.

Exorcista dicitur adjurator, hi Salomone docente dæmonas adjurabant & eos de obsessis hominibus expellebant, ut septem filii Scene ** sacerdotis faciebant.

195.

* Male Valesius: *Postea Gentiles facti sunt.*

** Lege *Scevæ* ex Actor. XIX. 14.

195. Salomonis colloquium cum Regulo formicarum. Perſarum de Salomone fabulæ. p. 1041.
196. Liber Salomonis de lapidibus. p. 1042.
197. Salomonis βίβλος ἰαμάτων ab Ezechia Rege ſuppreſſus. p. 1043. Adde S. Hippolyti opera T. 1. p. 270. & Volum. XIII. hujus Bibl. p. 387. ſq. & de Salomonis multiplici ſcientia & ſapientia diſſ. viri Clariſſ. Danielis Lundii, Upſal. 1705. 8.
198. Precationis formula, quam ad Salomonem auctorem referunt Judæi. p. 1045.
199. Διδαχὴ Salomonis & Hygromantia ad filium Roboam. Σαλομωνικά. p 1046.

De templo in Africa condito à Salomone, Procopius lib. VI. de ædificiis Juſtiniani Imp. c. 2. p. 111.

200. Salomonis Teſtamentum. p. 1047.
201. Libellus de throno Salomonis. p. 1049.
202. Libri Magici, Salomoni tributi. ibid. Confer. Guil. Schickardum ad Tarich Perſicum. p. 57--66.
203. Clavis ſ. Clavicula, מפתח שלמה annulus, ſera, ſigilla, Somnia Salomonis. Alii libri nonnulli ei tributi. p. 1052. Claviculæ Salomonis excuſæ Germanicè, Veſaliæ (titulus etiam Duisburgum & Francofurtum præ ſe fert) 1686. 4. tribus plagulis & dimidia. Vide collectionem novam librorum rariorum, faſciculo IV. Halæ Sax. 1715. 8. p. 747. ſq. & p. 759. ſq. ubi B. Georgii Frid. Tryllitii Epiſtola, in qua de libris ſuperſtitioſis Salomoni ſuppoſitis plura. A. 1612. 8. publici juris facta ſunt Veterum Sophorum ſigilla & imagines ſive ſculpturæ lapidum & gemmarum ſecundum nomina Dei & conſtellationes aſtrorum cum ſignatura planetarum conſtitutæ, auctoribus *Zoroaſtre*, SALOMONE, *Raphaële*, *Chele*, *Hermete*, *Thalete*, ex MSS. Jo. Trithemii. Scutum Salomonis in Catalogo MSS. Bibliothecæ illuſtris Uffenbachianæ p. 375.
204. Salomon an Philoſophus ſcepticus. p. 1057.
205. De Salomonis peccatis, pœna, pœnitentia & ſalute. p. 1060.
206. Davidis & Salomonis ſepulchrum. p. 1061. Epitaphium ADOMI-

RAMI cujus 3. Reg. IV. 6. mentio & V. 13. 14. inventum Sagunti ſi credimus Jo. Baptiſtæ Villalpando ad Ezechielem T. 2. parte 2. p. 544.

זהו אכבר אדונירם	Hic eſt tumulus Adoniram
עבד המלך השלמו	famuli Regis Salomonis
שבא לגבת את הסס	qui venit ut exigeret tributum
ונפטר יום ----	& mortuus eſt die ----

207. Oraculum parentibus ELIÆ redditum. p. 1070. Confer ſcriptores poſt Theophanem.

208. Eliæ Prophetia & Apocalypſis. p. 1072.

209. Elias ſingularum ætatum acta conſcribens. Ejus Epiſtola poſt raptum in cœlos miſſa ad Joramum Regem. p. 1075.

210. Elias auctor Eremitarum, Carmelitarumque & Sophorum Perſicorum p. 1076. Elias in veteri habitu Carmelitæ monachi T. 1. act. Sanctor. Aprilis p. 796. & in propylæo ad T. 2. p. XXXVIII.

211. Elias Artiſta ſive Chymicus p. 1077. Adde celeberrimi D. Georg. Wolfg. Wedelii exercitatt. Medico Philolog. Centur. 1. Decur. 5. exerc. 1. 2. 3.

212. Traditio domus Eliæ de Mundo duraturo per ſex annorum millia. p. 1097. Alia de Elia, ſcriptores laudati à Rev. Wolfio T. 1. Bibl. Hebr. p. 170. Scipio Sgambatus in Archivis V. T. p. 117. ſq. Bælius in Lexico Hiſt. Jo. Meyerus ad Seder Olam Rabba p. 846. 887. Jo. Andreas Eiſenmengerus in Judaiſmo detecto T. 2. p. 401. &c.

Eliæ precatio cum R. Simeon Ben Jochai librum Zohar ſcribere aggrederetur, legitur inter Judæorum preces, atque in librao שערי ציון ſub initium.

Beda quæſt. 27. in libros Regum. Ut Soli currus & equos tribuant Poëtæ, de miraculo ſumtum Eliæ Prophetæ, qui curru igneo & equis igneis eſt raptus ad cœlum, Joannes CPolitanus Epiſcopus * exiſtimat. Quod etiam Græce (*ab Elia*) Ἥλιος dicitur Sol.

Sedulius lib. 1. Operis Paſchalis.

Quam bene fulminei prælucens ſemita cœli
Convenit Eliæ, merito qui & nomine fulgens
Hac ope dignus erat. Nam ſi ſermonis Achivi
Una per accentum mutetur littera, Sol eſt.

213.

* S. Chryſoſt. homil. de adſcenſione Eliæ.

213. Elias junior, libri tres ei tributi. p. 1085. De Elia Byzantino & libro ejus אדרות אליהו *pallium Eliæ*, vide laudati Wolfii nostri Notitiam Karæorum p. 93. & Bibl. Hebr. T. 1. p. 148. sq.

Elias, Elisæus, Jeremias, Joannes Baptista cœlibes sive virgines. Antioch. homilia 1. Coteler. T. 2. Patrum Apostol. p. 80. Insula & fons *castrati*, h. e. Eliæ apud D. Engelbertum Kæmpferum, amœnitat. exotic. p. 557. De Elia ejusque discipulis JONA, ELISÆO, ABDIA variæ Apocryphæ narrationes in libro qui exstat sub falso nomine Johannis Hierosolymitani, in Operibus Thomæ à Jesu Carmelitæ T. 1. p. 425. 426. 427.

Preces Judæorum pro reditu Eliæ vide sis in Catalogo MSS. Bibl. laudatæ Uffenbachianæ. p. 305. sq.

214. ESAIÆ ἀνάβασις sive ὅρασις. p. 1086.

215. Esaiæ cum Rege Hiskia colloquium. p. 1094.

216. MANASSÆ Regis pœna, pœnitentia & precatio. p. 1100.

217. Apocrypha JEREMIÆ Prophetæ. Num ex iis petita loca Matth. II. ult. & XXVII, 9. Ephes. V, 14. & 1. Petri III, 19. Prophetia Jeremiæ num truncata a Judæis. p. 1102.

Threnus sive *epicedium Jeremiæ in morte Regis Josiæ* memoratum 2. Paralip. XXXV. 24. videtur intercidisse, licet sunt qui putant in threnis, vel Jerem. XX. 14-18. illud contineri. Confer eruditissimi Wolfii Bibl. Hebr. T. 2. p. 154. Adhuc superfuit tempore Josephi X. 6. Antiquitatt. qui ait καὶ μέχρι νῦν διαμένειν.

De Jeremia inter Prophetas primo, sive cæteris Prophetis in Codicibus Biblicis præmisso, diatriba Josiæ Henrici Opitii prodiit Lips. 1705. 4. meminique ejusmodi codicem perantiquum manu exaratum membranaceum videre in Bibliotheca Rev. nostri Joachimi Morgenwegii in quo Jeremias ante Esaiam legitur.

Descriptiones Jeremiæ de quibus infra c. 237. ex 2. Maccabæor. II. 13. Matthæus Ghiskerius præf. in Commentar. ad Jeremiam cap. 2. putat ex illis petita quæ Epiphanius & Dorotheus referunt de Jeremia prædicente fore ut Ægypti simulacra conciderent, ubi Virgo eo cum suo adscenderet infante. Menologium Basilii Imp. Maji 1. de Jeremia. *Cum vero postea in Ægyptum abiisset, prædixit futurum ut omnia eorum simulacra concuterentur & conciderent propter Salvatorem puerum ex Virgine in stabulo nasciturum. Ac demum quum Taphnis* * *Ægypti urbe degeret, lapidibus à populo obrutus*

* Male Δάφνιαις T. 1. act. Sanctor. Maji p. 720.

tus è vita discessit, prope domum Pharaonis sepultus. Ephraim Syrus apud Assemanum T. 1. p. 72. Bibl. Oriental. *Hieremias Propheta ex Anatoth in Pharo Ægypti lapidibus obrutus à populo, sepultus fuit in sepulchro Pharaonis, eo quod Ægyptii in summo eum honore haberent propter accepta ab eo beneficia* (nimirum quia eos Crocodilis liberaverat, ut exponit hunc Ephræmi locum Gregorius Barhebræus in Horreo mysteriorum) *Ossa ejus ab Alexandro Rege Alexandriam translata, & ingente cum pompa ibidem condita fuerunt. Prophetavit annis XLI. Antecessit vero adventum CHristi annis DLX.* Confer Epiphanium de vitis Prophetar. Jo. Moschum in prato spirituali c. 77.

Libros Regum ad Jeremiam quidam referunt, ut Strimerus in Siphthe Jeschinim, idem qui minus etiam audiendus est, quando Proverbia Ecclesiastem & Canticum tribuit Esaiæ.

218. Apocryphæ de Jeremia & aliis Prophetis narrationes. p. 1110. Utrum Jeremiam audiverint Pythagoras vel Plato, disquirit Michael Ghislerius prolegom. ad Jeremiam c. V.

219. BARUCH & HABACUC. p. 1116.

De MERODACH BALADAN Babylonis Rege qui litteras & munera ad Ezechiam misit Es. XXXIX. hæc in commentario inedito ad Esaiam narrat S. Ephræm Syrus apud laudatum Assemanum T. 1. Bibl. Oriental. p. 79. *Sub idem tempus Merodach Baladan filius Baladan Rex Babylonis literas misit & munera Ezechiæ: audierat quippè, illum morbo, quo diù jacuerat, convaluisse. Quamvis autem & hanc ob causam legationem ad Ezechiam Baladanus miserit, gratulatum scilicet illi recuperatam valetudinem; altera etiam causa hujus legationis intercessit. Avebat quippè cognoscere portentum retrogradi Solis: Solem enim Baladanus colebat: quumque prima, sexta, & nona hora diei adorasset, vesperamque præstolaretur, consuetæ adorationis pensum persoluturus, vidit Solem in medio cœli in meridie: quærens autem rei insolitæ causam, didicit, illud portentum in gratiam Ezechiæ patratum, quò Isaiæ dictis fidem haberet. Misit igitur ad ipsum Baladanus munera & honorificam legationem, rogans, ut de Solis portento ipsum tutè doceret. Ille autem Merodach Baladan filius Baladan, alius est ab eo, qui Jechoniam liberum dimisit, quum tredecim supra centum*

tum anni ab adventu legatorum ad Jechoniæ captivitatem intercesserint: paucos nempe dies vixit Sarhadam, ejusque regno per Babylonios sublato, rerum Babylone potitus est Evilmerodach.

220. ANANIÆ, AZARIÆ & MISAEL libellus de jejunio. p. 1117.

221. EZECHIELIS Prophetia Apocrypha. p. 1117.

222. Ezechiel an Nazaratus Assyrius, quem audivit Pythagoras. Bibliotheca ad Ezechielis sepulchrum. p. 1120.

223. Vita DANIELIS & Prophetia Apocrypha. p. 1124.

224. Conjectorius Danielis, sive Somniorum interpretatio sub illius nomine jactata. p. 1130.

225. Prognosticon Danielis, lingua Syriaca. p. 1136.

226. Visiones Danielis. Admonitiones quas ipsi Angelus monstravit. p. 1136.

227. SOPHONIÆ Prophetia Apocrypha. Ahasveri Regis mirabilia Urbium. Ezechiæ Pontificis maximi, hymni & Hosanna. p. 1140.

228. Scriptura Apocrypha in ZACHARIÆ sepulchro reperta. Liber Zachariæ alterius, qui Pater Johannis Baptistæ fuit. p. 1142. In Græcis quibusdam Codicibus Psalmus CXLV. & CXLVI. tribuitur AGGÆO & ZACHARIÆ. Vide Catenam Patrum Græcorum in Psalmos T. 3. p. 796. & 804.

229. ESDRÆ constitutiones & Benedictiones precesque. p. 1145.

230. Autographa Esdræ jactata Bononiæ, & in Burgundia apud Cabilonenses. p. 1147. Etiam in magna Cairo, ut licet videre in itineraro R. Samuelis Jemsel, Caraitæ.

231. Ex Esdræ libro truncata a Judæis. p. 1151.

232. Liber Esdræ III. & IV. p. 1183.

233. Libri Esdræ LXX. ex CCIV. p. 1154.

234. Esdras * Pentateuchi & reliquorum librorum Propheticorum restitutor. p. 1156.

235. Esdras auctor literarum Hebraicarum, punctorumque vocalium & Masoræ, Divisionis item librorum sacrorum in capita & versus. p. 1160.

236. Esdræ Apocalypsis, καλανδολόγιον. Somnium, Visio &c. p. 1162.

De scriptis AHASVERO Regi tributis Scipio Sgambatus in Archivis Vet. Test. p. 393. editis Neapoli 1703. fol.

* Eadem de Esdra, quem *Ozair* vocant, tradunt Muhamedani. Vide Herbeloti Bibl. Orientalem p. 698.

Hactenus capita quæ Volumine primo Codicis Pseudepigraphi Veteris Vestamenti continentur: quod cum recuderetur A. 1723. ei alterum Volumem adjunxi, in quo hæc sese lectori offerunt:

24. ABELIS canis & sepultura, p. 45.
25. De CAINO varia, p. 48.
26. SETHUS Deus, facies ejus splendida, p. 49.
27. Filiorum Sethi columnæ, p. 51.
28. Sethus per sanguinem Abelis suos adjurans, p. 54.
29. ENOCHUS, p. 55. Scriptoribus de Henochi addendia:

Augustini Calmet, Benedictini, diss. de Henocho & libro Henochi post Commentar. in Apocalypsin, T. VIII. edit. Paris. in fol. p. 1027. 1034.

Tho. Jacombe Enochs walk and change, Lond. 1636. 4.

D. Jo. Henrici Ursini paralipomena ad Miscellanea Theologico Philologica lib. 1. p. 64. sqq. & lib. 5. p. 611. sqq.

30. Enochi preces, p. 57.
31. Enochi liber, Joanni Dee traditus ab Angelo, p. 58.
32. LAMECH, p. 61.
33. De NOACHO varia, p. 61.
34. Rudera arcæ Noachi, p. 63.
35. De MELCHISEDECHO miscella, p. 72. Scriptoribus de Melchisedecho adjungi poterunt:

Jaques d' Auzoles la Peire, Melchisedech, ou discours qui est ce grand Pretre Roy. Paris 1622. 8.

Augustini Calmet diss. de Melchisedecho, ante ejus Commentar. in Epistolam ad Hebræos, T. VIII. p. 636.

Olavi Celsii diss. de Melchisedecho, Upsal. 1723. 8.

Jo. Hermanni ab Elswig dissertationes tres de Melchisedecho, Witebergæ A. 1710. editæ & Jurieo, Hulsioque oppositæ.

36. Miscellanea de CHAMO, MISRAIMO, TUBALE, PHARAONE, OGE, GOLIATHO, p. 78.
37. THARE, Abrahami pater, monetarius. Triginta argentei, p. 79.
38. Quercus Mambre, p. 81.
39. Astrologica ABRAHAMI scientia, p. 81.
40. Ægyptiorum libri sacri, p. 83.
41. Testamenta PATRIARCHARUM, p. 83.
42. Vita ASSENETH, filiæ Potipharis, JOSEPHI uxoris; nunc primum Græce edita ex Codice Barocciano, cujus apographum mecum communicavit honoratiss. Collega meus Jo. Christianus

Wolfius, p. 85. Vratislaviæ in Bibl. Magdalenæa habetur Giami Poëtæ Persæ *Jusuf we Zelicha* Joseph & Zelicha, sive poëma de amoribus Josephi & Zelichæ, uxoris Potipharæ.

Μνημεῖον SALOMONIS de quo Xiphilinus in Hadriano.

73.

Hactenus Volumen illud ſecundum Codicis pſeudepigraphi V. T. cujus ſupplementum quoddam videri poteſt etiam tertium quod A. 1714. 8. in lucem edidi, in quo continentur:

1. דברי הימים ופטירת משה *De vita & morte Moyſis* libri tres, Latine cum obſervationibus interpretis *Gilberti Gaulmini* Molinenſis, ex editione Pariſ. 1628. 8. in qua iidem libri apocryphis referti narrationibus etiam Hebraice leguntur.

2. Pſeudo *Dorothei* Tyrii de vita Prophetarum, Apoſtolorum & LXX. Diſcipulorum CHriſti, Græce & Latine. *Davidis Blondelli* cenſura

* De hoc dictum lib. VI. hujus Bibl. c. 4. Volum. X. p. 109. ſq.

ſura traditionum de ſeptuaginta diſcipulis, ex libro ejus de Epiſcopis & presbyteris p. 99. ſq. *Theodori Prodromi* de LXX. CHriſti diſcipulis, Græce. *Hippolyti* Thebani de XII. Apoſtolis, Græce & Latine. *Iſidori* Hiſpalenſis de vita & obitu Sanctorum qui DEO placuerunt, ab Adamo ad Apoſtolos usque, capita LXXXVII. *Sophronii* Hieroſol. de baptiſmate Apoſtolorum Græce & Latine cum verſione Petri Lambecii, lib. 3. de Bibl. Vindob. p. 53.

3. *Ben Sira* & aliorum Orientalium ſententiæ & apophthegmata, à *Paulo Fagio* Isnæ 1532. 4. & *Joanne Druſio* Franequerae 1591. pridem edita.

4. *Nicephori Calliſti* Menologium, Græce ex edit. Baſil. 1536. 8.

Denique adjungere juvat quem juvenis admodum Lipſiæ in patria mea A. 1691. 8. Græce & Latine, præmiſſis unicuique uberioribus prolegomenis, vulgavi faſcem apocryphorum V. T. librorum, non talium quidem quales dixi hactenus, & quos Eccleſia ut ait Hieronymus ne in manus quidem ſumit, ſed eorum qui non ſine fructu leguntur ab omnibus, & ab Eccleſiis nonnullis divina ac canonica, aut canonicis proxima habentur, de quibus dictum libro III. hujus Bibl. capite 29. In illo faſce comprehenduntur:

1. Liber *Tobiæ* ex editione Joannes Druſii cum verſione quam novam ipſe addidi.
2. Liber *Judith* cum verſione Claudii Baduelli.
3. Oratio *Manaſſæ* * Regis, cum veteri vulgata interpretatione. Duplex ejusdem Orationis metaphraſis, Græca altera mei quondam Doctoris *Io. Godofredi Herrichen*, τȣ͂ μακαρίτȣ, & altera Latina *Balduini Berlicomii.*
4. *Sapientiæ* liber cum verſione *Victorini Strigelii.*
5. Eccleſiaſticus *Siracidis* cum verſione *Ioannis Druſii.*
6. Duplex alphabetum ethicum *Ben Sira*, Latine.

XI.

* Hæc Oratio Manaſſea occurrit etiam in horologio Græcorum, & meminit ejus S. Anaſtaſius Sinaita in Pſalmum VI. p. 112. his verbis: φασὶ γὰρ οἱ ἀρχαῖοι τῶν ἱϛοριογράφων (Julius Africanus apud Jo. Damaſcenum in parallelis T. 2. Opp. p. 463.) ὅτι ἀπενεχθεὶς Μανασσῆς κατεκλείσθη εἰς ζώδιον χαλκȣ͂ν ὑπὸ βασιλέως Περσῶν καὶ ἔσω ὢν ἐν τοιȣ́τῳ ζωδίῳ προσήυξατο μετὰ δακρύων τὴν προσευχὴν τῆς ᾠδῆς αὐτȣ͂.

IX. Antequam de commentitiis ſcriptis dicam quæ ſub antiquis & magnæ auctoritatis nominibus BEROSI alicujus, aut MEGASTHENIS, XENOPHONTIS aliorumque vulgavit *Ioannes Annius*, Viterbienſis, ne Lector inter ſuppoſititiarum & ab otioſis profectarum ingeniis lucubrationum multitudinem fatiſcat, placet præmittere collecta pridem à me per aliam occaſionem ex dignis fide ſcriptoribus genuini BEROSI fragmenta, longe plura illa quidem quam quæ vir ſummus Joſephus Scaliger de induſtria delegit, ut pro more ſuo eruditiſſime illuſtraret ad calcem admirandi Operis quod de emendatione temporum, ex Plantini officina Lugd. Bat. 1598. edidit, recuſum Francof. 1593. & Genevæ 1629. fol.

FRAGMENTA BEROSI
ex ſcriptis ejus genuinis.

Flavius Joſephus lib. 1. *Antiquit. Iudaic. cap.* 3. *n. ult. Ex eo Euſebius X.* 13. *præparationis Evangelicæ, Cedrenus p.* 11. *&c.*

Μαρτυροῦσι δέ μου τῷ λόγῳ πάντες οἱ παρ᾽ Ἕλλησι καὶ βαρβάροις συγγραψάμενοι τὰς ἀρχαιολογίας. καὶ γὰρ καὶ Μανεθὼν ὁ τὴν τῶν Αἰγυπτίων ποιησάμενος ἀναγραφὴν, καὶ Βηρωσὸς ὁ τὰ χαλδαϊκὰ συναγαγὼν, καὶ Μῶχός τε καὶ Ἑστιαῖος, καὶ πρὸς αὐτοῖς ὁ Αἰγύπ-

Teſtes autem mihi (de longævitate primorum hominum) ſunt quotquot Græcos inter Barbarosque antiquitates litteris prodiderunt. Nam & Manetho a) rerum Ægyptiacarum ſcriptor, & *Beroſus* qui Chaldaicas compoſuit, & Mochus b) & Heſtiæus c) prætereaque Hieronymus Ægyptius d) qui Phœnicum res pro

a) De Manethone dictum lib. 3. hujus Bibl. c. 20.
b) De Mocho Sidonio, qui Laërtio & Suidæ Ὦχος, vide lib. 1. c. 28. §. 4. & ad Sextum Empiricum p. 621.
c) De Heſtiæo ſive Hiſtiæo Voſſius lib. 3. de Hiſt. Gr. p. 378. atque Eduardus Bernardus ad Joſephum p. 21. annotans, Ἱστιαῖον placuiſſe Jonitur, Atticis Ἑστιαῖον. Apud Freculfum lib. 1. Chronici c. 26. *Beroſus qui Chaldaica deſloravit, & Mochus & Aëtius.* Lege *& Heſtiæus.* Alius Heſtiæus Perinthius Philoſophus Stobæo laudatus, ne dicam de Hiſtiæis quorum meminit Herodotus, & in quibus ille qui Ariſtagoram ad defectionem impulit, de quo proverbium apud Apoſtolium XIX. 95.
d) Illis quæ de Hieronymo hoc erudite idem Voſſius lib. I. cap. XI. adde quod

γύπτιος Ἱερώνυμος οἱ τὰ Φοινικικὰ συνταξάμενοι, συμφωνοῦσι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις. Ἡσίοδός τε καὶ Ἑκαταῖος καὶ Ἑλλάνικος καὶ Ἀκουσίλαος, καὶ πρὸς τούτοις Ἔφορος καὶ Νικόλαος ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαίους ζήσαντας ἔτη χίλια.

prosequuti sunt, uno mihi omnes ore suffragantur. Imo etiam Hesiodus & Hecatæus & Hellanicus & Acusilaus & Ephorus item & Nicolaus, veteres mille annos vixisse tradunt.

Tertullianus c. 19. *Apologetici.*

Reseranda antiquissimarum etiam gentium archiva, Ægyptiorum, Chaldæorum, Phœnicum. Advocandi municipes eorum per quos notitia subministrata est, aliqui Manethon Ægyptius, & *Berosus* Chaldæus, sed & Iromus Phœnix Tyri Rex, sectatores quoque eorum, Mendesius Ptolemæus & Menander Ephesius & Demetrius Phalereus, & Rex Juba, & Appion & Thallus, & qui istos aut probat aut revincit Judæus Josephus, antiquitatum Judaicarum vernaculus vindex.

Plinius lib. VII. cap. 56.

Epigenes apud Babylonios * DCCXX. annorum observationes siderum cocti-

quod Plutarchus in Demetrii poliorcetæ vita p. 908. refert Hieronynum historicum ab eo præfectum Thebis captis post Antigonum interfectum Olympiade CXXI. 4.

* Simplicius in libb. Aristotelis de Cœlo p. 123. memorat τὰς ὑπὸ Καλλισθένους ἐκ Βαβυλῶνος πεμφθείσας παρατηρήσεις, sive Observationes Astronomicas ex Babylone à Callisthene in gratiam Aristotelis missas in Græciam, annorum MDCCCC. usque ad Alexandrum M. teste Porphyrio. Ex illis videntur fuisse de quibus apud Ptolemæum. Vide Volum. VIII. hujus Bibl. p. 214. Plurium quam bis mille annorum παρατηρήσεις scripto consignatas Babyloniis fuisse idem Simplicius testatur p. 27. Longe amplius temporum spatium notat Proclus, qui in Timæum Platonis p. 31. è Jamblicho ait Assyrios non modo observationes habuisse annorum 270000. sed integrarum revolutionum ac periodorum τῶν ἑπτὰ κοσμοκρατόρων sive septem planetarum. His con-

coctilibus laterculis inscriptas docet, gravis auctor inprimis: Qui minimum, *Berosus* & Critodemus CCCCXC. annorum.

Georgius Syncellus Chronographiæ p. 14.

Ἐπειδὴ δὲ Βηρωσσὸς ὁ τῆς Χαλδαϊκῆς ἀρχαιολογίας συγγραφεὺς ἀκμάσας κατὰ τοὺς χρόνους Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ὥς φησιν, καὶ εὑρὼν ἐν Βαβυλῶνι πολλῶν ἀναγραφὰς φυλασσομένας ἐπιμελῶς, αἳ περιεῖχον ἐτῶν μυριάδων που δεκαπέντε, καὶ μικρὸν πρὸς ἱστορίας τινὰς περὶ οὐρανοῦ τε, καὶ γῆς, καὶ θαλάσσης, καὶ βασιλέων ἀρχαιότητος, καὶ τῶν πράξεων αὐτῶν, πε-

ρί

At quoniam Berosus Chaldaicarum antiquitatum scriptor, qui, ut ipse refert, circa Alexandri Macedonis tempus floruit, plurium authorum monumenta diligenter asseruata, quæ res gestas annorum myriadibus quindecim, & nonnihil amplius continerent, quasdamque de cœlo, terra, mari, regum ac facinorum eorumdem antiquitate, de Babylonicæ terræ situ, ac ubertate, de animalium quorundam rubro mari

Z ena-

conveniunt quæ Cicero lib. 1. de divinatione c. 19. & ex eo repetit Lactantius VIII. 14. *Contemnamus etiam Babylonios & eos qui è Caucaso cœli signa servantes numeris & motibus, stellarum cursus persequuntur: Condemnemus, inquam, hos aut stultitiæ aut vanitatis aut imprudentiæ, qui CCCCLXX. millia annorum, ut ipsi dicunt, monumentis comprehensa continent.* Sed fidem detrahit Diodorus Siculus lib. 2. p. 118. περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν ἐτῶν ἐν οἷς φασι τὴν θεωρίαν τῶν κατὰ τὸν κόσμον πεποιῆσθαι τὸ σύστημα τῶν χαλδαίων, οὐκ ἄν τις ῥαδίως πιστεύσειεν. ἐτῶν γὰρ ἑπτὰ καὶ τετταράκοντα μυριάδας καὶ τρεῖς ἐπὶ ταύταις χιλιάδας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου διάβασιν γεγονέναι καταριθμοῦσιν, ἀφ' ὅσου τὸ παλαιὸν ἤρξαντο τῶν ἄστρων τὰς παρατηρήσεις ποιεῖν. *At numerum annorum quibus Mundi se considerationi vacasse collegium Chaldæorum asseverat, haud facile credideris. Nam ad expeditionem Alexandri in Asiam, quadringenta & LXXIII. millia annorum numerant, ex quo sidera observare cœperint.* Et Cicero ipse lib. 2. de divinat. c. 46. *Quod ajunt quadringenta & septuaginta millia annorum in periclitandis experiundisque pueris, quicunque essent nati, Babylonios posuisse, fallunt. Si enim esset factitatum, non esset desitum. Neminem autem habemus auctorem qui id aut fieri dicat, aut factum sciat.*

ἔν τε θέσεως τῆς Βαβυλωνίας γῆς, καὶ καρποφορίας αὐτῆς, καὶ ζώων τινῶν ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης θαλλόντων παρὰ φύσιν τῷ εἴδει, καὶ ἄλλα τινὰ μυθώδη, ταῦτα κομπολογίᾳ τινὶ συνέγραψεν (ἅτινα πάντα κατὰ τὸν ἀληθῆ λόγον πλάσματα δαιμόνων εἶναι δοκεῖ) ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι καὶ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν κανονίῳ παραθέσθαι ἀπὸ τοῦ χιλιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἐννάτου ἔτους τοῦ κόσμου ὄντα, καίπερ πληροφορούμενος ὅτι δοξάσαι θέλων τὸ τῶν Χαλδαίων ἔθνος, καὶ δεῖξαι πάντων τῶν ἐθνῶν ἀρχαιότερον ὁ Βηρωσσὸς, καὶ οἱ κατ᾽ αὐτῶν ὁ Ἀλέξανδρος, φημὶ, ὁ Πολυΐστωρ, καὶ Ἀβυδηνὸς ταῦτα γεγράφασι.

enatorum forma præter naturam uſitata, ac de aliis quibusdam fabuloſas narrationes continentia, quæ quidem ordine compendioque conſcripſit, ſe inueniſſe teſtatur (hæc autem, ut verum fatear, dæmonum figmenta ſunt anilesque nugæ) Eapropter omnem temporis ſeriem ab hoc labente anno mundi milleſimo quinquageſimo nono in laterculum referre ac coordinare neceſſarium duxi: Nec enim me fugit Beroſum, ac ejus ſequaces, Alexandrum dico cognomento Polyhiſtorem, & Abydenum, ceu Chaldæorum gentem laudaturos, ac cæteris nationibus antiquiorem demonſtraturos, hæc ſcriptis conſignare voluiſſe.

Et paucis interjectis, p. 15.

τοῖς μὲν οὖν εὐπειθέσιν ἀρκεῖν οἶμαι ταῦτα πρὸς πᾶσαν πληροφορίαν, ὅτι οἱ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἄνθρωποι τὴν μεταξὺ ὠκεανοῦ καὶ τοῦ παραδείσου γῆν ᾤκουν. καὶ οὔτε Βαβυλὼν ἦν ἐπὶ τῆς γῆς, οὔτε Χαλδαίων βασιλεία, ὡς τῷ Βηρωσσῷ καὶ τοῖς ἑπομένοις αὐτῷ δοκεῖ πρὸς ἀνατροπὴν τῶν θείων γραφῶν. οὔτε Αἰγυπτίων δυναστεία, ὡς τῷ Μανεθῷ ψευδομένῳ καὶ μεγαλύνοντι τὸ τῶν

Et mente quidem ſanis hæc abunde ſufficere arbitror, ut ante diluvium inter Oceanum & paradiſum homines credantur terram incoluiſſe; ita tamen ut neque Babylon in terra, neque Chaldæorum regnum, ut Beroſo & ejus diſcipulis ad evertendam Scripturarum authoritatem placet, neque Ægyptiorum principatus, ut a mendace & jactabundis buccis Ægyptiorum gentem Manetho

τῶν Αἰγυπτίων ἔθος ἔδοξε γράφειν.

thone extollente confictum est, extiterit.

Atque iterum post pauca p. 16.

Τῆς οὖν Χαλδαϊκῆς ἀρχῆς ἀπὸ Νεμβρὼδ ἀποδεδειγμένης, συναποδέδεικται δηλονότι καὶ περὶ τῶν Αἰγυπτιακῶν δυναστειῶν ἀπὸ Μανεθῶ τοῦ Σεβεννύτου πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλάδελφον συγγεγραμμένα πλήρη ψεύδους, καὶ κατὰ μίμησιν Βηρώσσου πεπλασμένα κατὰ τοὺς αὐτοὺς σχεδόν που χρόνους, ἢ μικρὸν ὕστερον.

Sane demonstratis Imperii Chaldaici fundamentis a Nembrod primo positis,* simul etiam quæ a Manethone Sebennyta ad Ptolemæum Philadelphum scripta mendaciis scaturire, & ad instar Berosi, ejus nimirum ætate, vel tempore ab eo non admodum dissito conficta, statim percipias.

Idem Syncellus p. 17.

Ὁ ἀκριβῶς ἐφιστάνων τοῖς ὑποκειμένοις δυσὶ κανονίοις αὐτόθεν ἕξει πᾶσαν πληροφορίαν ὅτι ἐπίπλαστός ἐστιν ἡ τούτων ἐπίνοια ἀμφοτέρων, ὡς προείρηται, τοῦτε Βηρώσσου, καὶ τοῦ Μανεθῶ, τὸ ἴδιον ἔθνος θέλοντος δοξάσαι. τοῦ μὲν τὸ τῶν Χαλδαίων, τοῦ δὲ τὸ τῶν Αἰγυπτίων. θαυμαζέτω δὲ, πῶς οὐκ ᾐσχύνθησαν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀρχὴν θέσθαι ταῖς τερατώδεσιν αὐτῶν συγγραφαῖς. ἀλλ' ὁ μὲν Βηρωσσὸς διὰ Σάρων, καὶ Νήρων, καὶ Σώσσων ἀνεγράψατο. ὧν ὁ μὲν Σάρος τρισχιλίων

Qui duabus tabulis infra locandis mentem attentius adiecerit, duorum istiusmodi scriptorum, quos memoravimus, commentitiam percipiet scriptionem, Berosi dico & Manethonis, illius Chaldæorum, hujus Ægyptiorum gentem propriam pro viribus extollere contendentis. Miretur porro Lector etiam obuius, quod portentosis suis scriptis eundem annum principium commune statuere non sint reveriti: sed & Berosus Saris, Neris, & Sossis annorum numerum composuerit; quorum quidem Sarus ter millium & sexcentorum, ** Nerus sex.

* Plura in hanc sententiam idem Syncellus p. 36. 37. & 51.

** Cum ex Regibus alii decem saros, octodecim alii, alii plures vel paucio-

λίων καὶ ἑξακοσίων ἐτῶν χρόνων σημαίνει. ὁ δὲ Νῆρος, ἐτῶν ἑξακοσίων. ὁ δὲ Σῶσσος, ἑξήκοντα. καὶ συνῆξε Σάρους ἑκατὸν εἴκοσι, διὰ βασιλέων δέκα, ἤτοι χρόνον ἐτῶν μυριάδων τεσσαράκοντα τριῶν, καὶ δύο χιλιάδων.

sexcentorum, Sossus annorum sexaginta spatium complectitur. Saros autem cemtum & viginti, decem regum ætate, hoc est myriadum quadraginta trium & duorum millium annorum collegit summam.

Abydenus in Assyriacis, apud eundem p. 38.

μετὰ Εὐεδώρεσχον * ἄλλοι τινὲς ἦρξαν, καὶ Σείσιθρος, τῷ δὴ Κρόνος προσημαίνει μὲν ἔσεσθαι πλῆθος ὄμβρων Δεσίου πέμπτῃ ἐπὶ δέκα, κελεύει δὲ πᾶν ὅ τι γραμμάτων ἦν ἐχόμενον ἐν Ἡλιουπόλει τῇ ἐν Σισπάροισιν ἀποκρύψαι. Σίσιθρος δὲ ταῦτα ἐπιτελέα ποιήσας εὐθέως ἐπ᾽ Ἀρμενίης ἀνέπλωε, καὶ παραυτίκα μὲν κατελάμβανε τὰ ἐκ τοῦ Θεοῦ. τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ ἔπειτα, ὕων ἐκόπασε, μετίει τῶν ὀρνίθων, πεῖρην ποιεύμενος εἴ που γῆν ἴδοιεν τοῦ ὕδατος ἐκδῦσαν. αἱ

Post Evedoreschum regnaverunt alii quidam, ac demum Sisuthrus, cui cum Saturnus pluviarum maximam vim decimo quinto mensis Desii fore prænuntiasset, quicquid litteris consignatum erat apud Heliopolim Sisuthrorum abscondi jussit. Sisuthrus hæc executus in Armeniam confestim navigavit, & exinde quæ a Deo decreta essent, coniecit. Tertio vero die quo aquarum inundatio remittebatur, quasdam aves emisit, & num terram alicubi aquis extantem detegeret, explorabat. Illæ vero profundis tan-

ciores regnasse tradantur ab Abydeno apud Syncellum p. 38. 39. hinc patet nec dies singulos posse per illos intelligi, ut Anieno & Panodoro persuasum fuit, nec termille & sexaginta annos, sed temporis spatium anni non valde dissimile. Confer quæ traditioni inani atque incredibili tam remotam gentis suæ jactantium ætatem, & tamen nihil quod tam ingenti spatio tot millenariorum gestum sit, afferre valentium, opponuntur ab Isaaco Jaqueloto diss. 1. earum quas adversus atheos Gallice edidit c. XIX. p. 219. sq.

* Hæc referens Scaliger in Græcis Eusebii p. 8. inscribit: Ἀβυδηνοῦ ἐκ τῶν Βηρωσσοῦ.

αἱ δὲ, ἐκδεκομένου σφέας πελάγεος ἀμφιχάιεος, ἀπορέουσαι ὀκηηκαθορμίσονται παρὰ τὸν Σίσιθρον ὀπίσω κομίζονται, καὶ ἐπ' αὐτῇσι ἕτεραι. ὡς δὲ τῇσι τρίτῃσιν ἐτύχεεν, (ἀπικέατο γὰρ δὴ πηλοῦ, κατάπλεοι τοὺς ταρσοὺς) θεοὶ μὲν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανίζουσι, τὸ δὲ πλοῖον ἐν Ἀρμενίῃ περίαπτα ξύλων ἀλεξιφάρμακα, καὶ τοῖσιν ἐπιχωρίοις παρείχετο.

tantum aquarum vorticibus eas excipientibus, exilientes exinde ad Sisuthrum remeant,& retro in arcam reportantur, & post has pariter aliæ. Ut vero tertio id fecisset & rem pro voto fuisset consecutus (volucribus nimirum pedibus limo infectis redeuntibus) illico a Diis ex hominum conspectu subducitur, ac navigium in Armeniam delatum, amuleta collo suspendenda e tabularum fragmentis suppeditavit indigenis.

Apollodorus apud eundem Syncellum p. 39. & Scaliger in Græcis Eusebii Chron. p. 3.

Ταῦτα μὲν ὁ Βηρωσσὸς ἱστόρησε πρῶτον γενέσθαι βασιλέων Ἄλωρον ἐκ Βαβυλῶνος Χαλδαίων. βασιλεῦσαι δὲ σάρους δέκα, καὶ καθεξῆς Ἀλάσπαρον καὶ Ἀμήλωνα τὸν ἐκ Παντιβίβλων. εἶτα Αμμένωνα τῶν Χαλδαίων, ἐφ' οὗ φησὶ φανῆναι τὸν μυσαρὸν Ὠάννην, τὸν Αννήδωτον, ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς. ὅπερ Ἀλέξανδρος προλαβὼν εἴρηκε φανῆναι τῷ πρώτῳ ἔτει. οὗτος δὲ μετὰ σάρους τεσσαράκοντα. ὁ δὲ Ἀβυδηνὸς τὸν δεύτερον Αννήδωτον μετὰ σάρους εἴκοσι ἕξ. εἶτα Μεγάλαρον ἐκ Παντιβίβλων πόλεως, βασιλεῦσαι δὲ αὐτὸν σάρους ὀκτωκαίδεκα. καὶ μετὰ τοῦτον Δάωνον ποι-

Regum quidem Babylone natorum Alorum primum fuisse narravit Berosus, Saris vero decem regnasse, ac deinceps Alasparum & Amelonem ex Pantibibliis: Tum Chaldæum Ammenonem, cujus tempestate execrandum Oannem, & Annedotum illum, e mari rubro prodiisse, quem Alexander præoccupato tempore anno primo, hic autem exactis quadraginta Saris, Abydenus vero secundum Annedotum post Saros viginti sex visum esse affirmant: Tum Megalarum ex Pantibibliorum urbe Saris octodecim regnasse, Daonumque ex Pantibibliis pastorem Saris decem in imperio successisse; ac ejus, inquit, tempore, quartus Annedotus

ποιμένα ἐκ Παντιβίβλων βασιλεῦσαι σάρους δέκα. κατὰ τοῦτον πάλιν φησὶ φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς Αννήδωτον τέταρτον τὴν αὐτὴν τοῖς ἄνω ἔχοντα διάθεσιν, καὶ τὴν ἰχθύος πρὸς ἀνθρώπους μίξιν. εἶτα ἦρξαι Εὐεδώρεχον ἐκ Παντιβίβλων, καὶ βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα. ἐπὶ τούτου φησὶν ἄλλον φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὅμοιον κατὰ τὴν ἰχθύος πρὸς ἄνθρωπον μίξιν, ᾧ ὄνομα Ὠδάκων. τούτους δέ, φησιν, πάντας τὰ ὑπὸ Ὠάννου κεφαλαιωδῶς ῥηθέντα κατὰ μέρος ἐξηγήσασθαι. περὶ τούτου Ἀβυδηνὸς οὐδὲν εἶπεν. εἶτα ἄρξαι Ἀμεμψινὸν Χαλδαῖον ἐκ Λαράγχων. βασιλεῦσαι δὲ αὐτὸν ὄγδοον σάρους δέκα. εἶτα ἄρξαι Ὠτιάρτην Χαλδαῖον ἐκ Λαράγχων, βασιλεῦσαι δὲ σάρους η΄. Ὠτιάρτου δὲ τελευτήσαντος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ξίσουθρον βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα. ἐπὶ τούτου τὸν μέγαν κατακλυσμόν φησι γεγενῆσθαι. ὡς γίνεσθαι ὁμοῦ πάντας βασιλεῖς δέκα. σάρους δὲ ἑκατὸν εἴκοσι.

tus eadem prioribus forma, humanæ nimirum mixta piſcis ſpecie, e mari rubro prodiit: Addit ille Evedoreſchum ex Pantibibliis, Saros octodecim tyrannidem adeptum, ac eo moderante alium priſtinis parem, (nomen autem erat Odacon) in quo piſcis ad hominem una fuit conjunctio, rurſum e mari rubro emerſiſſe. Omnes iſtos cuncta ſummatin ab Oanne dicta ſigillatim, & per partes expoſuiſſe aſſerit, de quo nil penitus memorat Abydenus. Eosdem Amempſinus a Laranchis Chaldæus princeps ordine octavus Saris decem in regno ſequutus eſt: Mox Otiartes e Laranchis Chaldæus Saris octo regnavit: Eoque defuncto, filius Xiſuthrus Saris octodecim ſceptra moderatus eſt: Quo imperante, inquit, famoſum illud diluvium contigit. Adeo ut reges omnes numero decem computentur, quorum ætas ad Sarorum viginti ſupra centum ſpatium prorogetur.

Georgius Cedrenus compendio Hiſtoriar. p. 10.

Ὥστε οὐδὲ Βαβυλώνων ἦν οὐδὲ Χαλδαίων βασιλεία, ὡς τῷ Βηρωσσῷ καὶ τοῖς ἐπο-

Itaque tum neque Babyloniornm erat neque Chaldæorum regnum, ut

ἑπομένοις δοκεῖ πρὸς ἀνατροπὴν τῶν θείων γραφῶν. οὔτε Αἰγυπτίων δυναστεία ὡς τῷ Μανέθῳ ψευδομένῳ καὶ μεγαλύνοντι τὸ τῶν Αἰγυπτίων ἔθνος. Ἡ γὰρ ἀρχὴ τῆς τῶν Βαβυλωνίων βασιλείας ἤτοι Χαλδαίων ἀπὸ Νεβρὼθ κ. τ. λ.

ut *Berosso* & eum secutis contra sacras litteras placuit: Neque Ægyptiorum principatus, ut Manetho tradidit, Ægyptiorum gentem extollendi studio mentitus. Etenim principium regni Babyloniorum sive Chaldæorum à Nemrode ducitur &c.

Flavius Josephus Antiquit. Jud. lib. I. *c.* 7. *n.* 2. *& ex eo Eusebius IX.* 16. *præparat. Evangel.*

Μνημονεύει δὲ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβράμου Βηρωσσὸς, οὐκ ὀνομάζων, λέγων δ' οὕτως. μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, δεκάτῃ γενεᾷ,* παρὰ Χαλδαίοις τις ἦν δίκαιος ἀνὴρ μέγας καὶ τὰ οὐράνια ἔμπειρος.

Meminit patris nostri Abrahami Berosus quoque, non tamen eum nominans, his verbis: *Post diluvium decima ætate apud Chaldæos erat quidam justitiæ cultor, vir magnus & sideralis scientiæ peritus.*

Idem Josephus lib. I. cap. III. n. 6.

Τοῦ δὲ κατακλυσμοῦ τούτου καὶ τῆς λάρνακος μέμνηνται πάντες οἱ τὰς βαρβαρικὰς ἱστορίας ἀναγράφοντες, ὧν ἐστι καὶ Βηρωσσὸς** ὁ Χαλδαῖος, διη-

Hujus autem diluvii & Arcæ meminerunt omnes barbaricæ historiæ scriptores, & in his Berosus Chaldæus. Narrans enim de hoc diluvio sic ferme scribit: *Fertur autem*

* Hinc Bochartus p. 102. concludit Berosum Cainanis nullam rationem habuisse: *Si enim*, inquit, *inseratur Cainan, non vixerit Abraham decima generatione, sed undecima.*

** Hunc Josephi locum ad Berosum provocantis respicit Eusebius IX. 10. præparat. & Joannes Zonaras lib. 1. Annal. p. 19. S. Hieronymus de locis Hebraicis in voce *Ararat:* Arcæ & diluvii, omnes qui Barbaras scripsere historias, recordantur, quorum unus est *Berosus* Chaldæus, qui super diluvio referens, hæc locutus est: *Dicitur hujus navis in Armenia propter montem Carduenorum pars aliqua permanere, & quosdam bitumen ex ea avellentes circumferre, quo utuntur vel maxime hi qui lustrantur vel se expiant.*

διηγούμενος γὰρ τὰ περὶ τὸν κατακλυσμὸν, οὕτω που διέξεισι. Λέγεται δὲ καὶ τοῦ πλοίου ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ πρὸς τῷ ὄρει τῶν Κορδυαίων * ἔτι μέρος τι εἶναι, καὶ κομίζειν τινὰς τῆς ἀσφάλτου ἀφαιροῦντας. χρῶνται δὲ μάλιστα οἱ ἄνθρωποι τῷ κομιζομένῳ πρὸς τοὺς ἀποτροπιασμούς.

tem & navigii hujus pars in Armenia apud montem Cordyæorum superesse, & quosdam bitumen inde abrasum secum reportare, quo vice amuleti, loci ejus homines uti solent.

Georgius Syncellus in Chronico p. 28.

Βηρωσσὸς ** δὲ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Βαβυλωνιακῶν φησι γενέσθαι μὲν αὐτὸν κατὰ Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τὴν ἡλικίαν. Ἀναγραφὰς δὲ πολλῶν ἐν Βαβυλῶνι φυλάσσεσθαι μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἀπὸ ἐτῶν που ὑπὲρ μυριάδων δεκαπέντε περιεχούσας χρόνον. περιέχειν δὲ τὰς ἀναγραφὰς ἱστορίας περὶ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ θαλάσσης, καὶ πρωτογονίας, καὶ βασιλέων, καὶ τῶν κατ' αὐτοὺς πράξεων.

Sane Berosus Alexandro Philippi se parem ætate libro de Babylonicis primo jactat: plurimorum verò commentaria spatium circiter myriadum annorum quindecim in Babylone summa cura refert asservari: Illa vero de cœlo, mari, primo rerum ortu, regibus ac eorum gestis relationes & historias continere.

Καὶ πρῶτον μὲν τὴν Βαβυλωνίαν γῆν φησὶ κεῖσθαι ἐπὶ τοῦ Τίγριδος καὶ Εὐφράτου ποταμοῦ μέσην. φύειν δὲ αὐτὴν πυροὺς ἀγρίους, καὶ κριθὰς, καὶ ὄχρον, *** καὶ σήσαμον, καὶ τὰς ἐν τοῖς ἕλεσι φυομένας ῥίζας ἐσθίεσθον ὀνο-

Et primo quidem Babyloniam terram inter Tigrin & Euphratem fluvios mediam jacere describit: Tum ex ea frumentum agreste, hordeum, ochron, & sesamon ac in paludibus esthiesthon radices enasci, hasque gongas vocari,

* Adde Bochartum p. 19. & 20. Geographiæ sacræ edit. Francof. 1674. 4.
** Eadem ex Syncello Scaliger in Græcis Eusebii p. 5. sq.
*** Nobiliss. vir Dieterius Doblerus legebat κέγχρον.

ὀνομάζεσθαι αὐτὰς γόγγας. Ἰσοδυναμεῖν δὲ τὰς ῥίζας ταύτας κριθαῖς. Γίνεσθαι δὲ φοίνικας, καὶ μῆλα, καὶ τὰ λοιπὰ ἀκρόδρυα, καὶ ἰχθύας, καὶ ὄρνεα, χερσαῖά τε καὶ λιμναῖα. εἶναι δὲ αὐτῆς τὰ μὲν κατὰ Ἀραβίαν μέρη ἄνυδρά τε καὶ ἄκαρπα, τὰ δὲ ἀντικείμενα τῇ Ἀραβίᾳ, ὀρεινά τε καὶ εὔφορα. ἐν δὲ τῇ Βαβυλῶνι πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων γενέσθαι ἀλλοεθνῶν κατοικησάντων τὴν Χαλδαίαν. ζῆν δὲ αὐτοὺς ἀτάκτως, ὥσπερ τὰ θηρία.

ri, ac æqualis esse cum hordeo virtutis enarrat. Palmas item in ea reperiri, poma, & reliquos frugiferarum arborum fructus, pisces & volucres, cum terrestres, tum aquatiles: Ac ejus sane partes ad Arabiam sitas, inaquosas & steriles; oppositas autem Arabiæ, montibus respersas & feraces. Babylone ipsa hominum alienigenarum Chaldæam incolentium multitudinem immensam numerari: eosque brutorum more sine lege liberam vitam ducere.

Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης κατὰ τὸν ὁμοῤῥοῦντα τόπον τῇ Βαβυλωνίᾳ ζῶον ἄφρενον * ὀνόματι Ὠάννην, καθὼς καὶ Ἀπολ-

Primo anno e mari rubro ad vicinum littus Babyloni contiguum, animans ratione destitutum emersisse, Oannem nomine, & ut Apollodorus quoque retulit, toto cor-

* Isaacus Vossius de LXX. interpretibus p. 409. *Quæ Chaldæi produnt de suo Noacho, hoc est Oanne, eadem Seres tribunt Puoncuo. Oannem statim à diluvio Astronomiam docuisse scribit Berosus. Idem de Puoncuo habent Serum annales. Iidem Puoncuum ex ovo prognatum esse scribunt, similiter & Chaldæi Oannem ex ovo primigenio prodiisse scripsere, ut liquet ex Helladio Besantinoo apud Photium. Non recte vero apud Berosum legitur Oannem hunc fuisse animal brutum, cum dicit* φανῆναι ἐκ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάττης κατὰ τὸν ὁμοροῦντα τόπον τῇ Βαβυλωνίᾳ ζῶον ἄφρενον ὀνόματι Ὠάννην; *Tantum abest ut hoc verum sit, ut ne sit Græcum quidem. Mirum viros eruditos non vidisse scribendum esse* ζῶον ἄῤῥεν ὂν ὀνόματι Ὠάννην. *Feminæ, quæ ex altero ovo exclusa fuisse credebatur, nomen erat Omoloca vel Omoroca. Berosus:* Ἄρχειν δὲ τούτων πάντων γυναῖκα ᾗ ὄνομα Ὁμορώκα, εἶναι δὲ τοῦτο Χαλδαϊκὸν μὲν, Ἑλληνιστὶ δὲ μεθερμηνεύεται θάλασσα. ים מלח *aqua salsa* ים *enim*

Ἀπολλόδωρος ἱστόρησε, τὸ μὲν ὅλον σῶμα ἔχον ἰχθύος. ὑπὸ δὲ τὴν κεφαλὴν παραπεφυκυῖαν ἄλλην κεφαλὴν ὑποκάτω τῆς τοῦ ἰχθύος κεφαλῆς, καὶ πόδας ὁμοίως ἀνθρώπου, παραπεφυκότας δὲ ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἰχθύος. εἶναι δὲ αὐτῷ φωνὴν ἀνθρώπου, τὴν δὲ εἰκόνα αὐτοῦ ἔτι καὶ νῦν διαφυλάσσεσθαι. τοῦτο δέ, φησιν, τὸ ζῶον, τὴν μὲν ἡμέραν διατρίβειν μετὰ τῶν ἀνθρώπων, μηδεμίαν τροφὴν προσφερόμενον. παραδιδόναι τε τοῖς ἀνθρώποις γραμμάτων, καὶ μαθημάτων, καὶ τεχνῶν παντοδαπῶν ἐμπειρίαν, καὶ πόλεων συνοικισμοὺς, καὶ ἱερῶν ἱδρύσεις, καὶ νόμων εἰσηγήσεις, καὶ γεωμετρίαν διδάσκειν, καὶ σπέρματα, καὶ καρπῶν συναγωγὰς ὑποδεικνύειν, καὶ συνόλως πάντα τὰ πρὸς ἡμέρωσιν ἀνήκοντα βίου παραδιδόναι τοῖς ἀνθρώποις. ἀπὸ δὲ τοῦ χρόνου ἐκείνου οὐδὲν ἄλλο περισσὸν εὑρεθῆναι. Τοῦ δὲ ἡλίου δύναντος τὸ ζῶον τουτονὶ Ὠάννην δῦναι πάλιν

corpore piſcem, infra piſcis caput, aliud ei caput enatum gerere; pedes humanos in ejus corpore cerni, at piſcis caudæ adnexos; vocem item & loquelam hominis ei fuiſſe, ejusque etiamnum hodie pictam imaginem ſervari. Hoc animans interdiu quidem nullo admiſſo cibo verſari inter homines, ac eis litterarum & diſciplinarum notitiam, artium experimenta, urbium conſtructiones, templa erigere, ponere leges, geometricis attendere, ſemina fructuſque colligere, ac ſummatim quæ mores manſuefacerent omnia commonſtraſſe. Ab eo tempore nihil, præter hæc, de illo auditum. Sole occumbente animans illud Oannem ad mare declinare, & in eo mergi, noctesque ſub aquis agere, ceu amphibium partim hic, illic ex parte. Poſtremum alia animantia huic ſimilia viſa, de quibus in regum hiſtoriis evulgaturum plura pollicetur. Oannem de originibus &

enim Chaldæi dicebant pro [Hebrew]. *Quare vero Noachus cum tribus filiis ſemipiſces vocentur, nemo non intelligit. Sed & ipſe Oannes Annedotus, & tres ejus filii alii tres, Annedoti vel Anidoti cognominantur à nauticæ ſtudio,* ναυβάτην *enim ſeu* ναυσίπορον *hoc vocabulum notat. Abydenus tamen plures ſtatuit Annedotos quam quatuor, verum nihil tale ex Beroſo, quem tamen deſcripſit, liquet.*

λιν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τὰς νύκτας ἐκεῖ διαιτᾶσθαι. Εἶναι γὰρ αὐτὸν ἀμφίβιον. ὕστερον δὲ φανῆναι καὶ ἕτερα ζῶα ὅμοια τούτων, περὶ ὧν ἐν τῇ τῶν βασιλέων ἀναγραφῇ φησὶν δηλώσειν. τὸν δὲ Ωάννην περὶ γενεᾶς καὶ πολιτείας γράψαι, καὶ παραδοῦναι τόνδε τὸν λόγον τοῖς ἀνθρώποις.

& vitæ regimine ſcripſiſſe, & hanc vivendi rationem hominibus tradidiſſe.

Γενέσθαι φησὶ χρόνον, ἐν ᾧ τὸ πᾶν, σκότος καὶ ὕδωρ εἶναι, καὶ ἐν τούτοις ζῶα τερατώδη, καὶ εἰδιφυεῖς τὰς ἰδέας ἔχοντα ζωογονεῖσθαι. Ἀνθρώπους γὰρ διπτέρους γεννηθῆναι, ἐνίους δὲ καὶ τετραπτέρους, καὶ διπροσώπους. Καὶ σῶμα μὲν ἔχοντας ἕν, κεφαλὰς δὲ δύο, ἀνδρείαν τε καὶ γυναικείαν, καὶ αἰδοῖά τε διττὰ, ἄῤῥεν καὶ θῆλυ. Καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους, τοὺς μὲν αἰγῶν σκέλη καὶ κέρατα ἔχοντας, τοὺς δὲ ἱππόποδας, τοὺς δὲ τὰ ὀπίσω μὲν μέρη ἵππων, τὰ δὲ ἔμπροσθεν ἀνθρώπων, οὓς ἱπποκενταύρους τὴν ἰδέαν εἶναι. Ζωογονηθῆναι δὲ καὶ ταύρους, ἀνθρώπων κεφαλὰς ἔχοντας. Καὶ κύνας τετρασωμάτους οὐρὰς ἰχθύος ἐκ τῶν ὄπισθεν μερῶν ἔχοντας, καὶ ἵππους κυνοκεφάλους, καὶ ἀνθρώπους, καὶ ἕτερα ζῶα κεφαλὰς μὲν καὶ

Tempus fuiſſe quo cuncta tenebræ & aqua erant: Et in illis animantia portentoſa, & ſub variis naturæ ſpeciebus & formis viſu mirandis vitam ac lucem accepiſſe. Homines duabus pennis, alios quatuor, & geminis vultibus inſignes; corpus quidem unum, capita vero duo, virile, & fœmineum; & gemina pudenda, maſculum & muliebre: Hominum aliorum, hos caprarum crura & cornua, illos equorum anteriores, iſtos poſteriores & hominum anteriores, quales ſunt Hippocentaurorum formæ, habuiſſe. Tauros humanis capitibus ibidem naſci; canes quadricorpores, & poſterioribus partibus piſces: Equis canum adjuncta capita: Homines & alia animantia caput & corpus equinum, piſcium vero caudas habentia, nec non & alia variis quibusque formis deformia. His adjunge piſces, reptilia, ſer-

καὶ σώματα ἵππων ἔχοντα, οὐρὰς δὲ ἰχθύων. Καὶ ἄλλα δὲ ζῶα παντοδαπῶν θηρίων μορφὰς ἔχοντα. Πρὸς δὲ τούτοις, ἰχθύας, καὶ ἑρπετὰ, καὶ ὄφεις, καὶ ἄλλα ζῶα πλείονα θαυμαστὰ καὶ παρηλλαγμένα τὰς ὄψεις ἀλλήλων ἔχοντα. ὧν καὶ τὰς εἰκόνας ἐν τῷ τοῦ Βήλου ναῷ ἀνάκειται.

serpentes, & alia plura animantia quasi mutatis ab invicem speciebus varietate conspicua, quorum imagines in Beli templo appensæ.

Ἄρχειν δὲ τούτων πάντων γυναῖκα ᾗ ὄνομα Ομορῶκα. Εἶναι δὲ τοῦτο Χαλδαϊστὶ μὲν Θάλατθ, ἑλληνιστὶ δὲ

Istis omnibus mulier, cui nomen Omoroca, præsidet: Hoc idem Chaldaice Thalath, * Græce sonat mare, & ex æquo ** Lunam

* Hæc, inquit Scaliger ad Græca Eusebii p. 408. non possunt esse à Beroso. Non enim potuit magis ignorare linguam suam, quam Alexander Polyhistor Græcam. Lingua Berosi τὴν θάλασσαν vocat *Jamma*, aut *Jammo*, non thalath, quod significat *tria*, non *mare*. Itaque sine dubio Græculi polyhistoris παρανοθεύματα sunt.

** Ἰσόψηφα sunt calculis numerorum æquata sive quorum litteræ secundum potestatem numerorum eandem summam conficiunt: idque valet tam in Græcis quam in Hebraicis, Syriacis & Arabicis, ubi litteræ habent potestatem numerorum. Verbi gratia ים quod mare significat & θαλάθ,

י	10.	θ	9.
ם	40.	α	1.
		λ	30.
	50.	α	1.
		θ	9.
			50.

Confer de ἰσοψήφοις Muretum XIV. 13. var. lect. & quæ ad Gellium XIV. 6. viri docti, nec non Anthologiam Epigrammatum Græcorum p. 94. 244. 427. 562. sq. edit. Wechelianæ. At θάλασσα sunt 442. σελήνη autem 301. quomodo igitur ἰσόψηφα esse ait? Sed fortasse Chaldaice sunt ἰσόψηφα. Ne sic quidem: Et quo longius à ve-

δὲ μεθερμηνεύεται θάλασσα, κατὰ δὲ ἰσόψηφον Σελήνη. Οὕτως δὲ τῶν ὅλων συνεστηκότων, ἐπανελθόντα Βῆλον σχίσαι τὴν γυναῖκα μέσην, καὶ τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῆς ποιῆσαι γῆν, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ οὐρανὸν, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ζῶα ἀφανίσαι.

nam refert. His ita constitutis, Belum redeuntem mediam divisisse mulierem, & ex ejus quidem parte terram, ex alia cœlum composuisse, ac inde necem animalibus illatam.

Ἀλληγορικῶς δέ φησιν τοῦτο μὲν φυσιολογεῖσθαι. ὑγροῦ γὰρ ὄντος τοῦ παντὸς, καὶ ζώων ἐν αὐτῷ γεγεννημένων, τοῦτον τὸν Θεὸν ἀφελεῖν τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν, καὶ τὸ ῥυὲν σῶμα τοὺς ἄλλους θεοὺς φυρᾶσαι τῇ γῇ, καὶ διαπλάσαι τους ἀνθρώπους. διὰ νοεροὺς τε εἶναι, καὶ φρονήσεως θείας μετέχειν. τὸν δὲ Βῆλον, ὃν Δία μεθερμηνεύουσι, μέσον τεμόντα τὸ σκότος χωρίσαι γῆν καὶ οὐρανὸν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ διατάξαι τὸν κόσμον. τὰ δὲ ζῶα οὐκ ἐνεγκόντα τὴν τοῦ φωτὸς δύναμιν φθαρῆναι. ἰδόντα δὲ τὸν Βῆλον χώραν ἔρημον καὶ καρποφόρον, κελεῦσαι ἑνὶ τῶν θεῶν τὴν κεφαλὴν ἀφελόντα

Figuraliter autem ad sensum rerum naturis accommodum hæc eadem traduci docet. Universa quippe mundi mole ex humida materia compacta, & animantibus ex ea formatis, Deus iste caput suum abstulit, tum corpus in terram dilapsum alii dii terræ commiscuerunt, ac inde formati homines, qua de causa intellectu & Divina mente prædtiti. Belus insuper, quem Jovem interpretantur, mediis tenebris dissectis, terram & cœlum ab invicem divisit, & mundum ordine composuit, animantibus lucis vim non ferentibus extinctis. Belus vero desertam quidem regionem, at feracem conspicatus, deorum cuipiam proprium sibi caput amputare præ-

à vero recedetur, eo propius ad nugas accedetur. Aut fortasse ἰσόψηφα hoc loco nihil aliud sunt quam ἰσόστοιχα, ἀντίστοιχα, σύστοιχα, ὁμόστοιχα affinia atque invicem sibi respondentia, notum enim reciprocationes æstuum maris, lunæ tanquam causæ tribui à Philosophis. Vide Plutarch. de placitis philosophor. III. 17. & Gellium XIV. 1. ubi *Oceanus quasi Lunæ comes, cum ea simul adolescens, senescensque.*

τι ἑαυτοῦ τῷ ἀπορρυέντι αἵματι φυρᾶσαι τὴν γῆν, καὶ διαπλάσαι ἀνθρώπους, καὶ θηρία τὰ δυνάμενα τὸν ἀέρα φέρειν. ἀποτελέσαι δὲ τὸν Βῆλον καὶ ἄστρα, καὶ ἥλιον, καὶ σελήνην, καὶ τοὺς πέντε πλανῆτας. ταῦτα ὁ Πολυΐστωρ Ἀλέξανδρος (κατὰ) τὸν Βηρωσσὸν ἐν τῇ πρώτῃ φάσκει.

Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τοὺς δέκα βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων, καὶ τὸν χρόνον τῆς βασιλείας αὐτῶν, σάρους ἑκατὸν εἴκοσι, ἤτοι ἐτῶν μυριάδας τεσσαράκοντα τρεῖς, καὶ δύο χιλιάδας, ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ. λέγει γὰρ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, ὡς ἀπὸ τῆς γραφῆς τῶν Χαλδαίων αὖθις παρακατιὼν ἀπὸ ἐννάτου βασιλέως Ἀρδάτου ἐπὶ τὸν δέκατον, λεγόμενον παρ' αὐτοῖς Ξίσουθρον, * οὕτως. Ἀρδάτου δὲ ** τελευτήσαντος, τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ξίσουθρον βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα. ἐπὶ τούτου μέγαν κατακλυσμὸν γενέσθαι. Ἀναγράφεσθαι δὲ τὸν λόγον, οὕτως. μέ-

præcepit, & ſtillanti ex ſe ſanguini terram admiſcere, ac homines & animantia quæ aerem ſuſtinerent efformare: Ipſe tandem aſtra, Solem, Lunam, & alios quinque planetas perfecit. Hæc Polyhiſtor Alexander Beroſum ſequutus *primo* libro refert.

Secundo vero decem Chaldæorum reges, regnique ſingulorum tempus, ſaros viginti ſupra centum, id eſt annorum myriadas quadraginta tres adjunctis duobus millibus ad diluvium uſque recenſet. Idem enim Alexander Chaldæorum monumentis eruditus a novo rege Ardate ad decimum Xiſuthrum ſermonis ſtilum convertens, hoc pacto narrat. Ardate defuncto filius ejus Saris octodecim regnum tenuit: Eoque regnante contigit diluvium. Hoc autem ordine refertur. Saturnus ei per ſomnum viſus menſis Dæſii † decimo quinto homines diluvio prædixit extinguendos. Rerum itaque cunctarum princi-

* Magni iſtius ſub Xiſuthro ſive Siſuthro diluvii ex Alexandro polyhiſtore & Abydeno facit etiam mentionem S. Cyrillus 1. in Julianum p. 8. Conferendus Syncellus p. 38. ſq.

** Quæ ſequuntur, exſtant etiam apud Scaligerum in Græcis Euſebii p. 8. quod autem etiam Abydenum ſua tradidiſſe ait ἐκ τῶν Βηρωσσοῦ, apud Syncellum non reperio.

† Maji vel Junii.

τὸν Κρόνον αὐτῷ κατὰ τὸν ὕπνον ἐπιστάντα φάναι, μηνὸς Δαισίου πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ κατακλυσμοῦ φθαρήσεσθαι. Κελεῦσαι οὖν διὰ γραμμάτων πάντων ἀρχὰς καὶ μέσα καὶ τελευτὰς ὀρύξαντα θεῖναι ἐν πόλει ἡλίου Σισπάροις, * καὶ ναυπηγησάμενον σκάφος ἐμβῆναι μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ ἀναγκαίων φίλων. ἐνθέσθαι δὲ βρώματα καὶ πόματα, ἐμβαλεῖν δὲ καὶ ζῶα πτηνὰ καὶ τετράποδα, καὶ πάντα εὐτρεπισάμενον, πλὴν ἐρωτώμενον δὲ ποῦ πλεῖ; φάναι, πρὸς τοὺς Θεούς. Εὐξάμενον ἀνθρώποις ἀγαθὰ γενέσθαι. Τὸν δ' οὐ παρακούσαντα, ναυπηγήσαντα σκάφος, τὸ μὲν μῆκος σταδίων πέντε, τὸ δὲ πλάτος σταδίων δύο. Τὰ δὲ συνταχθέντα πάντα συνθέσθαι, καὶ γυναῖκα, καὶ τέκνα, καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους ἐμβιβάσαι.

cipia media & extrema litteris consignata, & in terram defossa in Solis urbe Sisparis reponi, tum navigium compingi jubet, eoque cnm amicis & consanguineis conscenso, alto mari se se credere. Obsequitur ille, commeatum omnem parat, cibos & poculenta congerit, animantia quoque volatilia & quadrupeda convehit: Mox cunctis ita dispositis, rogatus quo naviget? Ad Deos, inquit: Atque ita prospera hominibus precatus est. Divinis itaque monitis obsequutus fabrefecit navigium longitudinis stadiorum quinque, latitudinis duorum: Cuncta vero comparata imposuit, uxorem, liberos, amicos adjunxit.

Γενομένου δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ εὐθέως λήξαντος, τῶν ὀρνέων τινὰ τὸν Ξίσουθρον ἀφιέναι. Τὰ δὲ οὐ τροφὴν εὑρόντα οὔτε τόπον ὅπου καθίσαι, πάλιν ἐλθεῖν εἰς τὸ πλοῖον. Τὸν

Ingruente tandem diluvio, & confestim cessante, volucrum aliquas Xisuthrus emisit, quæ non invento cibo, nec loco quo consisterent, rursum in navim sunt reversæ. Spatio dierum aliquot interjecto Xisuthrus iterum dimit-

* Sgambatus p. 147. legit Σεππάροισιν quasi *Sepharim*, Kiriath Sepher, Παντίβιβλα. Confer Bochartum p. 25.

Τὸν δὲ Ξίσουθρον πάλιν μετά τινας ἡμέρας ἀφιέναι τὰ ὄρνεα. Ταῦτα δὲ πάλιν εἰς τὴν ναῦν ἐλθεῖν τοὺς πόδας πεπηλωμένους ἔχοντα. Τὸ δὲ τρίτον ἀφεθέντα, οὐκ ἔτι ἐλθεῖν εἰς τὸ πλοῖον. Τὸν δὲ Ξίσουθρον ἐννοηθῆναι γῆν ἀναπεφηνέναι. Διελόντα τε τῶν τοῦ πλοίου ῥαφῶν μέρος τι, καὶ ἰδόντα προσωκεῖλαν τὸ πλοῖον ὄρει τινὶ, ἐκβῆναι μετὰ τῆς γυναικὸς, καὶ τῆς θυγατρὸς, καὶ τοῦ κυβερνήτου προσκυνήσαντα τὴν γῆν, καὶ βωμὸν ἱδρυσάμενον, καὶ θυσιάσαντα τοῖς Θεοῖς, γενέσθαι μετὰ τῶν ἐκβάντων τοῦ πλοίου ἀφανῆ. Τοὺς δὲ ὑπομείναντας ἐν τῷ πλοίῳ, μὴ εἰσπορευομένων τῶν περὶ τὸν Ξίσουθρον, ἐκβάντας ζητεῖν αὐτὸν ἐπὶ ὀνόματος βοῶντας. Τὸν δὲ Ξίσουθρον αὐτὸν μὲν αὐτοῖς οὐκ ἔτι ὀφθῆναι. Φωνὴν δὲ ἐκ τοῦ ἀέρος γενέσθαι, κελεύουσαν, ὡς δέον αὐτοὺς εἶναι θεοσεβεῖς, καὶ παρ᾽ αὐτῶν διὰ τὴν εὐσέβειαν πορεύεσθαι μετὰ τῶν Θεῶν οἰκήσοντας. Τῆς δὲ αὐτῆς τιμῆς καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα, καὶ τὸν κυβερνήτην μετεσχηκέναι. Εἶπεν τε αὐτοῖς. Ὅτι ἐλεύσονται πάλιν εἰς Βαβυλῶνα. Καὶ ὡς εἵμαρται αὐτοῖς, ἐκ Σισπάρων ἀνε-

mittit aves; illæ verò pedibus luto infectis redierunt: Tertio vero exclusæ navim nullatenus repetierunt. Conjicit Xisuthrus terram aquis denudatam eminere: Tum rupta compagis parte navigium aperit, & ad proximum montem impelli se animadvertens, cum uxore filia & gubernatore exscendit, terram adorat, aram extruit, Diis immolat; quibus peractis, cum ipse, tum ii cum quibus exilierat, haud amplius in terris visi. Non redeuntibus vero Xisuthri comitibus, qui remanserant in navi exscendunt quærentes, & de nomine sæpius inclamantes. Xisuthrum quidem conspicuum oculis non habuerunt. Vocis tamen & ejus loquelæ sibi notæ sonum, erga Deos pietatem & religionem sedulo commendantem, seque ob suum erga Numen cultum cum eis deinceps moraturum, ejusdemque honoris uxorem, filiam & navarcham compotes futuros enunciantem clare perceperunt. His subjunxit ille, Ipsos rursus Babylonem profecturos, & ut in fatis est, litteras Sisparis excerptas cunctis hominibus deinceps tradituros, locumque tandem in quo consistebant Armenorum esse regionem. His auditis, victimas Diis obtulerunt illi, ac undequaque con-

ἀνελομένοις τὰ γράμματα διαδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ ὅτι ὅπου εἰσὶν, ἡ χώρα Ἀρμενίας ἐστίν. Τοὺς δὲ ἀκούσαντας αὐτὰ θῦσαί τε τοῖς θεοῖς, καὶ πεζῇ πορευθῆναι εἰς Βαβυλῶνα. Τοῦ δὲ πλοίου τούτου κατακλασθέντος ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ, ἔτι μέρος τι αὐτοῦ ἐν τοῖς Κορκυραίων * ὄρεσι τῆς Ἀρμενίας διαμένειν, καί τινας ἀπὸ τοῦ πλοίου κομίζειν ἀποξύοντας ἄσφαλτον, χρᾶσθαι δὲ αὐτὴν πρὸς τοὺς ἀποτροπιασμούς. ** ἐλθόντας οὖν τούτους εἰς Βαβυλῶνα, τά τε ἐκ Σισπάρων γράμματα ἀνορύξαι, καὶ πόλεις πολλὰς κτίζοντας, καὶ ἱερὰ ἀνιδρυσαμένους, πάλιν ἐπικτίσαι τὴν Βαβυλῶνα.

congregati confluxerunt Babylonem. Navigii porro in Armeniam impulsi reliquiæ hucusque temporis in ejusdem Corcyreis montibus perseverant; ex quibus nonnulli bitumen abrasum deportant, & expiandis quibusque infaustis eo utuntur. Illos vero Babylonem profectos, litteras Sisparis effodisse, urbes ædificasse, condidisse templa, ac iterum Babylonem ipsam reparasse dicunt.

τούτων δὴ ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Πολυΐστορος, ὡς ἀπὸ Βηρωσσοῦ τοῦ τὰ Χαλδαϊκὰ ψευδηγοροῦντος, προκειμένων. κ. τ. λ.

His ex Alexandro Polyhistore, nec non ex Beroso plurima de Chaldæis confingente, in medium propositis &c.

Flavius Josephus lib. I. in Apionem c. 19.

Λέξω δὲ νῦν ἤδη τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγεγραμμένα καὶ ἱστορούμενα περὶ ἡμῶν, ἅπερ ἔχει πολλὴν ὁμολογίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμε- τέ-

Nunc itaque sunt dicenda ea, quæ apud Chaldæos noscuntur esse conscripta, & de nobis in historia sunt relata. Quæ multam habent concordiam cum nostris volu-

* Gordyæis.

** *Ad amuleta.* Eundem in modum etiam ex Beroso Josephus lib. I. Antiquitatt. c. 3. n. 6. Confer Bochartum p. 46.

τέροις γράμμασι. Μάρτυς δὲ τούτων Βηρωσὸς, (a) ἀνὴρ χαλδαῖος μὲν τὸ γένος, γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀναστρεφομένοις, ἐπειδὴ περί τε ἀστρονομίας, καὶ περὶ τῶν χαλδαίοις φιλοσοφουμένων (b) αὐτὸς εἰς τοὺς ἕλληνας ἐξήνεγκε τὰς συγγραφάς. οὗτος τοίνυν ὁ Βηρωσὸς ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακολουθῶν ἀναγραφαῖς, περί τε τοῦ γενομένου κατακλυσμοῦ καὶ τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾶς τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ Μωϋσῆς οὕτως ἱστόρηκεν, καὶ περὶ τῆς λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶχος ὁ τοῦ γένους ἡμῶν ἀρχηγὸς διεσώθη, προσενεχθείσης αὐτῆς ταῖς ἀκρωρείαις τῶν Ἀρμενίων ὀρῶν. Εἶτα τοὺς ἀπὸ Νώχου καταλέγων, καὶ τοὺς χρόνους αὐτοῖς προστιθεὶς, ἐπὶ Ναβολάσσαρον (c) παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ χαλδαίων βασιλέα, καὶ τὰς τούτου πράξεις ἀφηγούμενος λέγει, ἵνα τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἐπὶ

luminibus etiam de aliis rebus. Testis autem horum est Berosus, vir genere quidem Chaldæus, notus autem eis, qui doctrinæ eruditionique congaudent: quoniam de astronomia & de Chaldæorum philosophia ipse Græcas conscriptiones edidit. Igitur Berosus antiquissimas secutus historias, de facto diluvio, & hominum in eo corruptione, sicuti Moses, ita conscripsit: Simul & de arca, in qua generis nostri princeps servatus est, devecta scilicet ea in summitatem montium Armeniorum. Deinde scribens eos, qui ex Noë progeniti sunt, & tempus eorum adjiciens, usque ad Nabulassarum pervenit, Babyloniorum & Chaldæorum regem, & hujus actiones exponens, narrat: Quemadmodum misit in Ægyptum & ad

(a) Laudat hunc Josephi locum auctor Chronici Paschalis quod Alexandrinum vulgo appellant p. 23. ex libro primo *ἀρχαιολογίας*, hæc enim inscriptio librorum Josephi contra Apionem & Manethonem fuit, περὶ ἀρχαιότητος, de antiquitate gentis Judaicæ

(b) Per *φιλοσοφούμενα* intellige, quæ de originibus rerum & antiquissimis temporibus tradita ferebant Chaldæorum sapientes.

(c) Nabopollassarum.

ἐπὶ τὴν ἡμετέραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ναβουχοδονόσορον μετὰ πολλῆς δυνάμεως, ἐπειδήπερ ἀφεστῶτας αὐτοὺς ὑπέθετο, (d) πάντων ἐκράτησεν. καὶ τὸν ναὸν ἐνέπρησε τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅλως τε πάντα τὸν παρ' ἡμῶν λαὸν ἀναστήσας, εἰς Βαβυλῶνα μετῴκισεν. Συνέβη δὲ καὶ τὴν πόλιν ἐρημωθῆναι χρόνον ἐτῶν ἑβδομήκοντα, μέχρι Κύρου τοῦ Περσῶν βασιλέως. Κρατῆσαι δέ φησι τὸν Βαβυλώνιον Αἰγύπτου, Συρίας, Φοινίκης, Ἀραβίας. πάντας δὲ ὑπερβαλλόμενον ταῖς πράξεσι τοὺς πρὸ αὐτοῦ Χαλδαίων καὶ Βαβυλωνίων βεβασιλευκότας. Εἶθ' ἑξῆς ὑποκαταβὰς ὀλίγον ὁ Βηρωσσὸς, πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρχαιότητος ἱστοριογραφίᾳ. Αὐτὰ δὲ παραθήσομαι τὰ τοῦ Βηρωσσοῦ τοῦτον ἔχοντα τὸν τρόπον. (e) ἀκούσας δ' ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ναβολάσσαρος, (f) ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης ἔν τε Αἰγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Συρίαν τὴν κοίλην καὶ τὴν Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονεν, οὐ δυνάμενος αὐτὸς

ad nostram terram filium suum Nabuchodonosorem cum multa potentia: Qui dum rebellantes eos invenisset, omnes suo subjecit imperio, & templum in Hierosolymis concremavit: cunctumque generis nostri populum auferens, migravit in Babylonem. Unde civitatem contigit desolari annis septuaginta, usque ad Cyrum regem Persarum. Dicit autem quod tenuerit Babylonius Ægyptum, Syriam, Phœniciam, Arabiam, universos priores Chaldæorum & Babyloniorum reges actionibus suis excellens. Ipsa vero verba, quæ Berosus protulit, hoc modo dicta, necessario proferenda sunt. *Audito autem pater ejus Nabulassarus, quod satrapa constitutus in Ægypto & Syria inferiore & Phœnicia rebellaret, cum*

(d) ἐπύθετο, legit V. C. Lamb. Bos.
(e) Eadem leguntur & lib. X. Antiquitatt. c. 11. (13.) atque inde apud Euseb. IX. præpar. c. 40. & Chronic. Græc. p. 48. Syncell. p. 220. Illustrantur à Scaligero ad calcem operis de emendat. temporum.
(f) Syncell. Ναβοπαλάσαρος. Adde Græca Eusebii Scalig. p. 46.

ἔτι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ υἱῷ Ναβουχοδονοσόρῳ ὄντι ἔτι ἐν ἡλικίᾳ μέρη τινὰ τῆς δυνάμεως, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτόν. Συμμίξας δὲ Ναβουχοδονόσορος τῷ ἀποστάτῃ, καὶ παραταξάμενος, αὐτοῦ τε ἐκυρίευσε, καὶ τὴν χώραν ἐξ ἀρχῆς (g) ὑπὸ τὴν αὐτῶν βασιλείαν ἐποίησεν. Τῷ τε πατρὶ αὐτοῦ συνέβη Ναβολασσάρῳ, (h) κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀῤῥωστήσαντι, ἐν τῇ Βαβυλωνίων πόλει μεταλλάξαι τὸν βίον, ἔτη βεβασιλευκότι εἴκοσι ἐννέα. (i) αἰσθόμενος δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν Ναβουχοδονόσορος, καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον (k) πράγματα καὶ τὴν λοιπὴν χώραν, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους Ἰουδαίων τε καὶ Φοινίκων καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐθνῶν συντάξας τισὶ τῶν φίλων, μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ τῆς λοιπῆς ὠφελείας ἀνακομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐτὸς ὁρμήσας ὀλιγοστὸς παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμου εἰς Βαβυλῶνα.

non valeret jam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosori ætate valenti, partem quandam exercitus contra eum misit. Nabuchodonosor autem cum satrapa desertore congressus, provinciam quæ ab initio eorum fuerat, ad propium revocavit imperium. Eodem vero tempore, contigit patrem ejus Nabulassarum, cum ægrotasset, in Babylonia civitate defungi, qui regnavit annis XXIX. Nabuchodonosor autem non post multum tempus mortem patris cognoscens, & negotia Ægyptiaca disponens, reliquarumque provinciarum, & captivos Judæorum & Phœnicum atque Syrorum, qui in Ægypto fuerant, commendans quibusdam amicis, ut cum exercitu & impedimentis per-

(g) Lib. X. Antiqu. ἐκ ταύτης τῆς ἀρχῆς. Sed Syncellus quoque ἐξ ἀρχῆς, denuo ut ab initio fuerat, Perizon. p. 423. Origg. Ægypt. ἐξαῦθις Euseb.

(h) Nabopollassaro.

(i) Εἴκοσι ἕν lib. X. Antiquitatt. c. 4. & apud Euseb.

(k) Nechao Rege Ægypti pulso ac fugato. Vide Syncellum p. 220.

Καταλαβὼν δὲ τὰ πράγματα διοικούμενα ὑπὸ Χαλδαίων, καὶ διατηρουμένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τοῦ βελτίστου αὐτῶν, κυριεύσας ἐξ ὁλοκλήρου τῆς πατρικῆς ἀρχῆς, τοῖς μὲν αἰχμαλώτοις παραγινομένοις, συνέταξεν αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδειοτάτοις τῆς Βαβυλωνίας τόποις ἀποδεῖξαι. αὐτὸς δὲ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου λαφύρων, τό τε Βήλου ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ κοσμήσας φιλοτίμως, τήν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς πόλιν, καὶ ἑτέραν ἔξωθεν προσχαρισάμενος, καὶ ἀναγκάσας (l) πρὸς τὸ μηκέτι δύνασθαι τοὺς πολιορκοῦντας τὸν ποταμὸν ἀναστρέφοντας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν, ὑπερεβάλετο τρεῖς μὲν τῆς ἔνδον πόλεως περιβόλους, τρεῖς δὲ τῆς ἔξω τούτων, τοὺς μὲν ἐξ ὀπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου, τοὺς δὲ ἐξ αὐτῆς (m) τῆς πλίνθου, καὶ τειχίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας κοσμήσας ἱεροπρεπῶς, προσκατεσκεύακε τοῖς πατρικοῖς βασιλείοις, ἕτερα βασίλεια ἐχόμενα ἐκείνων, ὑπεραίροντα ἀνάστη-

perducerentur ad Babyloniam, ipse cum paucis iter aggressus per desertum Babylonem venit: Reperiensque cuncta a Chaldæis dispensari, servatumque regnum ab optimatibus eorum, dominus factus totius paterni principatus, captivis quidem advenientibus præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniæ locis ædificare. Ipse vero ex manubiis templum Beli ac reliqua munificentissime excoluit: Et veteri urbi alteram extrinsecus adjecit. Et proviso ne posthac possent hostes fluvium convertere, & ad urbem accedere, tres interiori civitati per circuitum muros, totidem exteriori, hos cocto latere, illos addito etiam bitumine, circundedit: Tum sic communitæ portas quæ vel templum deceant, addidit. Ad hoc juxta paternam regiam, alteram sumptuosiorem multo ampli oremque extruxit,

(l) Ἀνακαινίσας, Scaliger. *reparavit*, Rufin. adde Bochartum p. 264. Salmas. ad Solin. p. 867.

(m) Palmer. ἐξ ὠμῆς Bochart. p. 48. ἀόπτης vel ἀνόπτης, ut in parte murorum cocti essent lateres in parte crudi. Vide Suidam in πλίνθος.

μα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέλειαν, μακρὰ δ' ἴσως ἔσται ἐάν τις ἐξηγῆται. πλὴν ὄντα γε ὑπερβολὴν ὡς μεγάλα καὶ ὑπερήφανα, συνετελέσθη ἡμέραις δεκαπέντε. ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τούτοις ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνοικοδομήσας, καὶ τὴν ὄψιν ἀποδοὺς ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι, καταφυτεύσας δένδρεσι παντοδαποῖς ἐξειργάσατο. καὶ κατασκευάσας τὸν καλούμενον κρεμαστὸν παράδεισον, διὰ τὸ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐπιθυμεῖν τῆς ὀρείας διαθέσεως, τεθραμμένην ἐν τοῖς κατὰ τὴν Μηδίαν τόποις. ταῦτα μὲν οὗτος ἱστόρησεν περὶ τοῦ προειρημένου βασιλέως, καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις ἐν τῇ τρίτῃ τῶν χαλδαϊκῶν, (n) ἐν ᾗ μέμφεται ἑλληνικοῖς συγγραφεῦσιν, ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμιδος (o) τῆς Ἀσσυρίας κτισθῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμάσια κατασκευασθῆναι περὶ αὐτὴν ὑπ' ἐκείνης ἔργα ψευδῶς γεγραφόσι. Καὶ κατὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν χαλδαίων γραφὴν ἀξιόπιστον ἡγητέον. οὐ μὴν ἀλλὰ κἂν τοῖς ἀρχαίοις τῶν Φοινίκων σύμφωνα τοῖς ὑπὸ Βηρωσοῦ λεγο-

cujus ornatum exponere fortasse longum esset: Illud memoratu dignum, quod hæc adeo superba supraque fidem magnifica, quindecim dierum spacio perfecta est. In ea lapideas moles excelsas excitavit, aspectu montibus assimiles, omnique genere arborum consitas. Hortum quoque pensilem fecit, fama nobilem: Eo quod uxor ejus montanum aspectum desideraret, in Medorum regione educata. Hæc itaque retulit de prædicto rege, & multa super hæc in libro tertio Chaldaicorum: In quo culpat conscriptores Græcos, quasi vane arbitratos, a Semiramide Assyria Babylonem ædificatam, & mira opera ab illa circa eam fuisse constructa, falso conscripsisse dicens. Ipsam certę Chaldæorum conscriptionem fide dignam existimandum est, quando cum archivis Phœnicum concordare videntur, quæ ex Berosso conscripta sunt de rege Babylonio-

(n) Syncell. p. 221.
(o) Bochart. p. 263.

μένοις ἀναγέγραπται, περὶ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασιλέως, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην ἅπασαν ἐκεῖνος κατεστρέψατο.

lonioram: Quoniam & Syriam & universam Phœnicen ille subvertit.

Idem paucis interjectis c. 20.

Τὰ δὲ περὶ τοῦ ναοῦ προειρημένα τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ὅτι κατεπρήσθη μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάντων, ἤρξατο δὲ πάλιν ἀνοικοδομεῖσθαι, Κύρου τῆς Ἀσίας τὴν βασιλείαν παρειληφότος, ἐκ τῶν Βηρωσοῦ σαφῶς ἐπιδειχθήσεται παρατεθέντων. λέγει γὰρ οὕτω διὰ τῆς τρίτης. (p) Ναβουχοδονόσορος μὲν οὖν μετὰ τὸ ἄρξασθαι τοῦ προειρημένου τείχους, ἐμπεσὼν εἰς ἀῤῥωστίαν, μετηλλάξατο τὸν βίον, βεβασιλευκὼς ἔτη τεσσαράκοντα τρία. τῆς δὲ βασιλείας κύριος ἐγένετο υἱὸς αὐτοῦ Εὐειλμαράδουχος. (q) οὗτος προστὰς τῶν πραγμάτων ἀνόμως καὶ ἀσελγῶς, ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τοῦ τὴν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσοοόρου (r) ἀνῃρέθη, βασιλεύσας ἔτη δύο. μετὰ δὲ τὸ ἀναιρεθῆναι τοῦτον, διαδεξάμενος τὴν

Quæ vero de templo Hierosolymorum relata sunt, & concrematum esse a Babyloniis, & cœptum rursus ædificari Cyro tenente Asiæ principatum, ex dictis Berosi declaramus. Sic enim in tertio libro dicit: *Nabuchodonosor itaque posteaquam inchoavit prædictum murum, incidens in languorem, de vita migravit, cum regnasset annis tribus & quadraginta. Hujus regni Dominus effectus filius ejus* Evelmaradochus, *propter iniquitates & libidines passus insidias a marito sororis suæ Niriglissoroore peremptus est, quum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnum qui ei fecit insidias* Niriglissoroor, *annis regnavit quatuor. Hujus filius* Laborosardochus, *principatum quidem*

(p) Etiam hæc Berosi repetuntur ab Eusebio IX. 40. præparat. & à Scaligero, citato loco erudite illustrantur.
(q) Euseb. Εὐειλμαλέρουχος.
(r) Id. Νηριγλισάρου.

ἀρχὴν ὁ ἐπιβουλεύσας αὐτῷ Νηριγλισσόορος, ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. τούτου υἱὸς Λαβοροσοάρχοδος (ſ) ἐκυρίευσε μὲν τῆς βασιλείας παῖς ὤν, μῆνας ἐννέα. ἐπιβουλευθεὶς δὲ διὰ τὸ πολλὰ ἐμφαίνειν κακοήθη, ὑπὸ τῶν φίλων ἀπετυμπανίσθη. ἀπολομένου δὲ τούτου, συνελθόντες οἱ ἐπιβουλεύσαντες αὐτῷ, κοινῇ τὴν βασιλείαν περιέθηκαν Ναβοννήδῳ (t) τινὶ τῶν ἐκ Βαβυλῶνος, ὄντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισυστάσεως. ἐπὶ τούτου τὰ περὶ τὸν ποταμὸν τείχη τῆς Βαβυλωνίων πόλεως, ἐξ ὀπτῆς

dem tenuit puer exiſtens menſibus novem: Inſidias vero paſſus, eo quod nimis appareret malorum eſſe morum, ab amicis extinctus eſt. Hoc itaque perempto, convenientes hi qui fecerant inſidias, communi ſuffragio regnum tradidêre Nabonido *cuidam, qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluvium Babyloniæ civitatis ex latere cocto & bitumine ſunt conſtructi. Cujus regni anno ſeptimo decimo egreſſus* Cyrus *ex Perſide cum magno exercitu, univer-*

(ſ) Id. χαβαεσσοάραχος.

(t) Alio hic nomine *Balthaſar*. S. Hieronymus in Danielis V. BALTHASAR REX.] *Sciendum eſt non eſſe hunc filium Nabuchodonoſor, ut vulgo legentes arbitrantur: Sed juxta* Beroſum *qui Chaldaicam ſcripſit hiſtoriam, & Joſephum qui Beroſum ſequitur, poſt* Nabuchodonoſor, *qui regnavit annis XLIII. ſucceſſiſſe in regnum ejus filium qui vocabatur* Evilmarodach, *de quo ſcribit Jeremias* (cap. 52.) *quod in primo anno regni ſui levaverit caput Joachim regis Judæ, & duxerit eum de domo carceris. Refert idem Joſephus quod poſt mortem Evilmarodach, in regnum patris ſucceſſerit filius ejus* Negliſar: *Poſt quem rurſum filius ejus* Laboſordach: *Quo mortuo* Balthaſar *filius ejus regnum tenuerit, quo interfecto à Dario rege Medorum, qui Cyri regis Perſarum avunculus fuit, & Cyro Perſa, (quæ duo regna Iſaias* (cap. 21.) *aſcenſorem bigæ cameli & aſini vocat) deſtructum eſſe Imperium Chaldæorum. Quod quidem & Xenophon in Cyri majoris ſcribit infantia* (παιδείᾳ) *& Pompejus Trogus, & multi alii qui barbaras ſcripſere hiſtorias. Hunc Darium in Græcis voluminibus quidem Aſtyagea, alii Aſtyagis filium putant, & alio apud eos appellari nomine.*

πλίνθου καὶ ἀσφάλτου κατεκοσμήθη. οὔσης δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ ἔτει, προεξεληλυθὼς Κῦρος ἐκ τῆς Περσίδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ καταστρεψάμενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ὥρμησεν ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας. αἰσθόμενος καὶ Ναβόννηδος τὴν ἔφοδον αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ παραταξάμενος, ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ καὶ φυγὼν ὀλιγοστὸς, συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππηνῶν πόλιν. Κῦρος δὲ Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἔξω τῆς πόλεως τείχη κατασκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πραγματικὴν καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέζευξεν ἐπὶ Βόρσιππον, ἐκπολιορκήσων τὸν Ναβόννηδον. τοῦ δὲ Ναβοννήδου οὐχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν, ἀλλ' ἐγχειρήσαντος αὑτὸν πρότερον, χρησάμενος Κῦρος φιλανθρώπως, καὶ δοὺς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμανίαν, ἐξέπεμψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννηδος μὲν οὖν τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ κατέστρεψε τὸν βίον.

versa Asia subacta, impetum fecit in Babyloniam urbem. Sentiens autem Nobonidus invasionem ejus, & occurrens cum exercitu suo, atque congressus pugna, victus & cum paucis fugatus inclusus est in Borsippensium civitate. Cyrus autem Babyloniam obsidens, & deliberans exteriores muros diruere civitatis, eo quod nimis videretur munita, & esset ad capiendum valde difficilis, reversus est ad Borsippum, Nabonidum expugnaturus. Nabonido vero oppugnationem non expectante, sed prius supplicante, usus clementia Cyrus, & dans ei habitaculum in Carmania, expulit eum a Babylone. Nabonidus itaque reliquo vitæ tempore in illa provincia exacto diem obiit supremum.

Julius Africanus libro Chronographiæ tertio apud Eusebium X. 10. præparationis Evangelicæ.

τοῦ δὴ Ναβουχοδονόσορ μνημονεύει Βηρωσσὸς ὁ Βαβυλώνιος.

Nabuchodonosoris. *Berosus* quoque Babylonius * meminit.

Flavius Josephus lib. X. Antiquitatt. cap. 1. n. 4.

Βηρωσσὸς δὲ ὁ τὰ χαλδαϊκὰ συγγραψάμενος, μνημονεύει τοῦ βασιλέως τοῦ Σεναχηρίβου, καὶ ὅτι τῶν Ἀσσυρίων ὑπῆρχε, καὶ ὅτι πάσῃ ἐπεστρατεύσατο τῇ Ἀσίᾳ καὶ τῇ Αἰγύπτῳ, λέγων οὕτως. † Ὑποστρέψας δὲ Σεναχήριβος ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων πολέμων ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, καταλαβὼν ἐκεῖ τὴν ὑπὸ τῷ στρατηγῷ Ῥαψάκῃ δύναμιν, τοῦ Θεοῦ λοιμικὴν ἐνσκήψαντος αὐτοῦ τῷ στρατῷ νόσον, κατὰ τὴν πρώτην τῆς πολιορκίας νύκτα, διαφθείρονται μυριάδες ὀκτωκαίδεκα καὶ πεντακισχίλιοι σὺν ἡγεμόσι καὶ ταξιάρχαις. ὑπὸ ταύτης δὲ τῆς συμφορᾶς εἰς φόβον καὶ δεινὴν ἀγωνίαν καταστὰς, καὶ δείσας περὶ

Berosus autem Chaldaicarum rerum scriptor Senacheribi regis meminit, & quod apud Assyrios regnaverit, totamque Asiam atque Ægyptum bello infestaverit, his verbis narrat: *Senacheribus autem ab Ægyptiaco bello revertens offendit ibi exercitum, quem sub Rapsacis imperio reliquerat, peste divinitus immissa deletum, prima nocte, posteaquam urbem oppugnare cœperat, absumptis cum ducibus & tribunis centum octoginta quinque millibus militum. Qua clade territus, & de reliquis copiis solicitus, maximis itineribus in regnum suum contendit ad regiam, quæ Ninus dicitur. Ubi paulo post per insidias seniorum*

è fi-

* Nota Babylonium ab Africano sicut Tatiano quoque appellari Berosum, quem Chaldæum alii vocant. Similiter Athenæus in loco quem infra produxi, citat Berosum in Βαβυλωνιακοῖς, quæ Josepho & aliis scriptoribus sunt χαλδαϊκά, Syncello χαλδαϊκαὶ ἀρχαιολογίαι.

† Verba Berosi deesse existimant viri docti qui novissime Josephum illustrarunt: Sed cum videam Bochartum ea quæ sequuntur pro Berosi ῥητῷ per Josephum servato habere, illa quoque adjungere volui.

τῷ στρατῷ παντὶ, φεύγει μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως εἰς τὴν αὐτοῦ βασιλείαν εἰς τὴν Νίνου προσαγορευθεῖσαν. καὶ διατρίψας ἐν ταύτῃ ὀλίγον χρόνον, δολοφονηθεὶς ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων παίδων Ἀδραμελέχου καὶ Σελεννάρου, τελευτᾷ τὸν βίον, καὶ ἀνετέθη, τῷ ἰδίῳ ναῷ Ἀράσκῃ λεγομένῳ. καὶ οἱ μὲν φυγαδευθέντες ἐπὶ τῷ φόνῳ τοῦ πατρὸς ὑπὸ τῶν πολιτῶν εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἀπῆραν. διαδέχεται δὲ τὴν βασιλείαν Σεναχηρείβου Ἀσσαραχόδδας. καὶ τὸ μὲν τῆς Ἀσσυρίων στρατιᾶς τῆς ἐπὶ τοὺς Ἱεροσολυμίτας τέλος, τοιοῦτο συνέβη γενέσθαι.

è filiis suis, Adramelechi & Selennari, vitam amisit, occisus & in ipso sepultus templo Arasci, quem præcipuo cultu dignabatur. Quibus ob parricidium à popularibus pulsis, & in Armeniam fugientibus, † Assarachodas minor filius in regnum successit. Atque hic fuit hujus expeditionis exitus.

S. Hieronymus lib. XI. in Esaiæ XXXVII.

Pugnasse Sennacherib Regem Assyriorum contra Ægyptios, & obsedisse Pelusium, jamque extructis aggeribus Urbi capiendæ, venisse Turacham Regem Æthiopum in auxilium, * & una nocte juxta Hierusalem CLXXXV. millia exercitus Assyrii pestilentia corruisse, narrat Herodotus, ** & plenissime *Berosus* Chaldaicæ scriptor historiæ, quorum fides de propriis libris petenda est.

Flav. Iosephus lib. X. cap. 2. n. 2.

Μνημονεύει δὲ τοῦ τῶν Βαβυλωνίων βασιλέως Βαλάδα Βηρωσσός.

Meminit & *Berosus* Baladæ Babyloniorum Regis.

Tatianus libro adversus Græcos cap. LVIII. p. 171. edit. Paris. & apud Eusebium lib. X. præparat. Evangel. c. 11. p. 493.

Βηρωσσὸς ἀνὴρ Βαβυλώνιος, ἱερεὺς τοῦ παρ' αὐτοῖς Βήλου, καθ' Ἀλέξαν-

Berosus igitur Babylonius, Beli in Babylone Sacerdos, qui Alexan-

† Bochart. p. 18.
* Confer Usserium ad A. M. 4004.
** De Senacheribo Ægyptum invadente Herodotus lib. 2. c. 141.

δρον γεγονὼς, Ἀντιόχῳ τῷ μετ' αὐτὸν τρίτῳ * τὴν Χαλδαίων ἱστορίαν ἐν τρισὶ βιβλίοις κατατάξας, καὶ τὰ περὶ τῶν βασιλέων ἐκθέμενος, ἀφηγεῖται τινὸς αὐτῶν ὄνομα Ναβουχοδονόσορ τοῦ στρατεύσαντος ἐπὶ Φοίνικας καὶ Ἰουδαίους. ἅ τινα διὰ τῶν καθ' ἡμᾶς προφητῶν ἴσμεν κεκηρυγμένα, γεγονότα μὲν πολὺ τῆς Μωϋσέως ἡλικίας κατώτερα, πρὸ τῆς Περσῶν ἡγεμονίας ἔτεσιν ἑβδομήκοντα. Βηρωσσὸς δέ ἐστιν ἀνὴρ ἱκανώτατος, καὶ τούτου τεκμήριον Ἰόβας περὶ Ἀσσυρίων γράφων, παρὰ Βηρωσσοῦ φησὶ μεμαθηκέναι τὴν ἱστορίαν. Εἰσὶ δὲ αὐτῷ βίβλοι περὶ Ἀσσυρίων δύο.

dri ætate vixit, & Antiocho post Alexandrum tertio, Chaldæorum historiam tribus libris perscripsit, Regum gesta exposuit, cujusdam Nabuchodonosor nomine, qui Phœnicibus & Judæis bellum intulerit, mentionem facit; Quæ quidem à Prophetis nostris commemorata sic evenisse scimus, sed multò post Mosis ætatem, annis ante Persarum regnum septuaginta. Berosum certè locupletissimum esse testem, vel ex Jubæ de Assyriis scriptâ constat historiâ, quam se ab illo accepisse fatetur. Sunt autem hujus de rebus Assyriorum libri duo.

Tatiani insistens vestigiis Clemens Alex. I. Strom. p. 329. (*Oxon. p.* 391.)

Ἐν δὲ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς Σεδεκίου βασιλείας Ναβουχοδονόσορ πρὸ τῆς Περσῶν ἡγεμονίας ἔτεσιν ἑβδομήκοντα, ἐπὶ Φοίνικας καὶ Ἰουδαίους ἐστράτευσεν, ὥς φησι Βήρωσσος ἐν ταῖς Χαλδαικαῖς ἱστορίαις. Ἰόβας

In duodecimo autem anno regni Sedeciæ Nabuchodonosor septuaginta annis ante principatum Persarum adversus Phœnices & Judæos bellum gessit. Juba autem scribens de Assyriis, fatetur

* Antiocho θεῷ qui regnare cœpit anno ante CHristum 262. Confer Vossium de Hist. Græcis. Apud Eusebium X. 11. præparat. legitur, κατ' Ἀλέξανδρον γενόμενος Ἀντιόχῳ τῷ μετὰ Σέλευκον τρίτῳ. Verba κατ' Ἀλέξανδρον laxius accipienda, ut Alexandro suppar, non diu post eum floruerit.

δὲ περὶ Ἀσσυρίων γραφῶν ὁμολογεῖ τὴν ἱστορίαν παρὰ Βηρωσσοῦ εἰληφέναι, μαρτυρῶν τἀλήθειαν ἀνδρί.

tetur se à Beroso sumsisse historiam, vera esse quæ ab eo dicuntur testificans.

Theophilus Antiochenus lib. III. ad Autolycum p. 400. edit. novæ Rev. nostri Wolfii.

Ὅτι δὲ περὶ ὧν φαμὲν χρόνων συνᾴδει καὶ Βηρωσσὸς, ὁ παρὰ Χαλδαίοις φιλοσοφήσας, καὶ μηνύσας Ἕλλησιν τὰ Χαλδαϊκὰ γράμματα, ὃς ἀκολούθως τινὰ εἴρηκε τῷ Μωυσεῖ, περί τε κατακλυσμοῦ, καὶ ἑτέρων πολλῶν ἐξιστορῶν. Ἔτι μὴν καὶ τοῖς προφήταις Ἱερεμίᾳ καὶ Δανιὴλ σύμφωνα ἐκ μέρους εἴρηκε. Τὰ γὰρ συμβάντα τοῖς Ἰουδαίοις ὑπὸ τοῦ βασιλέως Βαβυλωνίων, ὃν αὐτὸς ὀνομάζει Ἀβοβάσσαρον, * κέκληται δὲ παρὰ Ἑβραίοις Ναβουχοδονόσορ. Μέμνηται καὶ περὶ τοῦ ναοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις, ὡς ἠρημώθη ὑπὸ τοῦ Χαλδαίων βασιλέως. καὶ ὅτι Κύρου τὸ δεύτερον ἔτος βασιλεύσαντος τοῦ ναοῦ τῶν θεμελίων τεθέντων, Δα-

Verum quod attinet ad nostram computationem, bene nobis convenit cum Beroso, qui apud Chaldæos philosophatus est, & Chaldæas literas Græcis ostendit. Hic quoque quædam Mosi consona dixit de diluvio & de reliquis multis. Etiam quædam tradidit, in quibus non dissentit à prophetis Jeremia & Daniele. Nam conscripsit ea quoque, quæ Judæi perpessi sunt à Babyloniorum rege, quem ipsi Abobassarum vocat, Hebræi eum Nabuchodonosor nuncupant. Idem declaravit, quomodo Chaldæorum rex solo æquaverit Jerosolymitanum templum: Præterea ut secundo Cyri regis anno novi templi fundamenta sint jacta, ut secundo Darii regis anno, templum consumma-

 tum

* Apud Josephum & alios, ubi Berosi verba referunt, non Abobassari sed Nabuchodonosoris nomen diserte & plus simplici vice legitur. Occurrit vero etiam nomen Nabopalassari qui Nabuchodonosoris pater fuit, & pro quo editiones Josephi habent Ναβολάσσαρον. Suspicor igitur Nabopolassari nomen Theophilo in mente fuisse, & patrem acceptum filii loco.

ρείου πάλιν βασιλεύσαντος τὸ δεύτερον ἔτος, ὁ ναὸς ἐπετελέσθη.

tum ſit, ſatis magna claritate docuit.

Clemens Alex. protreptico p. 43. *edit. Pariſ.* (*Oxon. p.* 57.

Ἀγάλματα μὲν θεῶν οὐ ξύλα καὶ λίθους ὑπειλήφασιν ὥσπερ Ἕλληνες, οὐδὲ μὲν ἴβιδας καὶ ἰχνεύμονας, καθάπερ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ πῦρ τε καὶ ὕδωρ ὡς φιλόσοφοι. Μετὰ πολλὰς μέντοι ὕστερον περιόδους ἐτῶν ἀνθρωποειδῆ ἀγάλματα σέβειν αὐτοὺς Βηρωσσὸς ἐν τρίτῃ Χαλδαϊκῶν παρίστησι, τοῦτο Ἀρταξέρξου τοῦ Δαρείου τοῦ Ὤχου εἰσηγησαμένου, ὃς πρῶτος τῆς Ἀφροδίτης Ἀναΐτιδος * τὸ ἄγαλμα ἀναστήσας ἐν Βαβυλῶνι καὶ Σούσοις καὶ Ἐκβατάνοις, Πέρσαις, καὶ Βάκτροις καὶ Δαμασκῷ καὶ Σάρδεσιν ὑπέδειξε σέβειν.

Etſi Perſæ neque cum Græcis ligna & lapides, neque cum Ægyptiis ibidas & ichneumonas, tamen cum philoſophis ignem & aquam eſſe Deorum ſimulacra putaverunt. Quin & poſt aliquot ſæcula deinde eos coluiſſe ſimulacra humanâ ſpecie prædita, oſtendit in tertio Chaldaicorum Beroſus, eumque morem ab Artaxerxe Darii filio, Ochi verò patre, introductum fuiſſe: Etenim primus ſtatuam Veneris Anaitidis quam Babylone, Suſis, & Ecbatanis poſuiſſet, Perſis & Bactris & Damaſco & Sardis exemplo ſuo præmonſtravit eſſe colendam.

Agathias lib 2. *Hiſtoriar. p.* 62.

Ἀλλὰ Βῆλον μὲν τὸν Δία, τυχὸν, Σάνδην δὲ τὸν Ἡρακλέα, καὶ Ἀναΐτιδα τὴν Ἀφροδίτην, καὶ ἄλλως τοὺς ἄλ-

Sed Jovem quidem Beli, Herculem Sandis, Veneris Anaitidis alioque nomine alios Deos colebant

Per-

* Ita legendum pro Ταναΐδος ut ex Strabone Plutarcho aliiſque notavit Bochartus in Phaleg IV. 19. & ante eum Julius Cæſar Bulengerus lib. 1. de licita & vetita Magia c. 4. p. 451. Vide ſis etiam deſideratiſſimi Viri Hadriani Relandi diſſ. Miſc. parte 2. p. 118. ſqq. Poſſit tamen videri Ταναΐτιδος ſcriptum pro τῆς ἀναΐτιδος, ut in loco quem ex 1. Stromatum Clementis ſupra produxi, τἀλήθειαν pro τὴν ἀλήθειαν.

λους ἐκάλουν, ὥς που Βηρωσῷ τε τῷ Βαβυλωνίῳ καὶ Ἀθηνοκλεῖ καὶ Σιμάκῳ τοῖς τὰ ἀρχαιότατα τῶν Ἀσσυρίων τε καὶ Μήδων ἀναγραψαμένοις ἱστόρηται.

Persæ, ut *Berosus* Babylonius, & Athenocles & Symmachus, qui antiquissimas Assyriorum Medorumque res conscripserunt, testantur.

Plinius lib. VII. Hist. Nat. c. 49.

Poscere videtur locus ipse sideralis scientiæ (*de ultima meta vitæ humanæ*) sententiam. Epigenes CXII. annos impleri negavit posse. BEROSUS excedi CXVII. Durat & ea ratio quam Petosiris ac Necepsos tradiderunt, & tetartemorion appellant, à trium signorum (*quibus quarta pars Zodiaci constat*) portione, qua posse in Italiæ tractu CXXIV. annos vitæ contingere apparet.

Censorinus lib. de die natali c. 17.

Epigenes in centum duodecim annis longissimam vitam constituit, *Berosus* antem in centum sedecim: Alii ad centum viginti annos produci posse, quidam etiam ultra crediderunt.

Athenæus lib. XIV. Dipnosophist. p. 639.

Βηρωσσὸς δ᾽ ἐν πρώτῳ Βαβυλωνιακῶν, τῷ Λώῳ (a) φησὶ μηνὶ ἑκκαιδεκάτῃ, ἄγεσθαι ἑορτὴν Σακέαν (b) προσαγορευομένην ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ ἡμέρας πέντε, ἐν αἷς ἔθος εἶναι ἄρχεσθαι τοὺς δεσπότας ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, ἀφηγεῖσθαί τε τῆς οἰκίας ἕνα αὐτῶν ἐνδεδυκότα στολὴν ὁμοίαν τῇ

Berosus libro primo Babylonicorum scripsit, mensis Loi decimo sexto die, per quinque dies Babylone festum celebrari, Saceas nominant, cujus tempore mancipia dominis imperant, & ex servis unus quidam præest ædibus, vestem indutus regiæ simi-

lem

(a) Lous Mensis respondens Julio.

(b) *Saki* apud Persas pocillatorem & ministrum denotat. Vide Hadr. Relandi reliquias veteris linguæ Persicæ in voce *Sacæ* T. 2. Misc. diss. p. 222. sq. Et de simili more Romanorum in Saturnalibus servos honores in domo gerere & jus dicere permittentium, Ez. Spanhemium ad Cæsares Juliani p. 322. sq.

βασιλικῇ, ὃν καὶ καλεῖσθαι Ζωγάνην. (c) Μνημονεύει τῆς ἑορτῆς καὶ Κτησίας ἐν δευτέρῳ Περσικῶν.

lem. Quam Zoganam vocant. Hujus festi meminit & Ctesias in Persicis.

Plutarchus lib. 2. de placitis Philosophorum c. 29. & ex eo Eusebius XV. 51. præparat. Evangelicæ.

Περὶ ἐκλείψεως σελήνης.

Ἀναξιμένης τοῦ στομίου περὶ τὸν τροχὸν ἐπιφραττομένου. Βηρωσσὸς κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπυρώτου μέρους. Ἡράκλειτος κατὰ τὴν τοῦ σκαφοειδοῦς συστροφήν.

De Lunæ defectu, (quomodo ille contingat.)

Anaximenes, osculo rotæ obstructo. *Berosus*, obversa nobis parte ignis experte. Heraclitus, scaphæ inversione.

Vitruvius lib. IX. cap. 4.

Berosus qui à Chaldæorum civitate sive natione progressus, in Asia etiam disciplinam patefecit, ita est professus, lunam pilam esse ex dimidia parte candentem, reliqua habere cæruleo colore. Cum autem cursum itineris sui pergens subiret orbem Solis, tunc eam radiis & impetu caloris corripi, convertique candentem, propter ejus proprietatem luminis ad lumen. Cum autem ea evocata ad solis orbes superiora spectet, tunc inferiorem partem ejus, quod candens non sit, propter aëris similitudinem obscuram videri. Cum ad perpendiculum exstet, ad ejus radios totum lumen ad superiorem speciem retineri, & tunc eam vocari *primam*. Cum præteriens vadit ad Orientis cœli partes, relaxari ab impetu Solis, extremamque ejus partem candentiæ opido quàm tenui linea ad terram mittere splendorem, & ita ex eo eam *secundam* vocari. Quotidiana autem versationis remissione *tertiam*, *quartam* indies numerari. Septimo die Sol cum sit ad Occidentem, Luna autem inter Orientem & Occidentem medias cœli teneat regiones,

(c) Fallitur Dalechampius qui annotat ab hoc nomine ductam videri *sottanam* Italorum. Hæc enim est interula vestis, nomenque habet à *sotto* hoc est *subtus*. Zoganam autem conjicere liceat dictam potius à vocabulo ζὴχ vel ζίχ quod principem denotat in eclogis Menandri Protectoris p. 82. 83. &c.

nes, quod dimidia parte cæli ſpatio diſtet à Sole, item *dimidiam* candentiæ converſam habere ad terram. Inter Solem vero & Lunam cum diſtet totum mundi ſpatium, & Luna Orientis orbem Solis retroſpiciens, cum tranſit ad Occidentem, eam quod longius abſit, à radiis remiſſam, quartadecima die *plena* rota totius orbis mittere ſplendorem, reliquosque dies decreſcentia quotidiana ad perfectionem lunaris menſis, verſationibus & curſu, a Sole revocationibus ſubire totam, radiosque ejus etiam menſtruas dierum efficere rationes.

Heſychius:

Σαρραχήρω, παρὰ Βηρωσσῷ ἡ κοσμήτρια τῆς Ἥρας.

Memoratur etiam à Photio Cod. 167. *Beroſus* inter ſcriptores quibus Joannes Stobæus fuit uſus, ſed in editis Stobæi nullum Beroſi locum annotare me memini.

Seneca Natural. Quæſt. III. 29.

Quidam exiſtimant terram quoque concuti, & dirupto ſolo nova fluminum capita detegere, quæ amplius ut è pleno profundant. *Beroſus*, qui Belum interpretatus eſt, ait curſu iſta ſiderum fieri, & adeo quidem id affirmat, ut conflagrationi atque diluvio tempus aſſignet: Arſura enim terrena contendit, quando omnia ſidera, quæ nunc diverſos agunt curſus, in Cancrum convenerint, ſic ſub eodem poſita veſtigio, ut recta linea exire per orbes omnium poſſit: Inundationem futuram, cum eadem ſiderum turba in Capricornum convenerit. Illic ſolſtitium, hic bruma conficitur: Magnæ potentiæ ſigna, quando in ipſa mutatione, anni momenta ſunt.

Vitruvius lib. IX. cap. 7.

Cætera ex Aſtrologia, quos effectus habeant ſigna duodecim, ſtellæ quinque, Sol, Luna, ad humanæ vitæ rationem, Chaldæorum ratiocinationibus eſt concedendum: Quod propria eſt eorum genethliologiæ ratio, uti poſſint antefacta & futura ex ratiocinationibus aſtrorum explicare. Eorum autem inventiones quas ſcriptis reliquerunt, qua ſollertia quibusque acuminibus & quam magni fuerint, qui ab ipſa natione Chaldæorum profluxerunt, oſtendunt. Primusque *Beroſus* in Inſula & civitate Co conſedit, ibique aperuit diſciplinam. Poſtea ſtudens An-

tipater itemque Achinapolus, qui etiam non è nascentia sed ex conceptione, genethliologiæ rationes explicatas reliquit.

Idem eodem libro cap. 9.

Hemicyclium excavatum * ex quadrato ad enclimaque succisum *Berosus* Chaldæus dicitur invenisse, scaphem sive hemisphærium Aristarchus Samius.

Plinius lib. VII. c. 37.

Variarum artium scientiâ innumerabiles enituere, quos tamen attingi par sit florem hominum libantibus. Astrologia *Berosus*, cui ob divinas prædictiones, Athenienses publice in Gymnasio statuam inaurata lingua statuere.

Pausanias in Phocicis c. 12. p. 828. edit. Kuhnianæ.

Ἐπεγράφη δὲ καὶ ὕστερον τῆς Δημοῦς παρὰ τοῖς Ἑβραίοις τοῖς ὑπὲρ τῆς Παλαιστίνης γυνὴ χρησμολόγος. Ὄνομα δὲ αὐτῇ Σάββη. Βηρωσοῦ ** δὲ εἶναι πατρὸς, καὶ Ἐρυμάνθης μητρός φασι Σάββην. *** Οἱ δὲ αὐτὴν Βαβυλωνίαν, ἕτεροι δὲ Σίβυλλαν καλοῦσιν Αἰγυπτίαν.

Post Demonem Cumanam, in fatidicarum fœminarum numerum conscripserunt Hebræi qui supra Palæstinam sunt, Sabbam nomine, quam *Beroso* patre, matre Erymanthe genitam tradunt. Hanc alii Babyloniam, Ægyptiam alii Sibyllam vocant.

Suidas in Σίβυλλα

Ὁ πατὴρ Σιβύλλης τῆς Χαλδαίας Βηρωσὸς ἐκαλεῖτο, ἡ δὲ μήτηρ αὐτῆς Ἐρυμάνθη.

Sibyllæ Chaldææ pater vocabatur *Berosus*, mater vero Erymanthe.

S. Ju-

* Ad horologii solaris usum.

** Nomen Berosi, Scaligerum si audimus, compositum ex duabus vocibus, Chaldaica & Hebraica, בר הושע *ber Hosea*, filius Oseæ. Chaldæi dicunt *ber*, quod Syri *bar*. vide Thisbi Eliæ. Scal. p. 408. ad Græca Eusebii.

*** Al. Σαμβήθη. Utrumque *ebriam* notat, ab Hebræo סבא *vino maduit*, ut V. C. Joach. Kühnio notatum.

S. Justinus Martyr Cohortatione ad Græcos c. 39. p. 34. edit. Paris.

Ταύτην δὲ τὴν Σίβυλλαν ἐκ μὲν Βαβυλῶνος ὡρμῆσθαί φασι, Βηρώσου τοῦ τὴν Χαλδαϊκὴν ἱστορίαν γράψαντος θυγατέρα οὖσαν. κ. τ. λ.

Hanc (*Sibyllam*) Babylone ortam, *Berosi* qui Chaldaicam historiam * scripsit filiam: Eam in Campaniæ oras nescio quomodo profectam in urbe quadam cui Cume nomen est, sexto à Bajis, qui locus thermas Campanas habet, lapide, oracula edidisse. Vidimus nos, in ea urbe cum essemus, locum quendam, in quo ingentem basilicam, uno fabrefactam saxo contemplati sumus, rem profecto maximam & omni admiratione dignissimam, ubi responsa eam dedisse affirmabant illi, qui res patrias a majoribus suis accepisse profitebantur. In media autem basilica ostenderunt notis tria solia sive labra ex eodem excisa lapide, quibus aqua repletis lavare ibi eam, & stola sumta in penitissimam basilicæ ædem eodem saxo exstructam se recipere, atque in media ea æde super sublimiore gradu & throno considere solitam, & oracula ad eum modum promulgasse dixerunt. Ταύτης δὲ Σιβύλλης ὡς χρησμῳδοῦ πολλοὶ τῶν συγγραφέων μέμνηνται, καὶ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ. Hujus Sibyllæ tanquam fatidicæ cum permulti alii meminere scriptores, tum etiam Plato in Phædro

Hactenus de BEROSO, ejusq; fragmenta genuina ex priscis collecta scriptoribus, quæ præmittere volui dicturus de collectione altera notissima, verum jam pridem suspecta & convicta fraudis, quæ Romæ primum A. 1498. fol. prodiit curante *Joanne Annio* Viterbiensi, Ord. Præd. qui etiam Commentarios addidit, fidem illi facturos scilicet ex monumentis antea editis, & lucem allaturos obscuris & parum credibilibus scriptis, quæ

* Quoniam multæ fuere Sibyllæ, & Berosi etiam nomen pluribus commune esse potuit, nec Pausaniam nec Suidam erroris arguere facile est, quod Sibyllam Berosi filiam tradiderunt. Sed Justinum ab illo defendere difficillimum, quantumvis id conetur eruditissimus Vossius lib. I. de Historicis Græcis p. 89. Nam & Berosum qualem designet, definit Justinus, auctorem nempe Chaldaicæ historiæ. Deinde Sibyllam eam diserte scribit à se intelligi, cujus Plato in Phædro meminerit. Quomodo igitur hæc filia potuit esse scriptoris qui centum post Platonem annis historiam suam digessit.

quæ ſub venerandis vetuſtiſſimorum auctorum nominibus venditare non dubitavit. Sunt autem hæc:

1. ARCHILOCHI de temporibus epitome, in qua citantur *Maſeas* Phœnix Damaſcenus libro XCVII. hiſtoriarum, Mochus & Annales *Teutei* Regis Aſſyriorum, atque *de octo Homeris* lepida texitur fabella, *Smyrnæo, Chio, Cumæo, Salaminio, Colophonio, Athenienſi, Argivo* atque octavo *Mæonio*. Ultimum hunc Homerum, inquit, *ætas noſtra cernit, qui Olympiade XXIII. & a Trojæ excidio anno quingenteſimo patria* Mæon, *Olympico certamine victor, judicio totius Græciæ eximius poëtarum eſt habitus, & ei ſoli jus tributum emendandi characteres & nomina & linguam Græcam, quæ ut ferunt* Cadmus Samothrax *fere barbara & plena ruditatis attulit ſub excidium Trojanum, quum reverſus eſſet à fuga quam inierat ob certamen quod illi Priſca uxor intulerat propter nuptias ſuperinductæ Armoniæ. Sunt ergo nunc characteres ab Homero forma elegantiore. Nam primi barbariem quandam vetuſtam & non Phœnicam ferebant, quia nihil Phœnicum habent ut cernimus, ſed Galatarum & Mæonum figuras retinent. Idem Homerus reformavit characteres, & Grammaticæ præcepta primus dedit, quum antea quisque ſermone ſcriberet ſimul & loqueretur vernaculo. Quæ profecto etiam Italia, quæ & magna Græcia, ſuſcepit.* Quam apertus in his ſit commentitii ſcriptoris fucus, facile cognoſcet lector ſi cogitet ætatem Archilochi hujus aſſignari Olympiadem XXIII. & à Trojæ excidio annum quingenteſimum, ex loco Tatiani qui de Archilocho Poëta (quem Gygis tempore fuiſſe ſcribit etiam Herodotus lib. 1. cap. 12.) ita habet p. 109. edit. Oxon. (Pariſ. p. 167.) ὁ δὲ Ἀρχίλοχος ἤκμασε περὶ Ὀλυμπιάδα τρίτην καὶ εἰκοστὴν κατὰ Γύγην τὸν Λυδὸν, τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι πεντακοσίοις. Et tamen Archilochus iſte ex Poëta repente factus Hiſtoricus citat Mnaſeam qui ſub Ptolemæo Physcone ſcripſit hoc eſt annis poſt Olympiadem XXIII. amplius quingentis. Et pro Mnaſea Maſeam appellat Annius ex corrupto Latinæ verſionis Antiquitatum Joſephi Codice, ex quo etiam ridicule Mnaſeam fecit Phœnicem Damaſcenum, cum fuerit ex Lycia Patarenſis. Sed in Codice illo verba quædam exciderant, quod Annio fraudi fuit. Nam apud Joſephum lib. I. Antiquitatum c. 4. eſt Μνασέας δὲ καὶ ἄλλοι πλείους, καὶ Νικόλαος δὲ ὁ Δαμασκηνὸς ἐν τῇ ἐνενηκοστῇ καὶ ἕκτῃ βίβλῳ ἱστορεῖ. *Mnaſeas & alii plures, quin & Nicolaus Damaſcenus libro nonageſimo ſexto narrat.* Hinc patet unde Mnaſeas ex Pataren-

tarensi illico Damascenus & librorum XCVI. auctor extiterit quos nunquam scripsit, licet composuit alia historica & Geographica de quibus Jo. Harduinus ad Plinium & Vossius lib. I. de historicis Græcis c. 21. ubi etiam de Mnasea Berytio ac Colophonio sive Locrensi pægniorum scriptore, qui per ludibrium dictus est salpes, quod est nomen piscis vario colore, ut notat Athenæus VII. p. 321. Mnaseæ Phocensis mentio apud Aristotelem V. 4. politic. & Diodorum Sic. XVI. p. 437. Mnaseam alium secum colloquentem inducit Justinus Martyr dialogo cum Tryphone p. 143. De Archilocho poëta dixi inter Lyricos lib. 2. c. 15. nec dubito falli eos, qui Historicum à Poëta diversum statuunt Archilochum. Nam in Chronico Eusebiano Hieronymi ad A. DCCCCIX. ubi de Homeri ætate differitur, verba: *Licet Archilochus vicesimam tertiam Olympiadem & quingentesimum Trojanæ versionis annum supputet*, manifeste expressa sunt ex loco Tatiani quem attuli, sed expressa parum accurate, cum apud Tatianum non Archilochus ita supputet, sed Archilochi qua floruit ætas ita à Tatiano computetur. Neque error hic Eusebii fuit, sed Hieronymi, quoniam Græca Eusebii apud Syncellum p. 181. ita leguntur: Καὶ ἕτεροι κατ' Ἀρχίλοχον, alii ajunt Archilochi tempore Homerum fuisse περὶ τὴν κγ' Ὀλυμπιάδα, μετ' ἔτη φ' πϗ τῆς ἁλώσεως Τροίας. *Teutci* nomen sumsit Annius ex Diodoro, vel Eusebii Chronico, ubi inter Assyriorum Reges numeratur, qui in Pontaci editione p. 1. est *Tanteus*, in Scaligeri p. 18. perinde ut apud Annium *Teuteus*. Sed Annales ab eo scriptos nemini opinor ante Annium in mentem venit.

2. XENOPHONTIS æquivoca, sive de pluribus Diis, hominibusve eodem appellatis nomine, nec non de æquivocis temporum, sive anni apud varias gentes diversa magnitudine, ac de pluribus inundationibus. Semiramis in columna in urbe Nino posita hæc traditur incidisse: *Mihi pater Jupiter Belus, avus Saturnus Babylonicus, proavus Chus Saturnus Æthiops, abavus Saturnus Ægyptius, atavus Cœlus Phœnix Ogyges, ab Ogyge ad meum avum Sol orbem suum circum lustravit semel & tricies & centies. Ab avo ad patrem sexies & quinquagies, a patre ad me bis & sexagies. Columnam, templum, statuam Jovi Belo socero & matri Rheæ in hoc Olympo Semiramis dicavi.* Ubi Homeros plures fuisse scribit, eximium Poëtarum ait ultimum fuisse omnium, postque Thalem Milesium inveniri. Cadmos plures memorans quintum refert *redeuntem à Phœnicia detulisse in Græciam primum sedecim*

cim numero litteras rudes non Phœnicias, sed Galatarum & Mæonum persimiles characteribus. Residuas, inquit, *retulerunt paullo post Palamedes & Simonides melicus. Fuit & ultimus* (Cadmus) *qui scribere docuit oratione soluta, cum ante litteras advectas atque post, vernaculo solum carmine uterentur.* Xenophontem hunc filium Gryphorum vocat Annius, mox Gryphi, volens Grylli filium dicere ut evidens est vel ex eo, quod ait eum floruisse Olympiade XCV. circa illud ipsum enim tempus celebris scriptor Xenophon Atheniensis duxit exercitum pro Cyro juniore adversus ejus fratrem Artaxerxem. Sed in levi ista de æquivocis farragine non majores potuerunt esse hujus quidem Xenophontis partes, quam cujusvis ex illo exercitu lixæ aut calonis.

3. BEROSI quinque libri antiquitatum, 1. de multis ante diluvium sæculis, de gigantibus, de ventura orbis perditione per prædicationes & vaticinationes lapidibus excisas præsignificata, de Noa ejusque navi instar arcæ cooperta, de regnis primis ante diluvium. 2. De genealogia primorum ducum post diluvium *ex Chaldæis atque Scythicis libris.* 3. De Noæ genere post diluvium aucto, duobusque conditis regnis Armeno & Kitim sive Italico, & de multis naturalium rerum secretis quæ mandavit litteris, & de *ritualibus* ejus *libris* deque Astrologia per ipsum tradita & agricultura usuque vini conficiendi, nec non de filio ejus Chamo, alio nomine Zoroast, magicæ studioso & veneficæ. 4. De conditis post multiplicatum genus humanum regnis, & Nimroto Babyloniæ Saturno primo Assyriorum Rege, qui assumto pro filio Jove Belo cum colonis furatus est *rituales* Jovis Sagi, & de Jano ab Armenia postremo omnium ut colonias per orbem seminaret egresso. *Hæc*, inquit, *nostri majores multis libris tradiderunt: Nunc de temporibus eorum ac posteritatibus dicemus juxta id quod in nostra Chaldaica & primordiali Scythica historia, fideli memoria conservatum est.* 5. De Nimroto Saturno ejusque filio Jove Belo & aliis sedecim Assyriæ Regibus, variisque circa illa tempora gestis & regnorum originibus.

4. MANETHONIS supplementum Berosi, ab Amynte Assyriorum Rege & Ægypto à quo Ægyptus nomen accepit, usque ad tempora quibus Assyrii, Ægyptii, Tyrrheni delitiis enervati decreverunt, Latini creverunt, *ex quibus geniti sunt per quos Romani Imperium tenent.* Supplemento huic prologus à Manethone præmissus fingitur, qui ita se

se habet: *Berosus inter Chaldæos historicos probatior desloravit brevissimis annotationibus omnia Chaldaica, de potioribus regnis orbis à diluvio maximo quod eorum majores scribunt fuisse ante Ninum, usque ad præcipuum regnum Trojæ conditum. Nos quoque ubi ipse reliquit prosequamur ea quæ nobis ex nostris historicis vel eorum relationibus consequuti sumus, per nostros Ægyptios reges progrediendo, ut ipse egit sub Assyriis.* Sed qui potuit in mentem venire Manethoni ut supplementum Berosi componeret, cum ante Berosum scripserit, claruit enim ipse sub Ptolemæo Philadelpho, cui etiam inscripsit apotelesmatica, & Berosus Tatiano teste (supra p. 204.) suum opus dedicavit Antiocho θεῷ. Deinde nec Assyriis nec ulli alii genti vel antiquitate vel potentia cedebant Ægyptii, aut cedere eos voluit Manetho, * qui longe majora de illis sensit ac concepit animo, quam ut Ægyptiacam suam historiam faceret supplementum & appendicem Berosi, si vel maxime hujus Chaldaica ante libros Αἰγυπτιακῶν Manethonis in manus hominum data fuisse ponamus.

5. METASTHENIS Persæ libellus de judicio temporum & annalibus Persarum. *Qui de temporibus*, inquit, *scribere parant, necesse est illos non solo auditu & opinione Chronographiam scribere, ne quum per opiniones scribunt, uti Græci, cum ipsis pariter & se & alios decipiant, & per omnem vitam aberrent. Verum absque ullo errore fiet, si solos annales duarum Monarchiarum* (Chaldaicæ & Persicæ) *secuti cæteros omnes ut fabulatores rejicerimus. In his enim tam liquide atque vere digesta sunt tempora, Reges & nomina, quàm apud eos splendidissime regnatum est. Neque tamen omnes recipiendi sunt qui de his Regibus scribunt, sed solum* Sacerdotes illius regni, *penes quos est publica & probata fides annalium suorum, qualis est* Berosus. *Nam is Chaldæus omne tempus Assyriorum digessit ex antiquorum annalibus, quem solum vel maxime unum Persæ nunc sequimur.* Deinde post Assyriorum Regum seriem (ex Beroso ut ait) ad Sardanapalum breviter deductam, *Huc usque Berosus. Nos autem illum imitati, nullo alio auctore usi sumus quam publica* Susiana Bibliotheca, *in qua* annales Persarum *ferunt fuisse Belochum tertium, Sardanapali clandestinum hostem, qui ejus militiæ præfectus erat.* Tempus quo vixisse vult videri, innuit in fine scripti, ubi post percursa Medorum Persarumque imperia magnumque Alexandrum, memoratur ipsi *Seleucus Nicanor*, *qui*

* Confer de Manethone dicta lib. 3. hujus Bibl. c. 20.

qui nun agit trigesimum annum, successit toti Asiæ ac Syriæ. Scilicet Seleuci hujus tempore vixit(Σελεύκῳ Νικάτορι συμβεβιωκὼς Clem. Alex. 1. Strom. p. 305.) celebris Indicorum scriptor *Megasthenes*, cujus nomen corrupto Eusebii Latini Codice deceptus Annius Metasthenem perperam appellat, ut pridem notatum præclaro Vossio lib. I. de Hist. Græcis capite undecimo. Megasthenem constanter vocant præter Strabonem aliosque scriptores a Vossio laudatos Phlegon extremo libri de mirabilibus, Ælianus hist. animal. VIII. 7. XVI. 41. XVII. 39. & Syncellus p. 221. librum quartum ἰνδικῶν laudans ex Josepho. Obiter notare liceat, Caroli Josephi Imbonati errorem, qui in Bibliotheca Latino Hebraica p. 160. Matthiam Megasthenem ait Historiam Judaicam scripsisse, idque firmat auctoritate Eusebii in præparat. Evangelica. Sed Matthiæ nomen expungere, & pro Judaica Indicam reponere idem Eusebius docet.

6. PHILONIS Judæi breviarium temporum, in tres libellos divisum: de qua commentitia lucubratione, cum libro de Biblicis Antiquitatibus itidem Latine tantum edito & Philoni supposito non confundenda dixi lib. IV. c. 4. §. 2. n. 44.

7. *Joannis Annii* de primis temporibus & quatuor ac viginti regibus Hispaniæ & ejus antiquitate.

8. Ejusdem de antiquitate & rebus Hetruriæ liber, mira commentorum portenta complexus. Inter alia in his decretum *Desiderii* Regis Italiæ ex *Grimoaldo* Volturnæ sive Etruriæ præfecto, in excerptis quæ sub Rege Desiderio de Hetruria scripsit.

9. *Q. Fabii Pictoris* de aureo sæculo & origine Urbis Romæ, ac vocabulorum ejus ac de Romulo libelli II.

10. MYRSILI Lesbii de bello Pelasgico, quod scriptum Annius confinxit occasione petita ex iis quæ ex genuino Myrsilo Dionysius Halicarnasseus & Strabo retulerunt. Confer Vossium lib 3. de Historicis Græcis lib. 3. p. 391. sq. & Martinum Hanckium de Rom. rerum scriptoribus lib. 1. p. 299. sq. & lib. 2. p. 421. sq. Ex Dionysio etiam lib. 1. p. 22. repetitum quod personatus hic Myrsilus refert de *Xanthi* Lydi patria historia.

11. *M. Catonis* fragmenta de originibus. In his citantur *Antiochus* Syracusanus, *Hellanicus*, *Herodotus*, & *Timæus* quem fabulatorem appellat. Etiam hi ex Dionysio Halicarnasseo. De singulis hisce Vossius, de Antiocho etiam Meursius in Bibliotheca Græca, sed qui Antio-

tiochum Xenophanis a Syracusano perperam distinguit. De hisce fragmentis Catoni tributis, sicut de Fabii Pictoris vide eruditorum judicia ac censuras apud Hanckium lib. 1. de Rom. rerum scriptoribus p. 21. 27. sq. & libro 2. p. 198. 203. sq.

12. *Antonini Pii* itinerarium, commentitium * & diversum ab itinerario, quod sub Antonini fertur nomine, & de quo plura dixi in Bibl. Latina.

13. *C. Sempronii* de divisione & chorographia Italiæ. Etiam hujus fingendi ansam è Dionysio Halic. Annius arripuit, cui C. Sempronius cum M. Catone semel iterumque allegatur.

14. *Jo. Annii* liber de Etrusca simul & Italica emendatissima Chronographia.

15. Ejusdem responsiones ad fratris *Thomæ Annii* Ord. Præd. quæstiones XL. de Thuscia.

16. *Cl. Marii Aretii*, viri Patricii Syracusani de situ Insulæ Siciliæ libellus.

17. Ejusdem dialogus *Calipho*, in quo Hispania describitur, collatis recentioribus locorum nominibus.

18. *Jo. Annii* Commentarius super Vertumnianam *Propertii*, lib. IV. eleg. 2.

Hæc sunt quæ in famosa illa Annii A. C. 1502. ** defuncti collectione reperiuntur, quæ post primam editionem Romanam A. 1497. fol. commentariis ejusdem illustratam, sæpius recusa (non eodem semper ordine, & additis post Annii mortem Aretii lucubrationibus) lucem vidit:

Venetiis 1498. fol. ex Bernardini officina.
Parisiis 1510. 4. curante Godfrido Torino Biturico & ex Jo. Parvi officina 1512. fol. 1518. &c.
Basileæ 1530. 4. apud Jo. Bebelium.
Antwerpiæ 1545. 8. 1552. 8.

* Vide Cluverii Italiam & Benedicti Averani T. 2. Opp. p. 18.

** Sic recte Jacobus Quetif & Jac. Echard in Bibliotheca scriptorum Dominicanor. T. 2. p. 4. fallitur igitur Christophorus Hendreich, qui in pandectis Brandenburg. p. 199. ait obiisse A. 1492. Confer Diarium eruditorum Italiæ T. XX. p. 504. sq. Bælii Lex. in *Nannius*, Laurentii Arrhenii diss. de Annio, Upsal. 1727. 8. & Dan. Guilelmi Molleri, Altdorf. 1692. 4. Clariss. Jo. Hübneri nostri Bibl. Historicam Hamb. Centur. 1. p. 231. sq.

Lugduni 1554. 12. apud Jo. Temporalem, 2. Volum. & sine Annii commentar. in Dionysii Gothofredi antiquæ historiæ scriptoribus 1591. 12.

Apud Commelin. 1598. 8. addita censura Casparis Varrerii.

Witebergæ 1612. 8.

Coloniæ in Bibl. Patrum 1622. Tomo XV.

Italice ex Francisci Sansovini, Florentini versione & cum ejus notis: Le antichita di Beroso Chaldeo e d' altri scrittori. Venet. 1583. 4.

Gallice vertit libros V. Berosi Anniani Jo. Bonus, Medicus Cardinalis Guisii, teste Francisco à Cruce Cenomana, Bibl. Gallicæ p. 207.

Contra Annii Commenta.

Casparis Barreiros sive *Varrerii* Lusitani, Censuras sobre quatro libros intitulados em Marco Porcio Catam de originibus, em Beroso Chaldeo, em Manethon Egyptio & em Q. Fabio Pictor Romano, Lusitanice Antwerp. 1557. 8. & Latine Rom. 1565. 4. Ex versione Andreæ Schotti in ejus Bibl. Hispanica p. 386. Francof. 1608. 4. & ad calcem editionis scriptorum Annianorum Commelinianæ. 1598. 8. & in Bibl. Patrum Colon. 1622. T. 15. & Lugd. 1677. T. 2. p. 529.

Jo. Goropius Becanus lib. IV. Origg. Antwerp. p. 340. & in jam dicta Bibl. Hispanica p. 356.

Gerh. Jo. Vossius & quos ille laudat lib. 3. de Hist. Lat. p. 609. itemque quos affert *Martinus Hanckius* libro utroque de scriptoribus rerum Romanarum, & quos ipse pridem in Bibl. Latina citavi lib. IV. c. 13. ubi etiam de Thomæ Reinesii aliorumque sententia, qui Annium in geunina fragmenta incidisse, sed illis varia ex ingenio suo addidisse suspicati sunt.

Francisci Sparavieri, JCti Romani castigationes ad Apologium Thomæ Mazzæ pro Jo. Annio.

Ejusdem Castigationes illæ vindicatæ & assertæ contra *Mazzæ* aucupium Ibis, & adversus responsiones Francisci à S. Augustino Macedi 1676. 4.

Francisci Tinto Veronensis, Beroso de Babylonia in Chaldea, distinguido de Beroso de Viterbo en Italia.

Pro Annio.

Thomæ Mazza Foroliviensis * Ord. Præd. A. 1688. defuncti, Apologia

* Quetif T. 2. p. 718.

gia per F. Giovanni Annio Viterbese, Veronæ 1673. fol. Giornale de letterati di Roma A. 1674. p. 17. & 1675. p. 12. Gregorii Leti Italia regnante T. 3. p. 206. & T. 4. p. 328. sq. 541. Idem scriptum Latine versum à F. Joanne Baptista Ettoreo, Ronchi 4. & Italice insertum libro ejusdem Mazzæ sub *Didymi Ropaligeri Liviani* nomine edito, cui titulus, i Goti antichi illustrati. Veron. 1679. fol.

Ejusd. Aucupium Ibis, h. e. confutationes objectionum elenchistæ anonymi (Franc. Sparavierii) in apologiam pro Annio F. Thomæ Mazza, autore *Didymo Leoclavico* Siviliano. Editum à Francisco à Sexto, Ord. Min. Capucin. Ronchi, 4.

Ejusd. Ad Franciscum Sparaverium plus æquo in Thomam Mazzam excandescentem parænesis. 1677. 4.

Francisci à S. Augustino Macedo, Ord. Minor. Observ. Lusitani adversus Sparavierium, responsio ad notas nobilis Critici, &c.

X. Nihil superest quam ut hoc loco, addita versione mea, subjungam nobile decretum de non adhibendis librorum suppositiorum testimoniis, publicatum A. 1721. 24. Sept. in Academia Regia Historica Ulyssiponensi, cujus Acta * scripta Lusitanice, atque Ulyssipone ab A. 1721. singulis per annos singulos voluminibus in majore folii forma luculentis typis edita, mecum pro sua humanitate communicavit eruditiss. & conjunctissimus collega meus Michael Richey, cui eo nomine gratias conceptissimas libenter persolvo.

Assento qve o Director e Censores da Academia Real da Historia Portugueza tomaraõ sobre o credito qve deviaõ ter alguns Authores.

O Director e Censores da Academia Real da Historia Portugueza, considerando o prejuizo qve se podia seguir ao adiantamen-

Decretum quod Director & Censores Academiæ Regiæ Ulyssiponensis, ad Historiam Lusitanicam perficiendam institutæ, condiderunt de fide & auctoritate nonnullis tribuenda vel neganda Auctoribus.

Director & Censores Academiæ Regiæ ad Historiam Lusitanicam perficiendam institutæ, expenso secum quantum possit fraudi esse

 Aca-

* *Collecçaõ dos Documentos. &c.* de his Acta Erud. 1727. p. 1.

to das composições dos Academicos, se alguns segvissem a Authores apocrifos, dandolhes a mesma authoridade, como se fossem genuinos, depois de se ponderar varias vezes esta materia, commetterao o seu exame a dous Academicos, qve disserao seu parecer por escrito, o qval he o segvinte.

Examinàmos por ordem dos Excellentissimos Senhores Censores da Academia Real da Historia os Authores, qve muitos atègora segvirao, tendo-os por verdadeiros, e qve os mais doutos reconhecèrao suppostos pelas razões e authoridades, qve largamente podem verse nas dissertações Ecclesiasticas do Marqvez de Agropoli, na Bibliotheca Hispanica de D. Nicolâs Antonio, qve imprimio em Roma o Cardeal Agvirre, e nos Concilios de Hespanha deste Eminentissimo Author, qve no segundo volume dissertação terceira, excurso 7. conclue com estas palavras: *Utinam ii, quorum interest, præsertim Domini Episcopi, Regii Consiliarii, Senatuum Justitiæ ac Fidei tam probrosas fictiones cum ipsis pseudochronicis exterminent, & similibus fabulatoribus frænum imponant, ut sæpe alias nomii.* Gaspar Barrayros foy entre os nossos, e ainda entre os Estrangeros, hum

Academicis, progressusque eorum remorari, si in lucubrationibus suis quidam ex illis sequantur auctores dubiæ fidei, eandemque illis tribuant auctoritatem ac si genuini & germani essent: Eandem rem etiam atque etiam considerantes, commiserunt examini duorum Academiæ sodalium, qui sententiam suam scripto consignatam nobis exhibuerunt hunc in modum.

Jussu & auctoritate excellentissimorum Censorum Academiæ Regiæ Historicæ, examinavimus Auctores quos multi ad hoc usque tempus sunt secuti, & pro veris ac genuinis habuerunt, quos tamen viri doctissimi observarunt esse supposititios, ducti rationibus & testimoniis quæ copiose expositæ videri possunt in diss. Ecclesiasticis March. Agropoli in Bibliotheca Hispanica veteri Nicolai Antonii, quam Romæ publici juris fecit Cardinalis Aguirre, qui Eminentissimus scriptor in magna collectione Conciliorum Hispaniæ Tom. II. diss. 3. excurs. 7. concludit his verbis: Utinam ii quorum interest, præsertim Domini Episcopi, Regii Consiliarii, Senatuum Justitiæ & Fidei tam probrosas fictiones cum ipsis pseudochronicis exterminent, & similibus fabulatoribus frænum imponant, ut sæpe alias monui. *Caspar Varrerius nostrorum & exterorum quoque unus ex primis fuit qui commenta Joannis Annii Vi-*

dos qve primeiro conhèceraõ os fingimentos de Joaõ Anio de Viterbo; e Gafpar Eftaço a fuppofiçaõ do Padre Higvera. Naõ fó vimos o qve eftes, e outros muitos Authores dizem, mas defcobrimos na Chronologia muitos anachronifmos, na Geografia algumas faltas, na differença do eftilo muita deformidade, e no filencio dos Authores contemporaneos, argumentos fortes, com outras regras da Critica fegura, qve nos obrigaõ a julgar fuppoftos os Efcritores, de qve offerecemos o Catalogo, affentando primeiro em alguns principios, de qve nos pareceo precifa a fuppofiçaõ.

terbienfis agnita, ficut Gafpar Statius feu Euftachius fuppofitos à Patre Higuera fœtus notavit. Neque vero vidimus tantum quæ & hi & multi alii fcriptores de illis pronunciant, fed & ipfimet in iisdem deteximus anachronifmos multos in temporum notatione, in Geographia errores, in dictione indignam nominibus quæ præferunt deformitatem, fcriptorum qui circa eadem tempora vixerunt filentium, & argumenta fortiffima, aliis etiam regulis Criticæ certis adhibitis, fidem fcriptorum, quorum catalogum fubjiciemus, convellentia. Sed præmittere principia quædam juvat, quæ ponenda fectandaque e re inprimis effe ducimus.

1. Naõ fazemos memoria de muitos Authores fuppoftos, nem de obras falfamente attribuidas a Efcritores verdadeiros, nem dos qve fendo genuinos, efcrivèraõ com pauca averigvaçaõ, quando todos eftes naõ pertencem propriamente ao inftituto hiftorico da Academia Real, ficando fempre livre a cenfura aos qve qvizerem deftas fontes apocrifas tirar as noticias, o que fe naõ fuppoem da erudiçaõ dos noffos Hiftoriadores.

1. *Non utemur teftimoniis auctorum fuppofititiorum qui magno numero feruntur, neque citabimus fcripta falfo attributa veris fcriptoribus, neque genuinos fcriptores qui veritatis exiguam rationem habuere, cum hæc omnia proprie ad inftitutum hiftoricum Academiæ Regiæ nullo modo faciant, ac femper cenfuræ obnoxios fe reddant qui ex fontibus apocryphis notitias repetere non dubitant, quod ab eruditione hiftoricorum noftrorum exiftimamus effe alienum.*

2. Os Authores fuppoftos tiveraõ muitos defenfores, como foraõ Rodrigo Caro, Fr. Francifco de Bivar, e outros igvalmente dou-

2. *Auctoribus fuppofititiis non defuere multi defenfores, ut Rodericus Caro, Fr. Francifcus Bivarius aliique non minus eruditi, longeque plu-*

tos, e muitos mais qve ſegviraõ as ſuas opiniones; porèm como para corroborar os ſueceſſos, qve achàraõ neſtes Authores fingidos, lhes foy preciſo examinar muitas tradições, fragmentos, qve ſe achavaõ em Eſcritores verdadeiros, e outras memorias, com qve lhes pareceo qve illuſtravaõ a Patria, e qve adornavaõ com acontecimentos raros, milagroſos, e deſconhecidos os ſeus livros, como os qve primeiro fingiraõ aqvelles Authores, eraõ tambem eruditos na antigvidade, en contràraõ os qve fizeraõ Apologias com os meſmos fundamentos, ſobre qve edificaraõ, os qve ſuppozeraõ os Authores, qve já naõ exiſtiaõ nos ſeus livros, ou qve nunca os tinchaõ composto: E aſſim nos parece qve ſe naõ deſprezem eſtes Commentarios, e Apologias dos Authores ſuppoſtos, para deſcobrir a verdade, ou a probabilidade de algumas opinioens, qve introduziraõ os qve os formàraõ entre a falſidade das qve novamente qvizeraõ inventar, e por eſta cauſa naõ diminuem muito a opiniaõ os homens doutos, qve ſem examinar o qve no ſeu tempo eſtava bem recevido, ſegviraõ aqvelles Authores falſos, tendo-os por verdadeiros; e aſſim fica livre à erudiçaõ dos Academicos apurar com as Leys da boa Critica entre o falſo o verdadeiro, de-

plures eorum ſectati opinionem: Illis tamen ut confirmarent res per confictos iſtos ſcriptores traditas, neceſſe fuit examinare multas traditiones, fragmenta in genuinis ſcriptoribus obvia, monumentaque alia ex quibus res patrias illuſtrare ſe poſſe ſperabant, unde ornarunt commentarios ſuos narrationibus variis, admirandis & antea incognitis, perinde ac ſi illi qui auctores eos primitus confinxerunt, tam bene periti Antiquitatis fuiſſent, itaque qui apologias compoſuere hos quos habuere pro genuinis auctoribus ſtatuerunt iisdem fundamentis ſuperſtruxiſſe, quæ vel in illorum libris non exſtant, vel quæ ſcriptis aliis contineri nunquam noverant. Hinc viſum nobis eſt commentarios illos atque apologias auctorum ſuppoſitiorum neutiquam negligendas nobis eſſe ad indagandam veritatem, & videndum quantum probabilitatis habeant opiniones nonnullæ quas introducere conati ſunt illarum defenſores, qui in falſis & commentitiis ſcriptoribus recens deprehendere eas viſi ſunt: Atque adeo magis conſulemus honori virorum doctorum, qui ſine examine quod illorum tempore erat ſatis receptum, auctores ſuppoſititios ſecuti ſunt, quos pro veris ſcilicet habebant. Integrum igitur eruditis Academicis erit ſecundum regulas genuinæ Critices hæc diſcutere, verumque à falſo diſcer-

vendo os Escritores das memorias referir o qve se acha nos Authores suppostos para o refutar.

scernere, scriptoribusque memoriarum erit fas illa quæ in suppositiis scriptoribus deprehendent referre eum in finem ut confutentur.

3. Ha outros Authores modernos, como Fr. Gregorio Argaes, D. Joaõ Tamayo de Salazar, muitos Hespanhoes, alguns Portugvezes, e poucos de outras Nações, qve naõ sò segviraõ enganados os Authores suppostos, mas accrescentàraõ novas conjecturas, com qve augmentàraõ as fabulas, introduzindo na Historia Ecclesiastica de Hespanha Concilios, Bullas, Bispos e Santos: E na Secular, Reys, Principes e successos, qve nunca huove. D. Joseph Pellecier conhecendo a supposiçaõ de muitos destes Authores, approvou outros tambem suspeitosos, e per naõ qverer costumarse a qve houvesse na Historia de Hespanha os tres tempos, qve com Marco Varraõ reconheceo, para qve o adelon, ou de todo ignorado, naõ ficasse occulto, e o mythico, ou fabuloso tivesse acções mais certas, bouscou nas fabulas dos Gregos, e nos Poëtas outros Reys, e historias mais eruditas, e igvalmente duvidosas.

3. *Sunt & alii scriptores recentis ætatis, ut Fr. Gregorius Argaes, D. Joannes Tamayo de Salazar, Hispani plures, nonnulli Lusitani, pauci ex aliis nationibus, qui non solum decipi passi se sunt ut suppositios auctores sequerentur, sed etiam novas illis adtexuere conjecturas, fabulasque auxere fabulis atque eas adsperſere Historicæ Ecclesiasticæ Hispaniæ, & Concilia, bullas Pontificum, Episcopos Sanctosque, nec minus in Histori sæculari, Reges atque Principes & res gestas, quæ nunquam fuere, confinxerunt. D Josephus itaque Pellicerius considerata multorum ejuscemodi scriptorum mala fide, atque notatis aliis etiam pluribus non minus suspectis, ait videri sibi in Historia Hispanica discernenda esse tria tempora, qualia in omni historia Marcus Varro pridem distinguere se fuit professus, unum ἄδηλον sive ignoratum penitus, atque occultum, alterum mythicum sive fabulosum in quo narrationes certæ magis sed fabulis Græcorum & nostrorum Poëtarum obseptæ, Regesque & res gestæ doctæ magis sed non minus dubia fide expositæ.*

4. Entre as obras dos Santos Padres, de qve se podem tirar docu-

4 *Inter monumenta sanctorum Ecclesiæ Patrum, ex quibus documen-*

mentos para a noſſa Hiſtoria , andaõ algumas qve ſe julgaõ apocrifas, e outras ſuſpeitoſas, porèm naõ interpomos nellas o noſſo juizo, por naõ ſer o qve agora ſe nos manda examinar.

5. Temos muitos Authores de boa nota, qve allegaõ outros qve ſe perdèraõ, ou qve alguns entendem qve naõ exiſtiraõ, como ſuccede a Juliaõ Lucas, allegado por Floriaõ da Campo, Laymundo Ortega, Angelo Pacenſe, Alladio e outros por Fr. Bernardo de Brito: E como naõ vimos eſtes livros, os naõ comprehendemos no Catalogo dos ſuppoſtos, e ſegundo o provavel do qve ſe tirou delles, ficaraõ os ſucceſſos admittidos ou reprovados.

6. Naõ comprehendemos tambem neſta materia aqvellas hiſtorias, qve tem ſò eſte nome, e com o de peſſoas conhecidas ſaõ humas novelas, qve com alguns caſos verdadeiros introduzem, como os poëmas, muitos fabuloſos, e deſte genero ſaõ Abulcaſis, Author Arabigo, qve eſcreveo da perdiçaõ de Heſpanha, parte da Chronica antiga del Rey D. Rodrigo, e outras daqvelle tempo, e mais modernas, qve cauſaráõ nos credulos grande confuſaõ, naõ porqve approvemos o qve eſtes livros contèm, mas porqve he provavel qve

menta ad illuſtrandam noſtram Hiſtoriam duci poſſunt, feruntur nonnulla quæ apocrypha cenſentur, alia ſuſpecta ac dubiæ fidei: Eorum nullo utemur niſi judicio noſtro interpoſito, ut adeo præſenti loco examinare illa non ſit neceſſe.

5. *Sunt & multi bonæ notæ auctores in quibus alii deperditi allegantur, aut illi quos nonnulli nunquam exſtitiſſe exiſtimant, ut Julianus Lucas qui à Floriano de Campo citatur, & Laymundus Ortega, Angelus Pacenſis, Alladius & alii à Fr. Bernardo de Brito. Hos cum nunquam oculis uſurpaverimus, in Catalogo librorum ſuppoſititiorum præterimus, ſed prout erit probabile quod ab illis ducetur, vel ſtatuetur illis pretium, eorum auctoritatem amplectemur vel rejiciemus.*

6. *Neque in hoc Elencho illarum narrationum facimus mentionem, qui titulum ſolummodo hiſtoriæ gerunt & in fabulis ſuis perſonas notas inter veros quoſdam eventus introducunt, ut in multis ſit poëmatibus plenis fabularum, & cujuſmodi ſunt Abulcaſis, ſcriptor Arabs, qui de Hiſpania amiſſa tradidit, partem hiſtoriæ antiquæ Roderici Regis, & nonnulli alii illius & recentioris ætatis, qui credulis hominibus facile imponunt: Non quod pro veris probemus quæ in illis continentur, ſed quod videatur probabile conſignata eſſe ab illis autoribus, quorum præ-*

ſaõ eſcritos pelos Authores, qve referem, e qve tem a antigvidade, qve ſe lhes attribue.

7. Ultimamente nos parece qve naõ fica offendida a piedade, ou a gloria da Patria, moſtrando ſinceramente qve ſe naõ admitte o falſo, qve ſe naõ affirma o duvidoſo, e qve ſe eſtabelece o verdadeiro, copiando neſte lugar as palavras, qve no fim do prologo do Exame de antiguidades eſcreveo Diogo de Payva de Andrada, hũ dos noſſos mais illuſtres Eſcritores.

Advirto mais, qve ſe ſe vir qve às vezes contradigo algumas opinioens, ou antiguidades, qve puderaõ honrar a noſſa Patria, ſaybaõ qve o faço por mais honra ſua, porqve alèm de ſer couſa ſabida, qve ſempre o falſo deſacredita; jà qve ella tem grandezas taõ certas, qve a podem authorizar os naturaes, ou affeiçoados, ficalhe ſendo abatimento attribuir lhe as duvidoſas, de qve podem motejar os Eſtrangeiros e gloriarſe os envejoſos.

E naõ tratamos de muitas eſcrituras, inſcripções, e outros monumentos qve ſe fingiraõ, porqve ſempre ſe reſervaõ para o ſabio juizo dos Excellentiſſimos Senhores Director e Cenſores, e para a la-

præferunt nomen & tam remota ætate quam illis communitur tribuunt.

7. *Denique nihil videmur nos facere ſive à pietate in Patriam alienum, ſive gloriæ ejus inimicùm, ſi omni fide demonſtraverimus nihil nos falſi admittere, nihil dubii affirmare, vera autem ſtabilire ac tueri, quam in rem hoc loco repetemus quæ pridem ſcripſimus in prologo examinis Antiquitatum ſcriptoris inter noſtros clariſſimi Didaci de Paiva de Andrada:*

Monere præterea juvat, ſi interdum opiniones quaſdam vel jactatas antiquitates oppugnemus, quæ patriæ noſtræ gloriæ poſſint eſſe & honori, tenendum eſſe hoc ad majorem illius gloriam honoremque à nobis fieri, cum res conſtans ac teſtatiſſima ſit, falſitatem ſemper honori fideique obeſſe: Sed & patria noſtra tam multis abundat rebus certis maximiſque, quæ auctoritatem illi addant atque civibus ſuis amicisque commendabiliorem faciant, ut ineptum ſit dubias falſaſque illi adſcribere, exteriſque ludibrium & invidis gloriandi materiam præbere.

Non jam dicimus de variis ſcriptionibus, inſcriptionibus, aliiſque monumentis fictitiis, quoniam ſemper hæc ſubjicientur ſapienti excellentiſſimorum Virorum judicio, Directoris Cenſorumque, & diligenti

 cen-

boriosa Critica dos Academicos, qve na facilidade de ver os Archivos, qve lhes permitte o seu Regio Protector, desempenharaõ facilmente a empreza, qve tomàraõ na imagem da Verdade. Lisboa Occidental 20. de Agosto de 1721.

Conde da Ericeira.
Martinho de Mendoça de Pina e de Proença Homem.

*censuræ Academicorum, qui pro facili ad Archiva inspicienda aditu quem potentissimus Protector Rex illis concedit, rem facile expedient, atque ad imaginem Veritatis * component. Ulyssipone Occidentali 20. Augusti* 1721.

Comes de Ericeira.
Martinus de Mendoza Pina &c.

CATALOGO dos Authores suppostos.

Berozo Chaldeo.

Megasthenes Persa, e os mais qve publicou Joaõ Anio Viterbiense, excepto os fragmentos qve se conservaõ nos Authores antigos verdadeiros.

Santo Athanasio de Saragoza com os mais escritos do Monte Santo de Granada.

Caledonio Bispo de Braga, na vida de S. Pedro.

Gregorio Betico, Catalogo dos Martyres de Hespanha.

Lucio Flavio Dextro.

Marco Maximo.

Branlio, continuaçaõ de Maximo.

Luitprando.

Hauberto Hispalense.

Liberato.

ELENCHUS scriptorum suppositítiorum.

Berosus *Chaldæus.*

Megasthenes *Persa & cæteri quos publicavit Joannes Annius Viterbiensis, exceptis fragmentis quæ in scriptoribus antiquis genuinis servata exstant.*

S. Athanasius *Cæsaraugustanus & cætera scripta quæ in monte sancto Granatensi reperta traduntur.*

Caledonius *Episcopus Bragensis in vita S. Petri.*

Gregorii Bætici *catalogus Martyrum Hispaniæ.*

Lucii Flavii Dextri *Chronicon.*

Marci Maximi.

Braulionis *continuatio chronici Maximi.*

Luitprandus.

Haubertus *Hispalensis.*

Liberati *Chronicon.*

Au-

* Insigne hujus Academiæ, Veritas lucem affundens undique, cum lemmate: *Restituet omnia.*

Aulo Halo.
Servando.
Pedro Seguino.
Heleca.
Juliaõ Peres.

Aulus Halo *Poëta Toletanus.*
Servandus.
Petrus Seguinus.
Heleca.
JulianusPetrus *archipresbyter Toletanus.*

Naõ fallamos nos Authores, qve estes allegaõ, e naõ existem, pois saõ pela mayor parte suppostos. E assim se mandou imprimir este Catalogo, qve comprehende alguns Authores julgados por apocrifos, para qve nenhum Academico se valha da sua authoridade, como de Escritores, qve tem o credito, qve mereceriaõ estes livros, se fossem dos Authores a qve se attribuem; pelo qve declaraõ qve todos os Academicos se devem conformar com esta censura, para poderem ser approvadas pela Academia as suas obras. Lisboa Occidental 22. de Septembro de 1721.

Nec habemus pro nostris auctoribus qui ab his allegantur, neq; illis fidem tribuimus, utpote majorem partem suppostitiis. Quare etiam hicce elenchus typis imprimendus datus est, auctores quosdam quos apocryphos judicamus complectens, ne quis ex Academiæ sociis illorum auctoritate utatur tanquam dignorum fide quam mererentur scripta hæc si illorum quibus adscribuntur auctorum fœtus essent. Declaramus igitur, huic censuræ universos Academicos obsequi & conformare se debere, si scripta sua Academiæ probari voluerint. Ulyssipone Occidentali 22. *Sept.* 1721.

D. Manoel Caetano de Sousa.
Marqvez de Abrantes.
Conde de Ericeira.

Marqvez de Fronteira.
Marqvez de Alegrete.
Conde de Villarmayor.

XI. Antoninus Mongitor in Bibliotheca Sicula edita Panormi A. 1707. fol. T. I. p. 158. sq. de DIODORO Siculo differens refert sub ejus nomine, Italica lingua prodiisse *Epistolas LV.* in Petri Carreræ Historia Catanæ T. I. p. 457. Prodiit illa historia Italice, Catanæ 1639. fol. in qua notas nonnullas Carrera addidit, & p. 492. tradit Epistolas illas Latine

è Græco translatas A. 1470. à Cardinali *Bessarione* Nicæno. Italice vero ex Latino versas nonnullas ab *Octavio Archangelo*, Nobili Catanensi, qui circa A. C. 1600. floruit. Nec Græca hactenus in lucem protulit quisquam, nec Latinam quam Bessario dicitur concinnasse versionem. Quamquam vero idem Carrera dubitat sintne Diodori Siculi an THEOCRITI Chii, tamen neutrius videntur esse, cum nemini veterum memorentur, neque MStus illarum Codex usquam potuerit reperiri, ac minime obscura νοθείας & recentioris ætatis argumenta in ipsis deprehendantur Epistolas, unde Placidus Reyna pro recenti eas otiosi ingenii commento habet, & laudatus Mongitor T. 2. p. 107: *apocryphæ putantur à nasutioribus non sine rationum pondere.* Idem visum celeberrimo viro Gisberto Cupero Exerc. 1. de elephantis in numis, capite 9. T. 3. thesauri Antiquitatum Rom. Sallengriani p. 87. & Petro Burmanno, Viro eruditissimo qui præf. ad Tomum sextum thesauri splendidi scriptorum Siciliæ, editum ex efficina nobili Petri van der Aa Lugd. Bat. 1723. fol. in quo cum Carreræ historia Catanæ recusæ Epistolæ illæ exstant Italice cum versione ex Italico Latina, antea inedita V. C. Abrahami Preigeri: *Addit deinde aliud argumentum* (Carrera) *quod nulli, credo, Critico placebit, ex Epistolis* Philanthropi, *Pontificis Maximi Catanensium ad Cocalum, &* Catanensium *ad Dædalum, quas ex Græco vertit Bessarion Latine, & Diodori alicujus Siculi esse jactantur. Has enim spurias & recentioris alicujus Sophistæ esse quis non videt? Mentio ibi fit Julii mensis, & legionis, naumachiæ, & circi, quæ ipsa nomina diu post Cocali tempora invaluerunt. Has Epistolas, quarum auctoritate passim utitur & se decipi patitur, dicit versas ex Latino in Italicum sermonem ab Octavio Archangelo, & servari in primo volumine Chronicorum Catanæ: Ipsum tamen eas non potuisse Romæ, cum ibi A. 1636. esset, reperire.* Idem Burmannus p. 9. *Ut lectoribus æstimandi copiam Carrera dare posset, qua auctoritate fretus plurima inaudita eruditis tradat, Diodori illius Epistolas ab Archangelo Italice versas adjecit operi suo: Quod sane docet bona fide Carreram his fidem habuisse, cum e re sua consultius aliter fuisset eas æterno silentio premere: Manifestissimas enim fraudis & spuriæ ignobilitatis notas præferunt, quas hîc longo ordine exponere nihil attinet, cum nemo humanitatis & elegantiæ veteris studiosus non statim eas deprehendere queat. Lepidum vero est quod suspicatur non Diodori Siculi esse sed forte* Theocriti Chii, *quia Suidas ejus historiam Libycam (quam belli inter Libycos & Catanenses gesti esse credit)*

&

& Epistolas admirabiles memorat: Infirmo certe argumento, cum illæ Epistolæ θαυμάσιαι videantur argumenta rerum incredibilium * *habuisse, ut eo titulo περὶ θαυμασίων Phlegon librum inscripsit, quem in sensum si quis velit illas Epistolas referre, per me licet. Sed si ipsa ineptissimarum Epistolarum lectio eas falsitatis non statim damnaret, quæso videat an Theocriti Chii ævo, qui æqualis Aristoteli & Theopompo tempore Alexandri vixit,* ** *ut apparet ex Athenæo lib. XII. cap. 9. conveniat Marcellus & Lælius Metellus (ignorabilis homo) quorum Epistolas etiam hic producit. Certe Marcellum toto sæculo, Alexandro juniorem fuisse constat.* Cæterum cum Epistolæ illæ, qualescunque sint, Latine non nisi in magno illo & sumtuosiore opere semel vulgatæ reperiantur, existimavi me rem non ingratam facturum studiosis hominibus, si eas hoc loco, ut possint de illis ipsi suo marte ferre judicium, integras exhiberem.

EPISTOLÆ DIODORI SICULI EX ITALICA OCTAVII ARCHANGELI VERSIONE LATINE REDDITÆ, INTERPRETE V. C. ABRAHAMO PREIGERO.

Catanenses Syracusanis.

Epist. XIX. libri primi.

Ep. I.

Vicistis, ac spoliastis credulos agricolas nostros, persuadendo eos Oratorum more, diripuistis frumentum Sacerdotum Cereris, confregistis obeliscum nostrum Chalcidicum, ut & inscriptionis nostræ, ad flumen Symethum, terminum, ex pacto nobis concessum,

 armis-

* Hoc minus verisimile mihi videtur, nam ita dixisset Epistolas non θαυμασίας sed περὶ θαυμασίων. Consuetum autem Suidæ, Epistolas quas laudat, admirabiles nuncupare. Ita de Phalaride: ἔγραψεν ἐπιστολὰς θαυμασίας πάνυ.

** Confer lib. 3. hujus Bibl. c. 17. §. 4.

armisque vestris oppositum, ruptis legibus pacis, quam a nobis redemeratis, quo melius bellum iterum facere possetis. Nos in portu Megarensi duas naves vestras, eadem illa onustas præda, cepimus, & Nobiles vestros armatos prælio vicimus; navium altera, quæ nobis sese dedidit, mox autem exarmata fugam arripuit, & a nostra clementia ad vos sese recepit, una in captivitatem avexit nostrorum hominum ligones ac vomeres, in testimonium fugæ suæ, nostræque fiduciæ. Sint sane hi vobis Rhetorices vestræ atque rapinæ tropæum, arma vestra nobis victoriæ nostræ erunt. Quod Magrenses vestri in fidem nostram concessere, id armis nostris effectum est; nova autem ipsius Urbis deditio nobis facta, voluntaria fuit, non pacto ullo, aut earundem frugum pretio, ut per litteras nobis exprobatis, a nobis empta, cupientibus istius Urbis civibus a jugo tyrannidis vestræ liberari, inque nostræ libertatis societatem sub nostra protectione, recipi. Quare si pacis estis conservatores, aliis eam nolite eripere, quin vestro potius vivite contenti, neque in hominem liberum natum ullum, dominium vobis quærite, ne tutrices Nemeseos nostræ vires provocantes, ultrices Deæ iras in armis nostris experiamini.

Senatus Catanensium Chrysostrato, Rei Militaris Principi.

Epist. XX. Libri primi.

II. In homine, quantumvis honesto ac probo, semper aliqua reperitur imperfectio. Bello te strenuum aliisque virtutibus præditum novimus, sed valde hæc omnia obscurantur ab avaritia tua, ad quam plus semel jam certis de causis connivere placuit; nam judicem te ipsum constituens propriorum meritorum, ac nostra benevolentia nimium confisus, non solum non participes, secundum cujusque merita, totius prædæ, ut tibi scripsimus, fecisti prælii socios, ac pedites, quos regimini tuo commisimus, sed tibi eam, vel, ut irem excusas, Reipublicæ reservasti. Laboribus tuis pretium non pro tuo, sed nostro lubitu statuas, neque ab iis indebito modo exigas, quorum nos debitores multis nominibus fatemur. Justum est, ut ei, qui proprium sanguinem, corpus, aut vitam exposuerit, aut impenderit, sperata persolvatur merces, si non de nostro, saltem de spoliis, quæ nactus fuerit, deque honore. Turpissimum quæstus genus est, aliorum labores lucri

lucri facere, aut diripere. Dii prohibeant, ne unquam Ærarium nostrum divitiæ tam infames intrent, cum amicorum discordia. Distribue igitur inter illos omne illud argentum & aurum, omnemque illam prædam quam tibi, vel, uti dicis Reipublicæ reservandam arbitrabare: vere enim miser est, qui quum nummis sit ditissimus, amicorum, virtutum, & consilii inopia summa laborat; & ille tutissimus est thesaurus, qui bene donatur, beneque impenditur.

Psyllas Senatui Catanæo.

Epist. XI. Libri primi.

III. Siciliæ Civitates, dum imperare singulæ cupiunt, imperium omnes perdent, præcipites enim altera in alterius exitium ruentes, victæ omnes interibunt. Tutissima, imo felix illa demum est quæ alteri, cum possit, vim non faciat, neque, cum norit insidiari, insidietur tamen, neque cum habeat penes se aliena bona, ea usurpet, proprias vero res propriis viribus tueatur. Jacet Heraclea inde, quod alias destruxit Civitates, dumque alienis divitiis potitur, sæpius in captivitatem adducta, & ad inopiam redacta est. Sic in alias Civitates tyrannidem exercens urbs Syracusana perpetuam ipsa tyrannidem subiit. Hos infelices casus, ceu speculum inspicientes, o Catanæi, non dico prudenter, sed beate fortasse poteritis vivere. Probe scio, pacem vobis charam esse, qui diuturnorum jam dudum bellorum tædio laboratis. Ego hic obses a vobis sum, non tamen orator ad vos esse volui: nam pacis potius vestram, quam hostium nostrorum belli victoriam esse cupio. Nunquam in animum meum inducam, ut libertatem, nomenve Catanæum calamo meo commaculem, neque adeo auctor vobis ullo modo ero, ut contrahatis, nedum aliis cedatis antiquam vestram ditionem Transsymethicam, licet hostes horrendum in modum, ut hoc faciam, apud me instent, sive quod territi sunt classe Atheniensi, in auxilium nostrum vocata, sive quod tam anxio producendi imperii desiderio laborant. Hesterna die nunquam, ut ad vos hoc scriberet, adduci potuit manus mea dextra, amputata quidem ea de causa ab ipsis, sed non victa: Neque hodie, neque unquam id a se impetrabit sinistra, quæ pariter invicta, eidem securi Syracusanæ subjici haud metuit, quum & ipsum intrepidum hoc caput, subeundis pro Patria tormentis inexpugnabile prorsus, recipiendis istis ictibus paratum sit.

ſit. Certi eſtote, tam irrevocabilem eſſe fidem meam, quam vulnus ſit.

Catanenſes Megarenſibus, & Ennenſibus.

Epiſt. XL. Libri primi.

IV. Quum Zanclæi, Tauromenitani, Centuripini, & Hadranitæ miſerint nobis decem talenta, & arma, & pedites, & equites, & commeatum ad res bellicas, nullo nomine ad hæc obſtricti; quid non a vobis ſperandum eſt, qui manu propria ſæpius frontes noſtras condecoraſtris coronis obſidionalibus, a ſolo veſtro decerptis?

Senatus Catanenſis Charmopylo.

Epiſt. LXX. Libri primi.

V. Sæpius per Decuriones noſtros, & per litteras noſtras monitus es, ut tibi caveres a converſatione atque inſidiis, navium, non minus Athenienſium, quam Syracuſanarum, quæ rebus noſtris inhiantes, quotie cum mercibus ſuis frequentant portum Ongiam, & Saturniam Acidis, quam cuſtodiæ tuæ una cum omnibus publicis reditibus, qui ibi in manus tuas pervenere, commiſimus, atque credidimus; ſed tu aut dormis oculis apertis, aut vigilas oculis clauſis. Poteſtne autem non expergiſci quiſpiam, qui non dormiat? Trade ergo claves Arcis, * atque ærarii in manus Harmenidis, & veni injudicium.

Catanenſes Curioni Tetrarchæ †

Epiſt. LXXII. Libri primi.

VI. Virtutum potiſſimum theſauro ſecuritas publica conſiſtit. Noſtra hæc conſuetudo haud eſt, ut accumulemus opes, ut provide nos doces, unde militibus, ingruente neceſſitate, ſtipendia ſuppeditemus; ſed auro eos, atque argento captivo remuneramur, aut vulnerum, victoriarum, prædæ ſpoliorum hoſtilium, & honoris coronarum participes facimus. Hac omnium glorioſiſſima merces eſt, quam militibus atque ſociis noſtris diſtribuere ſolemus. Vale.

Se-

* In Italico, *le chiave della fortezza e del rame.*

† Principi ſive Rectori quartæ partis Provinciæ ſive regionis.

Senatus Catanensium Istriadæ, Duci Leontinorum. Epist. XC. Libri primi.

VII. Moti precibus tuis potentibus, & amicitia veteri, imprimis autem virtutibus tuis, clementiæ ac gratiæ instrumentis, vitam una cum libertate donavimus Lupulo, nepoti tuo, cujus ex ore canes nostri Catanenses nobilissimam illam prædam eripuere Virginum Afforinarum, quæ Templum Cereris petebant, cui ab infantia sacratæ fuerant. Et quoniam tui, ob venerandam senectutem, ejus autem ob juvenilem ætatem, ad vitia proclivem, nos etiam miseret, restitue illum Matri suæ; quæ ante meritum mortis supplicium jam miseras ipsi facit exequias. Si eum in animi, ac fortunæ bona atque divitias successorem tibi optas, exhortare eum, ut bene vivat, teque viventem, & patrem suum Leonicum, virum probum, filium, natura tuum, moribus atque adoptione nostrum, pro libertate communis Patriæ nostræ mortuum, licet in perpetua apud nos ac viva recordatione superstitem, imitetur, ac probe sciat egregias illas Avi atque Parentis virtutes, contra solitum legum nostrarum rigorem, nos cogere esse clementes. Hasce ipsi litteras prælegas volumus, quod si compererimus tamen, Lupum mutare pilum, non omittere vitium, supplicii ipsum refrænet terror, & si inemendabilem videris, contemptoremque sui ipsius, tui, nostri, Deorum denique, statim tibi ejus pellem mittemus.

Catanæi Hieroni. Epist. CXI. Libri primi.

VIII. Mittimus tibi Arrium Chlorionem, & M. Protionem, ad defendendam innocentiam inculpatorum istorum Juvenum Catanensium, qui a sorore tua necis Beryllii, nepotis tui accusantur. Aurem præbe justæ defensioni, & fidem habe veritati verborum nostrorum, quæ ex horum ore percipies, avunculum exutus, ac judicem indutus, ne quid apud te calumniæ valeant, quæ lachrymis tibi fæmininis propinantur; belli saltem occasionem quærere noli, habendo nos omnes, homicidii reos, & pacis ruptores, sicut facis, quoties aïs epibatas Catanæos, in Naumachiæ certaminibus, Nepotem tuum factiose occidisse, quum tamen hæc cædes præter voluntatem perpetrata fuerit. Animus homicidium, non manus invita facit. Fas autem non est, in

Senatu justissimo, carnificem fieri, tibive mactandos concedere innocentes, quos petis. Quamobrem ut homines te precamur, ut amici te hortamur, ut Judices tibi dicimus, noli dissentire a Judicio nostro, & acquiesce sententiæ Proagororum * nostrorum, tamque incorrupti Senatus; sin innocentia tibi forte supplicio, veritas contentione digna videtur, & ut a paucis iniquam sumas vindictam, omnibus nobis bellum intentas, fac quod lubet. Et si impatientia tua non sustinet audire defensionem linguæ inermis, sentiet forsan armatas in manibus nostris rationes, quibus tanquam Justitiæ propugnatricibus Dii invictis esse concedent.

Catanenses Phalaridi Tyranno Agrigentinorum.
Epist. CXII. Libri tertii.

IX. Quum non statuerimus, neque etiam satis expendere possimus, majorine misericordia, & clementia, senectus tua, & valetudo gravissima ac diuturna, an supplicio indigeat insanabilis ille morbus linguæ tuæ pestiferæ, cæterorumque vitiorum tuorum, armis te nostris adoriti, & in perpetuum tibi occludere maledicum illud os tuum supersedimus. Ut autem damnum, quod ab immissis a te incensoribus segetum nostrarum, occisoribus gregum innocentium, accepimus, ex parte vindicaremus, una cum Leontinis, hostibus tuis, jam terram tuam depopulati sumus, magna tamen usi continentia, & clementia, exercitum quoque tuum equitum peditumque nostrorum non viribus tantum, sed & terrore fudimus, & in fugam conjecimus, clementes non minus quam faciles ac misericordes nos exhibentes usque ad ipsum prælii ardorem, amissis nostrorum paucis, occisis autem mille tuorum una cum duobus tuis Nepotibus infelicibus, crudelitatis tuæ Ducibus, stultitiæ tuæ executoribus. Te vero, utriusque infortunii auctorem, ut humanum sanguinem sitientem, per Pentaurum tuum tibi a secretis, cui vitam ac libertatem, quam nihili æstimas, largiti sumus, ea conditione ut tibi vas, isto sanguine plenum, reportet, hujus nostræ victoriæ certiorem facimus. Eum itaque bibe, & infelicissimam hanc vitam, vive cum illo supplicio, cumque crudelibus illis mortis generibus, quæ singulis horis tibi infert Natura vindex, & invidia felicium nostrorum

* In Italica versione: *de' Proardi nostri.* Proagororum mentio apud Ciceronem in Verrinis, IV, 23.

rum ſucceſſuum ; omni modo enim ab inquinandis vindicta tua manibus noſtris cavebimus, turpemque illam victoriam fugiemus, quam tua nobis miſeria afferret.

Catanenſes Steſichoro Himerenſi.

X. Veni; quandoquidem in civitatis noſtræ jura te jam recepimus, ſicuti carminibus pariter & epiſtolis a nobis petis, poſitoque omni metu ſub noſtra protectione nobiſcum fruere illa libertate, & tranquillitate, quam Muſæ tuæ deſiderant,] & accipe, quæ tibi in ſubſidium vitæ, ac Filiabus tuis in dotem, liberali manu aſſignat Senatus Populusque Catanenſis, ſoli aliquot jugera Epigrammatum tuorum ſylva celebrata, eaque, ſi non ut dona meritis tuis ingentibus digna, ſaltem ut primos honoris ac benevolentiæ fructus: Quippe certi ſumus, quæcunque non fecerimus nos, facile ea ſuppletum iri ampliſſimis illis corporis atque animi dotibus, quibus vel univerſas orbis terrarum divitias ſuperant. Duas Filias tuas vel noſtras potius, quas reditus tui veluti obſides nobis reliqueras, nuptum dedimus, alteram Clarioni, alteram Tetrachio, Sororis tuæ filiis. Publice itaque lauda, quæ ſecreto tibi placent, facile enim jam perſpicis, quam ampla hi Juvenes hæreditate a Parente ſuo, Patricio noſtro, quamque egregiis moribus, atque ſcientiis locupletati ſint, amplexi quam cupidiſſime, non Senatus tantum gratiam illam, ut & ipſas imprimis ſponſas, verum & mediocrem harum conditionem, quippe quibus ſummæ dotis inſtar arridet quod ſint Steſichori filiæ. Hæc omnia tamen invita tua ſorore tranſacta ſunt, quæ majorem natu deſponderat Cteſiandro, Agonothetæ noſtro, qui forma ac moribus puellæ captus, in curia eam ſibi uxorem dari petebat, ſed repulſam a nobis tulit, non quod iſto connubio non eſſet dignus, ſed quod ærario noſtro aliquot ſeſtertium millia deberet. Recipe itaque Generos atque Nepotes tuos, & admitte juſtam hanc electionem, una cum fructibus tam egregiæ plantæ, qui inde ad te redeunt, cumque iis ad nos Catanam revertere, ſpectaturus Hymenæos, & ſpectacula, quæ adeo deſideras.

Catanæi Agrigentinis.

XI. Liberos vobis remittimus obſides, cumuniremi noſtra, quæ vobis in donum cedat; octodecim quoque talentorum debitum vobis remittimus, quod Senatui Populoque Catanenſi ex pacto ſolvere tene-

bamini, pro impenſis, ac damnis quæ bello fecimus, moti non ſolum Leontinorum, ac Meſſanenſium * precibus, ſed & ipſa quodammodo ſtatua Proſerpinæ, quam Templo noſtro Lunæ donaſtis, nec non vaſis aureis, & gemmis, quæ Ditis, divitiarum Dei, conjugem ſatis arguunt, cæterum proſperis nunquam ſucceſſibus ſuperbientes, ſed in amicitiam quoſcunque recipere ſoliti, qui eam apud nos ambiunt. Neque mors Phalaridis, qui & vivus & mortuus vobis nocuit, multiſque vos calamitatibus affecit, alios nos fecit, quam fuimus ante; gaudemus prudentiores vos eſſe factos, nam homines, qui errorum ſuorum adeoque offenſarum, quas ita proximis præbuerint, pœnitentia ducuntur, tantum non pro innocentibus habendi ſunt.

Catanenſes Zanclæis & Rheginis, amicis fidelibus. Epiſt. XIX. Libri quarti.

XII. Non uſurarum, neque mercium beneficio divites facti ſumus, ſed fructuum, quos omnium noſtrum univerſalis parens Terra procreat, ac Ceres largitur, quippe quibus indefeſſo quotannis ſtudio labores noſtros credimus, porro etiam ſpoliorum hoſtilium, queis terra marique potiti ſumus: Denique continui exercitii, quod ut otii inimicos implicitos nos tenet. Nos illas non reputamus divitias quas Fortuna donare & auferre poteſt; eaque infima laus eſt, quam nobis tribuere poteſtis, ubi illud in nobis laudatis quod ſub aliena poteſtate eſt. Iſti demum ſtabiliſſimi ſunt theſauri, qui in animi bonis conſiſtunt, quosque non minus quam iſtos, majori ex parte adverſus hoſtes conſumſimus, ſed ita, ut certo quodam modo nobis atque amicis noſtris ſuperſint; & hi invicti atque inexhauſti manent, neque Fortunæ ſubjacent. Imo injuriam nobis facitis, qui iſtam nobis laudem, tam liberali calamo, adſpergitis, quaſi vero non alia vobis ſuppetiiſſet laudandi materia, qua benevolos vobis redderetis Catanenſes amicos: Quanquam nobis propriarum laudum contemptoribus gratius acceptiusque fuiſſet ſilentium veſtrum, vera enim laus non ſolis verſibus, ſed operibus conſiſtit. Habeant igitur nudæ jejunæque Muſæ Poëmatum veſtro-

* Hi tunc nondum Meſſanenſes, ſed Zanclæi vocabantur. Meſſanenſium enim nomen acceperunt demum à temporibus Anaxilai Meſſenii, & Meſſeniorum Peloponnenſium in Siciliam adventu tempore Regis Hieronymi primi. Vide Thucydidem lib. VI. & Strabonem lib. VI.

ſtrorum in præſentia ſingulæ veſtem, cum ſextario frumenti, quæ munera haſce comitabuntur litteras, non in animi grati, ſed liberalitatis noſtræ ſignum: Si autem poſthac ſtylo hiſtorico vultis ſcribere, naves mittite, & frumenti modiorum millia ſexaginta vobis commodabimus, quæ a nobis, tum ut amici, tum ut homines, petitis, licet nobis nondum reddideritis, aut ſolveritis altera illa, quæ ob temporis longinquitatem oblivione jam dudum apud nos obliterata eſſe tamquam homines ingrati putatis. Sed probe perſuaſi ſumus, actionem debiti inter bonos neque temporis diuturnitate, neque alia quapiam cauſa unquam inveteraſcere, aut obduci.

Catanenſes Meſſanenſibus, * & Tauromenitanis.

Epiſt. XX. Libri quarti.

XIII. Reddite, quæ vobis commodavimus, talenta tredecim, vel dimidiam ſaltem partem: Reliqua quinque vobis non conceſſimus ſpe recipiendi ullo modo, quando quidem domum vocari nequit, quod petitur. Sed ſi tanta annonæ caritate laboratis, non ſolum non exacturi ſumus debitum, ſed & participes vos frumenti noſtri faciemus, quoniam hoc amicitiæ veſtræ merita poſtulant, in remunerationem laborum, ac damnorum, quæ noſtri amore, a Phalaride accepiſtis in navibus noſtris; & certi eſtote, promiſſis nos dona conjungere ſolere, neque pati, ut hæc ab illis unquam vicantur, in amicitia.

Senatus Catanæus Andropatro Poliarcho.

XIV. Vicimus te primo ratione (licet invicta maneret pertinacia tua) deinde armis; reliquum jam nihil eſt, niſi ut, nos ipſos vincentes, te vincamus clementia, & miſericordia noſtra gravitatem etiam delictorum tuorum præponderet. Quoniam autem Charyllius morum tuorum emendationem, tuo nomine, promiſit, ſuamque pro tua fidem jurejurando interpoſuit, veniam tibi conceſſimus, ab exilio te revocavimus, pœnam, & ſex talentorum debitum tibi remiſimus, inque caſtellorum tuorum, reliquarumque facultatum poſſeſſionem te reſtituimus. Redi igitur depoſito cadavere quod longo te tempore ſepultum habuit, novum veluti hominem indutus, ad caſtiſſimam tuam, præque cæte-

* Zanclæis, Vide ad Epiſt. XI.

cæteris fæminis omnibus pulcherimam Petroniam, divitiarum tibi ac salutis causam & effectricem, quæ a te ingratissimo marito fastidita est, præ amore libertæ, sterilis atque effœtæ meretricis apud Hadranitas, pecoris tui lupæ, opum tuarum dissipatrici, ministræ denique exitii tui, atque infinitas gratias referre memento simplicibus illis lachrymis, quibus a clemente Senatu tibi vitam recuperavit uxor tua, ac pro te, cum debitum, tum pœnam persolvit.

Catanæi Dionysio.

XV. Non minor victoriæ spes, quam pacis nos tenet desiderium, quam toties turbasti. Quod si autem Fortunæ in cujus manu sunt Regna, & Respublicæ, & Victoriæ, seu casu, seu vi, a te vincimur, hoc probro nobis non erit, quia tu præ reliquis omnibus tota Sicilia opulentissimus es, ac potentissimus. Verum si in res humanas Fortuna dominetur, cogita non minus Virtutem pollere, modo virtus sit, quæ ab illa vinci non potest. - - - - - Cæterum non stamus armati in damnum tuum, sed ad conservandos Penates, Patriam, ac Libertatem avitam, nobis hæreditariam factam. Si tu arma sumis in vindictam ac stragem contra illos, qui quod suum est justo tutari præsidio laborant, quid illis facies, o Rex, qui quod tuum est, (dummodo tuum est) pacem, ac salutem usurpatorie invadunt?

Dionysius Tyrannus Syracusanorum Catanæis.

XVI. Dum vestra vos nimis abuti antiqua libertate patimur, dissimulantes sæpius culpas vestras, ex vestra clementia nata est arrogantia vestra, atque eo iterum audaciæ processistis, ut nominis nostri socios atque amicos, non modo, verum & nostros ipsos, incursionibus, insultibus, prædationibus, aliisque injuriis haud paucis, infestare non dubitaveritis, &, excitantes iras nostras sopitas, experiri cupiatis, quid arma nostra valeant. Restituite igitur confestim nobis per hunc tabellarium trecentos equos captos, eorumque armaturam, nostrorumque necem supplicio luite eorum, a quibus perpetrata est, quos justa sententia ad mortem damnavimus, nisi eam per gladios nostros gustare universi velitis.

Catanæi Dionysio.

XVII. Clara tibi res esse deberet, si Philosophus esses, eum qui Ra-

Rationi serviat, libertate non posse abuti. Nos omni servili timore vacui, legibus voluntatis nostræ subjecti sumus, & a natura docti, voluntaria servitute Rationi obedire, quæ animi affectuum nobis moderatrix est, idque nullo mortalium cogente; hac una re liberi sumus, quod neque te Judicem, neque alios, præterquam nos nobismet ipsis superiores agnoscamus; & ut tales, qui nos ipsos cognoscere, superare ac regere novimus, alios quoque non minus vincere & castigare, quam venia prosequi, ac regere solemus. Quodcunque bonum, in aliis rigor legum armatarum, ac metus, id ipsum in nobis Ratio, Pudor, & Natura operantur. Quumque Judicem & actorem in causa magis tua quam tuorum, agas; cognosce, quæsumus, nostrorum illam, qui ter ad pugnam a tuorum avaritia provocati sunt; incidenres enim in turmam equitum tuorum, quum per vim (licet incassum) extra omnem belli prætextum, nulla eorum ope aut societate in præliis usi, sollicitarentur ab illis ut prædæ sese participes facerent, quam de Barbarorum spoliis captivis, armata manu, non sine nostrorum sanguine victores consecuti fuerant, atque ut erant defessi ac vulnerati, sed invicti, novo hoc prælii genere impeterentur, ab effrænata ista insolentia alteram victoriam, spolia præclariora, duplicesque coronas reportarunt. Qui panem Balearicum esurit, * funda eum petat, sicuti fecere nostri, non autem rapiat labores nostros, eorumque honorem ac gloriam, quippe quæ cuncta in hastarum mucronibus gladiorumque aciebus portamus. Ad minas tuas respondere nihil attinet, quæ pueros territent, non homines, eosque viros. Audivimus modo, idque ex te ipso, nondum sensimus armorum tuorum potentiam: nos te exspectamus; tu autem certus sis, ubi apud te nihil juverint justæ excusationes, ac rationes, Justitiæ tandem ministros gladios nostros amputaturos omnem calumniam.

Catanæi Leontinis, & Megarensibus.
Epist. I. Libri secundi.

XVIII. Promissa, quæ sæpius nobis tempore pacis dedistis, quæque ut amici nominis nostri, ac vi societatis nostræ, nobis etiam debetis, nunc, ut certo quidem nobis persuademus, præstabitis, quum omnibus Syracusanorum, eorumque fœderatorum copiis obsideamur, & Athe-

* Vide ad Florum lib. 3. c. 8.

Athenienſium exſpectemus. Dii immortales, qui animos nobis invictos dedere, arma quoque ſuppeditabunt, quibus hoſtem vincere, eive reſiſtere ſaltem poſſimus, & vires, quas in veſtra experti eſtis defenſione. Reddite nobis dimidium ſaltem iſtius commeatus, quem defenſor veſter, quem vobis miſimus, veſtri cauſa abſumpſit, ac mittite nobis illos pedites & equites, quos ab hoſtibus veſtris, atque adeo a morte, noſtrorum ſanguine, copiarumque noſtrarum terrore liberavimus. Quoniam vero Terias amnis, ac viæ publicæ pluviis valde difficiles factæ ſunt, mittimus vobis Nardinam, & Adramedontem Centuriones, cum duabus navibus onerariis, & duabus quinqueremibus, iisdem illis, quæ vobis milites noſtros ſæpius in auxilium transvexere.

Catanenſes Dionyſio.

Epiſt. IV. Libri ſecundi.

XIX. Iterum ecce, cum per litteras, tum per nuncios, dicendi licentia nimium quantum inſolentes, & bella & cædes, & ignem, aliaque id genus mala nobis denuncias. Nos quod toties jam noſtris interminatus es, tuis haud ſemel jam fecimus, vel laceſſendi gratia, ut ſemel potius vindex tandem fieres, quam millies minator.

Catanenſes Dionyſio.

Epiſt. XIII. Libri ſecundi.

XX. Nunc ſane, poſtquam, amiſſo imperio Syracuſano, ſecurius atque tranquillius imperio in te ipſum frui potes; nunc inquam, tam vere tui dominus es, quam non es aliorum tyrannus. Recuperaſti libertatem, quam in captivitatem tibi eripuerat ac retinebat tyrannis tua: nunc merito Regem te poſſumus dicere, quod tui ipſius Rex es: Ac tuus iſte animus, quem totus terrarum orbis non adimplebat, nunc circa ſolum microcoſmum tuum * verſatur. Non opus eſt igitur ut conſolemur eum, qui ſalutem pariter, ac libertatem, quin & dominationem a ſeipſo recuperavit. Enimvero gaudemus, quod ereptis tibi Fortunâ bonis quæ ſibi eripueras prius, reſtituerit tibi animi ea, quæ longo tempore neglexeras, ac tantum non plane amiſeras.

Senatus Catanenſis Phillatradi.

Epiſt. XXVII. Libri ſecundi.

XXI.

* Corpuſculum.

XXI. Nocte dieque, temerarie ac prodige tu, interque quotidianas rapinas ſemper egene, Oppida ditionis noſtræ ad res novas excitare, dormientes hoſtes noſtros expergefacere, ac nummos coacervare laboras, quos a jam notis, ac viribus noſtris deſpectui habitis, inutiliter prorſus ac turpiter mendicas, ad conſcribendos milites adverſus clementem illam Civitatem, cui triplici nomine vitam, ac libertatem debes, ter veniam ab ea conſecutus, & ab inimicis tuis defenſus, ter quoque in Principatum Patris tui Transhadranium reſtitutus, deinde exiguum id, quod reliquum tibi eſt, diſperdis, unde ad eam paupertatem delapſus es, ut ſtultitiæ ſolum paternæ, animique ingrati hæres relictus ſis, ad recuperandum tibi illum agrum noſtrum, quem quo tempore bellis occupati eramus, Parens tuus uſurpatorie occupaverat. Quod clementia uſi ſimus erga Juventutis tuæ furorem, id factum eſt ad diſſimulandas, imo deridendas, tanquam telas aranearum, vanas tuas in damnum noſtrum machinationes. Verumtamen ne apud vulgum creſcere ſinamus tuam exiſtimationem, Senatus autem vileſcere auctoritatem, jubemus te Turres Xiphoniæ, atque Arcem Scopuli Cyclopei tradere Carneadi noſtro, & confeſtim ab harum litterarum receptione, ditione noſtra excedere, niſi cum omnibus tuis conjuratis ab iisdem pinnis vis pendere, de quibus Pater tuus cum reliquis ſuis præcipitatus eſt, ne ſalutem tuam aliorum precibus aut viribus amplius credas, quum ſis inemendabilis: Neque etiam Arcis munimento, quum arma Catanenſia alas habeant.

Catanenſes Syracuſanis.

XXII. Veniam conceſſimus Hyblenſibus Ætnæis, quod linguâ atque armis veſtris inſidioſis decepti, a nobis defecere: Nec minori clementia, quam miſericordia uſi ſumus erga veterem eorum urbem patriam, opus Avorum noſtrorum, & turres reparavimus, ac muros reædificavimus, adhibitis ad hoc opus iisdem illis mille Libycis, ſociis veſtris, qui una vobiſcum eos effregerant, ac deturbaverant, nunc autem a nobis ibidem præſidio relicti ſunt: Veſtris porro eorumque clypeis captis, ad calcem apportandam. Et quoniam ea Catanenſium eſt indoles, ut proſperis ſucceſſibus non ſuperbiant, ſed vincentes ignoſcere, ac prodeſſe ſoleant, dimittimus vobis liberos, ac donamus non vobis ſed ſibi ipſis, & venerandæ ſenectuti, ac Muſis Steſichori, ſup-

plicis ipsorum Patris, * nominis, atque pietatis Catanensis celebratoris Celtum Syracusium, præfectum præsidii, & tres ejus Filios cum Nuru, quinque talenta a vobis ac Patre pro ipsis oblata cedant in augmentum dotis Virgini Sponsæ, & liberalitatis nostræ donum.

Catanæi iisdem.

Epist. XLI. Libri secundi.

XXIII. Multis jam annis, cum per litteras, tum per internuncios, consuetæ misericordiæ nostræ bellum minamini, poscentes Hyblam, eique vestrum rursus imponere præsidium. Manus invictarum domitrices, rebellium vero castigatrices ferro campos purgare solent, neque radices agere sinunt zizania, ac spinas Syracusanas in solo Catanensi. Id ipsum, quod inique vos minati estis, nos Megarensibus vestris juste fecimus, & victoriam adepti sumus.

Catanenses Lythreo Duci, Hellespothii filio.

XXIV. Monarchia est Oligarchia nostra, sicuti semper fuit, concordes uno omnes oculo cernimus, una lingua loquimur; quemadmodum omnium nostrum una est voluntas, sic unum omnibus patrimonium est: Unus nos Deus agitat, unus Briareus, sed optimus Centimanus movet. Multi sunt rami, sed universorum una radix est. Ne spera, te alligato linguæ tuæ catenis ** uno alterove membro, totum unquam in tua potestate habiturum corpus; Boni Medici membrum corruptum amputant, ne totum corpus perdant. Dactylum jam corruptum familiaritate EK - - - tuisque promissis ac donis in perpetuum exilium ejecimus, castissimamque ejus uxorem Hegesiam, proditionis revelatricem, propterea que necatam, Sepulcro ac Statua auro coronata in foro nostro Lunari honoravimus. Denique Calliandram cum universis opibus paternis in matrimonium concessimus Tiryntho, rivali tuo, Dactyli inimico, idque propterea, quod invidiæ etiam tormento te castigari oportet.

Phi-

* Patroni.

** Confer quæ Lucianus in Hercule Gallico.

Philanthropus Pontifex Maximus Catanensium Cocalo * Regi.

Epist. LII. Libri secundi.

XXV. Elapsus jam est septimus dies Metagitnionis, ** & illuxit ejusdem ultimus, necdum tamen advenere legiones tuæ, quas per litteras nobis promisisti, in auxilium nostræ, imo tuæ veteris Regiæ, Avorumque tuorum Patriæ. Tu nihil curas, perque socordiam ac somnum inter uxorum tuarum illecebras, & concubinarum tuarum delicias ætatem ducis, tanquam tua nihil referat, quæ damna, quam ruinam patriatur hæc Urbs, quæ non semel tibi mater ac nutrix tantum fuit, sed semper & consors, & socia fidissima. Num credis, capta a Libycis, aliisve hostibus urbe Catana, tutum tibi mansurum regnum, quod parvulo inclusum triangulo, propter bella hoc tempore civilia, ac Tyrannos incertum ac turbulentum tenes a Barbarorum potentibus armis, aliove belli genere? Crede mihi, erras. Tibi dico: Neque tu neque Reginæ tuæ, aliæque concubinæ, neque filii ac servi tui, qui tecum genio indulgent, neque horti tui, toto anno florentes ac frugiferentes, neque ingentia peristylia, neque Regia tua, cum sellis argenteis, solio subselliisque auratis, neque divitiæ tuæ, deliciæ aliæque res cariores, pretiosioresque, quas in ea Urbe non minus incertas possides, neque adeo libertas, neque vita tua, neque titulorum longa series, nec honor, tecum manebunt; sed aut vituperatus, aut profugus vives, singulis horis moriens, aut, in duram servitutem abductus inexorabilibus victoribus Barbaris servies, perimens tua negligentia Majorum tuorum gloriam, quæ in te vivit, verum in te morietur, si dormias auxilii tempore, & amicos tuos indemnes præstare negligas; nihilque inferiora erunt damna tua infamia. Præveni itaque, o Rex (si hoc tibi nomen carum est) exspectationem sollicitudine, ipsisque rebus confirma promissa regia, & fidem Deorum, & leges amicitiæ, & advola, ac defende muros & templa sacra, quibus Parentum tuorum ossa cineresque venerandi, sanctæque reliquiæ, Deorumque aræ continentur.

* De Cocalo vide ad Ovid. 8. Metamorph.

** Maji secundum Fazellum lib. 2. c. 3. decad. 2. Maurolycum, Mirabellam aliosque. Sed præstat Julium vel Augustum cum Carrera intelligere.

Catanaei Cocalo Regi.

Epist. LIII. Libri secundi.

XXVI. Quaeris ab obsessis, quo loco res sint obsidionis, quae hostium vires, quinam boves illi Libyci, * qui in perniciem nostram adducti sunt; faxint Dii, ut necessitas fiat, si haec tua est curiositas, ad maturandas cohortium tuarum suppetias. Nobis vix tempus reliquum est non dico capiendi cibum, aut ullam requiem super oppugnatis muris, sed vel respirandi, ob continuas hostium irruptiones, quibus multis de partibus interdiu & nocte infestamur certi vita potius, quam Patria, cumque Patria honore simul cedere. Hisce non obstantibus inter saxorum, sagittarumque tempestates, & inter sanguinis imbres, inter ipsas mortes denique raptim rescribimus successus nostros, quaeque scire desideras, in sordidis hisce, atque incultis tabulis inceratis, ** quippe quibus hoc tempore non ita prae manu sunt pelles, corticesque papyri. Legis si non ut vis, at ut potes, tua nostraque damna, & cladem quam nobis obsidio infert. Trium epistolarum suprema, quam Ephethrae, exploratori nostro, ad te perferandam dedimus, ideo tibi reddita non est, quod captus ille ab hostibus extemplo chartam de industria deglutivit: Vivus autem exenteratus ab hostibus, sua ipsis viscera nostraque secum per litteras communicata secreta manifestavit coactus. Nepotes tui Chilocrates, & Triparchus, pleni gloriosis vulneribus, sed non indefleti aut inulti occubuere; ille, dum muros defendit, hic extra urbem una cum trecentis aliis nobilibus in primo congressu; scias autem, tantam esse gloriam, ut mortis damnum superet. Trinympha mater, doloris impatiens e muro sese praecipitavit super occisum Filium, cumque lachrymis effudit sanguinem & vitam suam, quae & ipsa jam volatilia facta Elysios campos petebant. Nos ad incitas redacti sumus, & omni ferme spe destituti, nisi tu adsis. Quod si integrum unquam foret animis invictis, ac mortis contemptoribus, pro liberorum, ac conjugum salute, Patriam deserere, nunc tempus adesset, eoque magis, quod hostis sub Conditionibus nobis securitatem spondet, & viam fugae aperit: verum honoris defensio, sacrorum Templorum reverentia, Deorumque immortalium religio id prohibent. Impia res est sepulcra relinquere aperienda, Patrum nostrorum cineres spar-

* Elephantes. ** Cera obductis.

ſpargendos, aras ſacras profanandas, ut infami ſalute profanemus animos noſtros. Non permittant Penates, ut haſce abominationes oculi Catanenſes aſpiciant ſuperſtites. Commeatus omne genus inopia jam premimur: Miſſilia nobis tela vix ſuppetunt, imminutæ ſunt vires defenſionis, fractæ debilitatæque baliſtæ, catapultæ, cæteræque omnes machinæ, eminus jaculantium: Solus noſtrorum animus in perpetuum manet infractus. Exercitus hoſtilis tam numeroſus nos urget, ut vulnerum abſorbeat numerum, & haſtatorum jactus fruſtrare quodammodo videatur, & operiat non ſolum arenas littorum, verum & campos & colles, qui nobis circum jacent; neque unum aliquem exercitum, ſed totam Libyam in perniciem noſtram, concurriſſe dicas: Neque tamen hæc expaveſcimus, quoniam, quemadmodum hoſtibus numerus ac potentia accreſcit, ſic defenſoribus animus, tantoque magis amore Patriæ incendimur, quanto nos vires atque ſpes deſtituunt. Verum quum animus, absque virium ope, parum aut nihil juvet; aut veni, aut ſaltem ne tarda copias mittere auxiliares. Claſſis hoſtilis tanta eſt, ut triginta naves quinqueremes, centum quinquaginta triremes Liburnicas * roſtratas, ducentas rates, inter militares onerarias, & hippagogeas, ** & lintres, *** & hemilias, † & ſpeculatorias, †† in univerſum ad numerum ſeptingentarum, & amplius contineat. Primo adventu ad anchoras conſtitere in Cajetongia noſtra, ac tredecim Turres, quæ commeatui ac mercibus reponendis nobis inſerviunt, expugnavere: Mox occupata mole, tam prope Urbem acceſſere, ut ſaxa, ac tela miſſilia catapultarum, balliſtarumque ſuperne e turribus jactæ ſubmerſerint quinqueremem Prætoriam. Claſſis majori ex parte jam ſtat ſubducta ſupra Urbem, loco, ubi lædi non poteſt. Boves Libyci quadraginta duo ſunt numero, & bini copulati unam turrem ligneam in dorſo portant, quæ pluribus hominibus telorum jaculatoribus, occupatur. Beſtiæ ſunt fierociſſimæ, quadruplo & quintuplo noſtris bobus majores, roſtro, ſeu naſo (proboſcidem vocant) longiſſimo inſtructi, quem quaquaverſum flectunt, & circumagunt vi magna, & quo manus inſtar utuntur, militibusque clypeos & arma de manibus eripiunt. In ore

Hh 3 duos

* Vide Suidam in λιβυρνικαί.
** Naves transvehendis equis.
*** Parva navigia *barchette*. Proprie linter truncum arboris denotat, quo excavato veteres flumina trajiciebant.
† *Le tartane.* †† *Le fregate.*

duos dentes gerunt candidos, multumque prominentes, ceu duo cornua magna, & tam hisce quam proboscide illa nocent, stragemque ferunt hominibus & equis tam validi ac terribiles, ut in nostros irrumpant, atque ordines & agmina confundant, neque quo iis resistamus, quicquam reperimus; huc accedit quod equi nostri, qui (inter occisos ferro, laboribus, ac fame) vix mille nobis supersunt, ad primum horum monstrorum conspectum territi, in fugam convertuntur, neque fræno ullo aut virga retrahi eo possunt, adeoque inutiles nobis ad prælium facti sunt. At Polichius, & Theodorides, inter nostros animosissimi juvenes, re ipsa nos docuere, rostrum illud haud difficulter præscindi, viamque nobis aperuere, qua non modo resistere hisce animalibus, verum & ea ulcisci queamus; posthabitis enim mortis periculis adeundis, cum trecentis ex omni Juventute Catanensi lectis sociis, in summo ardore prælii, non minori vi, quam audacia, confertissimos hostes penetrarunt, & illas bestias cominus aggressi sunt, duabusque ex illis promuscidem præcidere, duas alias trucidarunt, adacto in ventrem vulnere, quia reliquis corporis partibus non poterant vulnerari, sive ob corii duritiem, sive quod laminis osseis, vel thoracibus impenetrabilibus obtectæ essent. Theodoridi tamen nimius ardor, dum ad majores adspirat honores, mortem conscivit; reliqui juvenes partim ab hostibus cæsi, partim reversi sunt, gloria non minus, quam vulneribus pleni. Sicanorum decem millia, ab hostibus secum contra nos militare coacta, præsto jam sunt cum arietibus suis, aliisque machinis bellicis, ad effringendos muros hujus Urbis, quam campi ipsorum haud semel propugnatricem experti sunt: Et plus jam damni accepimus ab Insulæ hujus incolis, quam exteris nationibus hostilibus. Universi autem Naumachiam occuparunt, & Circum Maximum, & hisce ceu scalis uti conantur, ad conscendendos muros nostros, sed frustra ab hac parte; mœnia quoque ab alia parte Urbis perforarunt, perque primum murum, sanguinolentum sibi introitum consecuti sunt, & secundum jam tentant, sed inutili labore, ob resistentes defensores. Polemarchus reposcit Uxorem & filias suas, obsidionis nostræ causam, quas quinqueremis nostra ex mari Africo huc advexit captivas, ipse autem nudius tertius pila quadam, de catapultis suis missa, cujus casu diffractum tectum, ubi asservabantur, eas obpressit. Nos jurejurando earum mortem causamur, cujus ille incredulus autorem sese ipsum esse minime credit, easque animo suo vivas sibi repræsentas, a nobis flagitat, additisque mi-

minis, & mactatis ante oculos noſtros captivis Catanenſibus, tam crudelibus quotidie ſpectaculis efferatur, tamque crebris aſſultibus obſidionem urget, ut nulla temporis intermiſſione alii aliis ſuccedant. Lege itaque o Rex, quibus procellis in horas nos impetat Fortuna noſtra, tibique & nobis proſpice, & ſuccurre, antequam manus hoſtiles ſolo æquent triplices noſtros muros, quos ſæpius Regni tui coronas dicis, & paullulum illud ſpei quod nobis adhuc ſupereſt, prorſus exſtinguatur.

Salius Catanæus Salio Syracuſanorum.

XXVII. Fruſtra tu & obteſtationibus & precibus, & hoſtiis Lares, atque Penates noſtros revocare laboras extra mœnia Catanæa, intra quæ ad nos confugere, Genii veſtri & auguralibus indiciis propitios ſeſe monſtrant. Nos, qui Urbem jam luſtravimus, Pæanas cecinimus, Amburbium celebravimus, Ambarvalia promiſimus, cæteraque quæ libri ſacri & Sibyllini docent, ſperamus quam primum mactare victimas. Ego ab hiſce aris, & ab hoc propitiatorio nunquam dimovebor, neque tuæ mihi litteræ perſuadebunt, ut a ſolemnibus abſtineam expiationibus.

Catanæi Dædalo Architecto.

Epiſt. LXX. Libri ſecundi.

XXVIII. Monuiſti nos, fabricas Naumachiæ noſtræ, ac Circi Majoris, quod vicinæ nimiș, ac tantum non contiguæ ſint Mœnibus noſtris, ſcalarum & arcis uſum contra Urbem noſtram hoſtibus præſtare poſſe. Ingenium illud unicum tuum, quod veterum Architectorum in hiſce errorem nobis monſtravit, quem tot ſæculis nullus Architectus aſſequi potuit, nedum emendare, monſtret nobis quoque modum, quo ſalva operum tam præclarorum magnificentia, vitiis illis mederi, Patriam præſtare ſecuram, & in Propugnaculum ea nobis convertere queamus: Aut veni, ut hoc nos doceas, ſimulque interſis ſacrorum Ludorum, & Epibatarum ſpectaculis, conſcenſa navi noſtra, cui alas tuas poſuiſti: Aut reſcribe, quid tuum illud fallere neſcium judicium tota de re ſtatuat. Interim in argumentum noſtræ erga te benevolentiæ accipe duo talenta; huic autem deſiderio tuo circa præſtandam illam ſecuritatem

tem Civitati noſtræ, conſentimus, non noſtri ipſorum cauſa, ſed ut illam conſervemus adverſus inſidias: non enim tam anguſto circulo includi ſeſe patiuntur animi magni, non craſſi, non triplices muri, ſed viri fortes ubique & conſtituunt & armant civitates. Probe noſti, canes Catanenſes intra ovilia haud temere obſideri a lupis; neque perſonæ noſtræ, neque arma, otioſe poſt muros latent, ſed præcurrere adverſarium ſolent, quoties prævenire ſibi conatur.

Catanenſes eidem.

Epiſt. XCV. Libri ſecundi.

XXIX. Sæpius nos hortatus es, ſollicitus de publica, imo tibi nobiſcum communi ſecuritate, ſicuti etiam in noſtris neceſſitatibus amicum, in utraque fortuna fidiſſimum ſocium te præſtitiſti, ut vel omnes facultates noſtras (ſi alio modo fieri non poſſet) perficiendis & reſarciendis triplicium murorum noſtrorum ſtructuris antiquis impenderemus. Nos, ne videremur prodigi, aut ſecuritatem noſtram in reparandis nocraſſis muris turribusque immanibus, antiquiſſimorum fabrorum noſtrorum Cyclopum opere, multis ab hinc ſæculis inchoato, collocaſſe, plures annos, a perficiendis iisdem ſuperſedimus. Verum ne & operum antiquorum tamque celebrium adeo, ac nobilium fundatorum, aut perſuaſionum tuarum, ingenioſiſſimi inter omnes mortales viri, contemptores arguamur, in præſentia centum ac tredecim talenta veterum turrium reædificationi, ac novi muri inſtaurationi, ad deſignatæ a te ichnographiæ modulum, deſtinavimus, impenſam ſane, quæ ſi vires noſtras, non tamen animos ſuperat, præter drachmarum myriades, a Majoribus noſtris expenſas, chiliadum enim vix ratio habita.

Catanenſes eidem.

Epiſt. XCVI. Libri ſecundi.

XXX. Ad opinionem falſam, quam de nobis Cocali Regis paraſiti ſtulte coram eo conceperunt, dicentes tibi, ut Lampirius nobis ſcribit, non minus timiditatis nos eſſe ſuſpectos, quam ſuperbiæ, ac prodigalitatis convictos, propter impenſam, & Urbis communitionen, quæ tibi cæteriſque ſapientibus viſa eſt neceſſaria, ad patriæ noſtræ conſervationem, atque decus; nos reſponſi loco nihil aliud ipſis reponi volumus,

lumus, quam publicam litterarum tuarum exhibitionem cum Urbis ichnographia. Quis autem Dædalo peritior eſt? Verum tu, qui paucos nos multis congreſſos ſub Megarorum mœnibus, ter manus conſerentes, ter victores in campis Agrigentinis præſens vidiſti, tu, inquam, pro nobis reſpondere, quantum ſatis eſt, poteris. Adde autem, nos eſſe prodigos earum opum, quas ſanguinis noſtri pretio nobis a Dea Victoria comparavimus, ac liberales earum, quas Ceres & mater Idæa de noſtris ſudoribus nobis reddunt.

Catanæi Arthoo.

Epiſt. XVI. Libri tertii.

XXX. Dolorem nequaquam minuit diſſimulatio; fingis & cupis, te non ſentire injurias, ac damna, quæ a nobis accepiſti, neque te ipſum noſcere illo ſpeculo quod noſter, vel tuus potius tibi exhibuit Protoiatrus. * At ſpecimem hoc puerilitatis tuæ, non volumus dicere ſtultitiæ eſt quam malitiæ tuæ ſuperinducis. Quod ad vitia tua & delicta Meapſiodæ tui connivens, te tibi perſuadeas videri a nemine. Sed negare non poteris, etiamſi ab oculis excludantur, per aures tamen penetrare dolorem atque invidiam.

Agathocles Rex Phthiandro Catanæo.

Epiſt. XXIII. Libri tertii.

XXXII. Ocius diſpone anguſtæ domui tuæ, & veni homo homini Deus, anguſtè enim mecum præeris unus.

Agathocles Tyrannus Syracuſanus Phthiandro Catanæo.

Epiſt. XXIV. Libri tertii.

XXXIII. Scire a te vellem, o Phthiander, num Theognidis Sophiſtæ adhuc hortulanus ſis, & num merces tibi ſufficiat ſuſtentandæ pauperrimæ vitæ tuæ Philoſophicæ, qua Regiam, divitias, atque amicitiam meam, optimi Tyranni, negligis?

* Archiater,

Phthiander Catanæus Agathocli, Tyranno Syracuſarum.

XXXIV. Operibus ſervilibus ingenue libertatem meam conſervo, & voluntario cultu hortorum Theognidiorum, qui meo ac Domini mei corpori pariter atque animo fructus ferunt. Tuum meumque exteriorem ſperno, & (licet externe pauper) eo contentus vivo qui hominem interne ingenuum, & Deos ſpectat. Sias, me propriis manibus, quibus res terreſtres colo, metiri cœleſtes & conſcribere Hiſtoriam, hominumque celebrium & Heroum laudes, nec non miſeriam Tyrannorum. Experientia enim jam didici, raro aut nunquam tyrannidem ac probitatem, aut opes atque amicitiam eodem loco conſediſſe.

Catanenſes Phalaridi ſalutem, ac pacem, ſi velit. Epiſt. XXVI. Libri tertii.

XXXV. Scribimus tibi, & loquimur, ut Legislatores: Reſpondemus, ut Judices. Agrum Agyrinum & Aſſorinum, quem utrumque armata manu, ac juſto titulo in poteſtatem noſtram redegimus, a parte Reipublicæ, ac populo Catanenſi adjudicamus. Quod ad Symethum fluvium attinet, tibi de eo non competit judicare, & jam proviſum a nobis eſt, ut agri noſtri ſit terminus, & camporum Leontinorum, nobis communium noſtrique cenſus. Si tibi forte ſuſpecta ſunt arma noſtra; eaque de cauſa, milites, arma ac munimenta paras, dicimus tibi, nos eſſe conſervatores non minus quam amatores pacis. Caveat itaque ſibi a manibus noſtris ultricibus lingua tua ſemper armata: Non enim verbis mortuis bellum gerere conſuevimus, ſed factis vivis. Quod ſi bellum vis, excepturi te ſumus armis juſtæ defenſionis, & ſperamus victores fore ignoſcendo. Vanæ ſuſpicioni (nolumus dicere metum) ſive tuæ ſive tuorum ſedandæ publice & in univerſum hæc charta inſerviat, & ſcias ab ejusmodi perſuaſionibus pendere, ut aut miſer tibi aut felix videare, ac revera ſis. Ille locus, quem tu exilium vocas, fortibus habitatoribus patriæ inſtar eſt.

Catanenſes Phalaridi. Epiſt. XLV. Libri tertii.

XXXVI. Miſiſti Albionem cum octingentis equitibus & ſexcentis

tis

tis peditibus, præter triginta currus falcatos, ut Agyra, atque Afforo, & Chrysæ fluvii limitibus nos spoliares. Nos cum septingentis viris in campo aperto, sæpius ipsi pugnæ copiam fecimus: Verum ille cautior, sive perdere tot hominum salutem metueret, sive ne iterum captivus in manus nostras incideret, satius duxit, non obedire unius avaritiæ, & rabiei tyrannicæ, desertisque, cum suscepto munere, curribus præda onustis, clam noctu, non dicimus aufugit, sed abiit. Campi victoria, ac spolia Catanensibus ab hoste, non nisi sanguinis ac vitæ profusione, eripiuntur.

Catanenses Phalaridi.

XXXVII. Vere dicis, te in animo habere, bellum nobis inferre, cum propter te ipsum (qui semper sudoribus, & lachrymis, & sanguine tuorum, qui odio te habent, tuamque tyrannidem, inebriatus es) tum propter Numina, quæ tibi sunt Crudelitas, & Avaritia, nobis ignota. Nos idem quoque in te statuimus, qui trahendus nobis es captivus ante Aras Pietatis, Honoris & Justitiæ, Numinum Catanensium, Phalaridis inimicorum, ad placandas eorum iras tuo holocausto, sicuti Ætnæo igni sacrificavimus tuos illos triginta, qui portas æreas Templi nostri Vulcani, antiquissimum & nobile opus Cyclopum, tibi tantopere laudatum, cremaverant, ut & lucum sanctarum Hamadryadum, quocum hæ natæ fuerant, & stridentes in flammis jam exstinguebantur. Exspecta igitur a nobis, istorum Numinum ministris, & a Numinibus ipsis vindictam, neque enim pias magis, aut honorificas iis Hecatombas facere possumus, quam si tua morte eas placamus.

Catanenses Syracusanis.

XXXVIII. Quod vobis concedere noluimus, ut per proditionem mitteretis ignem in classem Atheniensem, quæ in Cajetongia nostra sub incorrupto Medio Fidio * nostro hybernat, & in utramvis aurem otiose, quod ajunt, dormit, interminamini nobis bellum & mortes, aut Latomias Syracusanas. Nos autem, qui hisce sæculis a victimis humanis, antiquissimo illo sacrificandi genere abhorremus, armata manu vos aggressi, non in victimam aut hostiam holocausticam, vos mactare constituimus ante Aras Hecates nostræ, a vobis prædatoribus toties offensæ, sed experiemini solummodo, quam grave sit supplicium, in per-

Ii 2 pe-

* Medius Fidius jurandi formula non Dei nomen.

petuum ad metallicas noſtras fodinas Cyclopeas damnatos eſſe, ne nimia clementia erga vos crudeles ſimus.

Catanæi Himerenſibus.

XXXIX. Preces excipi ſolent exhortationibus, haſce ſequuntur fere minæ, ultimo demum ad arma concurritur: Et hunc ordinem in actionibus humanis paſſim obſervare licet. At vos Himerenſes, viribus veſtris majora auſi, contrarium feciſtis, primo enim armis nos tentare cœpiſtis & inſidiis in obſcuro: Deinde minis & exhortationibus in publico, poſtremo autem ad preces a vobis in ſecreto ventum eſt, poſtquam nempe jam ſatis experti eſtis noſtras ad reſiſtendum vires. De veſtris autem viribus, æque ac de ſubſidiis Phalaridis deſperatis, qui iram atque arma Catanenſium laceſſere noluit, quippe qui probe norit, eos, qui primo, atque iterum injuria nos affecerint, tertio tale quid haud quaquam auſos, vel viribus ad id ſatis inſtructos fuiſſe. Fortitudo ratione carens leges atque ordines turbat, metus obſervat: Jam ſi altera vobis damnoſa fuit, alter erit inutilis. Is erat ordo, ſed ſive eum obſervaretis, ſive non, nihil vobis prodeſſe poterat ad obtinenda a nobis oſſa Steſichori, nativitate veſtri quidem, verum patriæ electione noſtri. Ea vera demum patria eſt, quæ eligitur, non ubi quis naſcitur, Nos in noſtra hac civitate, donis vivum, & magnifico ſepulcro porphyretico mortuum eum honoravimus. Et jam cernimus, vos litteris veſtris, repetitisque minis provocare denuo homines, qui, & vivos & mortuos veſtros honorant. Nos ordinem turbare nolumus, ſed a verbis mortuis exordiemur, eaque deinde factis vivis excitabimus. Igitur vobis dicimus, ne moleſtum vobis ſit, velle quod ille voluit, & virum illum divinum honorare Templo veſtro, e longinquo, quemadmodum nos e propinquo, ſepulcro noſtro; nam quum tota Himera, dum infans eſſet, vix ipſi pro cunis ſufficeret, adultæ autem ætatis eum non caperet in vita: Quomodo vultis, ut poſt obitum locus tam exilis ſepulcrum ſit tanto Viro, quem ne tota quidem Europa, nedum Sicilia capit? Quid igitur, o Himerenſes, tanto opere a nobis petitis veneranda illa oſſa, quibus moriens ipſe hanc Urbem conlocupletare voluit? Ille relicta Himera Catanam venit, quam vivens ſibi in patriam elegit, moriens in ſepulturæ locum: Si non potuiſtis penes vos retinere Virum illum liberum in vita, neque juris aut dominii quicquam vobis erat in vivos veſtros, qui fieri poteſt, ut jam in mortuos, voluntarie

factos

factos nostros, habeatis? Solus Pluto hoc habet imperium. Si itaque hoc precamini, nolumus; si jubetis, non potestis; si minas additis, temerarie facitis; si denique vi, & via belli rursus, quærere mortuum in animum inducitis, universos vos vivos perdituri estis; & ubi aliena ossa quæritis, vestra relinquetis, vestræque invenietis sepulturæ locum, quem ne hostibus quidem negare solemus.

Senatus Catanæus Thichnæ.

XL. Haud levibus de causis Triumviratus honore dignus fuisses judicatus, in eumque forsan cooptatus, nisi apud Senatum per precum intercessiones, quodque pejus est, per pretii infamis oblationem, id efficere studuisses, ambitiosum detegens animum tuum, quem oculis, obstinatione non minus, quam simulatione tua deceptis, celasti. Qui magistratus emit, necessario Justitiam vendit. Injuria haud levi Patres Patriæ, teque ipsum, affecisti, dum per vias tam turpes ausus es affectare illam dignitatem. Prohibeant Penates, horum mœnium custodes, ne quis unquam tribunal, ubi nunquam injustum, aut venale Judicium fuit, conscendat, nedum ibi sedeat tam corruptus, & impune inde exeat. Imo secundum Majorum nostrorum decreta & ordinationes, cavendum duximus, ne quispiam tuo post hac exemplo inductus, iterum hæc scelera tentare audeat, adeoque ex Senatusconsulto non modo ab universis honoribus ac dignitatibus arcere te visum est, verum etiam in perpetuum exilium damnare.

Anaphormachus Catanensis Tibi, Alexandro Philippi Regis F.

XLI. Ridet Apollo Abderitam Anaxarchum, qui, dum nostra Chaldæorumque vaticinia despectui habet, mortem tibi accelerat, o Alexander fili non Hammonis, sed Philippi. Si Babylonia, fatali tibi urbe, abstines, tranquille ad ultimos victurus es climatericos. Quæ Diis clara sunt, haud penitus a nobis mortalibus ignorantur. Quum itaque immutabile sit Fatum, & ab æternitate profluat, irrevocabile quoque telum mittat necesse est, & irreparabile vulnus inferat ei qui sciens ac prudens illud incurrerit. Vive autem tu tibi, nobisque Catanæis, victoque a te terrarum orbi, si vis quoniam potes, quum jam scias: At nescis, neque potes, si non vis.

Anaphormachus Sophiimitræ *

XLII. Infauſtus influxus cœleſtis adeo maritum tuum urget ad oppetendam mortem in aquis, quibus tantopere delectatur, ut ab iis avelli nequeat: Amat itaque rem, in qua latet, ac paratus eſt ipſi interitus: Et comitem habet inimicus hic influxus immodicum divitiarum ſuarum amorem, quæ profecto, ſi ad vitæ inæſtimabilem illum theſaurum comparentur, ne tantillum quidem valent. Horreo ejus mala, quæ mentis acie perſpicio, nam cæcus eſt, oculis nihil cernere valet, adeoque nec timeat. Doleo vicem tuam, tuæque Matris, quod quum ad opes ejus avare attendatis, perſonæ negligentes ſitis ac prodigi, & in charitate crudeles. Deos precare pro me, qui timeo ac precor, proque eo, a quo tua tuorumque Filiorum vita pendet: Ac perdere noli tempus, quin aſſiduam facias ſalutis ipſi conſultricem, vitæque medicam, linguam tuam.

Catanæi Topatreo Ariarcho. **

XLIII. Infinitis mendaciis, ac dolis perſuadere conatus es Ennæis, Himerenſibus, & Syracuſanis, ut bellum facerent, hiſce tanquam ob jus in Agrum noſtrum, illis, ob oſſa Steſichori, & ſtatuam Cereris Victricis, quam a multis jam ſæculis poſſidemus; verum neutros, utpote pacis conſervatores, ab amicitia noſtra removere potuiſti: Neque enim Reipublicæ ſuæ tranquillæ ſummam eos in manum Fortunæ rurſus tradere oportet, ac novo experimento diſcere, quam probe nos, cùm lingua tùm manibus, defendere noverimus. Dux tamen Ennenſium, atque Himerenſium, a tumultuante plebe electus, ut timidus plane atque indignus, recuſaſti illud onus, excedens nimirum vires tuas, noſtrarum haud ignaras, cauſatus metum ob Filiorum tuorum ſalutem, qui leones facti, a te, tanquam fugitiva, atque aſtutiſſima vulpe, degenerarunt, adeoque a redeundo ad te abhorrent, nolentes fugæ tuæ, rapinarumque tuarum ſocii, atque participes fieri, & in manus noſtras denuo incidere: Hanc autem Patriam ſibi, noſque Parentes elegerunt. Jam vero ceſſante excuſationis cauſa, arma (ſi tantum tibi eſt animi) in nos cape, & infeliciſſimum percipe fructum, ut pendeas ex iisdem illis Minervæ oleis, quas cremaſti, & e quibus, vita illa, quam tibi ob conjugis tuæ, & ſupplicum Antiſtitarum preces donavimus, indigniſ-

ſimus

* Filiæ.

** Summo Principi.

ſimus, ſemimortuus ablatus es, & veni, quandoquidem jam corvi, reliquæque aves rapaces cadaveri tuo inhiant.

Catanæi Mamerco Catanarcho, * & Tyranno.

XLIV. Revocamus te a Templo, & Luco Vulcani Ætnæi, ubi toto die ſtas otioſus, ac mœſtus. Tanto ſane Tyranno indigna res eſt, ſuper mortuis inutiles fundere lachrymas. Num hiſce ab Elyſiis revocari poſſe credis? Sepulcro ſuo conditum relinque Polipuli tui cadaver, factum jam putridum ac peſtilens, in ipſo enim prælii ardore mortuus glorioſe vivit, tu vero gloriam ejus lugere videris. Veni itaque ad ſpectacula noſtra, & Tragœdiam, non tam ut voluptatem ex moleſtia, quam nobis affers, capias, quam ut cognoſcas rerum humanarum Tragœdiam, Tyrannorumque in hujus vitæ ſcena miſeriam, & ab hiſtrionibus, alienas perſonas indutis, intelligas, quæ adulatores tui te celant, amici vero, & nos in hac fortuna circa noſtram tuamque ſalutem, tibi detegere non audemus. Parce tibi, nam qui nimiis luctibus indulget, quemadmodum tu facis, immerito ſibi nomen Philoſophi arrogat, quod tibi ſumis: Quippe Philoſophi, ut Dii, neque lætantur, neque triſtantur.

Hermilia, Cereris Catanææ Sacerdos, Tibi Phalaridi, Agrigentinorum Tyranno.

XLV. Vana ſuſpicio, quam de Senatu, Populoque Catanæo concepiſti, maximo tibi nocumento eſt, tibique turbat exiguam illam quietem, quæ reliqua tibi eſt. quamque decerpis a convictu Sapientum, qui in vanum te circumſtant, hortantes te ad deponendam tyrannidem, ſine qua ſuſtentare neſcis, imo neque vis, vitam tuam, plenam non minus crudelitatis, quam mortis terroribus, atque periculis, aſſiduis propriæ conſcientiæ (proh dolor!) ſubjectus tormentis, licet absque fructu. Cave itaque tibi, tuæque ditioni ab altera eorum vindicta; at certus ſis, Cererem, ut opera manuum Cyclopum fundatrix vetuſtorum horum mœnium, atque ita Domina eorundem atque Regina fuerit, ſic opere manuum Catanenſium terribilem ſemper ſeſe præſtitiſſe propugnatricem, immittendo cùm morbos inſanabiles, ut alias hominibus ſceleratis, tum Erinnyas, ut tibi in præſentia, quod per incendiarios

* Principi Catanæ.

rios tuos, qui omnes jam interiere, fruges ſuas, per ſacra Catanæa rura, mille facibus nefandis cremaſti; &, hæ fuere reſplendentes iſtæ ſtellæ errantes, quibus te exornare ſomniabas imaginem Cereris Catanææ. Faxit Apollo, ut falſa, ſomniorum tuorum, tam infauſta omina portendentium, interpres ſim. Scias autem, cineres ſegetum, igne a tuis hominibus vaſtatarum, ſive Naturæ fuerit hæc benignitas, ſive univerſalis matris Terræ in te prodigæ, erga nos liberalis, fertiliſſimos reddidiſſe campos exuſtos frugibus; te autem invidia. Morere itaque, o profane, in horas, intra propium tuum cadaver, morborum tuorum portatile ſepulcrum, in fœtore ac ſceleribus tuis, & conſumere ſupra terram ſenſim in lecto doloris tui, quippe haud dignus es, qui recipiaris a ſancta illa Dea matre Terra, quam igne ac ſanguine humano toties fœdaſti.

Hermilia Eidem.

XLVI. Valde litteris tuis gloriaris, potentem te eſſe divitiis tuis: Qui oculis captus non eſt, nihil in te præter Fortunæ bona videt: Animi bonorum ſupra omnem miſeriam pauperrimus es. Quænam miſerior ſors mendicitatis reperiri poteſt, quam ut quis alienas emendicet divitias, idque per tyrannidem ut tu facis, qui ſupra omnes homines ditiſſimum te appellare poſſes, ſi parvo, eoque bono contentus eſſes, nec non virtutum theſauro, quæ a te exulant? Nunc ab ultricibus Cereris ac Proſerpinæ, iris graviter percuſſus, & in perpetuum a conſcientiæ propriæ morſibus vulneratus atque cruciatus, nummis & donis earum gratiam tanquam venalem & mercenariam, redimere conaris. Abominantur ſanctæ illæ Deæ placamenta auri tui, atque argenti obſcuriſſimi, lachrymis & ſanguine humano fœdati. Certus ſis, gratiſſimum quod ipſis offerre poſſis, ſacrificium futurum, ſi teipſum victimam ſiſtas, licet immundam, & tuo ſanguine, tuaque humano generi ſalutifera futura morte eas places.

M. Marcellus Senatui, ac Populo Catanenſi.

XLVII. Solus Archimedes ille ingenii ſui armis pro Syracuſis totis depugnat, & nobis earum expugnationem remoratur. Catanæi veſtri, ſocii noſtri, in obſidione, nocte dieque, ſtrenue ſeſe geſſerunt, nihil otii ſibi unquam concedentes: Unde præ omnibus mortalibus inde

feſſos

fessos eos reputavimus. In ardore prælii ter muros Urbis conscendere, ter ibi vexillum posuere, ter ab obstinatis defensoribus, ad desperationem eadem de causa redactis, depulsi sunt. Bona eorum pars, in impressionibus faciendis, periit, ut vivat eorum semper in nobis amicitia, ipsorumque Patriæ memoriæ mittite quam primum reliquos, in obsessorum spolia inque coronas ipsis successuros: Cum iisdem expectamus quoque reliquas illas catapultas, arietes majores, cæterasque machinas, atque tormenta muris oppugnandis. Si in tempore, reliquo frumento conseveritis castra Romanorum, amicorum vestrorum, qui urbem, paci ac libertati vestræ perniciosam evertere nituntur, reddent vobis centuplum.

Catanenses Hyblæis.

XLVIII. Iisdem illis testudinibus, arietibus, & tormentis bellicis captis, quæ fusus a nobis excercitus Syracusanus reliquit, quum Hyblæ urbis oppugnationem aggressus esset, Megarenses muros evertemus, & cum M. Marcello jam cœpimus Syracusanos concutere.

Senatus Catanæus Gymnophilo.

XLIX. Non quod es Comarchus, * &, uti re ipsa satis probas, ab antiquis Heroibus Catanæis originem ducis, neque etiam quod jure successionis multa possides, sed ob exiguum illud, quod multa pugnando, haud semel victoriam quantumvis arduam, adeptus, in potestatem nostram redegisti, Ducem te creavimus legionum nostrarum, & hoc tanti momenti munere, unde Patriæ pendet salus, te ornavimus, quippe quod nemini nisi valde probo ac strenuo contingit. Adde, quod in te repræsentari agnoscimus imaginem fortissimi Gymni, avi tui, qui tormentis ab hoste subjectus, ne Patriæ secreta revelaret, linguam sibi dentibus præmordit, & una illa perpetuum tenuit silentium, quod universis deinceps linguis semper celebraretur: Tandem membratim ab eodem hoste discerptus, atque exenteratus, pro libertate, proque amore communis tibi nobiscum Patriæ mortuus est. Recipe itaque hastam, cæteraque insignia Imperatoria a Philandro Meapsia, & dic ei, nos ipsum constituisse Ducem classi nostræ, a quo exspectatur jam dudum in Portu Ongiæ. Tu cum exercitu prosequere victoriam, quam mors

* Κώμης sive pagi princeps.

Hieronis nobis attulit, contra Erythræos, & Syracusanos, Urbe pulsos, * & arma nostra tam longo tempore sepulta, nunc autem eorum sanguine resuscitata, fugientes. Obsidione Enosiam cinge, cujus turribus, & arcibus omnem salutem suam concredidere. Tu fac, ut ad illustriorem te reddendum, non solum generis origo, verum, & fortitudo cateræque virtutes tuæ concurrant, & ab expugnatione exspecta coronas, ac triumphum non modo, sed & spolia.

Catanæi Ducibus Classis Lacedæmoniorum.

L. Nihil Fortuna, Victoria, cæterisque rebus bellicis mutabilius, nihil quoque Regnis, atque Imperiis, quippe quæ in earum manu, sede omnino incerta, sunt, minus tutum; Virtutes autem, animi nimirum illæ, inexpugnabiles. Vos Lacedæmonii, qui Spartæ aliquando, Tragicæ atque impiæ Catanensium Fortunæ derisores, et histriones & mimi fuistis, hodie ab eadem victi, atque expugnati, fabula estis, & Comœdiæ Comicis extraneis & nobis in scenis Theatrorum Catanæ (non enim satis fuit vobis arridere solum, neque etiam suo tempore nos irrisistis) ut semper derideamini: At non a nobis, qui ne hostibus quidem etiam venia indignis clementiam, ac misericordiam negamus, & crebro ignoscendi usu, quod summum genus victoriæ est, habitum jam in naturam; naturam in necessitatem convertimus. Pro uno Ptiphsamo, machinarum architecto nostro, captivo vestro, quem liberum nobis, sed nudum remisistis, remittimus vobis togatos Chrespothiam, & reliquos undecim nobiles vestros, quorum, apud nos obsidum, obliti eratis, neque, quum nudi essent, ullam curam habebatis. Res sane vobis Ducibus indigna est, Architectum tam præclarum, machinarum vestrarum ruinam, non dicam male acceptum, sed plane incognitum vobis fuisse. Corpus quidem Viri spoliastis, at ne universa quidem Græcia, nedum Sparta, eum unquam spoliaverit virtutum suarum decore, partæque in damnum vestrum gloriæ suæ purpura.

L. Cæcilio Metello, & Q. Flaminio COSS. Lælius Metellus. S. D.

LI. Nescio, quo pacto litteræ meæ, quas vobis conscripsi in Sicilia,

* Confer Diodorum Siculum libro XI.

cilia, tam brevi tempore Romam in manus vestras pervenerint, tot maria nimirum, ac terras circumvectæ. Nunciatum enim mihi est, navem speculatoriam, quacum Romam mittebantur, captam esse a Piratis Libycis,. Libycos illos a Palæstinis rursus, ac Cæsaream tandem in manus P. Cassii Prætoris delatas, inde demum in vestras pervènisse. Non opus esse puto ut me excusem de tarditate mea in perscribendis ad vos rebus Siciliæ, ubi cum imperio sumus Proconsulari. Scripsi nudius tertius, verum quoniam audio alteram illam quoque navem, quacum alteras hasce litteras ad vos perferendas dedi, naufragium passam, tertias nunc adornare visum est cum Euthymio Cinna, qui Patriæ causa Catanensium Legatus ad vos venit, vir nobilissimus, cùm virtutum scientiarumque splendore, tum rerum per liberas non modo Civitates, verum & Regna procurandarum, usu. Jam mensis elapsus est (neque novum quid Romæ, opinor, apportabit hoc nuncium) tremere tota cœpit Sicilia, Ætna primo gemere, mox mugire, demum in aëra fumos, flammas, ac cineres densissimos eructare, postremo torrentes suos igneos evomere. Catana ubi hodie adsum, terræ motu concussa, actaque longa, sed angusta ac profundissima, voragine superne deorsum, usque admare in duas partes scissa est: De vastata majori ex parte, ac tantum non omnia ejus decora, veterumque ibi monumenta, cineribus etiam oppressa. Prolapsa mœnia Borealia cum Turribus, Cyclopum invento atque opere, nec non vicinum hisce Templum Cybeles Magnæ. Ruinam minantur Amphitheatrum & Gymnasium; projecit autem templum Cereris, ac prorsus perdidit celebrem suam testudinem nobile illud hemisphærium. Pergusa lacus vicinus, Proserpinæ sacer, a terra absorptus est; Spelunca Ditis per quindecim dies flammas eructavit, subsedere magna ex parte ripæ ejus marinæ, & terra sub mari, flammis effervescente, dehiscens majorem partem molis prope Urbem absorpsit, adeo ut non nisi Pharus ejus Pyramidalis in mari, & obeliscus ejus Hieroglyphicus in ripa supersit, conquassatum tamen utrumque. Amasenus in ipsa Urbe, per dies complures multis fontibus sanguinem putridum vexit. Hasce calamitates passa est Civitas, Romani nominis tam amans; ex statuis aliisque, quæ in ea sunt, simulacris, Romam mitto Statuam Matris Terræ, sive Naturæ, mamillatam, opus Mamurii; Statuam Veneris Homicidæ, pedibus mutilam, alteram Galateæ cum Delphinis, & concha marina, & Statuam Acidis bicornis mysteriose absque brachiis elaboratam, cum altissima illa Cybeles,

ſed confracta, ita tamen, ut reconcinnari queat. Opera Muſeo, eoque Romano haud indigna. Cum hiſce una etiam obeliſcus ille mittitur; quæ cuncta Senatus recipiat acceptaque habeat, loco tributi iſtius, quod nondum perſolvit Civitas, vel ex parte adhuc debet. Luxere Catanenſes religioſi, rebus ita chariſſimis ſpoliati damnum ſuum licet voluntarium. Decernat Senatus remunerare eorum lachrymas tributorum in annos decem remiſſione, ut ruinas reſarciant: Ceſſet interim Quæſtura. Immania ſunt portenta ac monſtra, nuper in Sicilia conſpecta, Coloſſus Zancloti marmoreus Meſſanæ primum noctu, cœleſti quadam ſalſugine opertus, inſequenti die totus in calcem diſſolutus eſt, ut ne ulla quidem pars amplius reſtet. Taurus, Promontorium, ſive ſcopulus, arte in formam tauri elaboratus, ſub Tauromenio, a continenti avulſus, & inſtar ſulphuris, aut bituminis ardens a mari abſorptus eſt, cum bona ipſius continentis parte. Syracuſis Statua Solis vitrea ter ſponte in duriſſima ſaxa, pavimenti prolapſa, neque ullam fracturam paſſa eſt, ne digitis quidem, qui æris inſtar flectebantur: Collocata autem loco ſecuro, ſponte in partes minutiſſimas diſſiliit. Materiam hæc auguriis præbebunt, Romanis autem neque admirationi erunt, neque terrori.

Chryſeus Dux Catanenſium, Nithriæ Præfecto.

LII. Numquid credebas, oculos noſtros charopos * non deprehenſuros, vel de nocte, Nithriæ inſidias? Tu retrocedebas, ut majorem ſaltum faceres, nobiſque abblandiebare, ut morderes, ſed in vanum; cecidiſti in foveam, quam copiis noſtris præparabas. Stultus eſt ille, o Nithria, qui ſuo non contentus, in pace belli anſam quærit: Præprimis ſi opibus ipſe & honoribus pollet, & tamen aliena involat, incerta enim res eſt, & omni difficultate major. Armis arma repellimus, & pacem bello inviolatam ſervamus. Catanæ cervix indomita jugum neſcit, attamen cæteris juga tractat.

Cedria Thapſo.

LIII. Coacta, uti ſcis, ab Ephoris, † & Populo Athenienſi, tutoribus meis teſtamentariis nubere marito, de tot Principibus, parvulum

* Acutos. † Magiſtratibus Lacedæmoniorum.

lum te ad generoſum Regulum elegi, tuique, ſummi Sacerdotis Cereris, amore conſumpta magis, quam inflammata ſum. Ad haſce res ſola inter nos eloquens paranympha papyrus fuit, ſalaciſſimus pronubus, calamus; neque jam præcurrenti calcaribus, nec prævolanti alis opus erat; flexiſti volentem: Et hæc per te magis, quam per nos efficere norunt Superi. Ego, inter Veſtæ ſteriles, ſumme jam contenta beneficio tuo magis, quam Patriæ, ad Nuptias adacta ſum; neque, quum Regina eſſem Ephyræorum, averſata tamen fui te Regulum, Regem mihi conſtituere - - - - - Dicebas mihi, o ficte, ac mercenarie amator, quod in me minime pulchrum eſſet, omnium aliarum ſuperare pulchritudinem; quod minime eſſet opulentum, eſſe opulentiſſimum, & quod minime nobile eſſet, a nobiliſſima Heraclidarum prole oriundum. Verum aut tu non amplius te ipſum præſtas, aut ego non ſum eadem, quoniam ab eodem te, unde profecta laus eſt, natum etiam eſt vituperium. Tuus ignis nihil modicum habuit, ſed ſtatim in te exarſit, quemadmodum - - - - - ac potius deferbuit, meus non item, ſemel enim in me accenſus inexſtinctus ardet. - - - - - Qua ego volo, tu non vis; neque miſera ego a te abſtinere ſcio, neque ſi ſciam, poſſim: Voluntas enim mea a tuo non-velle magis voluntaria redditur, magisque vivax; ſicuti tuum non-velle a meo nimium-velle. Alcibiades, mortuus, in perpetuum vivit penes me per fidem illam conjugalem; quia, infelicibus auſpiciis, ad preces tuas nos conjunxit, a te una cum amore interemptam. Athenas veniſti Legatus Catanenſium, fuitque dubium, utrum linguæ magis dulcedine, an oris pulcritudine, dum mandata exponis, animas rapueris, me autem hac ſola rapuiſti. Animus meus, qui crebro alias, & in præſentia, una cum hiſce litteris, ad te excurrit, meliorem totius mei ſyſtematis partem ſecum fert, brevi reliquam exſpecta. Si venire ceſſas, veneno mihi mortem accelerabo, extremam eamque certiſſimam vulneribus amoris medicinam, ſupremum infelicibus refugium, licet eam ſibi ipſis vel optantes conſequi Dii nequeant. Exſpecta igitur me umbram denuo tecum in Elyſiis Catanæis victuram; ſi modo verum eſt, animas poſt mortem iterum in ſempiternum vivere.

Liburno Dextratori † cæterisque Delatoribus, ac Eleuthrioni Scurræ, cæterisque Palatinis parasitis, Archon Catanensium.

Epist. XII. Libri tertii.

LIV. Si Lacedæmoniis, ac Syracusiis - - - - - secum in bellis transferre licet, num Catanæis sine erubescentia - - - - - Inter Orgia sobrii, castique sumus, Trieterica Libero patri, & Deæ Voracitati * nostris Penatibus ignotæ, cui delubra construxistis, nec ulla damus libamina. Quarto vicimus, si quinto surrecturi cedimus. A Diis bellatoribus pro nobis patratæ victoriæ facinora tripodes, candelabra, patinasque aureas trilibres, coronasque tetrapondo aureas Jovi Deorum Deo, Cereique, Liberæque filiæ Victricibus, cæterisque Diis immortalibus, etiam inferis, nostris manibus consecravimus. Arantur Catanensia rura captivis hostium bobus, captivaque juga Punica præbent nostris colla cultoribus; hostium fortuna præceps vires, non fortitudinem Catanensium vicit.

Hiero Rex Phyltro Quæstori.

LV. Strenuus contra Syracusios propugnator Camestrius Catanæus patrissans, insignia, præclaraque facinora, Patria suâ, non diuturna obsidione, non mortalium armis (fatemur) sed Numinum ope divinitus subjugata patravit. Noster autem Dux Hylon, infandum nostri dedecus exercitus, terque quaterque terribilem hostis frontem sustinere nequiens, trepidus terga dedit, quo longiori supplicio necisque genere sontem ad expiandam mortis iram puniamus: Sed quæ longior quæ atrocior invidiæ cruciatu? quod non unico brevique exitu vitam obtruncat, sed quotidianis suum semper necibus cor enecat. Inserviat igitur Hylon Camestrio, Hylonis Prætura Camestriis decoretur, legioni ejus imperet; stipendia, cæteraque ducalia ab Hylone auferantur. Ga-

† Aurigæ.
* Templi Voracitatis meminere Ælianus lib. I. Var. c. 25. & Athenæus lib. X. p. 416. D. Vincentius Mirabella in tabulis veterum Syracusarum n. 66. templum Saturitatis vocat, cujus & Carrera in Syracusis illustratis lib. I. meminit. In dictis factisque Catanensium notabilibus bis quoque memoratur Dea Voracitas, ejusque quod Syracusis fuerit templum.

Cameſtrio olim hoſti, captivo nunc, ob patrata de ſe benemerenti hæc omnia de regia noſtra dabis tres ſpecioſiores mulieres Siculas ex captivis, epicrocis, & muricatis auro, elatisque veſtibus in deliciis, ancillasque tres, mundumque muliebrem cum polymitis verſicoloribus. Dabis & ſubſericam coccineam veſtem unam annuam, diploides villoſas militares duas annuas, bardocucullum unum, epheſtrides * purpureas annuas tres, peplum roſeum palmatum argento, pro Epiniciis ** noſtris annua palliaſtra: Pro mancipiis decem, interulas, &, paragaudas † decem annuas, lineæ telæ brachia centum annua ac cubitalia: Cypella †† quatuor; annuos hordei modios quatuor millia, frumenti tria millia, generoſi vini veteris ſextarios totidem, olei ſelecti Hadranitici ſextarios mille, cereos viginti quinque, tentoria duo, equos ſex, mulosque decem, moloſſios canes bellicoſos tres, vaſa argentea decem, patinas totidem pondo ſexaginta, ſcyphum, & cantharum, & phialas argenteas, auratas & gemmatas pondo XXXV. argenteos noſtra cuſos effigie quinque millia, aureosque totidem pro ſtrenis. Hyloni aureus baltheus effigiatus, quadrigemmis annulus aureus, libralis torques gemmatus auferatur, eisque Cameſtrius decoretur, inſignitusque ſit inaurata capſide chirographata ſcite, duabus Herculeanis lanceis, oculeata lorica auro limbata, & ſubarmali ſerico murice purpurato. Dentur huic quoque villoſa cuculla duo cum ſago, chlamyde, & lato clavo. His ſuperadjicies ad decorem pacis, & majeſtatis, togam auro fimbriatam: Quæ omnia ſi tantorum meritorum orbem non complent, noſtra munificientia feliciori omine ampliorem circulum intendit.

Catanenſes Platoni.

LVI. Salvus hic jam inter nos verſatur Dio, ſub tua, noſtraque fide, & armis defenſa, & animo cuſtodita. Archontem eum creavimus, ea apud nos dignitas ſuprema eſt, ipſo non inferior. Ille quod a Dionyſio non longe abeſt, omnia tuta timet, ſemperque vicinas ſibi, imo ingruentes Tyranni ſibi inſidias imaginatur, quas inter neque ipſe ſecu-

* Exterioris veſtis genus, paludamento ſimile, quod armaturæ ſuperinduitur.
** Ludis feſtisque.
† Femoralia linea.
†† Pocula. Confer dona quæ enumerantur apud Trebellium Pollionem in vita Claudii, & Vopiſcum in vita Aureliani Probique.

ſecure dormis. Perſuaſio ſæpius, quam res ipſa nocet interdum, & necat; nos perſonam tueri novimus, ſecurum reddere metum, non item.

Catanenſes Platoni.

LVII. Crater Ætnæus in vomitus ſuos erupit. Veni, ut ea conſideres, quæ cæteris terrores, ac ſtuporem inducunt, tibi vero ac nobis philoſophandi materiam. Simulacrum Cereris noſtræ, quod aliorum oculis vetitum eſt, tuis illis religioſis concedetur luſtrandum.

Plato Catanæis.

LVIII. Bene feciſtis, Catanæi, quod Dionem a Dionyſii furore ſalvaſtis, multo melius quod Archontem eum creaſtis; ea demum tutiſſima eſt Reſpublica, in qua aut regunt Philoſophi aut Rectores philoſophantur. Optime facietis, ſi majoris ſecuritatis gratia in locum remotiorem, aut tutiorem amandaveritis; quanquam quis homo aut quod Aſylum a Tyranni inſidiis ſecurum eſt? Plena multo majoribus periculis mihi Regia ipſius eſt quam Ulyſſi antrum Cyclopeum; mihi pernicioſior eſt amicitia ipſius, quod ſuſpicax, quam quod infirma eſt. Quam primum potius ad mirandum veniam divinum in vos veſtrum id, quod ab eo intra totum intus eſt, quam ad viſenda Ætnæa miracula.

Catanenſes Hieroni Regi.

LIX. Argentum & aurum, quod e ſudoribus atque lachrymis ſtillat, ſemper liquidum, ſalſum, & obſcurum eſt.

Hiero Rex Catanæis.

LX. Mea nihil refert, modo ab humido illo hauriam, quod ſitio, a ſalſo ſalutem meam, ab obſcuro ſplendorem.

Senatus Catanæus Thymbro, Duci, Praſagoræ Filio.

LXI. In juvene, qui factis maturis præcurrit, non exſpectanda eſt ætas cana: Virtus non conſiſtit ſolum in barba promiſſa, & albeſcente. Mirabere, quod Ducem conſtituerimus magnæ cujuſdem partis

tis exercitus noſtri juvenem imberbem , contra tuam ſententiam, & militare noſtrum decretum: Verum mirari deſines, ubi in mentem tibi revocaveris egregia ſtrenui Juvenis facinora , qui ter vicit Præfectos veteranos non armis ſolum modo, verum & conſilio. Nos non niſi nomen ejus præclarum, perſonæ ipſi conforme ſpectavimus. Huic dabis præter ſalarium triplum, quod tibi ſcripſimus honoris gratia, tres coronas vallares , unam civicam , tria vexilla paria , quinque haſtas puras quatuor armillas aureas, aureum torquem unum, duarum cum ſemiſſe librarum, & pateram ſacrificalem unam duodecim librarum. Hæc merentur fortitudo ac virtus ejus, majoris honoris inſtrumenta, quoniam junioris hujus Alcidæ humeris grave onus Reipublicæ noſtræ ſuſtentatur: Bis enim turbatis ac tantum non fuſis bis mille & quadringentorum armatorum ordinibus, a ducentis ſexaginta Syracuſanis, de ſalute deſperantibus, hic cum viginti novem Nobilibus Catanæis Victores illos profligavit, & vacillantes Reipublicæ honores reſtauravit. Diſce itaque vincere, & ad exemplum generoſæ hujus Adoleſcentiæ ætatem tuam virilem componere, quæ probe armatorum numero, ac propriis viribus nimium confidit.

Hybris Naxius Hermocrati, Hermonis Syracuſani Filio.

LXII. Niſi nos Siculi, habitu jam in naturam verſo , foveremus diſcordias, Reſpublicæ noſtra ſemper, non dico in ſumma (quod Deus avertat) ſed in aſcendente rotæ parte forent , majoribusque donis & expiationibus Templum Catanææ pariter ac Syracuſanæ Fortunæ amplificare & condecorare potuiſſemus: Sed diſcordia , & ſententiarum diverſitas communem quietem turbant, & Civitatibus noſtris introducit Penates , ac Lares extraneos. Ambitio veſtra , o Syracuſani, & cupido regnandi , mater eſt inſolentiæ , & hæc bellum vobis domeſticum & peregrinum parit. Exercitus veſter, ſub Urbis noſtræ mœnia fuſus ac cæſus eſt ab armis Athenienſibus, & Catanæis ſociis, & Patria veſtra languet moribunda; quæ ſi tibi cara eſſet, nunc tempus foret, ab interitu eam vindicandi, reſtituendo campum Symethium, & urbem Megara , quæ pacis tempore Catanenſibus amicis furtim abſtuliſtis , & occupaſtis , ejiciendo inde præſidium , & libertatem Leontinis, in propria ſede reparando: Niſi malo veſtro ipſorum Palladem vi-

ctricem velitis experiri & iram Hecates, ipsorum ultricis, denuo irritare. Si cessatis aliena restituere, ac Deas illas placare, nec Hecatombæ vobis, nec Hecatonphoniæ * proderunt. Si desiderium vos tenet, æternum statuendi Syracusis Templum Pacis, & avertere Eumenidas Catanenses, tractate res pacis. Me (si vobis ita placet) rescripto vestro Caduceatorem arcessite, ut Atticas, & Catanenses olivas in muris vestris plantem.

Hermocrates Syracusanus Hybridi Naxio.

LXIII. Falleris, Hybri, si credis, Syracusanos ob Fortunæ tempestatem despondere animos. Non ab Hostibus victi sumus, sed a propria conturbatione fusi. Grave damnum nobis attulit ducum nostrorum multitudo, & imperatorum turba. Nam si pauci, iique rerum bellicarum periti forent, tropæum, quod in Agro nostro Catanenses, ab Atheniensibus adjuti, plantarunt, æternum statuissent Syracusani. Probe scit Sicilia universa, quem in modum alterum illud tropæum in via Helorina erectum fuerit. Gloriosiorem certe centum sexaginta nostri in prælio occisi sepulturam nacti sunt, quam hostes victoriam. Si generosa Syracusanorum fortitudo decentem ordinem conjunctim habuisset, quæ tandem vires Syracusis resistere poterant? Refer autem Senatui Catanæo, ac Niciæ Atheniensium Imperatori, me ducem electum a Syracusanis, adeoque imperium per me ipsum habere; Tanto fastidio ab hostium perferendo imperio, Patres Patriæ abhorrent, ut sibi Hermonis filium potius, cui id crederent, elegerint. Ardor pro libertate patria, potestatem patriam retardat. Tu qui caduceum Syracusanorum desideras, alterum tibi lituum compara fundandis muris alterius Civitatis, aut sedis, Naxiis, Catanensibus, & Atheniensibus.

Euagrius, Megarensium Princeps Timoleonti.

LXIV. In gloriæ tuæ communionem lubens concedo, verum non admodum victoria ac felicitate tua lætor; lætior atque securior futurus si ea uti scires. Utere ergo pacis occasione, quo magis enim irritati, aut victi fuerint Catanenses, eo majori gravitate, ac terribiliori impetu resurgunt: Tam facile, apud eos, vepres bellorum progerminant. Si solum Trinacrium purgare cupis, hi funditus eradicandi sunt.

* Sacrificii genus ob centum hostes occisos.

ſunt. In captivitatem abduxiſti Ducem eorum profectæ jam ætatis, at non eripuſti ipſis arbitrium eligendi alterum meliorem, aut ſimilem, qui cum aliorum viribus, tum ſua ipſorum Nemeſi adjuti, contra nos, & te bellum parant. Mitto cum Zerinthio noſtro palmam e ſmaragdinis, opus Poliadriæ meæ, ad ſtatuam Felicitatis Syracuſanæ: ſed adornatam eam mallem unico ramuſculo fertilium olivarum Catanenſium, quas Minerva Catanæ plantavit, quam multis palmis ſublimibus, quæ per Siciliam infœcundæ ſunt, aut fructum auſterum ferunt.

Senatus Populusque Catanæus Mamorco.

LXV. Gratias tibi non paucas agit Catanæa Reſpublica, quod ab exercitibus & claſſe Syracuſanis, nec non a conjuratis ſeſe liberaſti. Per te divites facti ſumus præda, gloria, aliisque rebus quibus humana creſcit felicitas. Recipe itaque pro hoc tempore in partem præmii, ob res a te tam præclare geſtas, hoc nequaquam exiguum decus, titulum Archontis, ac Tyranni Auguſti, * cum decem equis, ſeptem ſellis chalybeis, auro virgatis, tribus autem eburneis, haſta una aurea, argenteis vero duabus, tribus coronis vallaribus, duabusque muralibus, duabus civicis, & una navali, bilibri, aurea: Et a rebus non minori fortitudine in poſterum gerendis, cum bonis avibus exſpecta Triumphum, Arcum, & Statuas, prout libri fatales, & oracula nobis promittunt.

Dicta & Facta Veterum Catanenſium notabilia.

Sollicitati Catanenſes a Civitatibus Populisque fœderatis, *Syracuſani* nominis inimicis, ut ſtabilitam pacem quam cum Syracuſanis habebant, rumperent, & ſeſe ob veteres quaſdam offenſas vindicarent, ac de nocte ipſorum Urbem adorirentur & per proditionem occuparent, dum poſitis neglectisque armis inter Orgia Bacchi, ſolitaque apud ipſos celebrari feſta Voracitatis †, divinos honores, ac Templum primo ibi conſecutæ, crapula ac ſomno involuti jacerent, hoc reſponſum dedere: Nos arma Syracuſana vicimus, auro atque argento iisdem in captivitatem a nobis conceſſo: Pacem autem, quam longo ipſi dubioque bello quam cariſſime a nobis emerunt, arbitrio Fortunæ nolumus remittere. Miſerum ſane victoriæ genus, quod turpiter obtineas,

* Nullius Auguſti illis temporibus uſquam mentio.

† Supra Epiſt. LIV.

neas, ut ſemper in armis eſſe cogaris, metu, ne quando rebellent ſubjugati hoſtes; præterquam quod injuſta atque impia res eſt, propriæ libertatis tutricibus manibus diripere alienam.

Cum *Crocius Pollio*, Leontinorum Dux, præcipiti, atque attonito valde calamo, Senatum Catanenſem per litteras aliquando monuiſſet, ut parati at arma eſſent, Dionyſium enim infeſtum Catanenſium inimicum, Syracuſanorum Regem ſalutatum, ac proclamatum: Senatores nihil commoti rei novitate aut nuncio, contempta nimia Pollionis anxietate, Bono animo eſſe reſpondent, verùm diceret, num & homo ſalutatus eſſet.

Poſt longa, ac ſanguinolenta bella ſuperati tandem Catanenſes, cum pertinaciæ ac temeritatis inſimularentur, a Petronio, & Publicio Caſpio, exercitus Syracuſani, & Carthaginienſium ducibus, coram victore Hierone: Quaſi melius ſibi conſuluiſſent, ſi ſupplices cedere, neque armis tanto, tamque potenti Regi reſiſtere in animum induxiſſent ſuum, quando nimirum non fuiſſent cæſi, occiſi, ac victi: intrepide reſponderunt, præſente eodem Rege: Vires ac Fortuna Catananenſium ſuperatæ ſunt, at ipſi Catanenſes a nemine unquam victi. Ad quæ mox Hiero: Et quidnam amplius diceretis, ſi exſtitiſſetis victores? Reſponderunt illi: Quod magnanimos, clementes, neque rebus proſperis ſuperbientes, victores argueret.

Quodam tempore cum Syracuſani gravibus infeſtarentur ac debilitarentur morbis, ſive ab intemperie aëris, quem vitæ ſpiraculum nonnulli dicunt, ſive a crapula, utpote qui primi Templum ædificarunt Deæ ſuæ Voracitati, aliis Civitatibus atque locis terræ, ſæculis ſuperioribus prorſus ignotæ: Sive ab Orgiis, quæ frequenter celebrare ſolebant, ſive ab alia cauſa; cognoſcerent autem, Catanenſes multa frui ſanitate, neque medicorum ope indigere, idque peculiari cuidam artis medicæ ſecreto, aut naturæ beneficio, tribuendum ſibi perſuaderent: Legatos ad Catanenſes miſerunt qui in morborum quibus affligebantur, curationem, Syracuſas ſibi mitti peterent medicos, qui Catanæ otioſi degerent, neque quæſtum ſuum ibi exercere poſſent: Sin minus, edocerentur ſaltem quibus medicinis Catanenſes uti ſolerent ad morbos ſuos curandos, ac ſanitatem conſervandam? Quibus Catanæi, ſubridentes, breviſſima hac epiſtola reſponderunt.

„ Catanæi Syracuſanis ægrotantibus S.

„ Conſervatrix noſtræ ſanitatis eſt victus & coitus parſimonia, me-

„medicina nobis exercitium, medicus autem animus tranquillus. „Valete.

Celebrabrantur Catanæ, urbe Siciliæ, Ludi Sæculares, præ cæteris omnibus solemnes: Ibi cum immodice, nec sine reliquorum circumfluentium contemptu, sese efferret Portumnus, Dux Erycinus, verum atque immerentem patrem negans, & insigni in matrem, castissimam atque honestissimam fœminam, injuria, publice nothum sese dictitans nescio cujus Dei Hadrani, Hadranitarum Numinis: gloriaretur etiam, sese cæteris omnibus in stadio cursoribus velocitate palmam facile præripere, vel armatum imo onustum ænea immodici, & iniqui ponderis armatura: Responsum ipsi a Terpsindro, juvene strenuo, Catanæo: Plus currit cervus, ac portat mulus quam vel multi simul leones. Legitur hoc in egregio, atque artificioso tetrasticho, in *Volumine* quodam *Epigrammatum Græcorum*, a variis Auctoribus conscriptorum.

Scribit *Agatharchides*, in parvulo quodam tractatu suo de Herbarum natura, & virtutibus, ubi de Helleboro agit, cum Catanæi ducem sibi exercitus sui creassent Arthemium, valde brevi statura, ac deformi facie hominem, sed multis ornatum virtutibus, strenuum imprimis, & rerum bellicarum usu exercitatissimum: Exprobratam ipsis, vituperatamque hanc electionem, tamquam parum consultam, ac cæco impetu factam, ab Agathocle, ambitioso homine, qui ad illam dignitatem, ac rerum moderationem ipse adspiraret, hoc signo, quod Senatui Catanensium manipulum herbæ Chelidoniæ mitteret, nulla addita scriptura alia: At cui ex tempore statim nihil aliud etiam responderunt, quam quod ipsi fasciculum Hellebori remitterent.

In libro, qui *dicta sapientum, Hominumque illustrium notabilia* continet, legitur, Catanæos a Drauchillida Regulo sæpius interrogatos, quot soli stadia ipsorum ditioni subjecta essent? Respondisse: Quot gladio mensi sumus.

Rogatus *Laertiades*, Catanæus, Poëta argutus ac facetissimus, sed haud parum mordax, a victorioso Hierone Syracusano, per viam belli jam Regnum, sive Tyrannidem in Catanam, & Ætnam, adepto: Quænam Catanæ inscriptio, quique ex arcubus triumphalibus ejusdem Urbis nobilissimi, ac maxime memoratu digni essent? Respondit absque ulla hæsitatione: Symmithrii, Phtiphonis ac Phasanidis, quod hi tres tyrannidis Catanææ exstinctores fuissent, uti in antiqua inscriptione legitur. Quare Hiero, ira in Laërtiadem percitus, linguam ipsi jussit

præcidi; At Poëta, intrepido prorſus ad hæc animo: Falleris, inquit o Rex, nam e lingua mea truncata mille aliæ progerminabunt linguæ non modo, ſed & mille manus calamis armatæ. Cautior itaque factus, & ſibi providus, revocavit illam ſententiam, & donis eum proſecutus eſt.

Hactenus Epiſtolæ Diodoro Sic. tributæ, & apophthegmata Catanenſium.

XII. Libro quarto hujus Bibliothecæ c. 3. p. 94. ſq. dixi de ſcriptis ſuppoſitis *Dioſcoridi* Anazarbeo, nec non Judæo *Philoni* c. 4. p. 116. Deinde c. 5. p. 172. ſeq. de ſcriptis variis quæ ſub *CHriſti* vel *Apoſtolorum* nomine jactata falſo ſunt, quæque recenſui proprio opere, quod *Codex Apocryphus Novi Teſtamenti* inſcribitur, ac lucem vidit Hamb. 1703. 8. Huic recuſo in eadem urbe A. 1719. 8. novum volumen addidi, in quo *liturgiæ* ſub Apoſtolorum venditari ſolitæ nominibus & alia in priori omiſſa editione acceſſerunt, quorum elenchum habes volumine ſuperiori XIII. p. 833. ſq. Illis obſervatis tunc à me licet in præſenti adjungere, quod *Protevangelio Jacobi* ſimilis narratio Germanicis expreſſa verſibus, ſcriptaque Ulmæ A. 1492. ſervatur in Bibliotheca illuſtris Viri Raymundi de Kraft, ut didici ex præclari Schelhornii amœnitatibus litterariis T. 3. p. 110. Protevangelium ipſum Germanice verſum exſtat in Jo. Ottonis Gluſingii erſten Tempel GOttes in Chriſto, Hamb. 1720. 8.

De *Evangelio Infantiæ*, quod Germanice interprete H. A. v. R. publici juris factum eſt ſine loci notatione A. 1699. 8. non omittendus Vincentii Bellovacenſis locus, prologo ad ſpeculum Naturale c. 9. *Quædam reputantur apocrypha quia veritati adverſantur, ut ſunt libri hæreticorum: Quædam vero quia auctores eorum ignorantur, licet puram veritatem contineant, ut eſt Evangelium Nazaræorum. Quædam etiam quia de veritate eorum dubitatur, ut eſt liber de ortu & infantia beatæ Virginis Mariæ, & liber de Infantia Salvatoris, liber quoque de aſſumtione beatæ Virginis &c.*

Evangelium Nicodemi: Prologo & epilogo auctius, MS. Francofurti ad Mœnum in Bibl. Nobiliſſimi Uffenbachii, ut in ejus catalogo notatum reperi T. 2. p. 14. Editionibus adjungi poſſunt Veneta A. 1522. 8. & altera A. 1538. 12. cui titulus: *Geſta Salvatoris noſtri JEſu CHriſti*

sti secundum Nicodemum, quæ invenit Theodosius magnus Imp. in Jerusalem in prætorio Pontii Pilati. Prodiit & Germanice 1676. 4. Ad locum cap. 22. hujus pseudevangelii respicit vetus passionale Latinum sive Legendarium quod MS. servatur in Bibl. templi S. Petri hujus Urbis, de quo erudita industria Rev. nostri Nic. Staphorstii, Pastoris ad S. Johannis ædem disertissimi T. 3. Hist. Ecclesiasticæ Hamburgensis p. 199.

De *Actis Pilati* conferendus Jo. Bollandus T. 1. Act. Sanctor. Januarii p. 363. iisque jungenda quæ ex Judæorum traditione fabulis & commentis absurdis ac blasphemis permixta retulit Agobardus libro de Judaicis superstitionibus, T. XIV. Bibliothecæ magnæ Patrum Lugd. T. XIV. p. 258. *Nam & in doctrinis majorum suorum legunt, Jesum juvenem quendam apud eos fuisse honorabilem, & magisterio baptistæ Joannis eruditum, quamplures habuisse discipulos, quorum uni propter duritiam & hebetudinem sensus, Kephæ id est Petræ nomen imposuerit. Et cum expectaretur à populo ad diem festum, quosdam ei de schola sua pueros occurrisse, qui illi ex honore & reverentia magistri canerent, Osanna filio David. Ad extremum vero propter plura mendacia accusatum, Tiberii judicio in carcerem retrusum, eo quod filia ipsius, (cui sine viro, masculi partum promiserat) lapidis conceptum intulerit. Inde etiam veluti magum detestabilem, furca suspensum: Ubi & petra in capite percussum, atque hoc modo occisum, juxta quendam aquæductum sepultum, & Judæo cuidam ad custodiam commendatum, noctu vero subita aquæductus inundatione sublatum, Pilati jussu per duodecim lunas quæsitum, nec usquam inventum. Tunc Pilatum, hujusmodi ad eos promulgasse legem:* Manifestum est, *inquit*, resurrexisse „ illum sicut promiserat, qui & a vobis per invidiam peremtus est, & ne- „ que in tumulo neque in ullo alio invenitur loco. Et ob hanc causam „ præcipio ut adoretis eum. Quod qui facere noluerit, partem suam in „ inferno futuram esse cognoscat.

Præter *Epistolam Pilati* ad Tiberium, quam T. 1. Codicis Apocryphi N. T. dedi ex Florentinio, & quam genuinam esse non nisi melioribus usus argumentis persuadebit eruditis qui sub *Mystagogi* nomine dissertationem de illa edidit Lond. 1720. 8. aliam ex Codice Bodlejano Taciti eruit, atque in præfatione ad præclarum illum scriptorem nova cura & certantibus eruditissimorum hominum studiis illustratum vulgavit Lugd. Bat. 1721. 4. vir nobilissimus Abrahamus Gronovius, quam hoc loco pace illius juvat cum Lectore communicare.

Pon-

Pontius Pilatus Judææ Procurator, Tiberio Cæſari Imperatori S. P.

De JEſu CHriſto, quem Tibi plane poſtremis meis declaraveram, nutu tandem populi acerbum me quaſi invito & ſubnitente ſupplicium ſumtum eſt: Virum hercle ita pium, ita ſeverum nulla ante ætas habuit nec habitura eſt. Sed mirus exſtitit ipſius populi conatus, omniumque Scribarum & Principum ac Seniorum conſenſus, ſuis Prophetis more noſtro Sibyllis contra monentibus, hunc veritatis legatum crucifigere, ſignis ſupra naturam apparentibus, dum penderet, & orbi univerſo Philoſophorum judicio lapſum minitantibus. Vigent illius Diſcipuli, opere & vitæ continentia Magiſtrum non mentientes, immo in ejus nomine beneficentiſſimi. Niſi ego ſeditionem populi prope æſtuantis exoriri pertimuiſſem, fortaſſe adhuc Vir ille nobis viveret: Etſi tuæ magis dignitatis fide compulſus, quàm voluntate mea adductus pro viribus non reſtiterim ſanguinem juſtum, totius accuſationis immunem, verum hominum malignitate inique, in eorum tamen, ut Scripturæ interpretantur, exitium venundari & pati. Vale V. Kal. April.

Pſeudo Abdiæ cenſura erudita legitur in Davidis Blondelli libro de papiſſa Johanna p. 118. ſq. atque circa A. C. 910. vixiſſe qui libros iſtos viro Apoſtolico ſuppoſuit, diſputat Caſimirus Oudinus T. 2. Commentariorum de ſcriptoribus Eccleſiaſticis p. 418. ſq. Proferuntur quædam ex hiſtoria illa Apoſtolica à Vincentio Bellovacenſi, qui circa A. C. 1250. ſcripſit, lib. VIII. ſpeculi Hiſt. c. 4. 5. & IX. 12. nec non ab Antonino ArchiEpiſcopo Florentino in ſumma Hiſtoriali parte 1.

Epiſtolam Paulo tributam *ad Corinthios*, quam in Guilelmi Whiſtoni gratiam ex Armenico vertit vir eruditiſſimus *Maturinus la Croſe*, præmiſſa illa quam *Corinthii ad Paulum* exaraſſe traduntur, hoc loco afferre cum bona Lectoris venia licebit.

Verſio litteralis Epiſtolarum Corinthiorum ad Paulum & Pauli ad Corinthios

fere verbo ad verbum Latine redditarum ex Armenico à V. C. M. V. la Croſe.

Epiſtola Stephani Presbyteri ad Paulum Apoſt. *à Corinthiis.*

Stephanus & qui cum eo Presbyteri Nemenus, Eubulus, Theophilus & Nomeſon, Paulo fratri ſalutem. Homines quidam Corinthum

thum venerunt, Simon nomine & Clobeus, qui nonnullorum fidem vehementer commovent persuasoriis & corrumpentibus verbis, quibus tu per temet ipsum obviam venire debes. Nos enim neque abs Te, neque ab aliis Apostolis, hujusmodi verba audivimus. Sed id unum scimus: Quicquid à Te & ab aliis accepimus, id constanter servavimus. At ea in re Dominus nostri valde misertus est, quod dum corpore adhuc inter nos es, iterum Te audituri sumus. Quam primum igitur ad nos scribe quid certum & tutum sit, vel Tu ipse ad nos venire propera. Credimus in Dominum, se eum tali manifestatione ostendisse, eaque eundem Dominum nos liberasse è manibus iniqui. Jam vero eorum verba erronea sunt, dicunt enim sic: Nihil esse opus legere Prophetas, Deum non esse omnipotentem, nullam esse carnis resurrectionem, hominem nullo pacto à DEO esse creatum, JEsum CHristum carne non esse genitum à Virgine Maria, Mundum non esse à DEO creatum sed ab aliquo (e numero) Angelorum. Jam vero, Frater, da operam sedulo ut ad nos venias, ut sine scandalo stet Civitas Corinthiorum, & eorum amentia coram omnibus opprobrio exposita * ejiciatur. Vale in Domino.

Accepere & tulere hanc Epistolam Diaconi in urbem Phœniciæ, Threzus & Thechus. Paulus accepta Epistola, etiamsi ipse in vinculis detineretur propter uxorem Antistii Apollophanis, quasi vinculorum oblitus lugere cœpit propter hos sermones quos audiverat, & lacrymabundus dixit: Melius mihi fuisset prius mortem obire & cum Domino versari. Nam in hac carne existens & hæc verba perversæ doctrinæ audiens, en moeror supra moerorem me apprehendit, & immensa consternatio vinculis meis accedit, cum video & lego ejusmodi Satanæ machinationes. Inter hos plurimos animi cruciatus, scripsit Paulus responsionem ad hanc Epistolam.

Pauli Epistola in vinculis, ad lectionem Epistolæ Corinthiorum.

Paulus vinctus JEsu CHristi, fratribus Corinthiis, variis compunctionibus a) exagitatis, Salutem. Ego nihil valde miror, adeo celeriter concurrere persuasores improbitatis: Nam cum cito Dominus JE-

 sus

* Explodatur.

a) Sive *Confessionibus*, pro quo descriptor indoctus substituit *Confessionibus*.

ſus perfecturus ſit adventum ſuum, propterea quidam permutant & adſpernantur ejus mandata. Ego vero ab initio id ipſum vos docui, quod ipſe accepi à prioribus Apoſtolis, qui per omne tempus cum Domino converſati ſunt. Itaque nunc dico Dominum JEſum natum eſſe ex Maria Virgine, quæ erat è ſemine David, ut nunciaverat Spiritus Sanctus à Patre è cœlo in eam miſſus, ut Dominus JEſus conſolaretur (b) & liberaret omnem carnem carne ſua, nosque à mortuis ſuſcitaret: Quemadmodum & ipſe ſe (illius reſurrectionis) exemplar oſtendit. Et ut manifeſtum foret hominem à Patre natum eſſe, homo in perditione ſua non manſit derelictus; ſed perquiſitus eſt ut vitam per adoptionem filialem obtineret. DEUS enim qui eſt omnium Dominus, Pater Domini noſtri JEſu CHriſti, cœlum & terram creavit, miſit primum Prophetas ad Judæos, ut eos a peccatis abſtraheret, & adduceret ad juſtitiam ſuam. Nam cum vellet liberare domum Iſraëlis, de Spiritu ſuo largitus eſt, & miſit in Prophetas nulli errori obnoxium DEI cultum, & nativitatem (CHriſti) prædicaturis per diuturnum tempus. (c) At ille qui dominator impius erat, cum Deus haberi vellet, manum in eos injecit, & omnem carnem peccatorum vinculis devinxit, propterea quia prope erat judicium Mundi. DEUS omnipotens cum juſtitiam inducere vellet, noluit adſpernari opus ſuum: Quod cum videret miſeriis & anxietatibus ſubditum, miſeratus eſt, & miſit ante finem temporum Spiritum Sanctum in Virginem jam prius deſcriptam à Prophetis: Quæ ubi ſancta mente ſua credidit, digna effecta eſt quæ conciperet & pareret Dominum noſtrum JEſum CHriſtum, ut perditio carnis quæ ſuperbiâ inflata ſe extulerat in malum, ejus carne convicta palam argueretur. Si non fuit DEus, quomodo in carne ſua JEſus CHriſtus vacavit & liberavit carnem perditam, & eam per fidem ad vitam æternam attraxit, ut caro ejus ſancta templum Juſtitiæ in futuris temporibus pararet, in quem & nos cum crediderimus, ſalutem adepti ſumus. Itaque ſcitote eos non eſſe filios Juſtitiæ, ſed filios iræ. Evacuant (d) in ſe ipſis viſcera miſericordiæ DEI, cum dicunt neque Cœlum neque Terram eſſe DEI opificia, qui DEUS eſt omnium Pater: Sunt ergo maledicti in ſe ipſis. Vos vero virtute DEI ab iis longe diſcedite, & totam illo-

(b) Sic habet codex MS. in hac voce ab editis diverſus.
(c) Huc usque edita. Quæ ſequuntur, verſa ſunt ex MS.
(d) Sic lego.

illorum doctrinam à vobis amandate: Non enim filii eſtis contumaciæ, ſed liberi (e) dilectæ Eccleſiæ DEI. Propterea & tempus reſurrectionis apud omnes prædicatum eſt. Itaque qui dicunt nullam eſſe reſurrectionem carnis, ipſi non reſurgunt ad vitam æternam, ſed ad damnationem & judicium, carne reſurgent increduli: quia caro quæ dicit reſurrectionem non eſſe, non habebit reſurrectionem vitæ, deprehenduntur enim reſurrectionem negaſſe. At vos Corinthii, certe ſcitis ſemina tritici & aliarum plantarum. Si granum unum nudum decidat in terram & ad huc inferius, priusque moriatur, poſtea reſurgit voluntate DEI eandem carnem indutum, nec efficit nudam & ſolam eam carnem, ſed DEI benedictione valde plenum multiplicatur. Nos vero ſolummodo è ſemine producti ſumus in utero alterius carnis humanæ, (f) honorabilis (& pretioſæ.) Noſtis Jonam, filium Ematthiæ, quod cunctatus eſſet prædicare Ninivitis, inde deglutitus (latuit) per tres dies & tres noctes, & poſt triduum DEUS ejus preces exaudivit: Nihil autem periit ex ejus carne, ne ſupercilium quidem neque capillus conſumtus eſt, ita ut deflueret, quia non fuit incredulus. Si ergo vos creditis in Dominum JEſum Chriſtum, vos etiam ſuſcitabit, quemadmodum & ipſe reſurrexit. Si oſſa Eliſæi Prophetæ, cum in mortuum incidiſſent, eum ſuſcitaverunt, quanto magis vos qui in carne eſtis, & ſanguine CHriſti fulcimini, eo die efficiemini omnibus membris integris carne redivivi? Elias Propheta filium viduæ in ſinu amplexus (g) ſuſcitavit e mortuis: Quanto magis JEſus CHriſtus vos integris membris redivivos ſuſcitabit, ſicut & ipſe reſurrexit? Ergo nihil aliud deinceps temere admittatis. Nemo mihi laborem faceſſat, quia afflictiones CHriſti in corpore meo porto. Gratia Domini noſtri JEſu Chriſti ſit cum ſpiritu veſtro, fratres, Amen.

Hactenus illæ Epiſtolæ, quas eruditus interpres non dubitat ex actis apocryphis S. Pauli fuiſſe deſcriptas. *Id oſtendit*, inquit, *narratiuncula illa quæ ſequitur Epiſtolam Corinthiorum ante Epiſtolam Pauli, in qua ea dicuntur de generatione hominis quæ ad refutandos Manichæos ſpectant.*

Epiſtolam quæ fertur ſub *S. Mariæ* nomine *ad Ignatium* cum duabus pſeudo Ignatii ad Mariam Epiſtolis refert etiam Engelbertus Abbas

 Ad-

(e) *pueri.*
(f) Hæc videntur dicta contra Manichæos.
(g) Sinu complexus.

Admontensis qui circa A. C. 1280. scripsit, in parte altera libri de gratiis & virtutibus B. Mariæ, in thesauro anecdotorum viri celeberrimi Bernardi Pez, Monachi Benedictini T. I. p. 571. sq. In Epistola *ad Florentinos* pro verbis *roborare patientia*, alii legunt *robora te patientia*, ut Salvator Vitalis præf. ad Annales Sardiniæ in tomo XV. thesauri Antiquitatum Siciliæ quem ex Belgio nuper accepimus. Epistolam *ad Messanenses*, quam è Græco Latine A. 1467. Constantinus Lascaris traditur vertisse, pseudo Dexter ad A. C. 430. scribit in tabulario Messanensi repertam Hebraice exaratam: Memoria ejusdem (il festo di Maria della lettera) publice solemni ritu quotannis Messanæ ab A. 1636. colitur die 3. Junii, de quo Placidus Reyna in notitia urbis Messanæ p. 65. sq. itaque in subscriptione Epistolæ legendum: *Anno Filii nostri XLII. 3. Non. Junii*, non *Julii*, ut in Codice Apocrypho N. T. p. 850. perperam excusum est. In templo S. Sepulchri Hierosolymis inter cimelia & anathemata donativa servantur quatuor urnæ argenteæ destinatæ floribus & imago crucifixi ex argento elaboratissimi operis, quæ à civitate Messanensi dedicatæ sunt in memoriam ejusdem Epistolæ, ut notavit Jo. Franciscus Gemelli Carreri, Neapolitanus itinere per orbem, T. I. edit. Gallicæ p. 173. Ecquis autem referat omnia scripta, laudes, panegyricos, apologias quæ ad illam Epistolam commendandam typis exscriptæ exstant, & à Reyna in notitia Messanensis Urbis T. 9. thesauri Antiquitatt. Siciliæ p. 29. ad 61. & 243. 249. ad 266. recensentur. Speciminis caussa sola illa scripta hoc loco nominabo, digesta ordine litterarum, quæ aliunde mihi innotuere.

Francisci Alibrandi, Messanensis, discorso in memoria della sacra lettera. (In libro primo prosarum Academiæ Messanensis della Fucina, Monteleoni 1667. 4.)

Andreæ Castroregalensis, l' imparadisata Maria, predica della lettera. Messanæ.

Anonymi Messanensis Consilium in, quo cujusdam dissertationis vanitas adversus Virginalis Epistolæ immemorabilem traditionem evidenter ostenditur, ad calcem Placidi Reynæ parte 2. Messanæ 1668. fol. p. 537. sq. & T. 9. thesauri Antiquitatt. Siciliæ Lugd. Bat. 1726. fol. p. 166. sq.

Dominici Arganantii S. I. pompæ festivæ à Civitate Messanensi celebratæ in solennitate Epistolæ Dei paræ. Messanæ 1659. 4.

Fa-

Fabii Ascensi, Motycensis, S. I. la torre dulla balla d'oro. Panegyrico. Messanæ 1692. 4.

Ignatii Balsami S. I. oratione per la solennità della lettera 1653. 4. Lettera di nostra Signora alla Citta di Messina, canzone. 1653. 4.

Hieronimi Basilici discorso Academico, inter dissertationes Academiæ della Fucina Messanensis: inter prosas hujus Academiæ typis exscriptas Neapoli 1669. 4.

Pauli Bellini, S. I. gloria Messanensicum, sive diss. Epistola Mariæ Virginis ad Messanenses. Messanæ 1647. fol.

Seraphini à S. Bernhardo, Messanensis, Ord. excalceatorum S. Augustini, la carta geografica, Oratione penegyrica in lode della sacra lettera. Messanæ 1683. 4. il Sole allegorico d' Ezechia, ibid. 1702. 4.

Franciscus Bivarius Cisterciensis ad pseudo Dextri Chronicon ad A. C. 86. p. 177. sq.

Francisci Bracciolini affectum poëma de hac Epistola, quod postea perfectum à *Benedicto Salvago* memorat Antoninus Mongitor T. I. Biblioth. Siculæ p. 103.

Xaverii Castelli l' oroscopo della fede Messinese, discorso in memoria della lettera, recitato nella Academia della Fucina.

Nicolai Petri Chillei, Messanensis Sacerdotis, de triumpho nobilis & exemplaris urbis Messanæ, quando primum accepit sacram Epistolam à B. Virgine Maria. Libri IV. carmine. Messanæ 1660. 8.

Cyrilli Thermitani Ord. Carmelit. l' infaticabile Sole Maria, predica della lettera. Ibid. 1656. 4.

Augustini Danati Ord. Clericorum regularium commentationem ineditam de Epistola B. Mariæ Virginis memorat Mongitor T. I. p. 86.

Jacobi Fusca, raguaglio della pomposa festa di N. S. della lettera, brieve relazione de' trionfi Mamertini nella solennità della sacra lettera Virginale, celebrata a 3. Giugno 1664. Messanæ 1664. 4.

Josephi Genovesa, discorso per la solennità della lettera, inter prosas Academiæ della Fucina.

Mantissa de Epistola Mariæ ad Messanenses in tomo secundo commentariorum *Gregorii Valentiani* Marsalensis, Capucini, Messanæ 1649. fol.

Georgii Gualtheri judicium de Epistola B. Mariæ ad Messanenses, post præfationem tomi VI. thesauri Antiquitatum Siciliæ p. 34. sq.

De *Melchioris Inchoferi* S. I. veritate Epiſtolæ S. Mariæ ad Meſſanenſes vindicata, dixi in Codice Apocrypho N. T. p. 844.

Leopoldi à S. Joanne Baptiſta, Carmelitæ panegyricus, la Cabala ſacra per la ſacra lettera ſcritta da Maria Vergine a Meſſaneſi. Meſſanæ 1701. 4.

Octavii Balſami Juſtiniani diſcorſo ſacro ſupra la favorita lettera. Meſſanæ 1646. 4.

Marcelli Lauri, Catacenſis, S. I. predica della lettera, Meſſanæ 1641. 4.

Franciſci Mariæ de Leone, S. I. la carta di navigare, diſcorſo nella ſolenne feſta della lettera. Meſſanæ 1658. 4.

Franciſci Mariæ Joan Grandis Muſarræ, Meſſanenſis, il Sole in Vergine, diſcorſo Academico ſopra la ſacra lettera. Inter diſſertationes Academiæ della Fucina, quæ Meſſanæ floret.

Flaminii Paté Meſſanenſis cenſura ſopra d' un ſcritto promulgato dall' Abbate Don *Rocco Pirro* * contro l' antica traditione della ſacra lettera. Venet. 1652. 1658. 8.

Bartholomæi Piſa la lettera provata, o ſia riſtretto degli argomenti che provano la B. Virgine vivendo fra mortali, havere da Geruſalemme ſcritto la ſacra lettera. Meſſanæ 1670. 4. Ejusd. raggionamento fatto nell' Academia della Fucina, celebrandoſi in eſſa la feſta della ſacra lettera. Inter proſas Academiæ Officinalis ſive della Fucina editis Neapoli 1669. 4.

Hieronymi Raguſæ, Siculi S. I. ſub nomine *Parthenii Graphiophili* latentis animadverſiones in caput XXII. pſeudiſagoges ad hiſtoriam Siculam ſacram. *P. Octavii Cajetani S.* I. Syracuſani, ſeu everſiones fraudum carpentium adventum D. Pauli Meſſanam, ac Meſſanenſium legationem ad B. Mariam Virginem ipſo duce ſuſceptam. Meſſanæ 1712. 8. Confer Diarium eruditorum Italiæ T. XIII. p. 476.

Thomæ de S. Raymundo, la deſtra favoreggiante, diſcorſo ſopra la ſacra lettera, Meſſanæ 1651. 4.

In libro Franciſci Baronii, cui titulus: Vindicata veritas Panormitana, Venet. 1629. 4. exſtat *Jo. Antonii Reitani*, Panormitani Theologi,

* *Rochi Pirrhi* diſſ. qua fidem Epiſtolæ ad Meſſanenſes oppugnat, inſerta legitur ejus Siciliæ ſacræ, libro I. notitiæ 2. Eccleſiæ Meſſanenſis, Meſſanæ 1633. fol. & theſauri Antiquitatum Siciliæ Tomo III. Lugd. Bat. 1726. fol.

logi, de adventu Pauli Apoſtoli Meſſanam, de Bacchylo eis a D. Paulo impoſito Epiſcopo, deque Epiſtola quam à S. Virgine ſcriptam autumant, cenſura & judicium.

Joſephi Mariæ Salomonii, Panormitani, S.I. la nuova fata morgana delle Grazie, che tra l'aure Meſſineſi nella lettera di Maria Virgine riflette tutte le bellezze del' empireo. Panegyrico ſacro. Meſſanæ 1702. 4.

Benedicti Salvagi apologia pro pietate Meſſanenſium ex traditione repromiſſæ protectionis in Epiſtola B. Mariæ Virginis: Adverſus *D. Rocchum Pirrum*. Meſſanæ 1634. 4.

Joſephi Spatafoda predica della lettera, Meſſanæ 1643. 4.

Antonii de Vincentio nuova lege di Grazia, promulgata ſingolarmente a favor di Meſſaneſi. Panegyrico. Meſſanæ 1704. 4.

Valentini Vitalis, Meſſanenſis, il fato Mamertino, panegyrico ſopra la ſacra lettera. Meſſanæ 1694. 4.

Jo. Baptiſtæ Vizzaſi Ord. Minor. la Regata de' ſecoli, panegyrico per le glorie della dolciſſima lettera di N.S. Meſſanæ 1693. 4.

XIII. Quæ ſub falſo *Encolpii* nomine de rebus Alexandri Severi jactata ſunt à Thoma Elioto, notare me nemini lib. IV. c. 10. §. 15. & quæ *Plutarcho*, *Galeno* & *Luciano* præter rem tribui ab eruditis exiſtimantur, c. 11. 16. & 17. Suppoſitum *Democrito* fragmentum de ſympathiis exſtat c. 29.

XIV. Libro *quinto* hujus Bibliothecæ, longe uberrimam ſuppoſititiorum monumentorum ſegetem ſuis quæque locis proſcripta videbit Lector, Capite primo ſtatim quæ ſub *Clementis*, *Dionyſii Areopagitæ* & aliorum Apoſtolicorum virorum nominibus: vel quæ inter genuina *Juſtini* Martyris, *Methodii*, *Hippolyti*, aliorumque Patrum ſecundi vel tertii ſæculi ſcripta ferri ſolent; ubi nulla res magis videtur vel oportuna ad fallendum, vel etiam non volentibus decipere fraudi fuiſſe, quam multitudo eodem nomine gaudentium ſcriptorum longe diverſa ætate, autoritate, meritis, quos diſtinguere vel non potuere præ ignoratione, vel noluere qui illis uſi ſunt. Suffecerit igitur hoc loco meminiſſe per univerſos libri quinti tomos recenſentem me *Athanaſii* v. g. *Epiphanii*, *Chryſoſtomi* aliorumque Doctorum Eccleſiæ ſcripta, non omiſiſſe neceſſariam illam

illam genuinorum à dubiis & manifeſte ſuppoſitis monumentis diſtinctionem. Nusquam autem major copia hypobolimæarum & confictarum ſub antiquis & venerandis nominibus lucubrationum notata occurrit quam lib. V. capite 32. ubi vitas Sanctorum & Martyrum elogia refero.

XV. Libro *ſexto* denique c. 1. dictum eſt inter alia de Epiſtolis decretalibus, venditatis ſub ſpecioſo vetuſtiſſimorum Pontificum nomine, de Canonibus ad Apoſtolos & ad Antiochenam Apoſtolorum ſynodum relatis, atque de aliis hujuscemodi Eccleſiaſticis ſubleſtæ fidei monumentis. Præcipue autem neſcio quomodo placuit chemicis Græcis ſcriptoribus, qui auri conficiendi artem promittunt, & quorum notitiam exhibui libri VI. cap. 7. omnibus propemodum monumentis ſuis falſos auctores præfigere, & ſub antiquiſſimis celebratisque nominibus imponere credulitati lectorum: perinde ac ſi nulla in re fidem præſtandam exſpectare debeas ab iis qui fumum vendunt, cum nullos minus pudere vel pigere debuiſſet nomina ſua ſcriptis ſuis præmittere, ſi quod pollicentur docere, hoc rebus ipſis fraude procul repræſentarent.

F I N I S.

INDEX
GENERALIS SCRIPTORUM,
In Quatuordecim hujus Bibliothecæ volumina.

Ubi littera p. occurrit, Volumen ejusque pagina indicatur, in cæteris notatur Liber, librique caput & capitis sectio.

Adal-

Ædesia

Ælius

Afri-

Alca-

Alcon

Alexan-

Alexius

Aly-

Amyn-

Ange-

Ari-

Ari-

Aſcle-

Aſteas

Atha-

Ato-

B.

Ban-

Bita-

C.

Ca-

Cal-

Cal-

Cassio

M. Ca-

Cha-

Chi-

Chry-

Cinna

Cli-

Con-

Cte-

Cy-

D.

Da-

DE-

Di-

Di-

Dio-

E.

Epho-

Eu-

Evo-

Eusta-

Fla-

G.

Geor.

Geor-

Geor-

GRE-

Ejus

Guisius

H.

Hege-

Hel-

Her-

Hybri-

I.

Ico-

Ilius

βϑ

* Græcæ litteræ indicibus ſingulis additæ notant ordinem eorum & numeros ad quos refertur index indicum edendus cum ſupplementis in hanc Bibl. Græcam.

ϱξ Eu-

ϑα Pa-

JO-

K.

L.

Ej.

Lon-

Lupereus

M.

Ma-

Mar-

MAU-

Me-

Meli-

Me-

Me-

Micon

Mnevis

Nean-

Ni-

No-

O.

One-

Orno-

Otto

P.

Pa-

Panæ-

S. PAU-

Pau-

PE-

Phi-

34.

Phti-

Pli-

Po-

Pos-

Pro-

Q.

Qua-

R.

Ria-

S.

Sa-

Scri-

Sil-

Si-

So-

Ste-

Stra-

Sui-

T.

17.

Theo-

Theo-

Ejus

The-

V.

Ejus

W.

X.

Xe-

Y.

Z.

FINIS.

